

శ్రీ రస్తు.

శ్రీమ చృంకరభగవత్పాదవిరచిత

శ్రీరామకర్ణామృతము

ఆంధ్రపద్యతాత్పర్యసహితము.

వావిళ్ల. రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్

తండ్రియా రౌట,

చెన్నపురి.

1910.

B

✓

1/11/11

10

155

H/10

240

శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీరామకర్ణామృతము

మంగళ శ్లోకములు.

శ్లో. మంగళం భగవాన్విష్ణుర్మంగళం మధుసూదనః

మంగళం పుండరీకాక్షో మంగళం గరుడధ్వజః.

శా. శ్రీరామున్ భువనాభిరాము ఘనరాజీవాస్తథామున్ పరం

థామున్ పావననాము పాలితమునీంద్రస్తోము నీలాంబుద

శ్యామున్ సన్నతస్తోము భానుకులదుఃస్థాభోధిస్తోమున్ మహా

ద్దామప్రాభవదైత్యభీము నతసుత్రామున్ మదిన్ గొల్చెదన్.

శ్లో. మంగళం కోసలేంద్రదాయ మహానీయగుణాబ్ధయే

చక్రవర్తినూజాయ సార్వభౌమాయ మంగళమ్.

వేదవేదాంతవేద్యాయ మేఘశ్యామలమూర్తయే

పుంసాం మోహనరూపాయ పుణ్యశ్లోకాయ మంగళమ్.

1

చ. ప్రకటితకోసలేంద్రునకు • భవ్యగుణాబ్ధికిఁ జక్రవర్తిపు

త్రకునకు సార్వభౌమునకు • రామునకున్ నిగమాంతవేదికిన్

సకమలమేఘవర్ణునకు • సర్వజగజ్జనమోహనస్వరూ

పకునకుఁ బుణ్యక్షేత్రికిఁ గృపానిధి కెప్పుడు భద్రమయ్యెడున్.

తా. కోసలదేశాధిపతి యైనట్టియు, మంచిగుణములకు సముద్రుడైనట్టియు, జక్రవర్తికిఁ బుత్రుడైనట్టియు, నెల్లభూమి నేలునట్టియు, వేదాంతములచేఁ దెలియఁదగినట్టియు, మేఘమువలె నల్లనైనదేహము గలిగినట్టియు, బురుషులను మోహింపఁజేయు రూపము కలిగినట్టియు, బవిత్రకీర్తిగలరామునకు శుభ మగుఁగాక.

శ్లో. విశ్వామిత్రాంతరంగాయ మిథిలీనగరీపతేః

భాగ్యానాం పరిపాకాయ భన్యరూపాయ మంగళమ్.

పితృభక్తాయ సతతం భ్రాతృభి స్సహ సీతయా

నందితాఖిలలోకాయ రామచంద్రాయ మంగళమ్.

2

చ. ప్రకటవిదేహభాగ్యపరిపాకునకుఁ ముదితాంతరంగకౌ
శికునకు పితృభక్తునకు • శీలికి భూమిసుతాసుమిత్రపు
త్రకసహితప్రకాశునకు • ప్రస్తుతసాధుజనైకభవ్యమూ
ర్తికి రఘురామచంద్రున కిన్సుటపాణికి భద్ర మయ్యెడున్.

తా. విశ్వామిత్రునకు మిక్కిలి యిష్టుడైనట్టియు, జనకునిభాగ్యములపంటయైనట్టియు, మంచిరూపము గలిగినట్టియు, దమ్ములతోడను సీతతోడను సంతోషింపఁజేయఁబడిన లోకములు గలరామునకు శుభ మగుఁగాక.

శ్లో. త్యక్తసాకేతవాసాయ చిత్రకూటవిహరిణే

సేవ్యాయ సర్వయమినాం ధీరోదాత్తాయ మంగళమ్.

సౌమిత్రిణాచ జానక్యా చాపబాణాసిధారిణే

సంసేవ్యాయ సదా భక్త్యా సానుజాయాస్తు మంగళమ్.

3

ఉ. హరి కయోధ్య సౌఖ్యపరిహరికి నంచితచిత్రకూటసం
చారి కుదారికిన్ వినుతసంయమికిన్ శరచాపధారికిన్
క్షౌరమణీజలక్షణసమన్వితమూర్తికి భవ్యకీర్తికిన్
శ్రీరఘురామచంద్రునకు • సేవకసేవధికిన్ శుభం బగున్.

తా. అయోధ్యాపట్టణమును విడిచినట్టియు, చిత్రకూటపర్వతమున విహరించునట్టియు, సర్వమునులకు సేవించఁదగినట్టియు, ధీరోదాత్తుడనఁగా క్షౌర్యశాలి యైనట్టియు, సీతలక్ష్మణులతోఁ గూడినట్టియు, ధనుర్బాణాదులను ధరించినట్టియు, భక్తిచే సేవించఁదగినట్టియు, దమ్మునితోఁ గూడినరామునికి శుభ మగుఁగాక.

శ్లో. దండకారణ్యవాసాయ ఖండితామరశత్రవే

గృధ్రరాజాయ భక్తాయ ముక్తిదాయాస్తు మంగళమ్.

సాదరం శబరీదత్తఫలమూలాభిలాషిణే

సౌలభ్యపరిపూర్ణాయ సత్వోద్యుక్తాయ మంగళమ్.

4

మ. అరివిధ్యంసికి దండకావనవిహారామోదికి గృధ్రశే
ఖరనిశ్చేయసదాయికి శబరిసాకాంతౌర్వితారణ్యమా
ధురిశోభ్యత్ఫలభోక్తకుక్ ప్రవిలసద్దోస్సారికి శౌరికి
వరసౌలభ్యగుణప్రపూర్ణునకు నానాభద్రముల్ చేకురున్.

తా. దండకారణ్యములో నివసించినట్టియు, గొట్టబడినరాక్షసులు గలిగినట్టి
యు, భక్తుడైనజటాయువుకు మోక్షమిచ్చినట్టియు, శబరియిచ్చుపండ్లు దంపలు మొ
దలగుదానిని గోరినట్టియు, భక్తులకు సులభుడైనట్టియు సత్వగుణప్రధానుడైనరా
మునికి శుభ మగుగాక.

శ్లో. హనూమత్సమవేతాయ హరీశాభీష్టదాయినే

పాలిప్రమథనాయాస్తు మహాధీరాయ మంగళమ్.

శ్రీమతే రఘువీరాయ సేతులంఘితసింధవే

జితరాక్షసరాజాయ రణధీరాయ మంగళమ్.

5

ఉ. పాలితవాయుసూనునకు భక్తకప్రిప్రవరేష్టదాయికి

వాలివిదారికి ధృతికి వారిధిసేతునిబద్ధనక్రియా

శాలికి వీరరామునకు చండపరాక్రమపజ్జీకంఠని

ర్మాలనకేళికి నృపతిముఖ్యలలామునకు శుభం బగున్.

తా. ఆంజనేయునితోఁ గూడినట్టియు, సుగ్రీవుని కిష్టము నిచ్చినట్టియు, వాలి
ని సంహరించినట్టియు, ఛైర్యవంతుడైనట్టియు, రఘువంశవీరుడైనట్టియు, గట్టుచేఁ దా
టబడినసముద్రము గలిగినట్టియు, జయించఁబడిన రావణాసురుఁడు గలిగినరామునకు
శుభ మగుగాక.

శ్లో. ఆసాద్య నగరీం దివ్యా మభిషిక్తాయ సీతయా

రాజాధిరాజరాజాయ రామభద్రదాయ మంగళమ్.

విభీషణకృతే ప్రీత్యా విశ్వాభీష్టప్రదాయినే

జానకీప్రాణనాథాయ సదా రామాయ మంగళమ్.

6

మ. ప్రకటాయోధ్యపురి ధరాతనయతో బ్రాపించి రాజాధినా
యకసంస్తూయధరాభిషేకము నిజం బై యున్నలోకాధినా

యకరత్నంబునకు విభీషణప్రపంచాభీష్టసంధాయకే
మకుటాకల్పవిభూషితాంగునకు నానాభద్రముల్ జేకురున్.

తా. మంచిదియైన యయోధ్యం బ్రవేశించి సీతతోఁ బట్టాభిషిక్తుఁ డైనట్టియు,
రాజులకు రాజైనట్టియు, విభీషణునకు సంతోషముచే నిష్ఠము నిచ్చినట్టియు సీతకుఁ
బ్రాణప్రియుఁ డైనరామునకు శుభ మగుఁగాక. (ఇంతవరకు రామాయణకథ సంగ్రహ
ముగాఁ జెప్పఁబడినది)

ప్రథమా శ్వాసము.

శ్లో. శ్రీరామం త్రిజగద్గురుం సురవరం సీతామనోనాయకమ్
శ్యామాంగం శశికోటిపూర్ణవదనం చంచత్కలాకౌస్తుభమ్
సౌమ్యం సత్యగుణోత్తమం సుసరయూతీరేవసంతం ప్రభుమ్
త్రాతారం సకలార్థసిద్ధిసహితం వందే రఘూణాం పతిమ్.

1

శా. శ్రీరామున్ శశికోటికాంతివదనున్ • సీతామనోనాయకున్
ధీరున్ విశ్వగురున్ బరేశు సరయూతీరప్రచారిన్ హరిన్
ధారాభృత్సమనీలు కౌస్తుభధరున్ • ద్రాతన్ సుపర్యేశ్వరున్
శౌరిన్ సర్వఫలప్రదున్ గొలిచెదన్ • సత్యాత్మ సౌమ్యాకృతిన్.

తా. మూఁడులోకములకు గురువైనట్టియు, దేవతాశ్రేష్ఠుఁ డైనట్టియు, సీతాదే
విఁబెనిమిటి యైనట్టి నల్లనిశరీరము గలిగినట్టి కోటిచంద్రులవంటి ముఖముగలిగినట్టి మం
చికాంతిగల కౌస్తుభమణిగల శాంతుఁడైన సత్యవ్రతుఁడైన సరయూనదీతీరమందు నివ
సించియున్నప్రభువును రక్షించువాఁడును సర్వకార్యసిద్ధులతోఁ గూడిన రఘువంశరా
జుల కధిపతి యగుశ్రీరామునికి నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీరాఘవం దశరథాత్మజ మప్రమేయం
సీతాపతిం రఘువరాన్వయరత్నదీపమ్
ఆజానుబాహు మరవిందదళాయతాక్షం
రామం నిశాచరవినాశకరం నమామి.

2

ఉ. శ్రీరఘువీరు దాశరథిఁ • జన్మయు సూర్యకులప్రదీపకున్
సారసప్రతనేత్రు దితిఁసంభవజైత్రు మహీసుతాననాం

భోరుహమిత్ర దీర్ఘకరుః పుణ్యచరిత్ర జగత్పవిత్ర శృం
గారగుణాభిరాముః ద్విజః గత్ప్రభు నెంత హృదంతరంబునన్.

తా. రఘువంశసంతానమైనట్టి దశరథునిపుత్రిఁ డైనట్టి ఇంతటివాఁడని ప్రమా
ణించ శక్యముగానట్టి సీతకుఁ బెనిమిటి యైనట్టి రఘురాజుయొక్క శ్రేష్ఠమైనవం
శమునకు రత్నదీపమైనట్టి మాకాశ్లష్యంతము చేతులుగలిగినట్టి పద్మపురేకులవలె విశా
లములైన నేత్రములు గలిగినట్టి రాక్షసనాశనముఁ జేయునట్టిరామునికి నమస్కరించు
చున్నాను.

శ్లో. శ్రీరామం బలవై రిసీలచికురం స్తేరాననం శ్యామలమ్
కర్ణాంతాయతలోచనం సురవరం కారుణ్యపాధోనిధిమ్
శోణాంభోరుహపాదపల్లవయుగం త్రోణీతనూజాయుతమ్
రాజత్కుండలగండభాగయుగళం రామం సదాహం భజే.

3

మ. హరిసీలాలకు సంస్థితానను ఘనః శ్యామాంగుదేవేశు సుం
దరకర్ణాంతవిలోచనుఁ రఘువరుఁ • ధాత్రీతనూజాధిపుఁ
గరుణాంభోనిధిరత్నకుండలలసః ద్విగండస్థలుఁ నన్యభా
సురతామ్రాంబుజపల్లవాంఘ్రి యగునుః శ్లోకుఁ బ్రశంసించెదన్.

తా ఇంద్రసీలమాణిక్యములవలె నల్లనికేశములు గలిగినట్టియు, చిఱునవ్వుమొగ
ము గలిగినట్టియు, చామనచాయవాఁ డైనట్టియు, చెవులపశ్యంతము విస్తరించినకన్ను
లు గలిగినట్టియు, దేవతాశ్రేష్ఠుఁ డైనట్టియు, దయాసముద్రుఁడైన యెఱ్ఱపద్మములవంటి
పాదద్వంద్వము గలసీతాదేవితోఁ గూడిన ప్రకాశించుచున్న కుండలములు గల గండస్థు
ములు గలరాము నెల్లపుడు సేవించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీరామం జగదేకవీర మమలం సీతామనోరంజనమ్
కౌసల్యావరనందనం రఘుపతిం కాకుత్స్థనంశోద్భవమ్
లోకానా మభిరామ మంగళఘనవ్యాపారపారాయణమ్
పందేహం జనఘోరపాపనికరధ్వంసం విభుం రాఘవమ్.

4

శా. శ్రీరాముఁ జగదేకవీరు నమలుఁ • సీతామనోరంజనుఁ
గారుణ్యాకరుఁ గోసలేశ్వరసుతాఁగ ర్భాబ్ధిచంద్రోదయుఁ
ఘోరాఘరాఘతమిన్రంజనఘు గాఁకుత్స్థస్వాస్వయుఁ రాఘవుఁ
శూరుఁ లోకపవిత్రు రామవిభు సుః శ్లోకుఁ మదిఁ గొల్చెదన్.

తా. జగత్తులయందు బ్రధానవీరుడైనట్టి నిర్మలుడైనట్టి సీతాదేవిమనస్సుమరం
జంపజేయునట్టి కాసల్యాదేవికి శ్రేష్ఠపుత్రుడైనట్టి కుశున్ స్థవంశమందుఁ బుట్టినట్టి లో
కముల కిష్టమైన శుభమైన గొప్పకార్యములయం దాసక్తుడైనట్టి మనుష్యుల భయంకర
పాపములను బోగొట్టుప్రభువగు రామునికి నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీరామం జగదీశ్వరం జనకజాజానిం జనానందనమ్
జంతూనాం జనకం జనార్దహరణం లోకేశ్వరం శాశ్వతమ్
ఆబాల్యాదిమునీశ్వరైః పరివృతం జాజ్వల్యమానం సదా
జంఘాలం జమదగ్నిసూనుహరణం జాతానుకంపం భజే. 5

శా. శ్రీరామున్ జగదీశ్వరున్ జనకపుత్రీనాథు మహానీంద్రును
ఘారూఢావృతు సజ్జనార్దహరు జంఘాలున్ బరీభావకృ
ద్ధూరీప్రాభవభార్గవున్ సకలజంతుప్రాణరక్షున్ సుప
ర్వారాధ్యున్ రఘువద్యు శాశ్వతుజనాన్లూదున్ భజింతున్ మదిన్.

తా. జగత్తుల కధిపతియైనట్టి సీతాదేవి భార్యగాఁ గలిగినట్టి జనుల నానందిం
పజేయునట్టి ప్రాణులను బుట్టించునట్టి మనుష్యులబాధను హరించునట్టి లోకముల కధి
పతియైనట్టి స్థిరుడైనట్టి చిన్నతనము మొదలుకొని మనులచేఁబట్టబడినట్టి ఏక్కిలిప్ర
కాశించుచున్నట్టిపిక్కపుష్టి గలిగినట్టి పరశురామగర్వమునుహరించినట్టి పుట్టినదయగల
రామమూర్తిని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీరామో రఘునాయకో రఘువరో రాజీవనేత్రాంచితో
రాజేంద్రో రఘుపుంగవుః రఘుకులోత్తంసో రఘూణాంపతిః
రామో రాక్షసనాశనోమితబలో రాకేందుపూర్ణాననో
రాజత్కింకిణికంకణాంకితకరో రామ స్సదా పాతునః. 6

శా. రాజీనాయతపత్రనేత్రువిలసద్రాకేందుబింబాననున్
రాజేంద్రున్ రఘుపుంగవున్ రఘుకులున్ • రాత్రించరాని మహా
తేజున్ రాఘవు నప్రమేయుబలసందీప్తున్ రఘూత్తంసునిన్
రాజత్కింకిణికంకణాంకితకరున్ • రామప్రభున్ గొల్చెదన్.

తా. రఘువంశరాజులను నాయకుడైనట్టి రఘువంశశ్రేష్ఠుడైనట్టి పద్మములవం
టినేత్రములచే నొప్పుచున్నట్టి రాజశ్రేష్ఠుడైనట్టి (రఘుపుంగవఇత్యాదివిశేషణములు
నాల్గును ఆదరోక్తులు) రాక్షసనాశకుడైనట్టి అమితబలము గలిగినట్టి పూర్ణమాచంద్రుని

వలె సంపూర్ణమైన ముఖముగలిగినట్టి ప్రకాశించుచున్న మువ్వలు గలకంకణములచే నలంకరించబడినహస్తములు గలిగినట్టిరాముఁ డెల్లపుడు మమ్ము కక్షించుఁగాక.

శ్లో. శ్రీరామచంద్ర కరుణాకరరాఘవేంద్ర
రాజేంద్రచంద్ర రఘువంశసముద్రచంద్ర
సుగ్రీవనేత్రయుగళోత్పలపూర్ణచంద్ర
సీతామనఃకుముదచంద్ర నమో నమస్తే.

7

చ. మనుకులవార్ధి ప్రాగుదితఃమానితపూర్ణమచంద్రు సర్వస
జ్జననుతకీర్తిసాంద్రు మహిఃజానయనోత్పలపూర్ణచంద్రు శో
భనగుణ రామచంద్రునివిభాకరజాక్షకు బాలచంద్రు స
న్తునినుతు రాఘవేంద్రు భవమోచను గారుణికు భజించెదన్.

తా. దయకు స్థానమైనట్టి రఘువంశరాజశ్రేష్ఠుడైనట్టి రాజశ్రేష్ఠులకుఁ జంద్రుఁడవైనట్టి రఘువంశమనెడు సముద్రమునకుఁ జంద్రుఁడవైనట్టి సుగ్రీవుని నేత్రద్వంద్వమనెడుకలువలకుఁ బూర్ణచంద్రుఁడవైనట్టి సీతయొక్కమనస్సనెడుకలువకుఁ జంద్రుఁడవైన యోశ్రీరామచంద్రా నీకొఱకు నమస్కారము నమస్కారము.

శ్లో. శ్రీరామం కరుణాకరం గుణనిధిం సీతాపతిం శాశ్వతమ్
పారావారగభీర మబ్జనయనం ప్రావృష్టనశ్యామలమ్
వీరశ్రేష్ఠ మనామయం విజయినం విశ్వప్రకాశాత్తకమ్
ఘోరారిప్రకరాధిజప్రహరణం కోదండరామం భజే.

8

శా. వీరశ్రేష్ఠు ననామయుఁ జయకరుఁ • విశ్వప్రకాశాత్తకుఁ
పారావారగభీరు గంజనయనుఁ • బ్రావృష్టనశ్యామలుఁ
ఘోరారిందముశాశ్వతుఁ రఘువరుఁ • గోదండదీక్షాగురుఁ
శ్రీరాముఁ గరుణాకరుఁ గుణనిధిఁ • సీతేశుఁ బ్రార్థించెదన్.

తా. కాంతిచేత మహోహరుఁడైనట్టి దయకు స్థానమైనట్టి గుణములకు నిధియైనట్టి సీతకుఁ బనిమిటి యైనట్టి యెల్లప్పుడు నుండునట్టి సముద్రమువలె గాంభీర్యము గలిగినట్టి పద్మములవంటి కన్నులు గలవన్నాకాలమేఘమువలె నల్లనైనవీరులలో శ్రేష్ఠుడైన బాధలేనట్టి జయముగలప్రపంచమున శోభింపఁ జేయు భయంకరశత్రువులనెడుమనోవ్యధను హరించు కోదండధారియైనరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీరామచంద్రేతి సలక్షణేతి, నీలోత్పలశ్యామలకోమలేతి
అక్రోశయుక్తా స్వధునైవ జిహ్వ, సీతాపతే రాఘవరాఘసేతి. 9

ఉ శ్రీరఘురామ రాఘవవిశిష్టపవిత్రచరిత్ర సత్యబృం
దారకనాథ నీలసమధామసుమిత్రసుతానుయుక్త ధా
త్రీరమణీసుతాధిప సునీజనవందితపాదపద్మశృం
గారనిధి యటంచుఁ గలకాలమహూరసనా స్మరింపుమా.

తా. నానాలుక యిప్పుడే శ్రీరామచంద్రా! లక్ష్మణునితోఁ గూడినవాఁడా! నల్ల
కలువలవలె నల్లనివాఁడా! మృదువైనవాఁడా! సీతకుఁ బనిమిటియైనవాఁడా! రామా!
రామా యని మొఱివోఁగూడినది యగుఁగాక.

శ్లో. శ్రీరామచంద్రే రమతాం మనోమే, రమాంగవామేవిపదాంవిరామే
జితారిరామే ప్రణతారిరామే, గుణాభిరామే భువనైకరామే. 10

చ. పరసుగుణాభిరాముఁడు భవస్తపనాహ్వయుఁ డాపదాటవీ
స్ఫురదనలుండు వైరిజనపుణ్యసతీప్రణతుండు శత్రుబం
ధురవిభవావహుండు ఘనదోర్బలు డబ్బకరాభిరాముఁ డౌ
హరిరఘురాముడై వతమునం దనిశంబు రమింపు చిత్తమా.

తా. లక్ష్మీదేవి యెడమభాగమందుఁ గలిగినట్టియు, ఆపదలను బోఁగొట్టుటయు,
జయించఁబడినశత్రువులు గలిగిన నమస్కరించుచున్న శత్రువులు గలిగిన గుణములచే మ
నోహరుడైన లోకములకు మనోహరుడైన రామునియందు నామనస్సు ఆనందించుఁగాక.

శ్లో. శ్రీరామచంద్ర రఘుపుంగవరాజవర్య
రాజేంద్రరాజ సురనాయక రాఘవేశ
రాజాధిరాజ రఘునందన రామభద్ర
దాసోస్త్యహంచ భవత శ్చరణాగతోస్మి. 11

మ. ధరణీనాథ శిరస్ఫురన్మకుటరత్నద్యోతనీరాజితా
కరపాదాంబురుహద్వయుఁ సకలలోకస్వామిరామప్రభుఁ
సరసుఁ రాఘవు దేవదేవు విబుధస్తవ్యప్రచారుఁ బరా
త్పరు రాజేంద్రురఘూద్వహుఁ దలఁచి తద్దాసుండ నై యుండెదన్

తా. శ్రీరామచంద్రా! రఘువంశశ్రేష్ఠా! రాజశ్రేష్ఠా! రాజరాజా! దేవతల
వాఁడా! రాఘవేశా! రాజులకుఁ బైరాజునైనవాఁడా! రఘువంశరాజుల నానంది
జేయువాఁడా! రామభద్రా! నేను నీకు శరణుఁజొచ్చినదాసుడనైతిని.

శ్లో. శ్రీరామం సరసీరుహాక్ష మమలం దూర్వాంకురశ్యామలమ్
విద్యుతోక్తినిభప్రభాంబరధరం వీరాసనాధిష్ఠితమ్

వామాంకోపరిసంస్థితాం జనకజా మాలింగ్యతాం బాహునా

తత్త్వంచాపరపాణినా మునిగణా నాజ్ఞాపయంతం భజే.

12

శా. వామాంకస్థసత్త్వ ప్రవేష్టమున భావం బొప్ప సంశ్లేషుఁడై

తా మానీంద్రుల కొక్కహస్తమున తత్త్వం బేర్పడఁ దెల్పుశ్రీ

రాముఁ సారసపత్రనేత్రు ఘను వీరాఖ్యాసనాధిష్ఠితుఁ

శ్యామాంగుఁ దపనీయచేలుని రఘుస్వామిఁ బ్రశంసించెదన్.

తా. పద్మములవంటి నేత్రములు గలిగిన మార్వాగ్రములవలె నల్లనైనట్టి విస్తారపు మెఱపులతో సమానమైనకాంతిగలవస్త్రమును ధరించినట్టి వీరాసనమును బొందినట్టి ఎడమతొడపైనున్న సీత నొకచేతఁ గాఁగిలించి వేఱుచేత బ్రహ్మతత్త్వము మునులకు బోధించుచున్న రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీరామ స్సకలేశ్వరో మమపితా మాతాచ సీతా మమ

భ్రాతా బ్రహ్మసఖా ప్రభంజనసుతః పత్నీవిరక్తిః ప్రియా

విశ్వామిత్రవిభీషణాదివశగా మిత్రాణి బోధస్సుతో

భక్తిశ్రీహరిసంగతా రతిసుఖం వైకుంఠ మస్తత్పదమ్.

13

శా. రామస్వామియె తండ్రి తల్లి యలగోత్రాజాతసుగ్రీవ వి

శ్వామిత్రాఖ్యవిభీషణాదులు హితుల్ సద్బోధపుత్రుండు స

ద్భామారత్నము శాంతిమిత్రుఁడు జగత్ప్రాణాత్మజుం డచ్యుత

ప్రేమాసక్తిసుఖంబు మత్సదనమై బెంపొందువై కుంఠమున్.

తా. సర్వేశ్వరుడైనరాముఁడు నాతండ్రి, సీత నాతల్లి, బ్రహ్మకు స్నేహితుడైన యాంజనేయుఁడు సోదరుఁడు, విరక్తి నాభార్య, విశ్వామిత్రుఁడు విభీషణుఁడు మొదలగునింద్రియనిగ్రహముగలవారు నామిత్రులు, జ్ఞానము నాకొడుకు, హరిపాదపద్మమందు భక్తియే సంయోగసుఖము, వైకుంఠము నాకు నివాసస్థానము.

శ్లో. శ్రీరామామలపుణ్డరీకనయన శ్రీరామసీతాపతే

గోవిందాచ్యుతనందనందనముకుందానందదామోదర

విష్ణోరాఘవవాసుదేవనృహరే దేవౌఘచూడామణే

సంసారార్ణవకర్ణధారకహరే కృష్ణాయతుభ్యం నమః.

14

శా. ధీరాగ్రేసరనందనందనహరీ • దేవౌఘచూడామణీ

ఘోరాఘసాఘహరాముకుందనృహరీ • గోవిందశ్రీకృష్ణసం

సారాంభోనిధికర్ణధారకమలాక్షౌశారిదామోదరా

శ్రీరామాచ్యుతజానకీరమణ ని • నేవీంతు నిష్టాప్తికిన్.

తా. నిర్మలమైన పద్మమువంటి నేత్రములు గలవాఁడా! కాంతిచేత మనోహరుఁడైనవాఁడా! సీతకుఁ బెనిమిట్టియైనవాఁడా! గోవిందా! అచ్యుతా! నందునకుఁ గోమారుఁడైనకృష్ణరూపమొందినవాఁడా! ముకుందా! ఆనందస్వరూపా! దామోదరా! వ్యాప్తరూపుఁడా! రాఘవా! వాసుదేవా! నృసింహరూపా! దేవతాస్వరూపుఁడా! సంసారసముద్రమున ఓడనడపువాఁడా! పాపసంహారకుఁడా! ఓశ్రీరామా! కృష్ణావతారుఁడవైన నీకొఱకు నమస్కారము.

శ్లో. రామం లక్ష్మణపూర్వజం రఘువరం సీతాపతిం సుందరం
కాకుత్స్థం కరుణాకరం గుణనిధిం విప్రప్రియం ధార్మికమ్
రాజత్కుండలమండితాననరుచిం రాత్రించరధ్వంసినం
శంపాకోటిసమానకాంతివిలసన్తాయామృగఘ్నం భజే. 15

మ. ధరణీజాధిపతిఁ లసద్గుణుఁ బరం • ధాముక్ బ్రసూనాస్త్రసుం
దరుఁ గాకుత్స్థుని ధార్మికుఁ రఘునరుఁ • దైత్యారి విప్రప్రియుఁ
గురుచంచత్కమసీయశంబరహరఁ • ద్దోరాస్తు సత్కుండలా
భరణ్ రాముని లక్ష్మణాగ్రజుఁ గృపా • భ్రాజిష్ణుఁ గీర్తించెదన్.

తా. లక్ష్మణుని యన్నయైనట్టి రఘువంశశ్రేష్ఠుఁడైనట్టి సీతాధర్మయైనట్టి పౌందర్యముగలిగినట్టి కకుత్స్థవంశమందుఁ బుట్టినట్టి దయాస్థానమైనగుణములకు స్థానమైన బ్రాహ్మణుల కిష్టుఁడైనధర్మస్వరూపుఁడైనట్టి ప్రకాశించుచున్న కుండలములచేత నలంకరింపఁ బడిన ముఖకాంతిగలిగినట్టి రాక్షససంహారకుఁడైనట్టి కోటిమెఱుపులతో సమానకాంతి గలమాయలేడిని కొట్టినరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. రామం రత్నకిరీటకుండలధరం కేయూరహారాన్వితం
సీతాలంకృతవామభాగమతులం సింహాసనస్థం ప్రభుమ్
సుగ్రీవాదిసమస్తవానరవరై స్సంసేవ్యమానం సదా
విశ్వామిత్రపరాశరాదిమునిభి స్సంస్తూయమానం భజే. 16

చ. క్షీతిసుతవామభాగమునఁ • జేరి వసింప వసిష్ఠకౌశికా
ద్యతతులు ప్రస్తుతింప రవిజాదిబలీముఖు లెల్లఁ గొల్వఁగాఁ
బ్రతనకిరీటకుండలవిభాసితసుందరధన్యమూర్తి యై
వితతమృగేంద్రపీఠమున • వేషక నొప్పెడురాము నెన్నెదన్.

౧ తా. రత్నఖచితకిరీటకుండలములను ధరించినట్టి భుజకీర్తులతో హారములతోఁ గూడినట్టి సీతచే నలంకరించఁబడిన యెడమభాగము గలిగినట్టి సింహాసనమందున్నట్టి ప్రభువైనట్టి సుగ్రీవుఁడుమొదలగు నెల్లవానరులచే స్తోత్రముచేయఁబడినట్టి సేవించఁబడు

తత్త్వం దక్షిణపాణినాకలితయా చిన్మూదయా బోధయా
రామో మారుతీసేవితస్మరతు మాం సామ్రాజ్యసింహాసనే. 26
శా. సీత స్మృదమునెంద వామకరసంశ్లేషంబు గావింపుచు
బ్రీతి దత్తుచ మంటి దక్షిణపుపాశో దత్త్వముం దెల్పుచు
వాత్సోత్పన్నునిసేవ గైకొనుచు సానందంబున లోకవి
ఖ్యాతి బంచముఖాననస్థుడగురామాధీశుఁ బ్రార్థించెదన్.

తా. పులకాంకురములు గలసీతను సంతోషముతోఁ గాఁగిలించుకొని పులకరిం
చినయా మెయొక్కయెడమదిమైన స్తనాగ్రము నెడమచేతితో నంటుచు జ్ఞానముద్రగల
కుడిచేతఁ దన్ను సేవించునాంజనేయునకు జ్ఞానబోధఁజేయుచు సామ్రాజ్యసింహాసనమం
దున్న రాముఁడు రక్షించుఁగాక.

శ్లో. వామాంకస్థితజానకీపరిలసత్కోదండదండంకరే
చక్రం చోర్ధ్వకరేణ బాహుయుగళే శంఖం శరం దక్షిణే
బిభ్రాణం జలజాతపత్రనయనం భద్రాద్రిమూర్ధ్నిస్థితం
కేయూరాదివిభూషితం రఘుపతిం రామం భజే శ్యామలమ్. 27
మ. శరచాపాబ్జరథాంగముల్ కరచతుష్కప్రాప్తమై యుండ సు
స్థిరవామాంకమునందు సీతనియతి • సేవింప భద్రాద్రిమై
నిర వైనట్టిసరోజనేత్రుఁ బరు యోగీంద్రేంద్రసంస్తోత్ర భా
సుర కేయూరవిభూషణుఁ దలఁచెదన్ • శుద్ధాంతరంగంబునన్.

తా. ఎడమతోడయందున్న సీతచే శోభించుచున్న ధనువు మొకచేతను, దైచేతఁ
జక్రమును, కుడిచేతులురెంటియందు శంఖమును బాణమును భరించుచున్నట్టియు, పద్మ
పులేకులవంటి నేత్రములు గలిగినట్టియు, భద్రాచలశిఖరమందున్నట్టి భుజకీర్తులు మొదల
గువానిచే నలంకరింపఁబడినట్టియు, నల్లవైన రఘురాజశ్రేష్ఠుఁ డైనరాముని సేవించు
చున్నాను.

శ్లో. వామే భూమిసుతా పురస్తు హనుమా న్పశ్చ త్సుమిత్రాసుత
శ్శత్రుఘ్నో భరతశ్చ పార్శ్వదళయో ర్వాయాదికోణేష్వపి
సుగ్రీవశ్చ విభీషణశ్చ యువరాట్ తారాసుతో జాంబవా
మధ్యే నీలసరోజకోమలరుచిం రామం భజే శ్యామలమ్. 28
మ. తనవామాంకమునందు సీత చెలువొందన్ వెన్క సౌమిత్రి పా
వనియు ముంగల శత్రుఘ్నాతి భరతుల్ • పార్శ్వంబుల భానున

దననీలాంగదముఖ్యు లన్య మగుదిక్ష్వానంబులం దుండఁగా
ఘననీలాంగుదదంతరస్థిత మదిక్ గాంక్షీంతు రామప్రభున్.

తా. ఎడమవైపునసీత, యెదుట హనుమంతుఁడు, వెనుక లక్ష్మణుఁడు, ప్రక్కల భరతశత్రుఘ్నులు, వాయవ్యాదిమూఱదిక్కులయందు సుగ్రీవుఁడు, విభీషణుఁడు, అంగదుఁడు, బాంబవంతుఁడు నుండఁగా మధ్యమందు నల్లగలువవలె సుందరమైనకాంతి గల రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. వై దేహీసహితం సురద్రుమతలే హైమే మహామంటపే
మధ్యే పుష్పక మాసనే మణిమయే వీరాసనే సంస్థితమ్
అగ్రే వాచయతి ప్రభంజనసుతే తత్త్వం మునిభ్యః పరిమ్
న్యఖ్యాతం భరతాదిభిః పరివృతం రామం భజే శ్యామలమ్. 29
ఉ. శాసురకల్పమూలమున • భర్తృగృహంబున బుష్పకాంతరో
పాసితనూత్నరత్నమయఃపంచముఖాసనమందు ముఖ్యనీ
రాసనుఁ డై సతీసహితుఁ • డై పరతత్త్వము సోదరాన్నితుం
డై సరసన్మరుత్సుతసఃమర్చితుఁ డైనవిభుక్ భజించెదన్.

తా. కల్పవృక్షములకింద బంగారుమంటపమందుఁ బుష్పకమునడుమ మాణిక్యపీఠమందు సీతతోఁగూడ వీరాసనమందున్నట్టియు నెదుట నాంజనేయుఁడు చదువుచుండఁ బరతత్త్వమును మునులకుఁ జెప్పచు భరతుఁడు మొదలగువారిచే నావరింపఁబడిన నల్లనైనరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. వై దేహీం పరిరభ్య జాతపులకాం లజ్జావతీం సుస్థితామ్
కాంచీనూపురహారకంకణలసత్కర్ణావతంసోజ్వలామ్
కస్తూరీఘనసారచర్చితకుచాం చంద్రదాననాం శ్యామలమ్
కందర్పాధికసుందరం రఘుపతిం శ్రీరామచంద్రం భజే. 30
చ. దరహాసితాననఁ పులకితఁ ఘనసారమృగీమదాగరు
స్ఫురదనులేపనఁ గనకఃఖాషణభూషితఁ బూర్ణచంద్రచం
ద్రికవదనఁ విదేహునిసుతఁ మది రంజితజేయునట్టికం
ధరసమవర్ణనం గజశతప్రతిమానుని రాము నెన్నెదన్.

తా. పులకాంకురములుగలిగి సిగ్గుగలదియై నవ్వుమొగముగలిగి ఒడ్డాణము, అంబెలు, హారములు, కడియములు, కర్ణపువ్వులు అనువానిచేఁ బ్రకాశించుచు కస్తూరిచేఁ రూపముచేఁ బూయబడిన స్తనములు గలిగినట్టి చంద్రునివంటి మొగముగల పీఠను గౌఁ

గిలించుకొని నల్లనివాడై మన్మథునికంటె మిక్కిలి సౌందర్యముగలిగినట్టి రఘువంశశ్రేష్ఠుడైనరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. వై దేహీరమణం విభీషణవిభుం విష్ణుస్వరూపం హరిం
విశ్వోత్పత్తిప్రపత్తిపోషణకరం విద్యాధరై రఙ్గితం
వైరిధ్వంసకరం విరించిజనకం విశ్వాత్కం వ్యాపకం
వ్యాసాంగీరసనారదాదివినుతం వందామహే రాఘవమ్.

31

చ. జనకసుతాధినాథు రిపుఃజైత్రు సురాఙ్గితు సర్వలోకసం
జననవినాశకారణుః బ్రహ్మస్తచరిత్రు విభీషణావనుక్
సనకసనందనాద్యఖిలసన్మనసన్నతు విష్ణురూపునిక్
వనరుహసూతితండ్రి రఘువర్యు హరిక్ శరణంబు వేడెదన్.

తా. సీతకుఁ బెనిమిటియు, విభీషణు నేలినవాఁడును, విష్ణురూపుఁడును, బాపసంహారకుఁడును, ప్రపంచమును బుట్టించుటకు నేలుటకు వృద్ధిఁజేయుటకు హేతువైనవాఁడును, విద్యాధరులచే నమస్కరించఁబడువాఁడును శత్రుసంహారముఁజేయునట్టియు, బ్రహ్మకుఁ దండ్రెమైనట్టి ప్రపంచస్వరూపుఁడును, అంతట వ్యాపించియున్నట్టి వ్యాసుఁడు, అంగిరసుఁడు, నారదుఁడు మొదలగు మునులచే స్తోత్రముచేయఁబడుచున్నట్టి రాముని నమస్కరించుచున్నాము.

శ్లో. వై దేహస్యపురే వివాహసమయే కల్యాణవేద్యంతరే
సామోదే విమలేందురత్నఖచితే పీఠే వసంతౌ శుభే
శృణ్వంతౌ నిగమాంతతత్త్వవిదుషా మాశీర్గిరస్సాదరం
పాయాస్తాం సువధూవరౌ రఘుపతి శ్రీజానకీచానిశమ్.

32

చ. పరిణయవేళ మైథిల నృపాలగుహాంతరరత్న వేదికన్
సురుచిరవేదవిద్బుధసుఃసూక్తులు వించు సమంచితంబుగాఁ
బరగ వధూవరత్వమున భాసిలి భూవరసేవ్యు లైనయా
ధరణిసుతారఘూద్వహులు దారమతిక్ మముఁబ్రోతు రెప్పుడున్.

తా. మిథిలాపట్టణమందుఁ బెండ్లివేళ మంగళవేదికయందు మంచిదియై నిర్మలములైన చంద్రకాంతమణిఖచితమై శుభమైనపీఠమందుఁ గూర్చున్నట్టి వేదార్థముల నెఱింగిన విద్వాంసుల యాశీర్వాచనములకు వినుచున్నట్టి ప్రకాశించుచున్నట్టి పెండ్లిగూతురు పెండ్లికొడుకు నైన రఘువంశమును శోభింపఁజేయునట్టి సీతారాములు రక్షింతురుగాక.

శ్లో. అసితకమలభాసాభాసయంతం త్రిలోకమ్
దశరథకులదీపం దైవతాంభోజభానుమ్
దినకరకులబాలం దివ్యకోదండపాణిమ్
కనకఖచితరత్నాలంకృతం రామమీశే.

33

మ. ఘనసీలాంబుదకాంతిదేహు భువనైకభ్రాజితుఁ దేవతా
వనజాతాంబుజమిత్ర భానుకులభాస్వత్కిర్తిసాంద్రుఁ శరా
సనబాణోజ్జ్వలహస్తరత్నవిలసత్సైవర్ణసదృశషణుఁ
మునిసంస్తోత్రచరిత్రు దాశరథిరాముఁ గొల్తు నెల్లప్పుడున్.

తా. నల్లకలువవంటికాంతిచేత మూడులోకములను బ్రకాశింపజేయువాడును, దశరథునివంశమును బ్రకాశింపజేయువాడును, దేవతలను పద్మములకు సూర్యుడైన వాడును, సూర్యవంశబాలుడును, మంచిధనుసు హస్తమందుగలవాడును, బంగార మందుఁ గూర్చబడిన రత్నాలంకారములుగలవాడు నగురాముని స్తోత్రముచేయు చున్నాను.

శ్లో. సుస్నిగ్ధం నీలకేశం స్ఫుటమధురముఖం సుందరభూరిలాటం
దీర్ఘక్షుం చారునాసాపుట మమలమణిశ్రేణికాదంతపక్షిం
బింబోన్మం కంబుకంతం కఠినతరమహోరస్క మాజానుబాహుం
ముష్టిగ్రాహ్యోవలగ్నం పృథుజఘనముదాగోరుజంఘాంఘ్రిమీశే.

ఉ. చారువిశాలనేత్ర విలసత్తధురాననునీలకేశు శృం
గారలలాటు దీర్ఘక్షుఁ గంబుగర్భుఁ రమణీయనాసికుఁ
కూరభుజాంతరుఁ సరసకుందరదుఁ దనుమధ్యసుందరుఁ
సారస్వతైకతాంఘ్రివిలసజ్జఘనుఁ రఘురాముఁ గొల్పెదన్. 34

తా. నల్లనైనట్టి నల్లనివెండ్రుకలు గలిగినట్టి చక్కనిమొగము గలిగినట్టి చక్కని కనుబొమలు నుదురుగలిగినట్టి గొప్పనేత్రములుగలిగినట్టి చక్కనిముక్కుగలిగిన మంచి రత్నములవంటి దంతపక్షిగలిగినట్టి చొండపండువంటి పెదవిగలిగినట్టి శంఖమువంటికం తముగలిగినట్టి మిక్కిలి కఠినమైన గొప్పరొమ్ముగలిగినట్టి మోకాళ్లవఱకుఁ జేతులుగలిగినట్టి పిడికిలిచేబట్టఁదగిన నడుముగలిగినట్టి గొప్పపిఱుఁదుగలిగినట్టి గొప్పపిక్కలు పాదములు గల రాముని స్తుతించుచున్నాను.

శ్లో. పందామహే మహేశాన, చండకోదండఖండనమ్
జానకీహృదయానంద, చందనం రఘునందనమ్.

35

చ. జలనిధి వేష్టితాఖిలరః సాభృదహీంద్రవిభూషణాదికో
జ్వలహరచాపఖండనవిశాల భుజాబలశాలికిం దయా
జలధికి భూమిజాహ్వాదయః సారసహేళికి శీలికి స్తహ
బలతనయూర్చితాంఘ్రినవః పద్మనకుం శరణం బాసర్చేదన్.

తా. ఈశ్వరుని తీక్షణమైన ధనుస్సును విరిచినట్టియు సీతయొక్క మనస్సును సం
తోషింపఁజేయుటకుఁ జందనవృక్షమైన శ్రీరామమూర్తిని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. జానాతి రామ తవనామ రుచిం మహేశో
జానాతి గౌతమసతీచరణప్రభావమ్
జానాతి దోర్బలపరాక్రమ మీశచాపాః
జానా త్యమోఘపటుబాణగతిం పయోధిః.

36

ఉ. తారకనామమంత్రరుచిః దక్షసుతారమణుం డెఱుంగు నీ
పావనపాదపంకజప్రభావ మహాల్య యెఱుంగు మిక్కిలి
దేవరదోర్బలంబు శివః దేవునిచాప మెఱుంగు నీదుమే
ధావిభవంబు గల్గుశరః ధాటి సముద్రుఁ డెఱుంగు రాఘవా.

తా. ఓ రామా ! నీనామమయొక్కరుచి నీశ్వరుఁడెఱుగును. నీపాదసామర్థ్య
మును అహల్యయెఱుగును. నీభుజపరాక్రమము శివధను స్సెఱుగును. నీబాణప్రయోగము
ను సముద్రుఁ డెఱుగును.

శ్లో. దివ్యస్యందనమధ్యగం రణరణచ్ఛాపాన్వితం భీషణం
కాలాగ్నిప్రతిమానబాణకలితం ఘోరాస్త్రతూణీద్వయమ్
సుగ్రీవాంగదరావణానుజమరుత్పుత్రాదీనం సేవితమ్
రామం రాక్షసవీరకోటిహరణం రక్తాంబుజాక్షం భజే.

37

శా. సారస్యందనమధ్యగుఁ రణరణః శ్చాపాన్విత౯ రాఘవుఁ
ఘోరాగ్నిప్రతిమానబాణకలితుఁ • గూఁరాస్త్రతూణీద్వయుఁ
నూరాత్తోద్భవరావణానుజమరుత్సన్వాదిసంసేవిత౯
వీరుఁ రక్తసరోజనేత్రహతవిః ద్వేషుఁ బ్రశంసిం చెదన్.

తా. శ్రేష్ఠమైనరథమధ్యమును బొందినట్టి ధ్వనిచేయుచున్న ధనుస్సుతోఁ గూ
డినట్టి భయంకరుఁడైనట్టి ప్రళయాగ్నితో సమానమగు బాణముతోఁగూడినట్టి భయంక
రబాణములుగల యంబులపాది తోడుగలిగినట్టి సుగ్రీవుఁడు, అంగదుఁడు, విభీషణుఁ

డు, అంజనేయుడు మొదలగువారిచే సేవించబడుచున్నట్టి బహురాక్షససంహారముఁ జేయునట్టి యెఱ్ఱదామరలవంటి నేత్రములుగల రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. బ్రహ్మద్యామరసిద్ధజన్తభువనం యన్నాభిపం కేరుహమ్
శ్రీనిర్వాణనికేతనం యదుదరం లోకైకశయ్యాగృహమ్
యద్వక్షఃకమలావిలాసభవనం యన్నామమంత్రం సతామ్
వాసాగార మఖండమంగళనిధిః పాయాత్సవ్రా రాఘవః. 38

ఉ. ఎవ్వనినాభిపద్మము రఃహిక్ విధిముఖ్యులజన్తకారణం
బెవ్వనివక్ష మిందిరకు • నిం పగునట్టివిలాసమందిరం
బెవ్వఁడు ముక్తికిక్ సదన • మెవ్వఁ డశేషజగద్విధాయకుం
డెవ్వనినామ మెంతురు మునీశ్వరు లారఘురాముఁ గొల్చెదన్.

తా. ఎవనినాభిపద్మము బ్రహ్మాదిదేవతలకు జన్మదేశమో, లక్ష్మీదేవికి సుఖగృహమైన యెవ్వనిగర్భము లోకములకుఁ బడకయిల్లో, (అనఁగా లోకములు స్వామిగర్భములో నుండు ననుట) ఎవనిరొమ్ము లక్ష్మీకి నాటయిల్లో, ఎవ్వనినామము సత్పురుషులకు నివాసగృహమో, అట్టి సర్వశుభాకరుఁడైనరాముఁడు మమ్ము రక్షించుఁగాక.

శ్లో. శృంగారం క్షీతినందనీవిహరణే వీరం ధనుర్భంజనే
కారుణ్యం బలిభోజనేద్భుతరసం సింధౌగిరిస్థాపనే
హాస్యం శూర్పణఖామృతే భయవహే భీభత్సమన్యాముఖే
రౌద్రం రావణమర్దనే మునిజనే శాంతం వపుః పాతు నః. 39

మ. ధరణీపుత్రిముసీంద్రశంకరధనుఁ రైత్యారిలంకాపురీ
శ్వరనైరోచనరావణానుజలకుఁ • సాధారణప్రార్థిచే
వరశృంగారము శాంతవీరభయభీభత్సద్భుతోగ్రంబులు
గరుణాహాస్యరసంబు లుప్పతిలురాఁడ్లాత్రంబు భావించెదన్.

తా. సీతతో విహరించునపుడు శృంగారరసమును, శివధనుర్భంగమందు వీరరసమును, కాకాసురునియందుదయను, సముద్రమునఁ బర్వతములుంచునపుడు ఆశ్చర్యరసమును, శూర్పణఖమోమున హాస్యరసమును, ఇతఁ ప్రీతిమోమున భీభత్సమును (అనఁగా నస్పృహత), రావణసంహారమందు రౌద్రరసమును, మునీశ్వరులయందు శాంతరసమును అయిన స్వరూపము మమ్ము రక్షించుఁగాక.

శ్లో. మాతా రామో మత్పితా రామచంద్రో
భ్రాతా రామో మత్సఖా రాఘవేశః
సర్వస్వం మే రామచంద్రో దయాళుః
నాస్యం దైవం నైవజానే నజానే.

40

ఉ. రాముఁడు తండ్రి మజ్జనని • రాముఁడే భ్రాతయు రామచంద్రుఁడే
రాముఁడే మిత్రుఁడు స్థురుఁడు • రాముఁడే సర్వధనంబు రాముఁడే
రాముఁడే సత్కృపాకరుఁడు • రామునితో సరి యన్యదైవమున్
వేమఱు లేదు లే దనుచు • వేడ్క భజించెద నిష్టసిద్ధికిన్.

తా. తల్లి తండ్రి సోదరుఁడు స్నేహితుఁడు అన్నియు నాకురాముఁడే. వేఱుదైవమును నే నెఱుఁగ నే యెఱుఁగను.

శ్లో. మూలేకల్పదుగ్రమస్యాఖిలమణివిలసద్రత్నసింహాసనస్థం
కోదండేనాశుగేనోల్లసితకరయుగేనార్చితం లక్ష్మణేన
వామాంకన్యస్తసీతం భరతభృతమహామక్తాక్షికచ్ఛత్రకాంతిమ్
శత్రుఘ్నే చామరాభ్యాం సువిలసితకరే రామచంద్రం భజేహమ్.

చ. సురతరుమూలమందు మణిశోభితపీఠని సీతతో వసిం
ప రహి సుమిత్రపుత్రకుఁడు • మార్గణచాపము లంది యివ్వఁగా
భరతుఁడు పుండరీకము శుభస్థితిఁ దాల్పఁగ శత్రుఘ్నాతిచా
మరలును వీవఁ జెన్నగుసమస్తజగత్ప్రభురాము నెన్నెదన్. 41

తా. కల్పవృక్షము మొదట సర్వరత్నములతోఁ గూడినపీఠమందున్నట్టి ధనుర్బాణములచే సొగసైనహస్తములుగల లక్ష్మణునిచేఁ బూజింపఁబడుచున్నట్టియు, ఎడమ తొడయందు సీతనుంచుకొనినట్టి భరతునిచే ధరించఁబడిన ముత్యాలగొడుగు గలిగినట్టియు, వింజామరలధరించిన శత్రుఘ్నుఁడుగల రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. వామే కోదండదండం నిజకరకమలే దక్షిణే బాణ మేకమ్
పశ్చాద్భాగేచ నిత్యం దధత మభిమతం సాచితుణీరభారమ్
వామే ౭ వామే లసద్భ్యాం సహమిళితతనుం జానకీలక్ష్మణాభ్యామ్
రామం శ్యామం భజేహం ప్రణత జనమనః ఘేదవిచ్ఛేదదక్షమ్. 42

చ. ఇరుగడలందు లక్ష్మణముఁహీనులలు జెలువొందఁ దూణమున్.
శరము శరాననంబు వరుస జ్వరమాంగకరంబులందు వి

స్ఫురతః దనర్ప భక్తజనః పుంజవిపద్ధరుః ధైరరామభూ
వరుఁడు జగద్గురుండు భగవంతుఁ డనంతుఁడు నన్నుఁ బోవుతన్.

తా. ఎడమచేత ధనుస్సు కుడిచేత బాణము వెనుక నంబులపాది యిరుప్రక్కల
సీతాలక్ష్మణులుగలిగి నమస్కరించువారిదుఃఖమును బోగొట్టునట్టి చామనచాయగలరా
ముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. అంబోధర శ్యామలమంబుజాక్షం
ధనుర్ధరం వీరజటాకలాపం
పార్శ్వద్వయే లక్ష్మణమైథిలీభ్యామ్
నిషేవ్యమాణం ప్రణమామి రామమ్.

43

మ. శరదశ్యామలగాతుఁ బార్శ్వయుగళః స్థానావనీజానుజం
గురుతామ్రాంశుజటాకలాపువిలసః తోదండహస్తుః బరా
త్పరుఁ బంకేరుహపత్రనేత్రుఁ గరుణాపాత్రుఁ బుధస్తోత్రు ఖే
చరసత్పుత్రు సురారిజైతుఁ రఘువంశస్వామిఁ గీర్తించెదన్.

తా. మేఘమువలె నల్లనైనట్టి పద్మమువంటి శేత్రములుగలిగినట్టి ధనుస్సును ధరిం
చినట్టి వీరుఁడును జటాసమూహముగలవాఁడును అయినట్టి రెండుప్రక్కల సీతాలక్ష్మణు
లచే సేవింపఁబడుచున్న రాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. తోదండదీప్తాగురు మప్రమేయం, సలక్ష్మణం దాశరథిం దయాళుమ్
ఆజానుబాహుం జగదేకవీర, మనాథనాథం రఘునాథమిడే.

44

మ. గురుకారుణ్యపయోనిధానువిలసః తోదండదీప్తాగురుఁ
వరకల్యాణగుణాకరుఁ శుభకరుఁ • వైదేహీసంయుక్తు దా
శరథిఁ లక్ష్మణసేవ్యు నార్తజనరః తౌదక్షదీప్తాకరుఁ
బరు నాజానుకరుఁ జగద్గురుహరిఁ • భక్తిఁ బ్రశంసించెదన్.

తా. ధనుస్సు (ధరించుట యను) దీక్షయం దెల్లరకు గురువైనట్టి ఇంతటివాఁడ
ని ప్రమాణించశక్యముగానట్టి లక్ష్మణునితోఁగూడినట్టి దశరథపుత్రుఁడైనట్టి దయగలిగి
నట్టి మోకాళ్లవఱకు భుజములుగలిగినట్టి జగములయందుఁ బ్రధానవీరుఁడైనట్టి దిక్కులేని
వారి సేలునట్టి శ్రీరాముని స్తుతిఁ జేయుచున్నాను.

శ్లో. కర్పూరాంగవిలేపనం రఘువరం రాజీవనేత్రం ప్రభుమ్
కస్తూరీనికరాకృతిం ఖరధృతిప్రధ్వంసినం శ్రీహరిమ్

కందర్పాయుతకోటిసుందరతనుం కామారిసేన్యం గురుమ్

కాంతాకామద మప్రమేయ మమలం సీతాసమేతం భజే.

45

మ. ఘనకర్పూరవిలేపనుఁ రఘువరుఁ • గామారిసేన్యఁ ఘనా
ఘనగాత్రుఁ సరసీజనేత్రు ఖరరఁ ధ్వంసిరాముఁ సనా
తనుఁ గందర్పశతో త్తమాకృతిని గాంతాకామదుఁ శ్రీహరిఁ
జనకక్షౌరమణాత జాననసరోజాతార్కు భావించెదన్.

తా. కర్పూరము దేహమునఁ బూసికొనినట్టి రఘువంశశ్రేష్ఠుడైనట్టి పద్మమువం
టినేత్రములు గలిగినట్టి కస్తూరిప్రోగువంటిరూపము గలిగినట్టి ఖరాసురునిధైర్యమును
బోగొట్టినట్టి విష్ణుస్వరూపుడైనట్టి కోటిమన్తఘలవంటిసౌందర్యము గలిగినట్టి యీశ్వ
రునిచేత సేవించఁదగినట్టి స్త్రీలకుఁ గామములు బుట్టించునట్టియుఁ బ్రమాణించ శక్య
ముగానట్టియు నిశ్చలుడైనట్టి సీతతోఁగూడినరాముని సేవించెదను.

శ్లో. నీలాబ్జబృందసదృశం పరిపూర్ణ దేహమ్

దిక్పాలకాదిసుర సేవితపాదపదమ్

పీతాంబరం కనకకుండలశోభితాంగమ్

సీతాపతిం రఘుపతిం సతతం భజామి.

46

మ. మృగనాభీనిభసుందరాంగుభవసన్మిత్రుఁ బవిత్రుఁ లస

న్నిగమాంతార్థవిచారవర్య నుతనాఁణీనాథుఁ బీతాంబరుఁ

దిగధీశానముఖామరావనుని ధాత్రీపుత్రికాధీశ్వరుఁ

భగవంతు న్నణిమండలాభరణ సంభావించు నశ్రాంతమున్.

తా. నల్లనిమేఘమువంటి సర్వలక్షణపూర్ణమైన దేహఃసుగలవాఁడును పీతాంబర
ము ధరించినవాఁడును బంగారు మకరకుండలములచేతఁ బ్రకాశించువాఁడును సీతాదేవికి
భర్తయైనవాఁడును నగు శ్రీరాముని నెల్లప్పుడును గొల్చుచున్నాను.

శ్లో. భర్తృబ్రహ్మసురేంద్రముఖ్యదివిజప్రాంచత్కిరీటాగ్రసం

సర్గానేకమణిప్రభాకరసహస్రాభం పదాంభోదుపే

దుర్గాసంతతసంస్తుతాంఘ్రికమలం దుర్వారకోదండినం

గంగావిస్ఫుటమాశ్రిమానసహరం కల్యాణరామం భజే.

47

శా. భర్తాంభోజభ వేంద్రముఖ్యదివిజప్రాంచత్కిరీటాగ్రసం

సర్గానేకమణిప్రభాకరసమంచత్పాదపంకేరుహుఁ

దుర్గాసంతతసన్నుతాంఘ్రియుగళుఁ • దోషాపహుఁ మానిరొ

ద్వర్గప్రస్తుతు శంభుమానసహరుఁ • వైకుంఠుఁ గ్రాధించెదన్.

తా. శివబ్రహ్మాండాది దేవతలకిరీటములయందలి మాణిక్యకాంతులసమూహము చేత నొప్పుచున్న పాదములు గలిగినట్టి పార్వతిచే నెల్లప్పుడు స్తోత్రముచేయఁబడిన పాదపద్మములు గలిగినట్టి నివారించకకయముగాని ధనుస్సు గలిగినట్టి యీశ్వరునిమనోహరుఁడైన రాముని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. అగ్రే ప్రాంజలి మాంజనేయ మనిశం వీరంచ తారాసుతం
పార్శ్వే పక్షిముఖానుజం పరిసరే సుగ్రీవ మగ్రాసనే
పశ్చాత్తక్షణ మతికేజనకజా మధ్యే స్థితం రాఘవమ్
చింతాతూలికయా లిఖంతి సుధియ శ్చిత్రేషు పితాంబరమ్. 48

చ. పవనజః డంగదుం డెదుట • బ్రాంజయి లై వినుతింపఁ జెంగటన్
రవిసుతరావణానుజులు • రంజిల వెన్క సుమిత్రసూనుఁ డా
యవనితనూజచేరువను • హర్ష మెసంగఁగ సింహపీఠిరు
క్తవనజకర్ణి కన్ వెలయుఁమాధవుఁ జిత్రములోఁ దలంచెదన్.

తా. ఎదుటదోలిసికల యాంజనేయుని, పార్శ్వమందు వీరుఁడైన యంగదుని, సమీపమందు విభీషణుని, ఎదుట పీఠమందు సుగ్రీవుని, వెనుక లక్ష్యణుని, సమీపమున స్థితను, మధ్యను పచ్చనిబట్టగలరాముని నున్న వానిఁగా విద్వాంసులు (అనఁగా జ్ఞానులు) ధ్యానమనుకలముచేతఁ జిత్రములయందు వ్రాయుచున్నారు. (అనఁగా అట్లుధ్యానముఁ జేయుచున్నారనుట.)

శ్లో. క్షీరాంభోనిధిమధ్యవర్తినిసితే ద్వీపే సువర్ణాచలే
రత్నోల్లాసితకల్పభూరుహతలే జాంబూనదే మండపే
తేజోభ్రాజితవేదికే సురుచిరే మాణిక్యసింహాసనే
హేమాంభోరుహకర్ణి కోపరితలే వీరాసనస్థం భజే. 49

మ. తెలిదీవిన్ గనకాద్రిదుగ్ధనిధినుద్దీప్తామరానోకహ
స్థలజాంబూనదమంటపంబున విభానద్వేదికారంజితో
జ్వలసింహాసనజాతరూపమయకంజాతస్ఫురత్కర్ణికా
స్థలివీరాసనయుక్తుఁడైనరఘువంశస్వామిఁ గీర్తించెదన్.

తా. పాలసముద్రమునడుమనున్న శ్వేతద్వీపమందు బంగారుకొండయందు రత్నములచేత శోభించు కల్పవృక్షములక్రింద బంగారుమంటపమందు తేజముచేత నొప్పుచున్న యరుగుగల మనోహరమైన మణిసింహాసనమందు బంగారుపద్మపుమిడ్డెపై వీరాసనమందున్న రాముని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. దోర్దండేనచమండలీకృతమహాకోదండచండాశుగై
 ధ్విర్భూతైరవికోటితుల్యనిశితై ర్భృష్టాదిముఖ్యస్తుతైః
 సుగ్రీవాదిసమస్తవానరవరా నాజ్ఞాపయంతం గిరా
 దైత్యా తాడయ తాడయే త్యనుపదం శ్రీరామచంద్రం భజే. 50
 మ. కరదండంబున మండలీకృతమహాకాంతాననోన్ముక్తభా
 స్వరకోటిప్రకటప్రభానిశితనిర్భూతంబు లై పద్మజా
 మరసంస్తోత్రము లైనబాణములచే మర్దింపుచు వేగవా
 నరసంఘంబులతోడ దైత్యవరులక మర్దింపు మర్దింపు మం
 చు రయం బొప్పగఁ దెల్పు రాఘవసుధీశుం డిచ్చునిష్టార్థముల్.

తా. పిడుగులతోఁ దుల్యములైనట్టియు గోటిసూర్యులతోఁ దుల్యముగాఁ దీక్ష
 ములై బ్రహ్మాదులచే నుతింపఁబడుచున్నట్టి భుజముచేత లాగఁబడి గుండ్రమైన ధనుస్సు
 యొక్క బాణములచేత నొప్పుచు రాక్షసులను గొట్టుకొట్టుమని సుగ్రీవాదివానరుల నా
 జ్ఞాపించుచున్న రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. భూకంపం జనయ న్నభో విదళయ న్నంభోనిధిం క్షోభయన్
 దైతేయాంశ్చ విమర్దయన్ గిరివర్షా భిందన్ దిశః పూరయన్
 వైదేహీ మతిమోదయన్ నకలగీర్వాణాన్ శిరఃకంపయన్
 కల్యాణో గఘురామబాణవిలసత్కోదండచండధ్వనిః. 51

ఉ. రామునిచాపమాడ్కిశుభరావమునక తలలూపుదేవతా
 స్తోమము దైత్యులొర్తి గని మోలుదు రబ్బులు మ్రోయు మైథిలీ
 భామిని సంతసించువడి బ్రద్ద లగున్ వసుధాధరంబులున్
 భూమి జలించు నంబరము బూరటిలున్ దిశలెల్ల ఘూర్ణిలున్.

తా. శుభప్రదమగు రామునిబాణముచేత నెప్పుచున్న ధనుస్సుయొక్క చప్పు
 డు భూకంపమును బుట్టించుచు నాకాశము బ్రద్దలుసేయుచు సముద్రముంగలిపివేయు
 చు రాక్షసులమర్దించుచుఁ బర్వతములను బ్రద్దలుగొట్టుచు దిక్కులను గొండించుచు నీత
 ను సంతసింపఁజేయుచు దేవతలం దలలూచునట్లు జేయుచు వ్యాపించెను.

శ్లో. విమలకమలనేత్రం విస్ఫురన్నీలగాత్రం
 తపనకులపవిత్రం దానవధ్వంతమిత్రమ్
 భువనశుభచరిత్రం భూమిపుత్రీకళత్రం
 దశరథవరపుత్రం నామిరామాఖ్యమిత్రమ్.

చ. సరసిజపత్రనేత్రు సురశాత్రవజైత్రుఁ బతత్రపత్రుని
ధరణిసుతాకళత్రు జనతానుతిపాత్రుని రాజపుత్రు భా
సురసుచరిత్రు నీలమణిశోభితగాత్రు మహేశమిత్రు భా
స్కరకులసత్పవిత్రు గుణసాంద్రు రఘూద్వహు నాశ్రయించెదన్.

తా. స్వచ్ఛమైన పద్మమువంటి నేత్రములు గలిగినట్టి ప్రకాశించుచున్న నల్లని
శరీరముగలిగినట్టి సూర్యవంశమందుఁ బవిత్రుడైనట్టి రాక్షసులను చీకటికి సూర్యుడై
నట్టి లోకములకు శుభకరమైనచరిత్రగలిగినట్టి సీతాదేవిభార్యగలయట్టి దశరథునికొమా
రుడైన స్నేహితుడైన రాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. జననీజానకీసాక్షా, జ్ఞనకో రఘునందనః

లక్ష్మణో మిత్ర మస్తాకం, కోవిచారః కుతోభయమ్.

జనకో రామచంద్రో మే, జననీజనకాత జా

హనుమత్ప్రముఖా స్సర్వే, హరయో మమబాంధవః.

53

చ. జనకుఁడు రామచంద్రుఁడగు • జానకి తల్లి సుమిత్ర నూతి మా
కనయము మిత్రుఁ డంగదమహాబలపుత్రవిభీషణార్కనం
దనముఖు లాత్మబాంధవజనంబులు గాన విచారము భయం
బును కలుషంబు దీనతయు • బొందునె మామకమానసంబునన్.

తా. మాకు సీత తల్లి రాముఁడు తండ్రి లక్ష్మణుఁడు స్నేహితుఁడు హనుమం
తుఁడు మొదలగువానరులందఱు బంధువులు అయియుండఁగా నేమివిచారము. ఎందు
వలన భయము.

శ్లో. జగతివిశదమంత్రం జానకీప్రాణమంత్రం

విబుధవినుతమంత్రం విశ్వవిఖ్యాతమంత్రమ్

దశరథసుతమంత్రం దైత్యసంహారమంత్రం

రఘుపతినిజమంత్రం రామరామేతిమంత్రమ్.

54

చ. సకలజగత్పవిత్రము నిశాచరజైత్రము ధారుణీసుతా
ధికప్రమదప్రదం బఖిలదిక్పరిపాలనపాలనంబు సే
వకజనకల్పకంబు భయవారణవారణకేసరోపమం
బకలుష మద్వితీయ మఖిలా ర్త్తినిరామము రామమంత్రమున్.

తా. రామరామా అనుమంత్రము ప్రపంచమున నిర్మలమైనమంత్రము. సీతకుఁ

బ్రాణమైనది. దేవతలచే స్తోత్రముచేయఁబడినది. ప్రపంచమునఁ బ్రఖ్యాతమైనది. దశరథ పుత్తునిమంత్రము. శ్రీరామునిస్వకీయమంత్రము. రాక్షససంహార మైనమంత్రము.

శ్లో. సీతాయాదక్షిణే పార్శ్వే, లక్ష్మణస్యచ పార్శ్వతః
తస్య ధ్యే రాఘవం వందే, ధనుర్బాణధరం హరిమ్.
చంద్రోపమం మలయచందనచర్చితాంగం
మందారపుష్పపరిపూజితపాదపద్మమ్
బ్రహ్మాండవంద్య మనిశం మునిబృందసేవ్యం
వందేరవిందనయనం రఘురామచంద్రమ్.

55

చ. సరసవిదేహరాజతనుఃసంభవలక్ష్మణయుక్తు దేవతా
తరుసుమపూజితాంఘ్రిననఃతామరసద్వితయున్ సరస్వతీ
శ్వరసురవర్యమౌనిజనఃవందితుః జందనచర్చితున్ లస
ద్గురుశరచాపధారుని రఘూద్వజురాముని నెంతు నెంతయున్.

తా. సీతాలక్ష్మణుల మధ్యమునందు ధనుర్బాణములను ధరించియున్న విష్ణురూపుడగు రాముని నమస్కరించుచున్నాను. చంద్రునితోఁ దుల్యఁడైనట్టి మలయపర్వతమందలిగంధముచేఁ బూయఁబడిన దేహముగలిగినట్టియు మందారపుష్పములచేఁ బూజింపఁబడు పాదపద్మములుగలిగినట్టి బ్రహ్మచేత నింద్రునిచేత నమస్కరించఁదగినట్టియు నెల్లప్పుడు మునిసమూమునకు సేవించఁదగినట్టి పద్మములవంటి నేత్రములుగల రాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. ఇత్వాకునందనం సుగ్రీవపూజితం
త్రైలోక్యరక్షకం సత్యసంధం సదా
రాఘవం రఘుపతిం రాజీవలోచనం
రామచంద్రం భజే రాఘవేశం భజే.

56

మ. మనువంశాంబుధిపూర్ణచంద్రు రఘురామస్వామిఁ ద్రైలోక్యపా
వనుసుగ్రీవసమర్చితాంఘ్రికమలున్ • లక్ష్మీధరున్ సత్యసం
ధుని గంజాయతనేత్రి వీరరఘునాథున్ రాఘవున్ రామచం
ద్రుని భక్తాంగణకల్పకంబు మది సంతోషంబునం గొల్చెదన్.

తా. ఇత్వాకువంశమును సంతోషింపఁజేయునట్టి సుగ్రీవునిచేఁ బూజింపఁబడుచున్నట్టి మూడులోకములను రక్షించునట్టి సత్యమైనప్రతిజ్ఞ గలిగినట్టి రఘువంశపురాజుల కధిపతియైనట్టి పద్మములవంటి నేత్రములుగల రామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. బ్రహ్మమృతానందఫలప్రదాయినం
వేదాంతవిజ్ఞానసుగంధపుష్పితమ్
సీతాశుభాంగాంచితబాహుశౌఖినం
శ్రీరామకల్పద్రుమ మాశ్రయామః.

57

మ. అలసీతాంగలసత్కరోరువిటపం బై భవ్యవేదాంతని
రలసుజ్ఞానసుగంధపుష్పయుత మై • బ్రహ్మమృతానందస
త్ఫలదం బై వరతత్త్వవిద్వరులకు • భావింప బాధాన్య మై
యలరు శ్రీరఘురామకల్పకము నే • నశాంతము గొల్చెదన్.

తా. అమృతమువంటి బ్రహ్మనందమనెడు పండునిచ్చునట్టి వేదాంతజ్ఞానమనెడు
మంచిపరిమళముగల పువ్వులుగలిగినట్టి సీతాదేవియొక్క శుభమైనదేహమం దొప్పుచు
న్నచేయి యనెడుకొమ్మ గలిగినట్టి శ్రీరామమూర్తి యనుకల్పవృక్షము నాశ్రయించు
చున్నాను.

శ్లో. కనకనికషభాసా సీతయాలింగితాంగో
సవకువలయదాచుశ్యామవర్ణాభిరామః
అభినవయుతవిద్యున్నందితోమేఘఖండ
శృమయతుమమతాపం సర్వదా రామచంద్రః.

58

చ. ఉరుతరతప్తభర్మనికః పోజ్వల యైనధరాతనూభవన్
సరసత గూడి నీలమణిః జాలవిరాజితుడై తట్టిల్లతా
స్ఫురితసీతాభ్రమో యనఁగఁ • బొల్పు నహించినరాఘవుండు మ
ద్దురితసముద్భవం బయిన • దుస్తరతాపముఁ బాపి పోవుతన్.

తా. బంగారపు వరుపుగీటువంటి కాంతిగల సీతచేఁ గొంగిలింపఁబడిన దేహము
గలిగినట్టి నల్లకలువదండవలె చామనచాయచే మహోహరుడైనట్టి క్రొత్తమెఱపుతోఁ
గూడిన మేఘముముక్కయైనరామచంద్రుఁడు నాసంసారబాధ నెల్లపుడు శాంతింపఁజే
యుఁగాక.

శ్లో. అలఱ శాస్త్రాభ్యాసై రల మసక్య దామ్నాయపఠనై
రలం తీర్థస్నానై రల మఖిలయాగవ్రతజపైః
అలం యోగాభ్యాసై రలమపి మహాపాతకభియా
యదస్తాకం రామస్తరణమహిమా సా విజయతే.

59

శ్లో. చాలును శాస్త్రపాఠములు • చాలును వేదము లభ్యసించుటల్
చాలు జపంబులుం దపము • చాలు వ్రతంబులు తీర్థయాత్రలున్
జాలు సదోపవాసములు • సత్కృతువుల్ ఘనయోగనిష్ఠులున్
జాలగ భీతి మాన్పు రఘున త్తముసంస్కరణంబు గల్గుటన్.

తా. ఏహేతువువలన మాకు రామస్మరణ మాహాత్మ్యముగలదో ఆహేతువువలన శాస్త్రములు నేర్చుట యెందులకు వేదములేల గంగాదితీర్థస్నానములేల యజ్ఞములు వ్రతములులేల యోగములేల గొప్పపాపములవలన జడుపేల.

శ్లో. సీతామనోమానసరాజహంస, సంసారసంతాపహరక్షమావక్
శ్రీరామదైత్యాంతక శాంతరూప, శ్రీతారకబ్రహ్మనమోనమస్తే. 60
మ. కమనీయావనిజాతమానసమనః • కాసారహంసున్ హిత
క్షము దైత్యాంతకు శాంతరూపుని బృహత్సంసారసంతాపఘ్నో
రమహాంభోనిధితారణున్ రఘువరున్ • రాజీనపత్రేక్షణున్
విమలున్ దారకబ్రహ్మమున్ దలంచి సేవింతున్ గృహకాంక్షీనై.

తా. సీతాదేవిచిత్త మనెడు మానససరస్సునకు రాజహంసయైన యోరామా!
సంసారబాధను మాన్పునోరామా! శాంతుఁడవైన యోరామా! రాక్షససంహారము సేయు
నోరామా! తారకబ్రహ్మవైన యోరామా నీకు నమస్కారము.

శ్లో. కదావాసా కేతే విమలసరయూతీరపులినే
సమాసీన శ్రీమద్రఘుపతిపదాబ్జే హృది భజన్
అయే రామస్వామిన్ జనకతనయావల్లభవిభో
ప్రసీదేతి కోశ నిమిషమిదం నేష్యామి దినసాన్. 61

మ. గురుసాకేతపురీమనోజ్ఞసరయూ • కూలంబునన్ సైకతో
పరిభాగంబునఁ గూరుచుండి రఘురాట్నాదాంబుజాతంబులన్
స్థిరవృత్తిన్ భజియింపుచున్ వరద యోసీతేశ ప్రత్యక్షమై
కరుణింపం దగునన్న ఘనస్రములు నిష్కంబున్ నిమేషం బగున్.

తా. అయోధ్యయందు నిష్కలమయిన సరయూనదీతీరమందలి యిసుకతిన్నెయం
దుఁ గూర్చుండి శ్రీరామునిపాదపద్మములు మనసున సేవించుచు ఓస్వామీ! శ్రీరామా!
సీతకుఁ బ్రియుఁడవైన యోప్రభూ! రక్షించుమని మొఱలిడుచు బహుదినములు నిముస
మువలె నెప్పుడు వెళ్లఁబుచ్చఁగలను.

శ్లో. కదా వాసా కేతే తరుణతులసీకాననతలే

నివిష్ట స్తం పశ్యన్న విహతపిశాలోర్ధ్వతిలకమ్

అయే సీతానాథస్త్వతజనపతే దానవజయి

స్ప్రసీదేతి క్రోశన్నిమిషమివ నేష్యామి దివసాన్.

62

శా. సాకేతంబున నొక్కవేళఁ దులసీసంతానమధ్యస్థుడై

శ్రీకల్యాణముఖంబునఁ దిలకమున్ • జెల్వొందునారాము హే

కాకుత్ స్థశ విదేహజాధిపతి యో • కౌసల్యపుత్రా హరీ

నీకున్ మ్రొక్కుదినంబులు నిమిషమా • నీరేజప్రతేక్షణా.

తా. అయోధ్యాపురమున లేతతులసివనమందుండి యవిచ్ఛిన్నమై విశాలమైన నిలువుబొట్టు గలిగినట్టి యారామునిఁజూచుచు సూసీతాపతీ తలంచుకొను మనుష్యులనే లువాఁడా రాక్షసులజయించువాఁడా రక్షించుమని బహుదినములను నిమసమువలె నెప్పుడు వెల్లించఁగలను.

శ్లో. కదా వాసా కేతే మణిఖచితసింహాసనతలే

సమాసీనం రామం జనకతనయాల్లింగితతనుం

అయే సీతారామత్రుటితహరధన్వన్ రఘుపతే

ప్రసీదేతి క్రోశన్నిమిషమివ నేష్యామి దివసాన్.

63

మ. తనసాకేతసభాంతరస్థలిలసఁద్రతోజ్వలత్ప్రీతిభూ

తనయాల్లింగితుడై యొకప్పుడును మోదం బొప్ప నున్నట్టిరా

ముని నోహో శివచాపఖండనధరాః పుత్రీపతిన్ ముంగలన్

గనుపట్టం దగు నన్న ఘనములు నిక్కంబున్ నిమేషం బగున్.

తా. అయోధ్యయందు రత్నములచే గుచ్చఁబడినసీతమందుఁ గూర్చున్న శ్రీరాముని సీతచే నాల్లింగనఁ జేసికొనఁబడిన దేహముగలవానిని ఓసీతామా! శివధనుస్సును విరిచినవాఁడా! రఘుపతీ! రక్షించుమని బహుదినములు నిమసమువలె నెప్పుడు వెల్లించఁగలను.

శ్లో. మార్గేమార్గే శాఖినాం రత్న వేదీ

వేద్యాంవేద్యాం కిన్నరీబృందగీతం

గీతేగీతే మంజుళాలాపగోష్ఠీ

గోష్ఠ్యాంగోష్ఠ్యాం త్వత్కథారామచంద్ర.

64

చ. పౌలు పగుమార్గమార్గముల భూజములందలిరత్న వేదికా
స్థలముల కిన్నరీతతులు • తానలయాన్వితగాననై ఖర్చి
సలలిత మైనగోష్ఠియెడ • సన్నతఃజేతురు రామచంద్ర నీ
విలసితసత్కథామృతము • వేడ్కను గ్రోలెడు చిత్తవృత్తు లై.

తా. ఓశ్రీరామమూర్తి! ప్రతిమాగ్ధమందుఁ జెట్లమొక్కఁ త్న పుటరుగు, ప్రతియ
రుగునందుఁ గిన్నఁగ్రస్తీలపాట, ప్రతిపాటయందు మృదువైన వాక్యప్రసంగము, ప్రతి
ప్రసంగమందు నీకథ గలదు.

శ్లో. వృక్షేవృక్షే పీక్షితాః పక్షిసంఘాః
సంఘేసంఘే మంజులమోదవాక్యమ్
వాక్యేవాక్యే మంజులాలాపగోష్ఠీ
గోష్ఠ్యాంగోష్ఠ్యాం త్వత్కథారామచంద్ర.

65

ఉ. భూరుహభూరుహంబులను • బొల్పుగ నున్న ఖగవ్రజంబు లిం
పారఁగ మంజులోత్కరము • లైనసుభాషలయందు వేడ్క బెం
పారినరమ్యగోష్ఠియెడ • నంచిత మైనభవత్కథాసుధా
సారమె కర్ణపర్వముగ • సన్నతఃజేయును రాఘవేశ్వరా.

తా. ఓశ్రీరామమూర్తి! ప్రతిచెట్టునందును బక్షిసమూహములుగానవచ్చుచున్న
వి. ప్రతిసమూహమందు మృదువైన సంతోషవాక్యముగలదు. ప్రతివాక్యమందు మృదు
వైన ప్రసంగముగలదు. ప్రతిప్రసంగమందు నీకథ గలదు.

శ్లో. శ్వేతపుష్పక మారుహ్య, సీతయాసహ రాఘవ
సుగ్రీవాదిభవద్భక్తై, ర్త్తనోమధ్యే రమస్వ మే.

66

మ. సితవిభ్రాజితపుష్పకంబున ధరాః సీమంతినీపుత్రికా
శ్రితవామాంకుఁడ నై రఘూద్వహరమాః చిత్రేశ దై త్యేశ మా
రుతపుత్రాదినమస్తభ క్తజను లాః కూర్ధిఁ బ్రవేష్టింప న
ద్భుతరమ్యాకృతి వై మదీయ మగుచేః శోపిధి గ్రీడింపవే.

తా. ఓరామా! సీతతోఁగూడ తెల్లనిపుష్పకమునెక్కి సుగ్రీవాదిభక్తులతో నా
మనస్సున విహరించుము.

శ్లో. దోర్భిః ఖడ్గంత్రిశూలం డమరు మసి ధను శ్చారుబాణం కుఠారం
శంఖంచక్రంచ ఖేటంహలముసలగదాభిండివాలంచపాశం

విద్యుద్వహ్నింశ్చముష్టిం త్వభయనరకరం బిభ్రతం శుభవర్ణం
వందే రామం త్రినేత్రం సకలరిపుకులం మర్దయంతం ప్రతాపైః. 67

మ. శరచాపాసికుతారముద్గరగదాఁ చక్రాంబుభూభిండివా
లరుచిస్ఫారకృశానుముష్టిహాలశూఁలప్రాసఘేటాదులు
గరసంఘంబుల దాల్చి నిర్భయకరాఁఖ్యంబుఁ ప్రకాశింప బాం
డురవర్ణంబు ద్రినేత్రముఁ గలిగి తోడ్తో శత్రులం ద్రుంచుశ్రీ
కరుణౌ రామున కెల్లకాలము నమఁస్కారంబు లర్పించెదన్.

తా. ఈపద్యమందు రామునిరుద్రరూపమును వర్ణించినాఁడు, భుజములచేతఁగ త్రి,
త్రిశూలము, డమరుకము, చిన్నకత్తి, విల్లు, బాణము, గొడ్డలి, శంఖము, చక్రము, డా
లు, నాగలి, రోకలి, గద, భిండివాలము, పాశము, మెఱపునుబోలినయగ్ని, పిడికిలి, అ
భయమును హస్తముయందుఁ గలిగినట్టియుఁ దెల్లనిరంగుగలిగి మాడుకన్నులుగలిగినట్టి
యుఁ బ్రతాపములచే సర్వశత్రువులను నలిపివేయునట్టి రాముని నమస్కరించుచు
న్నాను.

శ్లో. దురితతిమిరచంద్రో దుష్టకంజాతచంద్రః
సురకువలయచంద్ర స్సూర్యవంశాబ్ధిచంద్రః
స్వజననివహచంద్ర శ్శత్రురాజీవచంద్రః
ప్రణతకుముదచంద్రః పాతు మాం రామచంద్రః. 68

చ. కలుషతమిద్రచంద్రుఁ డరికంజసుభాంశుఁడు దేవకైరవ్రా
జ్వలశశిసారసాస్తకులఁవార్ధిమృగాంకుఁడు సంశ్రితోత్కరో
త్పలవిధుఁ డల్పకంజసితఁభానుఁడు నైజజనైకసేవ్యుఁడు
విసితవీరుఁ డైనరఘువీరుఁడు సత్కృప నన్నుఁ బ్రోవుతన్.

తా. పాపములనెడు చీకటికిఁ జంద్రుఁడైనట్టియు దుర్మార్గులనెడు పద్మములకుఁ
జంద్రుఁడైనట్టి దేవతలనెడు కలువలకుఁ జంద్రుఁడైనట్టి సూర్యవంశమును సముద్రమునకుఁ
జంద్రుఁడైనట్టి తనజనసమూహమునకుఁ జంద్రుఁడైనట్టి శత్రువులనెడు పద్మములకుఁ జం
ద్రుఁడైనట్టి నమస్కరించువారనెడు కలువలకుఁ జంద్రుఁడైనట్టి రామచంద్రమూర్తి న
న్నరక్షించుఁగాక (ఇందుఁ జంద్రుఁడు చీకటిని బద్ధములను బాధించును. కలువలకు
సముద్రుని వృద్ధి జేయునని తెలియునది).

శ్లో. కల్యాణదం కౌశికయజ్ఞపాలం, కళానిధిం కాంచనశైలధీరం
కంజాతనేత్రం కరుణాసముద్రం, కాకుత్స్థరామతకలయామిచిత్రే.

ఉ. చారుకళానిధి విమలః సారసవత్రవిశాలనేత్రు బృం
దారకశత్రుజైత్రు శుభః దాయకు కౌశికయజ్ఞరక్షకుః
గారుణికాగ్రగణ్యః బరుః గాంచనభూధరధీరు శూరునిః
శ్రీరఘురామునిః హృదయః సీమః గనుః గౌనుచుః మః బౌందుగన్ .

తా. శుభములనిచ్చునట్టి విశ్వామిత్రయజ్ఞము నేలినట్టి శాస్త్రములకు స్థానమైనట్టి మేరువుతో దుల్యమైన ధైర్యముగలిగినట్టి పక్షములవంటి కన్నులుగలిగినట్టి దయకు సముద్రుడైనట్టి కాకుత్స్థవంశస్థుడైన రాముం జిత్తమున నెంచుచుండెద.

శ్లో. వాల్మీకిస్మృతిమంద రేణమధిత స్సీతారమాసంభవ
స్సుగ్రీవాంగదజాంబవాదిపతగ స్సామితిచంద్రోదయః
వాతోత్పన్నమణిర్విభీషణసుధః పౌలస్త్యహాలాహల
శ్రీరామాయణదుగ్ధవార్ధి రమలో భూయాత్ సుఖశ్రేయసే. 70

శా. ఆవాల్మీకిమనోగిరిప్రమథితం బై సీతయే లక్ష్మీ సు
గ్రీవాదుల్ సురభూరుహదులు దశః సుగ్రీవుండు హాలాహలం
బావాతాత్మభవుండు రత్నము సుమిత్రాపత్యముం జంద్రుడౌ
దేవారాతిసహోద్భవుండు సుధ యై • దీపించురామాయణం
బేవిఖ్యాతి సుధాబ్ధియై యొసఁగునః త్ప్రేమాభిలాషార్థముల్.

తా. వాల్మీకిమునియొక్క బుద్ధియను మందరపర్వతముచే దరచబడినట్టి సీత
యనులక్ష్మీ గలిగినట్టి సుగ్రీవుండు, అంగదుండు, జాంబవంతుండు మొదలగువారనెడు క
ల్పవృక్షాదులు గలిగినట్టి లక్ష్మణుండను చంద్రోదయము గలిగినట్టి ఆంజనేయుఁ డనెడు
చింతామణిగలిగినట్టి విభీషణుండను నమృతముగలిగినట్టి రావణుండను కాలకూటము గ
లిగినట్టి రామాయణమును పాలసముద్రము సుఖముకొఱకు శుభముకొఱకు నగుఁగాక.

శ్లో. రఘునందనపవదైవతం నో, రఘువంశోద్భవపవదైవతం నః
భరతాగ్రజపవదైవతం నో, భగవాన్ రాఘవపవదైవతం నః. 71

చ. సరవరశేఖరుండు రఘునందనుడే పరదైవతంబు శ్రీ
వరుండు పరేశుఁ డైనరఘువంశుడే మాపరదైవతంబు శ్రీ
హరి భగవంతుఁ డైనభరతాగ్రజుడే పరదైవతంబు మా
కరయఁగ రామభూవరుఁడహర్నిశలుం బరదైవతం బగున్.

తా. రఘువంశపురాజులను సంతోషింపజేయురాముడే మాకుదైవము, రఘువం

శమందుఁ బుట్టినరాముడే మాకుదైవము, భరతునియన్న గారైనరాముడే మాకు దైవము, భగవంతుడైన రాముడే మాకుదైవము.

శ్లో. ఉత్పల్లామలకోమలోత్పలదళశ్యామాయ రామామన
శ్చంద్రాయ ప్రశమాయ నిర్మలగుణారామాయ రామాత్మనే
ధ్యానాయాఘమునీంద్రమానససరోహంసాయ సంసారవి
ధ్వంసాయాద్భుతతేజసే రఘుకులోత్తంసాయ పుంసే నమః. 72

ను. తతసీలోత్పలకోమలాంగునకు కాంతాసన్నోహరి కం
చితమానీంద్రమానస్సరోవరలసః చ్యేతస్ఫురన్మూర్తికి
ధృతికి సద్గుణశాలికి దురితసంహోహటవీవహ్ని క
ద్భుతతేజస్కున కాజినూనునకు సంహోహంబునక మృక్కేదన్.

తా. వికసించిన నిగ్మలమైన కోమలములగు నల్లగులవతేకులవలె నల్లనైనట్టి
సీతాదేవి మనస్సునకుఁ జంద్రుడైనట్టియు శాంతిగలిగినట్టి నిగ్మలములైన గుణములచేఁ
బువ్వులతోటవలె నానందముఁజేయునట్టి మనోహరస్వరూపుడైనట్టి ధ్యానమునొంది
నమునులమనస్సులను మానససరస్సునకు హంస యయినట్టి సంసారబాధను బోగొట్టున
ట్టియు నాశ్చర్యమైన తేజస్కుల రఘువంశశ్రేష్ఠుడైన పురుషునికొఱకు నమస్కారము.

శ్లో. రాజీవాయతలోచనం రఘువరం నీలోత్పలశ్యామలం
మందారాంచితమండపే సులలితే సౌనర్ణకే పుష్పకే
ఆస్థానే నవరత్న రాజఖచితే సింహాసనే సంస్థితం
సీతాలక్ష్మణాంకపాలసహితం వందే మునీంద్రాస్పదమ్. 73

శా. మందారస్థల హేమరత్న మయసః పద్మద్యోతనత్పుష్పకం
బంధుకై నైజసభాశుభాసనమునం దాసీనుఁడై మానిస
ద్భృందాశాధిపలక్ష్మణాస్పదుఁడు నై పృథ్వీసుతాయుక్తుఁడై
కుందేందీవరవర్ణుఁ డౌరఘువర్ణుఁ కంజాక్షు సేవించెదన్.

తా. పద్మమువలె విశాలములైననేత్రములు గలిగినట్టి రఘువంశశ్రేష్ఠుఁడును, న
ల్లగులవలె నల్లనైనట్టి మందారవృక్షములచేత నొప్పుచున్న మండపమందు సుందరమైన
బంగారుపుష్పకమందు సభామంటపమందు రత్నస్థాపితమయిన సింహాసమందున్నట్టి
సీతాదేవితో లక్ష్మణునితో లోకములనేలు నింద్రాదులతోఁగూడిన మునిశ్రేష్ఠులకు స్థా
నమైన గాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. వల్లిప్రవాళనవపల్లవపాదపద్మం
క్షంజేక్షణం జలదనీలసరోరుహభమ్

సీమంతినీనయనమోహనమూలమంత్రం

రామం నమామి మునిమానసరాజహంసమ్.

74

చ. కిసలయవిద్రుమారుణముఁ • గేరుపదాంబుజయుగ్మ మానిమా
నసనరసీమరాశము ఘనప్రతిమానవిసీలుమానినీ
విసరవిలోచనాంబురుహావిశ్రుతమోహనమంత్రమున్ మహా
త్తు సరసిజాత్ము భక్తజనతోపకరున్ రఘురాముఁ గొల్చెదన్.

తా. తీగలవలె మృదువై పగడమువలెఁ జిగుళ్లవలె నెఱుఁగిన పాదపద్మములుగి
లిగినట్టియు పద్మములవంటి నేత్రములు గలిగినట్టి మేఘమువలె నల్లగలువవలెఁ బ్రకాశిం
చుచున్నట్టి స్త్రీలనేత్రములకు మోహపెట్టు ప్రధానమంత్రమైనట్టి మునుల మనస్సెడి
మానససరస్సునకు రాజహంసమైన రాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. అలం వివాదేన నమానుషోయం

రామాత్తనా రాక్షసమర్దనాయ

భుజంగశయ్యాం పరిముచ్య సాక్షా

న్నారాయణో భూతల మాజగామ.

75

చ. కలహమువేళ మానస్రుడు • గాఢు సుమీ రఘురామచంద్రుఁ డి
య్యలజనియించె రాక్షసుల • నే పడగింప భుజంగితల్పమున్
దొలఁగి జగన్నియంత యగుఁతోయజనాభుఁడు దృష్టిపాత్రుఁ డై
సలలిత మా మహామహిమ • సర్వజగంబులు సన్నతంపఁగన్.

తా. వివాదము చాలు. ఇతఁడు మనుష్యుఁడుగాఁడు. సాక్షాత్తు శ్రీమన్నారా
యణమూర్తి శేషశయ్యను విడచి రాక్షససంహారముకొఱకు శ్రీరామరూపముచే భూమి
ని పొందెను.

శ్లో. లోకత్రాణానుకారీ దశవదనశిరఃపక్షిః విచ్ఛేదకారీ

లంకాలంకారహరీ భృగుతనయమనస్సర్వగర్వాపహరీ

సీతాసీమంతకారీ మణిమయమకుటోదివ్యకోదండధారీ

శ్రీరామః పాపహరీ శమయతు దురితం భూమిభారాపహరీ.

76

మ. భువనత్రాణ దశాస్యకంఠవిలుఠ • దూభిప్రభావాన్యుదా
నవరాట్పట్టణవై భవాపహరు సన్మాణిక్యకోటీరు భా
ర్గవగర్వాపహరున్ ధనుర్ధరు ధరాకన్యానుసారిన్ హరిన్
భువిభారాపహు రాముఁ గొల్తు దురితంబుల్ బాపి రక్షింపఁగన్.

తా. లోకసంరక్షణముఁ జేయునట్టి రావణనిశిరస్సుల వరుసను బెంగొట్టినట్టి లంకాపట్టణపుశోభను హరించినట్టి పరశురాముని మనోగర్వమంతయు హరించినట్టి సీతాదేవి పాపటను దిద్దునట్టియు (ఆమె కలంకారముఁజేయుట యొకవిలాసము) మాణిక్య కిరీటము గలిగినట్టి ప్రళస్తథనుస్సును బూనినట్టి పాపమును హరించునట్టి భూమిబరువును బోగొట్టునట్టి రాముఁడు పాపమును శాంతింపఁజేయుఁగాక.

శ్లో. బ్రహ్మదియోగిమునిపూజితసిద్ధమంత్రం
దాదిద్యౌదుఃఖభవరోగవినాశమంత్రమ్
సంసారసాగరసముత్తరణైకమంత్రం
వందే మహాభయహరం రఘురామమంత్రమ్.

77

ఉ. సారసగర్భయోగిమునిఁ సంస్కరణీయము దుఃఖరోగసం
హారకమున్ దరిద్రకలుఁ పాపహమున్ భయవారకంబు సం
సారపయోధితారకము • సర్వసుపర్వమనోవిహారమున్
శ్రీరఘురామమంత్రముగఁ దింది నమస్కృతు లాచరించెదన్.

తా. బ్రహ్మమొదలగు యోగులచే మునులచేఁ బూజింపఁబడుమంత్రమును, లేమి
చేతనైన కష్టమును, సంసారరోగమును నశింపఁజేయు మంత్రమును, సంసారసముద్రము
దాటు ముఖ్యమంత్రమును, గొప్పభయమును బోగొట్టు రామమంత్రమును నమస్కృ
రించెద.

శ్లో. శత్రుచ్ఛేదైకమంత్రం సరసముపనిషద్వాక్యసంపూజ్యమంత్రం
సంసారోత్తారమంత్రం సముచితసమయే సంగనిర్యాణమంత్రమ్
సర్వైశ్వరైశ్వకమంత్రం వ్యసనభుజగసందప్తసంత్రాణమంత్రం
జహ్వ శ్రీరామమంత్రం జపజపసఫలం జన్మసాఫల్యమంత్రమ్. 78

మ. ఉరుసంసారసముత్తరంబు నిగమాం తోత్తార్చితంబున్ సమ
స్తరిపుధ్వంసము జన్మపావనముగా • సత్సంగవేళ సము
చ్ఛరితంబున్ వ్యసనాహిదంప్తజనరఁ యొడఁకుమై శర్వదం
బరుడౌ శ్రీరఘురామమంత్రమును జహ్వభక్తైః గీర్తింపుమా.

తా. శత్రువులఁగొట్టు ముఖ్యమంత్రమును, సరసమైన ఉపనిషద్వాక్యములయం
దుఁ బూజింపఁబడు మంత్రమును, సంసారము దాటించుమంత్రమును, సంసారసంగము
ను బోగొట్టు మంత్రమును, అన్నియైశ్వర్యములలో ముఖ్యమైన మంత్రమును, ద్యూతా
దిక్వ్యసనములను, పాముచేఁ గరివఁబడినవారిని రక్షించు మంత్రమును, జన్మసాఫల్యము

నుజేయు మంత్రమును, శ్రీరామమంత్రమును ఓనాలుకా! తగు సమయమందు జపించు జపించు.

శ్లో. ఆకర్ణ మారూఢధనుర్గుణాఢ్యం
బ్రహ్మస్త్ర ముండీకృతరాక్ష సేంద్రమ్
రథాధిరూఢం రణరంగధీరం
రామం భజే రక్తసరోరుహక్షమ్.

79

శా. పాకారాతిరథాంగ మెక్కి రణభూభాగంబు గంపింపఁగా
నాకర్ణాంతధనుర్విముక్తదృఢబ్రహ్మస్త్రంబునన్ రావణున్
లోకశ్రేణి నుతింపఁ ద్రుంచినబుధశ్లోకున్ సరోమాంబకున్
గాకుత్స్థాన్వయదుగ్ధవారినిధిరాకాచంద్రుఁ గీర్తించెదన్.

తా. చెవిపర్యంతము లాగఁబడిన వింటినాఁడోఁ గూడినట్టియు, బ్రహ్మస్త్రము చే సంహరింపఁబడిన రావణుఁడు గలిగినట్టియు, రథము నెక్కినట్టి, యుద్ధమున ధైర్యవంతుఁడైనట్టి ఎఱ్ఱదామరవంటి నేత్రములుగల రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. ఏతౌ తౌ దశకంఠకంఠకదళీకాంతారకాంతిచ్ఛిదౌ
వై దేహీకుచకుంభకుంకుమలసత్పంకారుణాలంకృతౌ
విశ్వత్రాణనిదానసాధుసవనప్రారంభయూపౌభుజౌ
దేయాస్తా మురు విక్రమా రఘుపతేశ్రేయాంసి భూయాంసి నః. 80

చ. కలుషనిశాచరేంద్ర దశకంఠరకంఠరకాననచ్ఛిదౌ
జ్వలితము లుర్వి జోరుకుచఁచర్చితకుంకుమపంకిలారుణం
బులు భువనావనప్రకటభూరిమహాధ్వరయూపముల్ దినే
ఝులభవదీయబాహువులు • కోరినకోర్కులు నిచ్చునిచ్చులున్.

తా. రావణుని కంఠములనెడి యరటితోటయొక్క శోభను దెగవేసినట్టి సీత యొక్క స్తనములయందలి కుంకుమపుబురదచేత నెఱ్ఱగా నలంకరింపఁబడినట్టి ప్రపంచ సంరక్షణమునకుఁ గారణమైన యోగ్యకార్యములనెఱు యజ్ఞముల నారంభించు యూప స్తంభములైనట్టి గొప్పపరాక్రమముగల నీచేతులు ఓశ్రీరామా! మాకు గొప్పశుభముల నిచ్చుగాక.

శ్లో. వామాంకోపరిసంస్థితావనిసుతా మాముక్తభూషోజ్వలాం
పశ్యంతం పరిపూర్ణచంద్రవదనం భ్రాజత్కిరీటోజ్వలమ్

ఆసీనం నవరత్న రాజఖచితే సింహాసనే రాఘవం
సుగ్రీవాంగదలక్ష్మణానిలనుతై రాసేవ్యమానం భజే.

81

మ. తనవామాంకమునం దలంక రణసీతాలోకనాసక్తుడై
ఘనరత్నోజ్వలసత్కిరీటధరు రాకాచంద్రచింబాస్యఁ గాం
చనసింహాసనసంస్థితుఁ రవిజఘర్జన్యాత్ సత్ప్రతపా
వనిసౌమిత్రిప్రసేవితుం డగురఘుస్వామిఁ భజింతుఁ మదిన్.

తా. ఉంచబడిన అంకారములచేఁ బ్రకాశించుచున్న యెడమతొడవైనున్న
సీతను జూచుచున్నట్టి పూర్ణచంద్రునివంటి మొగముగలిగినట్టి ప్రకాశించుచున్న కిరీ
టము శోభించుచున్నట్టి నవరత్నములచే గూర్చబడిన సింహాసనముపై గూర్చున్నట్టి
సుగ్రీవాదులచే సేవించబడుచున్న రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. జానక్యాః కమలామలాంజలిపుటే తూః పద్మరాగాయితా
వ్యస్తా రాఘవమస్తకేతువిలసత్కుండప్రసూనాయితాః
సస్తా శ్యామలకాయకాంతికలితా యాశ్చంద్రసీలాయితాః
ముక్తాస్తా శ్శుభదా భవంతు భవతాం శ్రీరామవైవాహికాః. 82

చ. పరిణయవేళ సీత కరః పద్మయుగస్థితమాక్తికాళి క
య్యరుణమణీప్రభ న్వలసే యాజితనూజుశిరంబునందు కుం
దరుచులు గల్గె రాము తనుఁ ధానుముచేత వినీలరత్నవి
స్ఫురితము లయ్యెఁ దన్మణులు • సుస్థిరసంపద లిచ్చు నిచ్చులున్.

తా. ఏముత్యములు సీతయొక్క పద్మమువలె నిర్మలమైన దోసిలియందుఁ బద్మరా
గమణులవలెనున్నవో (ఆమెదోసిలి యెఱుఱుగునకు యెఱుఱుగానున్నవి యనుట) రామునిశిర
మున నుంచబడుచు మల్లపువ్వులవలెనున్నవో (దోసిలికిఁ దలకు మధ్యమం దంతరాళము
సహజమైన తెలుపు గలవియనుట) జూచుచు రాముని నల్లనిదేహకాంతితోఁ గూడినవై యిం
ద్రసీలములవలెనున్నవో. (నల్లనిదేహకాంతిచే నల్లగానున్నయనుట) అట్టిరామవివాహ
మందలి తలఁబ్రాలముత్యములు మీకు శుభమునిచ్చునవి యగుఁగాక.

✓ శ్లో. నిత్యం శ్రీరామమంత్రం నిరుపమ మధికం నీతిసుజ్ఞానమంత్రం
సత్యం శ్రీరామమంత్రం సదమలహృదయే సర్వదారోగ్యమంత్రమ్
స్తుత్యం శ్రీరామమంత్రం సులలితసుమన స్సౌఖ్యసౌభాగ్యమంత్రం
పత్యం శ్రీరామమంత్రం పవనజవరదం పాతు మాం రామమంత్రమ్.

ఉ. నిత్యము నిస్సమానమును • నీతి వివేకము నిర్మలంబు నా
దిత్యశుభప్రదాయకము • దీనజనా గ్రికరంబు యోగిసం
స్తుత్యము సజ్జనప్రకరః • శోషకరంబు కగంబు సంజనా
పత్యవరప్రదంబు రఘుః • వర్యునిమంత్రము నన్నుఁ బోవుతన్.

తా. సామ్యములేనట్టి గొప్పమైనట్టి నీతియు జ్ఞానమును గలిగించునట్టి సత్యమైనట్టి ఎల్లపుడు నాశోగ్యమునిచ్చునట్టి స్తోత్రము చేయఁదగినట్టి మంచిమనస్సుగలవారికి సౌఖ్యము వైశ్వర్యము నిచ్చునట్టి ఆంజనేయునికి వ-ములనిచ్చునట్టి శ్రీరామమంత్రము నిత్యము నన్న రక్షించుఁగాక.

శ్లో. వ్యామోహప్రశమాపథం మునిమనోవృత్తిప్రసృత్యోపథం
దైత్యోన్ములకరౌపథం భవభయప్రధ్వంసనైకౌపథమ్
భక్తానందకరౌపథం త్రిభువనే సంజీవనైకౌపథం
శ్రేయఃప్రాప్తికరౌపథం పిబ మనః శ్రీరామనామకౌపథమ్

84 ✓

చ. భవభయభేషజంబు రిపుః • భంజన మాశ్రితశోషణంబు దా
నవనరసర్వగర్వహరః • ణంబు మునీశ్వరసేవితంబు మో
హవిదళనంబు లోకనివః • హప్రకటోజ్వలజీవనంబు నా
రవికులరామనామకమః • హంపథమున్ కృప నన్నుఁ బోవుతన్.

తా. మోహమును శాంతింపఁజేయునట్టియును మనోవ్యాపారము నడిపించునట్టి రాక్షసులను బెల్లగించునట్టి సంసారభయమును బోఁగొట్టి భక్తుల కానందముఁజేయునట్టి మూఁడులోకములను జీవింపఁజేయునట్టి శుభప్రాప్తిఁజేయునట్టి రామనామ మను నౌపథము నోమనసా నీవు త్రాగుమా.

శ్లో. ధ్యాయే ప్రాత స్సురేశం రవికులతిలకం రంజితానంతలోకం
బాలం బాలారుణాక్షం భవముఖవినుతం భావగమ్యం భవఘ్నం
దీవ్యంతం స్వర్ణక్షృష్ణైర్మణిగణనికరై ర్భూషణై రుజ్వలాంగం
కౌసల్యాదేహజాతం మమహృదయగతం రామమీషత్ స్థితాస్యం.

మ. స్థితవక్త్రం గలుషాపహం సురమునిః • శ్రేష్ఠస్తుతున్ శంకరా
చ్చితపాదున్ బరుఁ గౌసలేయు సుజనః • పీఠిప్రదున్ భూషణాం
చితు బాలారుణనేత్రు భాస్కరకులున్ • శ్రీరాఘవున్ లోకరం
జితునిన్ హృత్సరసీగుహంతరగతున్ • సేవితుఁ బ్రాతంబునన్.

తా. దేవతల కధిపతి మైనట్టి సూర్యవంశశ్రేష్ఠుడైనట్టి ఆనందింపజేయఁబడిన యెల్లలోకము గలిగినట్టి పిల్లవాడైనట్టి లేతనూర్యునివలె నెఱుఁగిన నేత్రములుగలిగినట్టి శివాదులచే స్తోత్రముచేయఁబడినట్టి హృదయమందు ధ్యానించఁదగినట్టి సంసారబాధను బోగొట్టునట్టి శ్రేష్ఠుడైనట్టి బంగారుతోజేసినట్టిమణులచే వ్యాప్తములైన యలంకారములచే బ్రకాశించుచున్నట్టియు కాసల్యకుఁ గొమారుడైనట్టి నాహృదయమందున్నట్టి చిఱునవ్వుతోఁగూడిన ముఖముగల రామునిఁ బ్రాతఃకాలమందు ధ్యానముఁ జేయుచున్నాను.

శ్లో. మధ్యాహ్న రామచంద్రం మణిగణలలితం మందహాసావలోకం
మార్తాండానేకభాసం మరకతనికరాకార మానందమూర్తిమ్
సీతావామాంకసంస్థం సరసిజనయనం పీతవాసోవసానం
వందేహం వాసుదేవం నరశరధనుష మ్మానసే మే విభాంతం. 86

మ. దరహాసేక్షణుఁ దప్తకాంచనలసఁద్రతోజ్వలాకల్పునిక
శరకోదండకరాంబుజుఁ మరకతఁచ్ఛాయాభిరాముఁ విభా
స్వరకోటిద్యుతి జానకీసహితు రాజశ్రేష్ఠ జాంబూనదాం
బరు శ్రీరామునిమధ్యమాహ్నమున సంభావించి నేమొక్కెదన్.

తా. మాణిక్యసమాహముచే సుందరుడైనట్టి చిఱునవ్వుతోఁగూడిన చూపులు గలిగినట్టి బహుసూర్యులకాంతి గలిగినట్టి మరకతమణుల ప్రోగువంటియాకారము గలిగినట్టి యానందస్వరూపుడైనట్టి యెడమతోడవైనున్న సీతగలిగినట్టి పద్మములవంటి నేత్రములు గలిగినట్టి పచ్చనివస్త్రమును ధరించినట్టి యన్నిలోకములను నివాసస్థానమైనట్టి శ్రేష్ఠములైన ధనుర్బాణములు గలిగినట్టి నామనమునఁ బ్రకాశించుచున్న రాముని మధ్యాహ్నమున నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. ధ్యాయే రామం సుధాంశుం నతసకలభవారణ్యతాపప్రహరం
శ్యామం శాంతం సురేంద్రం సురమునివినతం కోటిసూర్యప్రకాశమ్
సీతాసౌమిత్రిసేవ్యం సురనరసుగమం దివ్యసింహాసనస్థం
సాయాహ్న రామచంద్రం స్థితరుచిరముఖంసర్వదామే ప్రసన్నమ్.

మ. శ్రితపాపాటవినహ్ని లక్ష్మణధరిత్రీపుత్రికాయుక్తు నం
చితచంద్రదాసమశాంతు దేవమునిసంసేవ్యుఁ విసీలాకృతిఁ
స్థితవక్తుఁ రవికోటినన్నిభమణీసింహాసనస్థానసం
స్థిత శ్రీరాముదినాంతమందు మది నే జింతింతు నిష్టాప్తికిన్. 87

తా. చంద్రునివలె నున్నట్టి నమస్కరించువారికి సంసారాణ్యబాధనంతయు హరించునట్టి నల్లనై నట్టి శాంతుఁడైనట్టి దేవతల కధిపతియైనట్టి దేవతలచే మునులచే న మస్కరింపఁబడుచున్నట్టి కోటిసూర్యులవంటికాంతిగలిగినట్టి సీతాలక్ష్మణులచే సేవిం చఁబడుచున్నట్టి దేవతలకు మనుష్యులకు సులభుఁడైనట్టి శ్రేష్ఠసింహాసనమందున్నట్టి న వ్యవచే సుందరమైన మోముగల రామమూర్తి నెల్లపును సాయంకాలమందు ధ్యానించు చున్నాను.

శ్లో. కేయూరాంగదకంకణై ర్మణిగణై ర్వైరోచమానం సదా
రాకాపర్వణిచంద్రకోటిసదృశం ఛత్రేణ వై రాజతమ్
హేమస్తంభసహస్రహోడశయుతే మధ్యే మహామండపే
దేవేశం భరతాదిభిః పరివృతం రామం భజే శ్యామలమ్. 88

మ. పదియాత్వేలపసిండికంబములచే • భాసిల్లు గేహంబు నం
దుదయాంచత్పరిపూర్ణ చంద్రసదృశమ్ • యోగీంద్రసంసేప్య నం
గదకోటీరవిభూషణమ్ భరతముఖ్యభ్రాతృసంసేవితుమ్
సదయాత్మక్ రఘురామ సీరదఘనః శ్యాముక్ దలంతుక్ మదిన్.

తా. నిత్యము గంకణకేయూరమణిసమాహములచేఁ బ్రకాశించుచున్నట్టి కో టిపూర్ణచంద్రులతో సమానుఁడైనట్టి గొడుగుచేఁ బ్రకాశించునట్టి పదియారువేల బంగా రుస్తంభములతోఁగూడిన మంటపమధ్యమందున్నట్టి దేవతల కధిపతియైనట్టి భరతాదుల చే నావరించఁబడిన నల్లనివాఁడైన రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. విహాయ కోదండ మిమం ముహూర్తం
గృహణ పాణౌ మణిచారువేణుమ్
మాయూరబర్హంచ నిజోత్తమాంగే
సీతాపతే రాఘవరామచంద్ర.

మ. శరచాపంబులు మాని బర్హమణివంశంబుల్ శిరం బండు స
త్తరయుగ్మంబునఁబూనగాఁదగుముహూర్తంబుక్ రఘూత్తంసభా
స్కరవంశంబుధిపూర్ణ చంద్ర నగరః క్షౌదక్షకంజాక్ష భూ
ధరమాశిస్థకిరీటరత్న విలసత్పాదాఙ్జరామప్రభూ.

తా. సీతాధిపతివగు నోరామచంద్రా! తుణము ఈధనుస్సును విడచి చేతియందు మణులచే సుందరమగు పిల్లనగొల్పిని నీశిరమున నెమలిపించుమును ధరించుము.

శ్లో. శుద్ధాంతే మాతృమధ్యే దశరథపురతః సంచరంతం పరంతం
కాంచీదామానువిద్ధప్రతిమణివిలసత్కింకిణీనిక్వణాంగమ్
ఫాలే ముక్తా లలామం పదయుగనినద న్నూపురం చారుహాసం
బాలం రామం భజేహం ప్రణత జనమహః ఫేదవిచ్ఛేదదక్షమ్. 90

ఉ. అంతిపురంబునం దశరథాధిపుముంగలమాతృమధ్యమం
దెంతయు నాటలాడుతటి • హేమమణీయుతనూపురంబు లా
క్రకాంతనితంబఘంటికలు • రంజిల ముత్యపురావిరేకయుక్
వితగఁ జెన్నుమీరు రఘువీరకుమారు నుదారు నెన్నెదన్.

తా. అంతఃపురమునం దల్లులమధ్యమందు దశరథుని మొదట సంచరించుచున్నట్టి
యుత్కృష్టఁడైనట్టి మొలత్రాటియందుఁ గూర్చబడిన మణులచేతనొప్పు ముక్వలచ
ప్పుకుతోఁ గూడిన శరీరముగలిగినట్టియు నుదట ముత్యాలచేరుచుక్క గలిగినట్టి పాద
ములనుండు ధ్వనిచేయుచున్న అందెలుగలిగినట్టి సుందరమైన నవ్వుగలిగినట్టి నమస్కరిం
చుజనుల మనస్సునకుల బాధను బోగొట్టుటయందు సమర్థుఁడైనట్టి బాలుఁడైన రాముని
సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సంపూర్ణ చంద్రవదనం సరసీరుహక్షం
మాణిక్యకుండలధరం మకుటాభిరామమ్
చాంపేయగౌరవసనం శరచాపహస్తం
శ్రీరామచంద్ర మనిశం మనసా స్మరామి.
ఇంద్రనీలమణిసన్నిభ దేహం, వందనీయ మసకృన్తునిబృందైః
లంబమానతులసీవనమాలం, చింతయామి సతతం రఘువీరమ్. 91

చ. సురుచిరపూర్ణ చంద్రముఖుఁ శోభితరత్న కిరీటకుండలా
భరణు సువర్ణ చేలుని శుభవ్రత సారసవ్రతనేత్ర భా
సురశరచాపహస్త సతఃసూరివిమాను వినీలగాత్రు సు
స్థిరవనమాలికుఁ రఘువతి న్నియతి స్మనసా స్మరింపుమా.

తా. పూర్ణ చంద్రునివంటిముఖముగలిగినట్టి పద్మములవంటి నేత్రములు గలిగినట్టి
మాణిక్యకుండలములను ధరించునట్టి కిరీటముచేత సుందరుఁడైనట్టి సంకెంగపూవువలెఁ బచ్చ
నైన వస్త్రముగలిగినట్టి ధనుర్బాణములు హస్తములయందుఁ గలిగినట్టిరాము నెల్లపుడు
స్మరించుచున్నాను. ఇంద్రనీలమణులతో సమానమైన దేహముగలిగినట్టి మునిసమూ

హములచేత ననుస్కరించదగినట్టి ప్రేలాశుచున్న తులసీమాలికగలరఘువీరుడైన రాముని ధ్యానించుచున్నాను.

శ్లో. రామచంద్రదయాసాంద్ర, రఘునీరన్యపోత్తమ
లోచనాభ్యాం కృపాపూర, పూర్ణాభ్యాం మాం విలోకయ. 92

ఉ. శ్రీరఘురామచంద్ర సుచరిత్ర కృపాకరరాజశేఖరా
సూరిజనస్తుతాంఘ్రియుగః సుందరగాత్రధరాసుతాధిపా
చారువిలోచనంబులను • సత్కరుణాపరిపూర్ణదృష్టిచే
నారయుమయ్య నన్ను నిరంతాశ్రయఁడంచుఁ దలంచి మక్కువన్.

తా. దయచేతఁ బరిపూర్ణఁడవైనవాఁడా రఘువీరుఁడా రాజశ్రేష్ఠుఁడా దయచేతనిండిన నేత్రములచేత నన్నుఁ జూడుము.

శ్లో. రామేతి వర్ణద్వయ మాదరేణ, సదా స్మరణ ముక్తిముపైతిజంతుః
కతాయుగే కల్పషమానుషాణా, మన్యత్ర ధర్మేఖిలా నాధికారః.
భక్తప్రియం భక్తసమాధిగమ్యం, చింతాహరం చింతితకామధేనుం
సూర్యేందుకోటిద్యుతిభాస్వరంతం, రామంభజేరాఘవరామచంద్రం.

చ. సులలితరామనామజపః సంస్కరణంబుల ముక్తి చేకురున్
కలియుగమందు నన్య మగుఃకర్తములం దతికాంక్ష లేటికిన్
నలినసఖాబ్జకోటిరుచిః సమజనప్రియు నార్తికల్పకం
బిల సుజనవ్యథాపహారు • నిష్టఫలప్రదు రాము నెన్నెదన్. 93

తా. రామ అనునట్టి రెండక్షరములను ఆదరముచేత నెల్లపుడు దలఁచుప్రాణి ముక్తిఁ బొందును. కలియుగమునందు పాపాత్ములకు నితరధర్మమం దధికారములేదు. భక్తులకిష్టఁడైనట్టియు భక్తులనియవముడే బొందదగినట్టియు విచారమును హరించునట్టి తలఁచుకొన్న కోరిక నిచ్చుటకుఁ గామధేనువైనట్టి కోటిసంద్రసూర్యులకాంతిచేఁ బ్రకాశించుచున్నట్టి రఘువంశమందు బుట్టిన రామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సకలభువనరత్నం సర్వశాస్త్రార్థరత్నం
సమరవిజయరత్నం సచ్చిదానందరత్నమ్
దశముఖహరరత్నం దానవారాతిరత్నం
రఘుకులన్యఃపరత్నం పాతు మాం రామరత్నమ్. 94

చ. ఇనకులరాజరత్న మనుఁ రేశ్వరమర్దనరత్నము స్రాణ
వనిజయరత్నమున్నిగమఁవర్ణితరత్న మమేయరత్నముం

దనుజవినాశరత్నము విధాతసమర్చితరత్నముం జగ

జననుతరామరత్న మనిశంబు కృపామతి నన్నుఁ బ్రోవుతన్.

తా. సమస్తలోకశ్రేష్ఠుడైనట్టి సమస్తశాస్త్రములలో శ్రేష్ఠుడైనట్టి యుద్ధజయముచేత శ్రేష్ఠుడైనట్టి సత్యజ్ఞానానందములచే శ్రేష్ఠుడైనట్టి రావణుని సంహరించుటచేత శ్రేష్ఠుడైనట్టి రాక్షసవిరోధి శ్రేష్ఠుడైనట్టి రఘువంశరాజులలో శ్రేష్ఠుడైనట్టి రామమూర్తి యను రత్నము నన్ను రక్షించుఁగాక.

శ్లో. మాతఃపాశ్చ్యేచరంతం మణిమయశయనేమంజుభూషాంచితాంగం
మందంమందం పిబంతం ముకుళితనయనం స్తన్యమన్యస్తనాగ్రమ్
అంగుళ్యైః స్పృశంతం సుఖపరవశయా సస్తితాలింగితాంగం
గాఢంగాఢం జనన్యా కలయతు హృదయంమామకంరామబాలమ్.

చ. సరసతరత్న తల్పమున • సస్త్వణిభూషణభూషితాంగుఁ డై
దరహాసితంబునకొ జననిఁ స్తన్యము గ్రోలుచు నొక్కకేల నా
దరణకుచాగ్ర మంటి ప్రమదంబున కన్నులు మూసి కౌగిటకొ
పరవశ సౌఖ్య మొందుపసిఁబాలుని రాముని గాంచ నెమ్మదిన్. 95

తా. తల్లిప్రక్కననుండి రత్న ఖచితశయ్యయందుఁ బరుండి సొగసైన నగలచేత నలంకరించఁబడిన దేహముగలిగినట్టి కన్నులు మూసుకొని మెల్లమెల్లగాఁ బాలుద్రావుచు కెండవ స్తనాగ్రము వ్రేళ్లచేఁ బట్టికొనుచు సుఖవశుడై చిఱునవ్వుతో గట్టిగా దల్లిని గౌగిలించుకొనియున్న రాముని నాహృదయము ధ్యానించుఁగాక.

✓ శ్లో. రామాభిరామం నయనాభిరామం, వాచాభిరామం వదనాభిరామం
సర్వాభిరామం చ సదాభిరామం, వందే సదా దాశరథించ రామమ్.

ఉ రాము సదాభిరాము దినఃరాజకులాంబుధిసోము జానకీ

రాము సురారీభీము వరఃరాజలలాము వినీలనీరద

శ్యాము పవిత్రనాము విలసత్స్థణిదాము సమర్చితామర

స్తోము గుణాభిరాము నుతఃసోముఁ దలంచి నమస్కరించెదన్. 96

తా. సుందరులలో సుందరుడైనట్టి నేత్రములకు మనూహరుడైనట్టి వాక్యము చే నింపుగానుండునట్టి సుఖముచేత సుందరుడైనట్టి అందరికి నింపైనట్టి యెల్లపుడు నింపైనట్టి దశాధపుత్రుడైనరాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. జయజయ రఘురామ శ్రీముఖాంభోజభానో

జయజయ రఘువీర శ్రీమదంభోజనేత్ర

జయజయ రఘునాథ శ్రీకరాభ్యుచ్చితాంఘేరి
జయజయ రఘువర్య శ్రీశకారుణ్యసింధో.

97

చ. జయజయ రామచంద్ర విలసత్కమలాననకంజభాస్కరా
జయజయ రాఘవేంద్ర మునిచంద్రసమర్చితపాదపంకజా
జయజయ జానకీరమణ • సారసపత్రవిశాలలోచనా
జయ రఘువీర దాసనుత • సత్కరుణావరుణాలయాచ్యుతా.

తా. లక్ష్మీయొక్క (సీతయొక్క) ముఖపద్మమునకు సూర్యుడవైనరామా సర్వోత్కృష్టుడవై యుండుము. శోభగల పద్మములవంటినేత్రములుగల యోగమువీరా సర్వోత్కృష్టుడ వగుము. లక్ష్మీయొక్కచూర్తములచే బూజింపఁబడు పాదములుగల యోశ్రీరామా సర్వోత్కృష్టుడవగుము. లక్ష్మీకి నధిపతివైన దయాసముద్రుడవైనయో రామా సర్వోత్కృష్టుడ వగుము.

శ్లో. జయజయ వరశంఖశ్రీగదాచక్రధార్ణి
జయజయ నిజదాసప్రార్థితార్థప్రదాయిన్
త్రిభువనమయసర్వప్రాణిభావజవిష్ణో
శరణ ముపగతోహం త్వాం శరణ్యం వరేణ్యమ్.

98

చ. జయజయ శంఖచక్రనరశార్ఙ్గదావిలసత్కరాంబుజా
జయ నిజసేవకేప్పితప్రిశస్తదురాసదకార్యదాయకా
జయ భువనత్రయప్రిచురజంతుమనోజ్వరమేశరాఘవా
జయ రఘురామచంద్రగుణసాంద్ర నిను శరణంబు వేడెదన్.

తా. శ్రేష్ఠమై శంఖమును శోభాయుక్తమైన గదను చక్రమును ధరించినయోరా మా సర్వోత్కృష్టుడవగుము. నీసంబంధమైనదాసులను బొందఁదగిన దుర్లభమైనకోరిక గల రామా సర్వోత్కృష్టుడవగుము. త్రిలోకస్వరూపుడవైనరామా సమస్తప్రాణుల యభిప్రాయ మెఱిగిన విష్ణురూపుడవైనరామా శ్రేష్ఠుడవును రక్షించుటయందు యో గ్యుడవైన నిన్ను శరణుఁ బొందితిని.

శ్లో. వేదవేద్యే పరే పుంసి, జాతే దశరథాత్మజే
వేదః ప్రాచేతసా దాసీత్, సాక్షాదామాయణాత్మనా.

99

ఉ. ఆగమవేద్యుడైనహరి • యాజ్ఞతనూభవుడై జనించుచో
నాగమసంచయం బుచిత • మయ్యెను రామకథాస్వరూపమై

బాగుగ వామలూరుభవభవ్యకవిత్వమునకా ప్రిసన్నమై
భాగవతాగ్రగణ్యులకు • పథ్యము నై శ్రవణార్హమై తగన్.

తా. వేదములచేఁ దెలియఁదగిన పరమపురుషుఁడు దశరథపుత్రుఁడైపుట్టఁగా వేదము సాక్షాత్తురామాయణస్వరూపముచేత వాల్మీకివలనఁ బుట్టెను.

శ్లో. శ్రీరామత్యేకదా వక్తుం, మనో యస్య ప్రవర్తతే
నైకుంతవాసిన స్తస్య, కుల మేకోత్తరం శతమ్.

100

ఉ. శ్రీరఘువీరుషేరు తనఁచి త్తమనం దొకవేళ భక్తి నిం
పార భజంప నెంచినమహాత్ముని యేకశతాన్వయంబు లా
కారుణికాగ్రగణ్యుఁ గృప • గాంచి వసెంతు రనంతసంతతా
ధారసముల్లసద్బుధవిఁతానవికుంతపురీవరంబునన్.

తా. ఎవనియొక్కమనస్సు శ్రీరామా అని యొక్కమాట పలుకుటకు నుద్దేశించునో వైకుంఠవాసియైన ఆపురుషునియొక్క నూటఒక్కకులములు ముక్తిఁబొందును.

శ్లో. రాశబ్దోచ్చారమాత్రేణ, ముఖాన్నిర్యాంతి పాతకాః
పునః ప్రవేశభీత్యాచ, మకారస్తు కవాటవత్.

101

చ. గరిమరవర్ణ మెన్నఁగ ముఖంబుననుండి తొలుగుపాపముల్
దిరిగి ప్రవేశభీతిని నతిత్వరితంబు మవర్ణ మెన్నఁగా
పరగ కవాట మాటఁజేగి • పాశ్చజనుల్ కలివేళ రాముసం
స్మరణముఁ జేసి పొందుదురు • శాశ్వతమై తగుముక్తిమార్గమున్.

తా. రా అనుశబ్దము నుచ్చరించినమాత్రముచేతఁ బాపములు నోటినుండి వెడలి పోవుచున్నవి. ఆపాపములు మరలఁ బ్రవేశించు ననుభయముచే మకారము పువ్వువలె నడ్డును.

శ్లో. శ్రీరామాయణ మాదికావ్య మృషీణా వాల్మీకినా నిర్మితం
వేదాంతార్థవిశారదై రనుదినం స్తుత్యం సురై రర్చితమ్
శ్రోతృణా మఘనాశనం సురతరో స్తుల్యం తు ముక్తిప్రదం
యే శ్రుణ్వంతి పఠంతి రామచరితం తేయాంతి విష్ణోఃపదమ్. 102

శా. శ్రీరామాయణ మాదికావ్య మగజాసేవ్యంబు వాల్మీకిచే
నారూఢంబుగ నిర్మితంబు నిగమాంతార్థప్రబోధంబు మం

గారప్రాయము ముక్తిదంబు విబుధః స్తన్యః దీనిన్ వినన్
మోరాఘాఘూహరం బగున్ చదువ నైఃకుఠంబు ప్రాప్తం బగున్.

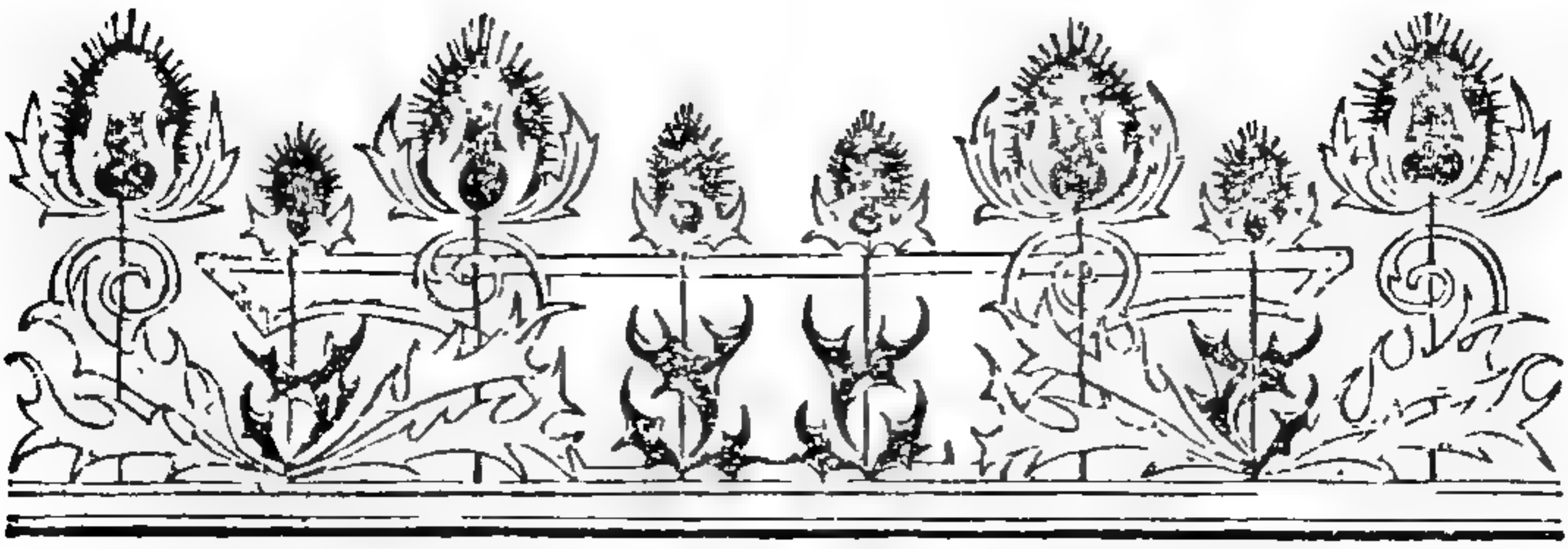
తా. ఋషియగు వాల్మీకిచే జేయబడినట్టి వేదాంతాగ్రముల నేర్పరు లైనవారితచేతఁ బ్రతిదినము స్తోత్రముచేయఁజగినట్టి దేవతలచే స్తోత్రము చేయఁబడుచున్నట్టి వినవారి పాపములను నశింపఁజేయునట్టి కల్పవృక్షమునకు సమానమైనట్టి మోక్షమునిచ్చునట్టి రామచరిత్రమైన రామాయణ మను నాదికావ్యమును ఎవరు వినచున్నారో వారు విష్ణుస్థానమును బొందుచున్నారు.

మ. శివతుల్యం డగునాదిశంకరులు మున్ శ్రీరామకర్ణామృతం
బవనిన్ సంస్కృత మేర్పరించె నది మోక్షోపేక్షఁ జేకూరునం
శవరాధీదుప్రసిద్ధసిద్ధకవి నేఁశ్రద్ధన్ తెనిగించి రా
ఘవపూదండగ నిచ్చినాఁడఁ గొనుమాఁకల్పంబుగా సత్కృపన్.

మాలినీ విమలకమలమూర్తి • విస్ఫురన్నలమూర్తి
శమదమగుణవర్తి • సాధుసంతాపహర్తి
సుమశరసమగాత్రా • సూరిసంస్తోత్రపాత్రా
సమదదనుజజైత్రా • త్కౌతనూజాకళత్రా.

మ. ఇది శ్రీరామపదారవిందమకరం దేచ్ఛాత్తు సన్తతప
ట్పదవిజ్ఞానపదాబ్జరేణుపటలః ప్రాప్తోత్తమాంగోల్లస
న్ముదితాంతఃకరణుండు సిద్ధకవిమాన్మయం జైనరామావనీ
శదయాలోకనచేతఁ జెప్పెఁ బ్రథమా శ్వాసం బభీష్టాప్తికిన్.

శ్రీ రామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీరామకర్ణామృతము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

శ్లో. శ్రీరామం జనకక్షితీశ్వరసుతావక్త్రాంబుజాహరిణమ్
శ్రీమద్భానుకులాబ్ధికౌస్తుభమణిం శ్రీరత్నవక్షస్థలమ్
శ్రీకంఠాద్యమరౌఘరత్నమకుటలంకారపాదాంబుజమ్
శ్రీవత్సోజ్జ్వలమింద్రనీలసదృశం శ్రీరామచంద్రం భజే. 1

శా. శ్రీమద్భానుకులాబ్ధికౌస్తుభమణిః • శ్రీవత్సభాహంతరుః
సోమాదిక్రతుభుజ్జణీమకుటసః • చోభాంఘ్రిపద్మః ధరా
భామాజాస్యసరోజమిత్ర విలసః • త్పాకారిరత్నాంగు శ్రీ
రాముః దారకనాము నామదిని నా • రాధింతు నశాంతమున్.

తా. సీతాముఖపద్మమునకు మనోహరుడైనట్టి శోభగల సూర్యవంశమనెడు సము
ద్రమునకుఁ గౌస్తుభమణియైనట్టి లక్ష్మీకరములైన రత్న హారములు వక్షస్థలమందుఁ గలిగిన
ట్టి ఈశ్వరుఁడు మొదలగు దేవతాసమూహముల రత్నకిరీటముల కలంకారమైన పాద
పద్మములు గలిగినట్టి శ్రీవత్సచిహ్నముచేఁ బ్రకాశించుచున్నట్టి ఇంద్రనీలముసమానకాం
తిగలిగినట్టి శ్రీరామచంద్రుని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీరంగేశపదాబ్జలగ్నహృదయం శ్రీశంఖచక్రాన్వితమ్
శ్రీమన్నిర్జరపాదపస్ఫుటపదం శ్రీసింహపీఠస్థితమ్
శ్రీవైకుంఠసహస్రమస్తకలసద్భోగాసనేశాయినమ్
శ్రీభూమీసుతయాయుతం శ్రితనిధిం శ్రీరామమూర్తిం భజే. 2

శా. శ్రీరంగేశశచదాబ్జలబ్ధహృదయుక్ • శ్రీదేవనృక్షస్థితృక్
సాతోదారసుశంఖచక్రధరుపం • చాన్యాసనాసీను శృం
గారాకారు వినుంతధాము నహిరా • త్పర్యంకశాయక్ హరిక్
శ్రీరాముక్ ధరణీసుతాయుతు శ్రీతా • ద్రిఘ్నుం భజంతు చ్చదిన్.

తా. శ్రీరంగనాయకుని పాదపద్మములయందుఁ దగిలినమనస్సు గలిగినట్టి శంఖచక్రములతోఁగూడినట్టి కల్పవృక్షమువంటిపాదములు గలిగినట్టి సింహాసనమందున్నట్టి వైకుంఠమందలి వేయిపడిగలుగలశేషుని దేహపీఠమందు శయనించునట్టి నీతతోఁగూడినట్టి ఆశ్రితులకు ధననిధిమైన శ్రీరామమూర్తిని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. ఆనందనంద మరుణాధర మంబుజాక్ష

మాపీతవస్త్ర మతసీకుసుమోజ్జ్వలాంగమ్
అక్షౌంతవర్ణ మకలంక మమేయ మాద్య
మత్యాకృతిం రఘుపతిం శరణాగతోస్తి.

3

మ. అకలంకాత్తు నమేయు నాద్య హరి నిత్యానందు సర్వామరా
ధిపు గంజాత్తు సువర్ణచేలధరు నాదిక్షౌంతవర్ణాత్తు దా
రకసాము న్నవపల్లవాధరునరుక్ • రాముక్ ఘనశ్యాము సే
వకమందారు నుదారు ధీరజనతావంద్యుక్ మది గొల్చెదన్.

తా. ఆనందరూపుడైనట్టి యెఱ్ఱనిపెదవి గలిగినట్టి పద్మములవంటి నేత్రములు గలిగినట్టి పచ్చనివస్త్రము గలిగినట్టి అగిసెపువ్వులవలెఁ బ్రకాశించుచున్న దేహము గలిగినట్టి అకారము మొదలు క్షకారమువరకుఁగల యక్షుఁస్వరూపుడైనట్టి నిష్కళంకుడైనట్టి యింతటివాడని ప్రమాణించవశముగానట్టి మొదటివాడైనట్టి గొప్పసౌందర్యముగలిగినట్టిశ్రీరాముని శరణుఁ బొందితిని.

శ్లో సాకేతే నవరత్నపజ్జీఖచితే చిత్రధ్వజాలంకృతే
వాసే స్వర్ణమయే దళాష్టలలితే పద్మే వినునోత్తమే
ఆసీనం భరతాదిసోదరజనైః శాఖామృగైః కిన్నరైః

దిక్పాలై ర్మునిపుంగవై ర్ముపగవై స్సంసేవ్యమానం భజే.

4

మ. తనసాకేతమునక్ మణిధ్వజలసఁ త్సౌధంబునక్ బుష్పకం
బున హేమాష్టదళాబ్జమధ్యమమునక్ • భూపుత్రియుక్ సోదరుల్
జనులుక్ దిగ్విరులుక్ గపుల్ నృపులు నాపుల్ కిన్నరుల్ సంతసం
బునఁ గొల్వం జెలువెందురాముఁ దలఁతుక్ భూపుత్రికాధీశ్వరున్.

తా. అయోధ్యకుందు నవగత్న స్థాపితమై చిత్రములైన ధ్వజములచేత నలంకరిం
చఁబడిన యింటియందు బంగారు వికారమైన యష్టదశపద్మమందు విమానమందు గూర్చు
న్నట్టి సీతతోడను భరతాదులైన తమ్ములతో వానరులతోఁ గిన్నరులతో దిక్పతులతో
మునిశ్రేష్ఠులతో రాజసమూహములతో సేవించఁబడుచున్న రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. కందర్పాయుతకోటికోటితులితం కాలాంబుదశ్యామలం
కంబుగ్రీన ముదారకౌస్తుభధరం కర్ణావతంసోత్పలమ్
కస్తూరీతిలకోజ్వలం స్థితముఖం చిన్మద్రయాంకృతం
సీతాలక్ష్మణనాయుపుత్రసహితం సింహాసనస్థం భజే.

5

మ. సుమనానాయుతసుందరుఁ లలితకఁస్తూరీలలాటోజ్వలుఁ
గమలాక్షుఁ ధరణీసుతాయుతు జగఁత్కాంతుఁ హరిఁ గౌస్తుభా
ఖ్యమణీయుక్తు శుభాస్యుఁ గంబుగళునిఁ • కర్ణావతంసప్రభా
సముకుండుఁ మణిపీఠగుఁ గొలిచెదఁ • చిన్మద్రికాంకృతున్.

తా. లక్షకోటి మన్మథులతో సమానుఁడైనట్టి వగ్నకాలమేఘమువలె నల్లనైనట్టి
శంఖమువంటికంతయు గలిగినట్టి గొప్పకౌస్తుభమణిని ధరించినట్టి కుండలములైన కలువలు
గలిగినట్టి కస్తూరిబొట్టుచేతఁ బ్రకాశించుచున్నట్టి నవ్వుచేతఁ బ్రకాశించునట్టి జ్ఞానము
ద్రచేత నలంకరింపఁబడినట్టి సీతతో లక్ష్మణునితో అంజనేయునితోఁగూడినట్టి సింహ
సనమందున్న రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. వరాభయం దివ్యరథాంగశంఖం, సకౌస్తుభం వేష్టితపీతవస్త్రమ్
కిరీటహారాంగదకుండలాంగం, శ్రీవత్సచిహ్నం శిరసా నమామి. 6

మ. అరిభీకృద్ధరిశంఖనందకగదాఁద్యస్తౌ మహాకౌస్తుభా
భరణుఁ రత్నకిరీటకుండలధరుఁ • బీతాంబరాడంబరుఁ
వరదుఁ శ్రీరఘురామభూరమణు శ్రీవత్సాంకు సీతామనో
హరుఁ గారుణ్యపయఃపయోధి మదిలోఁ నశ్రాంతముం గొల్చెదన్.

తా. వరములను అభయమునిచ్చునట్టి ప్రశస్తమైన శంఖము చక్రముగలిగినట్టి కౌ
స్తుభమణితోఁగూడినట్టి పచ్చనిబట్టఁగట్టుకున్నట్టి కిరీటము హారములు భుజకీర్తులు కుండ
లములు శరీరమండుఁ గలిగినట్టి శ్రీవత్సమను మచ్చచిహ్నము గలిగినరాముని శిరస్సుచే
ననుస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. దిగంబరం కింకిణీమేఘలోజ్వలం, లలాటపర్యంతవిలంబితాలకమ్
కలద్వచస్కంకమనీయనూపుర, ద్వయంశిశుంధామమహానమామి.

చ. ఘనమశినూపురద్వయు దిగంబరుఁ గింకిణిమేఘలోజ్వలున్
ఘనునికలాభిభాషణుని • గ్రమలలాటవిలంబితాలకున్
జనులకు తల్లిదండ్రులకు • సంతస మొప్పు జెలంగుబాలరా
ముని వినుతించిసంతతముఁ మ్రొక్కుచు నుండుహృదంతరంబునన్.

తా. దిగంబరుఁడు మువ్వలుగల మొలనూలుగలవాఁడు నుడుటియందు వ్రాలు
చున్న ముంగురులు గలిగినట్టి వాఁడు వాక్కులు గలిగినట్టి సాగపైనయందెలఁత గలిగినట్టి
పిల్లవాఁడైనరాముని నేను నమస్కరించున్నాను.

శ్లో. మందారమూలే మణిపీఠసంస్థం
సుధాప్లుతం దివ్యవిరాట్స్వరూపమ్
సబిందునాదాంతకళాంతతుర్య
మూర్తిం భజేహం రఘువంశరత్నమ్.

8

మ. అకలంకామరభూజసంస్థమణిపీఠాసీనుని న్నాదబిం
దుకళాతీతు విరాట్స్వరూపు భగవంతున్ సర్వలోకాధినా
యకు సీతేశు సుధాభిషక్తు మనువంశాంభోధచింతామణిన్
సకలాత్మున్ రఘురామరత్న మగునాస్వామిన్ మదిన్ గొల్చెదన్.

తా. మందారవృక్షముల మొదటియందు మణిపీఠమందున్నట్టి అమృతముచేత
వ్యాప్తమైనట్టి (అమృతమువలె నానందకరుఁడనుట) ఆదివిరాట్స్వరూపుఁడైనట్టి బిం
దునాదకళల నతిక్రమించిన నాల్గవరూపము గలిగినట్టి రఘువంశశ్రేష్ఠుఁడైన రాముని నే
వించుచున్నాను.

శ్లో. అనర్ఘ్యమాణిక్యవిరాజమాన, శ్రీపాదుకాలంకృతశోభనాభ్యామ్
అశేషబృన్దారకవందితాభ్యాం, నమోనమోరామపదాంబుజాభ్యామ్
ధ్వజాంబుజచ్ఛత్రరథాజ్గళంఖ, దంభోళిపాశాంకుశమత్స్యచిహ్నం
బ్రహ్మాండదేవాదికిరీటకోటి, సంఘర్షపాదాంబుజయుగ్మమీశే. 9

చ. అనుపమనూత్నరత్ననిచయప్రచయోజ్జ్వలనవ్యపాదుకా
వనములు వాఁజప్రభవఁ వాసవచంద్రదినేంద్రముఖ్యపా
వనమకుట్రాగ్రశోభితసువర్ణమణీసమలంకృతంబులున్
వనజరథధ్వజాంబుశరఁ పాశహాలాంకుశపుండరీకలాం
ఛనములు రామచంద్రపదఁ సారసముల్ మదినిల్పి కొల్చెదన్.

తా. విలువలేనిమణులచేతఁ బ్రకాశించుచున్న శోభగల పావుకోళ్లచేత నలంకరింపబడినట్టి శుక్రకములైనట్టి సమస్తదేవతలచేత నమస్కరింపఁబడినట్టి రాముని పాదపద్మములకొఱకు నమస్కారము. లేఖలైన జెండాలు, పద్మములు, ఛత్రములు, చక్రములు, శంఖములు, వజ్రములు, పాశములు, అంకుశములు, మత్స్యములు, చిహ్నములు గలిగినట్టి బ్రహ్మ, ఇంద్రుఁడు, దేవతలు మొదలగువారి కిరీటముల అంచులచేత ఒరియుచున్న పాదపద్మద్వంద్వముగల రాముని స్తుతించుచున్నాను.

శ్లో. లలాటదేశోజ్జ్వలభాలభూషణం

సతాండవం న్యాసునఖాంకకంధరమ్

దిగంబరం శోభితబర్హరాలకం

శ్రీబాలరామం శిరసా నమామి.

10

ఉ. ఫాలమునక లలామమును • భాసిలఁ దాండవ మాచరింపుచున్
లీల దిగంబరత్వమును • లేనగవున్ గళలంబమానశా
ర్చూలనఖంబుముంగురులఁగోచులు బర్హ నఖర్హవై ఖరిన్
బాలకుడై నటించు మునిఁపాలనశీలుని రాముఁ గొల్చెదన్.

తా. నుడుటియందుఁ బ్రకాశించుచున్న చేర్చుక్కబొట్టు గలిగినట్టి నాట్యముతోఁగూడినట్టియు, పులిగోరుపదకము కంఠమందుఁ గలిగినట్టి దిగంబరుడైనట్టి ప్రకాశించువంకగడుగులుగలిగినట్టి చిన్న వాడైన రాముని శిరస్సుచే నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. శతాస్త్రదివ్యస్థలమూర్తివందితం, శతక్రతుబ్రహ్మమరుద్గణాద్భితమ్
శశాంకనైశ్వానరభానుమండల, స్థితం భజేహం రఘువంశవర్ధనమ్.

చ. అమలశతాస్త్రదివ్యనిలఁయస్థిత వారిజసంభవాంబుభృ
ద్గమనముఖామరాద్భిత సుఁధాకరవహ్నిపతంగమండల
స్థుమిత రఘూద్వహు న్గనకఁచేలుఁ గృపాలుని నీలుదైత్యసం
తమసదినేశు రామజనఁనాథు భజించెద నిష్టసిద్ధికిన్.

11

తా. అనేకదివ్యస్థలములయందలి విగ్రహరూపములుగా నమస్కరింపబడుచున్నట్టి యింద్రుఁడు బ్రహ్మ మొదలగు దేవసమూహములచేత నమస్కరింపబడునట్టి చంద్రసూర్యాగ్నలయలైనట్టి రఘువంశమును వృద్ధిజేయురాముని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. కర్ణాంతవిశ్రాంతధనుర్గుణాంక, కలంబలక్షీకృతరాక్షసేశ్వరమ్
వృద్ధశ్రవస్యందనమధ్యసంస్థం, రూక్షేక్షణంరామ మహానమామి.

శా. పాకారాతిశతాంగ మెక్కి రణభూభాగంబు గంపింపఁగా
నాకర్ణాంతధనుర్విముక్తదృఢబ్రహ్మాస్త్రంబునన్ రావణున్
లోకంబు ల్వినుతింప ద్రుంచినబుధశ్లోకు న్నరోమాంబకున్
గాకుత్ స్థాస్వయదుగ్ధవారినిధిరాకాచంద్రుఁ గీర్తించెదన్.

తా. కర్ణసమీపమందు వ్యాపించిన ధనుస్సుయొక్క నారికి నలంకారమగు బా
ణమునకు గుఱిచేయఁబడిన రావణుఁడు గలిగినట్టి, యింద్రుని ధమధ్యమందున్నట్టి తీక్ష
ణములైన చూపులుగల రాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. సుత్రామ నీలోత్పల నీలమేఘ
శ్రీనిర్జితాంగం సుతయాధరణ్యాః
యుక్తంసురేంద్రదావనమానసంతం
రామం భజే రాక్షసవంశనాశనమ్.

13

మ. హానినీలోత్పలమేఘసంపదపహాః • రాంగున్ ధరాభామినీ
వరపుత్రీసహితాన్ సమస్తమఖభృగ్వర్యావనాంతర్యునిన్
ధరణీనాథసురారివంశవని నిర్దగ్ధాగ్నిహోత్రాత్ బరా
త్పరుదీనాన్తిహారున్ రఘూద్వహు మది • నాభవించి సేవించెదన్.

తా. ఇంద్రనీలములయొక్కయును నల్లగలువలయొక్కయును నీలమేఘముయొ
క్కయు శోభనుజయించిన శరీరముగలిగినట్టి సీతతోఁగూడినట్టి యింద్రుని రక్షించుట
యందు మనస్సు గలిగినట్టి రాక్షసకులమును నశింపఁజేయునట్టిరాముని సేవించుచు
న్నాను.

శ్లో. రాకాచంద్రనిభాననం రతిపతిద్వేషిప్రియం రాక్షసా
ధీశగ్రీవవిభేదనస్ఫుటపటప్రఖ్యాతబాణోజ్జ్వలమ్
రత్నాలంకృతపాదుకాంచితపదాంఘోజం రమావల్లభం
రాగద్వేషవిహీనచిత్తసులభం రామం భజే తారకమ్.

14

శా. రాగద్వేషవిహీనచిత్తసులభున్ • రాకేందుబింబాననున్
భోగీంద్రాభరణప్రియున్ దనుజరాఘ్నార్ధచ్ఛిబాస్తోజ్జ్వలున్
వాగీంద్రాచ్ఛితపాదుకాంచితులసః • త్పదాంబుజాతద్వయున్
శ్రీగోవిందు రమాధినాథు వరదన్ • శ్రీరాము సేవించెదన్.

తా. పూర్ణచంద్రునివంటి మొగముగలిగినట్టి యీశ్వరుని నిష్ఠుఁడైనట్టి రావణుకం
తములను ప్రదక్షిణచేయుటయందు స్పృహములై సమర్థములై ప్రసిద్ధములయిన బాణముల

చే బ్రకాశించుచున్నట్టి రత్నములచే నలంకరింపఁబడిన పాదుకలచే నొప్పుచున్న పాదపద్మములుగలిగినట్టి లక్ష్మీకేఁ బ్రിയఁడైనట్టి రాగధ్వేషములులేని మనస్సుగలవారికి లభ్యుడైనట్టి సంసారమువలనఁ దరింపఁజేయురాముని సేవించుచున్నాను

శ్లో. ఆలోలస్ఫుటరత్నకుండలధరం ఆవిస్మితాలంకృతం

ఆధారాదికచక్రమండలగతం ఆనందకందాంకురమ్

ఆవిరూపితకృపాంతరంగజలధిం ఆత్మంతవర్ణాశ్రయం

ఆపన్నార్చినిదాఘమేఘసమయం రామం భజే తారకమ్.

15

మ. అకలంకోజ్జ్వలరత్నకుండలు సమస్తానందకందు న్నహః
ధికు పట్చక్రనివాసురామవిభు నాదిత్మంతవర్ణాత్మ తా
రకు సంభూతకృపాంతరంగజలధిఁ • భ్రాజత్ స్థితాస్యేందుసే
వకపుష్పదీపనిదాఘమేఘు నుతగీర్వాణుఁ భజంతు న్నదీన్.

తా. కదలుచున్న మంచితత్నకుండలములను ధరించినట్టి చిఱునవ్వుచే నలంకరింపఁబడినట్టి ఆధారాదిచక్రమధ్యమును బొందినట్టి ఆనందమును దుంపకు మొలకయైనట్టి, పుట్టినదయగల యంతఃకరణసముద్రముగలిగినట్టి అకారము మొదలు తుకారమువఱకు గల యతూరము లాశ్రయముగలిగినట్టి ఆపదను పొందినవారిబాధ యను గ్రీష్మమునకు వర్షాకాలమైనట్టి తరింపఁజేయు రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సాకేతాంతరతారమంటపమహామాణిక్యసింహాసనే

తన్మధ్యేష్టదళాంబుజే స్ఫుటతరే చిత్కర్ణికే సంస్థితమ్

సౌమిత్రాంబుజమిత్రసూనుభరతశ్రీవాయుపుత్రై ర్వృతం

ముద్రాలంకృతపాణిసారసమజం రామం భజే తారకమ్.

16

శా. సాకేతాంతరరత్నమంటపవిరాజత్సింహపీఠంబునన్

దేకాష్టచ్ఛదపద్మకర్ణికను దానింపొంది శాఖామృగా

నీకంబుల్ నిజసోదరుల్ గొలువ పాణిక్ బోధముద్రాంకుఁడౌ

కాకుత్స్థుఁ రఘురాముఁ దారకు మదిన్ • గాంక్షించి సేవించెదన్.

తా. అయోధ్యాపట్టణముయొక్క మధ్యమందలి పొడుగైన మంటపమందలి గొప్ప మణిపీఠమందు దాని మధ్యమందు మిక్కిలి స్ఫుటమైన జ్ఞానమేకర్ణికగల అష్టదశపద్మమందున్నట్టి లక్ష్మణునిచే సుగ్రీవునిచే నాంజనేయునిచే జుట్టుకోఁబడినట్టి జ్ఞానము ద్రచే నలంకరించఁబడినపాణిపద్మము గలిగినట్టి పుట్టువులేనట్టి తరింపఁజేయు రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. విరాజమానోజ్వలపీతవాససః, విశాలవక్షస్థస్థలకౌస్తుభశ్రియమ్
భజేకీరీటాంగదరత్నకుండలం, సమస్తులస్యావనమాలయాంకితమ్.

ఉ. చాగుసువర్ణచేలుని విశాలభుజాంతరకౌస్తుభోజ్వలున్
శ్రీరమణీయకుండలకిరీటశుభాంగదతారహరమం
జీరవిభూషణాంగుదులసీదళదాముగుణాభిరాముసీ
తారమణీహృదుత్పలసుధామునిరామునిసన్నతించెదన్. 17

తా. ప్రకాశించుచున్న ప్రజ్వలించుచున్న పచ్చనిబట్టగలిగినట్టి విశాలమైనయు
రమునఁ గౌస్తుభమణియొక్క శోభగలిగినట్టి కిరీటము భుజకీర్తులు మాణిక్యకుండలములు
గలిగినట్టి తులసియొక్క యంతట నిర్మలమైన మాలికచేత నలంకరింపఁబడిన రాముని సే
వించుచున్నాను.

శ్లో. మూలాదిషట్పురసిజాంతసహస్రపద్మ
పత్రాంతరాళనిలయం భవబాధనాశమ్
నాదాంతచంద్రగళితామృతసిక్తరూపం
నాదాంతనాదమహిమాస్పదరామమీశే. 18

మ. అరయన్ షట్కుమలోషరిస్థితసహస్రసారాంతరాళస్థితన్
వరనాదాంతశశాంకనిర్గళితదేవాహారధారాప్రవి
స్తరసంసిక్తశరీరుఁ బాపహరు సచ్చాత్మ నాదాంతనా
దూరమేశున్ బరమేశు రాము భజియింతున్ స్వాంతమందేతయున్.

తా. మూలాధారముమొదలైన యాఋషద్భక్తులపైనుండు సహస్రసారపద్మముయొ
క్క రేకుల మధ్యమందు స్థానముగలిగినట్టి సంసారపాశమును నశింపఁ జేయునట్టి నాప్ర
ణవనాదమధ్యమందుఁ జంద్రునివలజారుచున్న యమృతముచేఁ దడవఁబడినట్టి నాదనా
దములోని నాదముయొక్క మహిమకు స్థానమైన రాముని స్తోత్రముచేయుచున్నాను.

శ్లో. వందేవరప్రదమహానరదానగర్వ
లంకాధినాథకులపర్వతనాశవజ్రమ్
తంరావణానుజమరుత్సృతభానుసూను
దిక్పాలసోదరగణైః పరిసేవ్యమానమ్. 19

చ. కమలభవప్రదత్తనరంగర్వితపూర్వసుపర్వనాయకో
త్తముని వధించి ముఖ్యులగుతారవిభీషణనీలజాంబవ

త్కుముదమరుత్సతార్కజులు • గొల్వ దిగీశులు సోదరుల్ ప్రతో
షమున భజింప నిం పలరు • సద్గుణధాముని రాము నెన్నెదన్.

తా. వరములనిచ్చిన బ్రహ్మయొక్క వరములచేతనైన గర్వముగల రావణుని
వంశమును పవ్వతము నకింపజేయుటకు వజ్రమైనట్టి విభీషణుడు, అంజనేయుడు, సు
గ్రీవుడు, దిక్పతులు, తమ్ములు అచువా సమూహములచే సేవించబడుచున్న రాముని
నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. అజ్ఞానగాఢతిమిరాపహాభానుమూర్తి
మార క్తచారునయనాంబుజ మాదిబీజమ్
అంభోధిమధ్యవటపత్రశయాన మాది
మధ్యాంతశూన్య మఖిలాస్పదరామచంద్రమ్.

20

మ. అరుణాబ్జాక్షు సముద్రమధ్యవటపత్రాభ్యంతరస్థాయకు
స్ఫురదజ్ఞానతమిస్రభాస్కరు జగత్సూర్పరాత్తు నాద్యంతశూ
న్య రమాధీశ్వరు నాదిబీజ నసమాను స్థానితోదారు సుం
దరమందస్త్రితు రామచంద్రుని మదిన్ • ధ్యానింతు నశాంతమున్.

తా. అజ్ఞానమును గొప్పచీకటిని బోగొట్టు సూర్యస్వరూపుడైనట్టి అంతట నె
ట్టైన నేత్రపద్మములు గలిగినట్టి ప్రపంచము మొదటికారణమైనట్టి సముద్రమధ్యమున
మట్టియాకునందుఁ బరున్నట్టి ఆదిమధ్యాంతశూన్యమైనట్టి సమస్తమునకు స్థానమైన
రామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సుధాసముద్రాంతవిరాజమాన, ద్వీపే సితే చందనపారిజాతే
మహాసనే పన్నగతల్పమధ్యే, నిషణ్ణమితే రఘువంశరత్నమ్

21

శా. క్షీరాబ్ధ్యంతసితాంతరీపవిలస • చ్ఛ్రిచందనాగాంతిక
స్ఫారానర్ఘ్యవినుతరత్ననిచయప్రద్యోతపీఠంబునం
దారూఢం బగుకాద్రవేయవరపర్యంకాంతరాసీనుఁ డా
శ్రీరామున్ రఘువంశరత్నము మదిన్ • జింతించు నశాంతమున్.

తా. అమృతసముద్రమధ్యమందు బ్రకాశించుచున్న శ్వేతద్వీపమందుఁ గలచం
దనపారిజాతము లనెడు కల్పవృక్షములలో గొప్పసీతమందు శేషశయ్యామధ్యమందుఁ
గూర్చున్న రఘువంశశ్రేష్ఠుడైన రాముని నుతించుచున్నాను.

శ్లో. స్థితాననం పద్మదళాయతేక్షణం
వినీలనూణిక్యజితాంగశోభితమ్

జటాకిరీటు శరచాపలాఽఛనం

నమామ్యహం భానుకులాబ్ధికౌస్తుభమ్.

22

- ఉ. సుందరమందహాసు పరిశుద్ధసరోరుహప్రసేత్రు బౌ
రందరనీలగాత్రుని విరాజితభవ్యజటాకిరీటు సా
నందు సకార్కుకాస్త్రజననాయకు భానుకులాబ్ధికౌస్తుభమ్
జందనచర్చితాంగు రఘునత్తమునిఁ మదిలో భజించెదన్.

తా. చిటునవ్వు మొగమందుఁ గలిగినట్టి పద్మపు రేకులవలె విశాలములైన నేత్రములు గలిగినట్టి నీలమణులను జయించిన శరీరముచేఁ బ్రకాశించునట్టి జటాకిరీటుములు గలిగినట్టి ధనుర్బాణములు చిహ్నముగలిగినట్టి సూర్యకంఠమును సముద్రమునకుఁ గౌస్తుభమునియైన రాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. ప్రసూనబాణాంకిత మిక్షుచాపం

చక్రాబ్జపాశాంకుశవంశనాశమ్

కర్తృధానం ఘననీలవర్ణం

శ్రీకృష్ణరూపం ప్రణమామి రామమ్.

23

- చ. కరముల నెన్నిదింట సుమకాండము వేణువు నిక్షుచాపము
దరము కశాంకుశంబులు సుదర్శనపాశములు ధరించి భా
స్కరనిభవర్ణుడై మహితసత్కరుణాకరకృష్ణమూర్తియై
పరగినరామచంద్రునకుఁ బావనకీర్తికి భక్తి మొక్కెదన్.

తా. పుష్పబాణముచే నలంకరించఁబడినట్టి చెఱుకువింటిని, చక్రమును, శంఖమును, పాశమును, అంకుశమును, పిల్లనిగ్రోవిని ఎనిమిదిచేతులచే ధరించునట్టి సూర్యనివంటి రంగుగలిగినట్టి శ్రీకృష్ణరూపుడైన రాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. బహూరుపాదోదరవక్త్రలోచనం, దీప్తప్రచండానలదుర్నిరీక్షమ్

అశేషబృందారకనాగగోచరం, భజామి తే రాఘవవిశ్వరూపమ్ 24

- మ. కరపాదోదరలోచనోరుముఖసంక్రాంతోద్భవాగ్నిచ్ఛటా
స్ఫురితం బై కడు దుర్నిరీక్ష్య మయి యిక్ష్వంజంబు లన్నింటి ని
ర్జరవాఙ్మానసదుర్లభం బయినరాజన్యేభ్యు రామావసీ
శ్వరు పిశ్వాకృతి కే నెనర్చెద నమస్కారంబు లశ్రాంతమున్.

తా. ఓరామా ! అనేకములైన తొడలు, పాదములు, కడుపులు, మొగములు,

కన్నులు గలిగినట్టి తీక్షణి వలె జూడ శక్యముగానట్టి సమస్తదేవతలతోను, సర్పములతోను గోచరమైనట్టి నీవిశ్వరూపమును సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సహస్రనేత్రాననపాదబాహు, మనంతవీర్యం రవికోటితుల్యమ్
స్రక్చందనాలంకృతదివ్యదేహం, భజా మ్యహం తే హరివిశ్వరూపమ్.

మ. కరనేత్రాననశీర్ష పాదములు విఖ్యాతి సహస్రాంకమై
సరసీజాప్తసహస్రకోటినిభమ్మై • స్రక్చందనాలంకృతా
స్ఫురితం బయ్యు సనంతవీర్య మయి సంపూర్ణప్రభావాధ్య మై
పరగుణ రాఘవు విశ్వరూపము మదిక • భావించి సేవించెదన్. 25

తా. నేలకొలదికన్నులు మొగములు కాళ్లుచేతులు గలిగినట్టి అంతములేని పరాక్రమము గలిగినట్టి కోటిసూర్యులతో సమానమైనట్టి పూలదండలచేత గంధముచేత నలంకరింపబడిన శ్రేష్ఠమైనదేహము గలిగినట్టి నీవిశ్వరూపమును సేవించుచున్నాను.

శ్లో. కలంబకోదండగదాబ్జసంయుతం, దంష్ట్రాకరాళాంకధనంజయాననమ్
వీతాంశుకస్వర్ణ కిరీటకుండలం, భజామి తే రాఘవ విశ్వరూపమ్. 26

మ. దరకోదండగదాకదంబయుతముక • దంష్ట్రాకరాళాగ్నివి
స్ఫురదాస్యంబు సువర్ణ చేలధృతముక • భూరిప్రభారత్నక
ర్బురసంజీవికిరీటకుండలమహాభూషోజ్జ్వలంబుక శుభ
స్కరమా రాఘవ విశ్వమూర్తికి నమఃస్కారంబు లర్పించెదన్.

తా. బాణముతో ధనుస్సుతో గదతో శంఖముతో గూడినట్టి కోరలేభయంకరమైన చిహ్నముగల యగ్నితోగూడిన మొగముగలిగినట్టి పచ్చనిబట్టయు బంగారుకిరీటయు కుండలములు గలిగినట్టి నీవిశ్వరూపము నోరామా సేవించుచున్నాను.

శ్లో. కోదండ మిక్షుజనితం స్మరపంచగౌణం
శంఖం రథానయవ మంకుశపాశ వేణుమ్
హస్తైర్దధాన మమలద్యుతిముద్వహంతమ్
ప్రమ్యమ్న కృష్ణ మనిశం భజ రామచంద్రమ్.

27

చ. చెఱుకువి లైదుగౌణములు • చే ధరియించి రథాంగవేణుపా
శకుచిరశార్ఙ్గముఖ్యఘనసాధనయుక్తమహాష్టభాహుసుం
దరహరిసీలగాత్రుఁ బరు • దర్పకు గృష్ణ సువర్ణచేలు దా
శరధి బలాధిపుక శరధిసన్నతు సచ్యుతు రాముఁ గొల్చెదన్.

తా. చెఱుకుట్లు మన్మథసంబంధమైన అయిదుబాణములు శంఖము చక్రము అంకుశము పాశము వేణుదండమును ఎనిమిదిచేతులఁ బూనినట్టి నూతనమణులకాంతి గలిగినట్టి ప్రద్యుమ్నావతారుడై నల్లరూపుగల రామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సీతాలోకనతత్పరం మణినిభం వ్యాఖ్యానముద్రాంచితం

వామేజానువిలంబహస్త మనిశం వీరాసనే సంస్థితమ్

మూలేకల్పతరో రనాదిమునిభిః బ్రహ్మాదిభి స్సేవితం

ముక్తాహారకిరీటకుండలధరం మూర్ధాభిషిక్తం భజే.

28

మ. విమలుక్ గల్పకమూలసంస్థిత మహావీరాసనుక్ జానకీ

రమణీదర్శనతత్పరుక్ మణినిభుక్ • రత్నోజ్జ్వలదూభాషణుక్

ప్రమదుక్ జానువిలంబహస్తు వరదుక్ • వ్యాఖ్యానముద్రాంచితుక్

సుమనఃపూర్వభవాదినిర్జరమునిస్తోత్రుక్ విభుక్ గొల్చెదన్.

తా. సీతను జూచుటయం దాసక్తుడైనట్టి నీలమణులతో, సమానుడైనట్టి బోధముద్రతోఁగూడినట్టి యెడమమోకాలియందు వ్రేలుచున్నహస్తము గలిగినట్టి వీరాసనమందున్నట్టి కల్పవృక్షము మొదటియందుండి ప్రాచీనమునలచే బ్రహ్మాదులచే సేవించబడుచున్నట్టి ముత్యాలహారములు కిరీటము కుండలములను ధరించినట్టి పట్టాభిషేకమును బొందినట్టిరాము నెల్లపుడు శిరస్సుచేత సేవించుచున్నాను.

శ్లో. యద్రూప మానందకరం ముసీనాం

యద్బాణఆఖండలశత్రునాశనమ్

యద్దైవతం సర్వజనాంతరస్థం

తత్సర్వరూపం రఘునాథమీశే.

29

ఉ. ఎవ్వనిమూర్తి యోగితతి • కెప్పుడు సంతస మొందజేయుఁ దా

నెవ్వనికాండకాండము మహేంద్రవిరోధవినాశకారణం

బెవ్వఁడు విశ్వవిశ్వగతుఁ • డెవ్వఁడు భక్తజనావసప్రియుం

డవ్విభుఁ డైన రామున కహర్నిశ మున్నతు లాచరించెదన్.

తా. ఎవనిరూపము మునులకు సంతోషముజేయునో ఎవనిబాణము రాక్షసులను నశింపఁజేయునో యేదేవుఁడు సమస్తజనులయంతరంగమం దుండునో అట్టి సర్వస్వరూపుడైన రఘునాయకుని స్తోత్రము చేయుచున్నాను.

శ్లో. నాదం నాదవిసీలచిత్తవనం నాదాంతతత్త్వప్రియం

నామాకారవివర్జితం నవఘనశ్యామాంగనాదప్రియమ్

నాదాంభోజమరందమ త్తవీలసద్భృంగం మదాంతస్థితం
నాదాంతధ్రువమండలాబ్జరుచిరం రామం భజే తారకమ్. 30

శా. నాదున్ నాదవీసీలచి త్తపవనున్ • నాదాంతత త్వప్రియున్
నాదాంతధ్రువమండలాబ్జరుచిరున్ • నామక్రియావర్జితున్
నాదాంభోజమరందమ త్తమధువున్ • నాదప్రియున్ సన్నవాం
భోదశ్యాము నవాంతసంస్థితుని రామున్ దారకున్ గొల్చెదన్.

తా. ఓంకారవాచ్యుడును, వేదాంతములయందు ప్రతిపాదింపబడినవాడును,
నామరూపములు లేనివాడును, క్రొత్తమేఘమువలె నల్లనైనవాడును, వేదములయం
దుఁ బ్రీతిగలవాడును, అంతరాత్మయైనవాడును, ఆశ్రయించువారిని రక్షించువాడు
ను నైన శ్రీరాముని సేవించెదను.

శ్లో. సానాభూతహృదబ్జసద్దనిలయం నామోజ్జ్వలాభూషణం
నామస్తోత్రపవిత్రితత్త్రిభువనం నారాయణాష్టాక్షరమ్
నాదాంతేందుగళత్సుధాప్లుతతనుం నానాత్తచిన్మాత్రకం
నానాకోటియగాంతభానుసదృశం రామం భజే తారకమ్. 31

శా. నాదాంతేందుగళత్సుధాప్లుతతనున్ • నానాత్తచిన్మాత్రకున్
వేదోదారు సమస్తభూతహృదయా విష్ణున్ విభున్ గల్పకా
లాదిత్యాయుతకోటితుల్యపరమా త్తాష్టాక్షరీమంత్రగున్
శ్రీనున్ విశ్వపవిత్రరాము వరదున్ • శ్రీరాము సేవించెదన్.

తా. సమస్తభూతముల హృదయపద్మగృహమందు నివాసము గలిగినట్టి రామ
నామ మనెడు ప్రకాశమానమగునలంకారము గలిగినట్టి నామమును స్తుతించుటచేఁ బవిత్ర
త్రము చేయఁబడిన ముల్లోకములు గలిగినట్టి నారాయణాష్టాక్షరమంత్రస్వరూపుడైన
ట్టి నాదమధ్యమందున్న చంద్రునివలన జారుచున్న యమృతముచేఁ దడపఁబడిన శరీర
ము గలిగినట్టి అందఱియాత్మయందుఁ జ్ఞానరూపుడైనట్టి ప్రళయకాలకోటిసూర్యుల
తో సమానుడైన తారకరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. ఖిశ్యామం ఖగవాహనం ఖరరిపుం ఖాద్యాదిభూతాత్త కం
ఖాతీతం ఖగమంత్రతత్పరపదం ఖద్యోతకోట్యుజ్జ్వలమ్
ఖావాచ్యం ఖగకేతనం ఖగమనం ఖర్వాటశ్చింగాలయం
ఖారాధ్యంచ ఖరంధ్రపీఠనిలయం రామం భజే తారకమ్. 32

మ. ఖరనైరిక్ ఖగవాహనుక్ రవినిభుక్ • ఖర్వాటశృంగాలయక్
పరమార్థాచితమంత్రతత్పరు వియద్యాజిష్ఠు భారాధ్యు సు
స్థిరవేదాంతమయుక్ విచిత్రగమనుక్ • శ్రీఃపంచభూతాత్మకుక్
వరసంశ్లోక్తుసుషుమ్నమధ్యగతు శ్రీఃవాసుక్ బ్రహంసిచెదన్.

తా. ఆకాశమువలె నల్లనైనట్టి గరుడవాహనుడైనట్టి ఖరాసురునిశత్రువైనట్టి
ఆకాశాదిపంచభూతరూపుడైనట్టి ఆకాశము నతిక్రమించినట్టి భేదముద్రామంత్ర
ములయందు నాసక్తిగలవానికి స్థానమైనట్టి కోటిమెఱుపులనలెబ్రకాశించునట్టి ఆకాశ
మువలె జెప్పశక్యముగానట్టి గరుడధ్వజము గలిగినట్టి ఖర్వాటపర్వతశిఖరమందు నివా
సముగలిగినట్టి ఆకాశమువలె బట్టబయలుగా ఆరాధించదగినట్టి ఇంద్రియపితృసుగు మన
స్సునందు స్థానముగల తారకరూపరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. వేద్యం వేదగురుం విరించిజనకం వేదాంతమూర్తిం స్ఫుర
ద్వేదం వేదకలాపమూలమహిమాధారాంతకందాంకురమ్
వేదశృంగసమానశేషశయనం వేదాంతవేద్యాత్మకం
వేదారాధితపాదపంకజ మహం రామం భజే తారకమ్.

33

శా. వేదాధారు సమస్తవేదగురున్ • వేదాంతవేద్యున్ లస
ద్వేదారాధితపాదపంకజయుగున్ • వేదాంతమూర్తిన్ మహా
వేదభ్రాజితవేద్యు బ్రహ్మజనకున్ • వేదాంతభావైర్మూలస
ద్వేదాగ్రేసరతల్పు రాము మహిమాధారున్ బ్రహంసిచెదన్.

తా. తెలియగలిగినట్టి వేదము లుపదేశించునట్టి బ్రహ్మను గన్నట్టి వేదాంతరూ
పుడైనట్టి ప్రకాశించుచున్న వేదములు గలిగినట్టి వేదసముదాయముయొక్క ప్రధాన
మహిమ కాధారమైనదనఁబయొక్క మొలకయైనట్టి వేదశిఖరములతో సమానమైన శేషు
నియందు శయనించినట్టి వేదాంతములచే దెలియదగినరూపము గలిగినట్టి వేదముల కా
రాధించదగిన పాదపద్మములుగల తారకుడైనరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. మూలాధారధనంజయస్ఫుటపటుజ్వాలాసమాలింగితం
మూర్ధన్యాంతశ శాంకమండలగతం క్షీరాభిషేకప్రియమ్
ముక్తాశోభితమాశిభి ర్భునినరై రాగాధితం భావయే
ప్రఖ్యాతై స్త్రిగణై ర్జనాధిపగణై శ్శృభామృగై రైవత్యైః.

34

మ. ప్రకటాధారమునన్ ధనంజయశిఖాభాసప్రభాయుక్తు మ
స్తకపూర్ణద్విజరాజమండలసుధాధారాభిషేకప్రియన్

సుకళాశోభితమానివానరమహాః ఓణీశ్వరప్రవృత్తుః

సకలాత్మః ద్విగణాచ్ఛిత్తుః గోలుతు భూః జాతావిభుః రాఘవన్.

తా. మూలాధారచక్రమందలి యగ్నియొక్క స్ఫుటమైన గొప్పజ్వాలలచే జాల్ముకోబడినట్టి సహస్రారచక్రమధ్యమందలి చంద్రమండలమును బొందినట్టి పాలయభిషేకమం దిప్తము గలిగినట్టి ముత్యములచేతఁ బ్రకాశించుచున్నట్టి శిఖలుగలమునులచేత నారాధింపఁబడునట్టి ప్రసిద్ధములైన రాజులు, వానరులు, దేవతలు అన్నట్టి మూడుగణములచేతఁ బూజింపఁబడుచున్న రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. తారాకారవిమానమధ్యనిలయం తత్త్వత్రయా రాధతం

తత్రాధీశ్వరయోగనిర్గుణమహాసిద్ధైస్సమారాధితమ్

తత్సంగం తదుణేందుశేఖరసఖం తారాత్రయాంతర్గతం

తత్ప్రస్వర్ణకిరీటకుండలయుగం రామం భజే తారకమ్.

35

శా. తారాకారవిమానమధ్యనిలయుఁ • తత్త్వత్రయా రాధితుఁ

సారాచారవిశిష్టసిద్ధమునిసం • స్తవ్యాంఘ్రితత్సంజ్ఞకుఁ

దారాద్రీశ్వరసంతతాప్తబరముఁ • దారాత్రయాంతర్గతుఁ

శ్రీరాము న్నకుటాంగదాభరణ సం • సేవింతు నిష్టాప్తికిన్.

తా. సక్షత్రములవంటివిమానమధ్యముననున్నట్టియు, జీవుఁడు, ప్రకృతి, యీశ్వరుఁడు అన్న మూడుతత్త్వములచేత నారాధింపఁబడుచున్నట్టి అందుఁ బ్రధానమైన యోగముచేత నిర్గుణులైన గొప్పసిద్ధులచేతఁ బూజింపఁబడుచున్నట్టి తత్పదముయొక్క సంగమము గలిగినట్టి యీశ్వరునిస్నేహితుఁడైనట్టి నేత్రత్రయమధ్యభాగమైన భూమధ్యమందున్నట్టి పుటమువేసిన బంగారముయొక్క కిరీటముకుండలపువ్వుడును గల తారకరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. తారం తారకమండలోఽరిసజ్జ్యోతిస్ఫురతారకా

తీతం తత్త్వమసీతివాక్యమహిమాధారం తటిత్సన్నిభమ్

తత్త్వజ్ఞానపవిత్రితత్త్రిభువనం తారాసనాంతర్గతం

తారాంతర్ధ్రువమండలాబ్జరుచిరం రామం భజే తారకమ్.

36

శా. తారుఁ దారకమండలోఽరిప్రసిద్ధజ్యోతివిద్యున్నిభుఁ

తారాంతర్ధ్రువమండలాబ్జరుచిరుఁ • దారాసనాంతర్గతుఁ

దారాతీతు సుధీపవిత్రితను సీతానాథుసత్కిర్తివి

స్తారు న్దత్త్వమసీతివాక్యమహిమాధారు న్భజింతు న్మదిన్.

తా. తరింపఁజేయునట్టి నేత్రమండలమునకుఁ బై నప్రకాశించుచున్న సహస్రాక్షరము నతిక్రమించినట్టి “నీవు పగబ్రహ్మవైతివి” అనువాక్యమహిమ కాధారమైనట్టి మెఱపులతో సమానుడైనట్టి బ్రహ్మజ్ఞానముచేఁ బవిత్రమై చేయఁబడిన మూడులోకములు గలిగినట్టి ముత్యాలపీతము మధ్యను బొందినట్టి నక్షత్రములపైనుండు ధ్రువమండలమునందుఁ బద్మముచే శోభించుతారక రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. కస్తూరీఘనసారకుంకుమలసచ్చీచందనాలంకృతం

కందర్పాధికసుందరం ఘననిభం కాకుత్స్థవంశధ్వజమ్

కల్యాణాంబరవేష్టితం కమలయాయుక్తం కళావల్లభం

కల్యాణాచలకార్ముకప్రియసఖం కల్యాణరామం భజే.

37

మ శితీకంఠాస్తు మృగీమదానుమితః శ్రీచందనాలంకృతుః

క్షీతిపుత్రీసహితుః స్థనాఘననిభః స్మిరాముః బీతాంబరుః

దతసౌందర్యజితస్తరుః బ్రవిలసత్కాకుత్స్థవంశధ్వజుః

హితవిద్యాధికు రామభద్రు మది నేనెతుః గృహకాంక్షినై.

తా. కస్తూరి, కర్పూరము, కుంకుమము, మంచిగంధము అనువానిచే నలంకరించఁబడినట్టి మన్మథునికంటె మిక్కిలి సుందరుడైనట్టి మేఘముతో సమానుడైనట్టి కాకుత్స్థవంశమునఁ బ్రధానుడైనట్టి బంగారుబట్టఁ గట్టుకొనినట్టి లక్ష్మీతోఁగూడినట్టి శాస్త్రములయం దిష్టుడైనట్టి ఈశ్వరుని కిష్టస్నేహితుడైనట్టి మంగళరూపుడైన రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. మజ్జీవం మదనుగ్రహం మదధిశం చుద్భాననం మత్స్సఖం

మత్తాతం మమసద్గురుం మమవరం మోహంధవిచ్ఛేదనమ్

మత్స్పృణ్యం మదనేకబాంధవజనం మజ్జీవసం మన్నిధిం

మత్సిద్ధిం మమసర్వకర్మసుకృతం రామం భజే తారకమ్.

38

ఉ. మాకు గురుం డనుగ్రహుఁడు • మజ్జనకుండు విభుండు జీవముఁ

మాకు విమోహవర్జితుఁడు • మత్స్సకృతంబు సుఖంబు భానముఁ

మాకు సమస్తబాంధవజనంబు ధనంబు సుకర్తసిద్ధియుఁ

మాకు సమస్తతారకము • మారఘురాముఁ డటంచు నెంచెదన్.

తా. నాప్రాణము, నాచందనుగ్రహముగలవాఁడు, నాయేలిక, నాధ్యానరూపుఁడు, నాసౌఖ్యము, నాతండ్రీ, నాగురువు, నాపరమాత్మ, నాయజ్ఞానాంధకారముఁ బోగొట్టువాఁడు, నాపుణ్యరూపుఁడు, నాకు బహుబంధురూపుఁడు, నాప్రాణాధార

మైనవాడు, నానిధి, నాతపస్సిధి, నాసమస్తకర్మపుణ్యమునైన తారకరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. నిత్యం నీరజలోచనం నిరుపమం నీవారశూకోపమం
నిర్భేదానుభవం నిరంతరగుణం నీలాంగరాగోజ్జ్వలమ్
నిష్పాపం నిగమాగమాచ్ఛితపదం నిత్యాత్మకం నిర్మలం
నిష్పుణ్యం నిఖిలం నిరంజనపదం రామం భజే తారకమ్. 39

శా. నిత్య నిర్దుర్గుతుఁ సరోజనయనుఁ • నీలాంగరాగోజ్జ్వలుఁ
నిత్యాత్మఁ విమలు నిరంతరగుణు • నిర్భేదు నిష్పుణ్యునిఁ
సత్యఁ సూక్ష్మ నిరంజను నిరుపముఁ • సర్వాత్మ యోగీంద్రున
స్తుత్య నిర్గుణ రాముఁ దారకు భజితుఁ సత్కృపాకాంక్షీనై.

తా. నిత్యుడు, పద్మమలవంటికన్నులు గలవాడు, ఉపమానము లేనివాడు, నివరింజముల్లవలె సూక్ష్మరూపుడు, అభేదాన భవస్వరూపుడు, ఎడతెగనిగుణములు గలవాడు, నల్లనిశరీరశోభచే బ్రకాశించువాడు, పాపశూన్యుడు, వేదశాస్త్రములచే బూజింపబడుపాదములు గలవాడు, నిత్యుడు, నిర్మలుడు, పుణ్యశూన్యుడు (పుణ్యపాపశూన్యుడని యర్థము), సర్వస్వరూపుడు, అజ్ఞానశూన్యుడనైన తారకరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. ధ్యాయే త్వాం హృదయాంబుజే రఘుపతిం విజ్ఞానదీపాంకురం
హంసోహంసపరంపరాదిమహిమాధారం జగన్తోహనమ్
హస్తాంభోజగదాబ్జచక్రమతులం పీతాంబరం కౌస్తుభం
శ్రీవత్సం పురుషోత్తమం మణినిభం రామం భజే తారకమ్. 40

మ. హృదయాబ్జంబునఁ గొల్చెదన్ రఘుపతిఁ • హేమాంబరు నిస్సమా
నుదయాశుఁ ధృతకౌస్తుభుఁ హరిజగన్తోహనుఁ గదాద్యాయుధుఁ
ద్రుదశేంద్రదాశనిభుఁ మహామహిమునిఁ • శ్రీవత్సవక్షుస్థలుఁ
విదితాత్మఁ వరహంసరూపుఁ బురుషుఁ • విజ్ఞానదీపాంకురున్.

తా. జ్ఞానదీపుడవైన రఘువంశశ్రేష్ఠుడవైన నిన్ను హృదయపద్మమందు ధ్యానించుచున్నాను. పరమహంసరూపుడును, ఉత్కృష్టమహిమ కాధారమైనట్టి జగత్తులను మోహింపజేయునట్టి చేతియందు శంఖచక్రగదలు గలిగినట్టి పీతాంబరముగలిగినట్టి కౌస్తుభమణిశ్రీవత్సము గలిగిన పురుషశ్రేష్ఠుడైన నీలమణితోఁ దుల్యుడైన తారకరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సత్యజ్ఞాన మనంత మచ్యుత మజం అవ్యాకృతం తత్పరం
కూటస్థాదిసమస్తసాక్షిమనఘం సాక్షాద్విరాటత్వదమ్
వేద్యం విశ్వమయం స్వలీనభువనం స్వారాజ్యసౌఖ్యప్రదం
పూర్ణం పూర్ణతరం పురాణపురుషం రామం భజే తారకమ్. 41

మ. అనఘం బూర్ణం ననంతం నచ్యుతం సత్యజ్ఞానమూర్తి విరాట
త్వం విశ్వాత్మజగన్తయ వరదుః కూటస్థాయసాక్షి సనాత
తను నవ్యాకృతు జీవతత్వపరు సుత్రామాదిభోగవతుః
ఘనుని వేద్యుః బురాణపురుషునజ్ఞః గాకుత్స్థ సేవించెదన్.

తా. సత్యజ్ఞానరూపుఁడు నాశనములేనట్టి సర్వత్ర ఎడఁబాయనట్టి పుట్టుక లేని
వికారములేని ప్రధానుడైనట్టి కూటస్థరూపుఁడు మొదలగుసమస్తమునకు సాక్షియైనట్టి
దోషములేనట్టి కేవలవిరాటస్వరూపుడైనట్టి తెలియఁదగినట్టి ప్రపంచరూపుఁడు దన
యం దణగిన లోకములు గలవాఁడు మోక్షసౌఖ్యమునిచ్చునట్టి సర్వత్ర నిండియున్న
ట్టి పూర్వికుడైనట్టి తారక రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. రామం రాక్షసవంశనాశనకరం రాకేంనుబింబాననం
రక్షోరిం రఘువంశవర్ధనకరం రక్తాధరం రాఘవమ్
రాధాయాత్మనివాసినం రవినిభం రమ్యం రమానాయకం
రంధ్రాంతర్గతశేషశాయిన మహం రామం భజే తారకమ్. 42

మ. అమరద్వేషికులాటపీదహను రంధ్రాంతర్గతాహ్లాదత
ల్పు మహాత్మ స్థిరపూర్ణచంద్రముఖరాముఁ శ్రీరమానాయకుఁ
గమలాప్తోజ్జ్వలుఁ బల్లవాధరు జగత్కల్యాణ శ్రీరాఘవుఁ
రమణీయుఁ రఘువంశదీప్తు గొలుతుఁ రాధాత్మసంస్థాయినన్.

తా. రాక్షసవంశమును నశింపఁ జేయునట్టి పూర్ణచంద్రునివంటి మొగముగలిగినట్టి
రాక్షసశత్రువైనట్టి రఘువంశమును వృద్ధిఁజేయునట్టి యెఱ్ఱనియధరోస్తముగలిగినట్టి రఘు
వంశమందుఁ బుట్టినట్టి రాధాదేవియొక్క శుభావహదైవముగల హృదయమందు నివ
సించినట్టి సూర్యునితోఁ దుల్యుడైనట్టి సుందరుడైనట్టి లక్ష్మీనాథుడైనట్టి హృదయ
రంధ్రమందున్న కుండలియందున్నట్టి తారక రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. తారాకారం నిఖిలనిలయం తత్త్వమస్యాదిలక్ష్మ్యం
శబ్దానాచ్యం త్రిగుణరహితం వ్యోమమంగుష్ఠమాత్రమ్

నిర్వాణాఖ్యం సగుణ మగుణం ప్యౌమరంధ్రాంతరాస్థం
సౌఖుమ్నాంతఃప్రణవసహితం రామచంద్రం భజేహమ్.

43

మ. ప్రకటప్యౌమబలాంతరస్థ సగుణః • నామాధిపుః లోకనా
యకుః దారాకృతిముక్తిసంజ్ఞకు సుఖమ్నాంతస్థితోంకారవ
ర్ణకరాహిత్య నశబ్దు నిత్య బుధు లెన్న న్దత్త్వమాస్యాదిల
త్యుః గళాస్థాను భజింతు నిర్గుణుని సంగుప్తప్రమాణున్హరిన్.

తా. తరింపజేయుస్వరూపము గలిగినట్టి సమస్తమునకు స్థానమైనట్టి తత్త్వము
స్యాదివాక్యములకు గురియైనట్టి శబ్దములచే జెప్పఁదగినట్టి సత్త్వరజస్తమోగుణశూ
న్యఁడైనట్టి ఆకాశరూపుడైనట్టి బొటనవ్రేలియంత ప్రమాణము గలిగినట్టి మోక్షో
భగలిగినట్టి సగుణనిర్గుణరూపుడైనట్టి ఆకాశచంద్రమధ్యమందుండువాఁడును సుఖమ్నా
నాడియందు నాదాలీనుడైయున్నట్టి శ్రీరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. ముక్తేర్హులం మునివరహృదానందకందం ముకుందం
కూటస్థాఖ్యం సకలవరదం సర్వచైతన్యరూపమ్
నాదాతీతం కమలనిలయం నాదనాదాంతతత్త్వం
నాదాతీతం ప్రకృతిరహితం రామచంద్రం భజేహమ్.

44

మ. మునిహృత్తోషకరు నృధానరహితు • స్తోత్రాధినాథు న్సనా
తనుః కూటస్థుని సర్వవిశ్వమయుః జైతన్యాకృతిః కృత్స్ననం
దను సర్వాత్మ ముకుందు లోకవరదుః • నాదాంతతత్త్వాత్తు న
త్యనఘుః రాముధరాసుతాధిపతి నాదాతీతు భావించెదన్.

తా. మోక్షకారణమైనట్టి మునులమనస్సునం దానందమునకు హేతువైనట్టి ము
కుందనామము గలిగినట్టి కూటస్థచైతన్యరూపుడైనట్టి అందఱికి వరములనిచ్చునట్టి స
ర్వప్రాణిరూపుడైనట్టి శబ్దబ్రహ్మము నతిక్రమించినట్టి సహస్రారపద్మమందు స్థానము
గలిగినట్టి ఓంకారధ్వనియొక్క వాస్తవరూపుడైనట్టి (నాదాతీతం అని అదరముచే మ
రలఁ జెప్పఁబడినది) ప్రకృతిశూన్యఁడైన రామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. నిజానందాకారం నిగమతురగారాధితపదం
పరబ్రహ్మనందం పరమపదగం పాపహరణమ్
కృపాపారావారం పరమపురుషం పద్మనిలయం
భజే రామం శ్యామం ప్రకృతిరహితం నిర్గుణమహమ్.

45

మ. పరమామ్నాయతురంగ సేవితఃసత్త్వాదాంబుజద్వంద్వః బం
కరుహస్థానుః గృహాబ్ధినిర్గుణు నఘాః ఘర్వంసు రమ్యుః బరా
త్పరమంబుః బురుహోత్తముః బరుః బరః బ్రహ్మన్నిజానందు శ్రీ
హరి శ్రీరాముః బ్రధానవర్జితః ఘనః శ్యామాంగు భావించెదన్.

తా. తనయానందమే తానైనట్టి శివునిచే జూజింపబడు పాదములు గలిగిన
ట్టి పరబ్రహ్మరూపమున రమించదగినట్టి మోక్షస్థానమును బొందినట్టి పాపములను హరిం
చునట్టి దయకుసముద్రుడైనట్టి ప్రధానపురుషుడైనట్టి సహస్రార్చనమందు నివసించినట్టి
నల్లనైనట్టి ప్రకృతిశూన్యుఁడు నిర్గుణుఁడు నైనరాముని సేను సేవించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీమద్వైకుంఠనాదం సురమునిమకుటద్యోతితస్వర్ణపీఠం
నీలాంగం చంద్రవక్త్రం మణిమయమకుటం బాణకోదండహస్తమ్
పద్మాక్షం పాపనాశం ప్రణవమయమహరత్నసింహాసనస్థం
శ్రీసీతావామభాగం శ్రితజనవరదం రామచంద్రం భజేహమ్. 46

మ. తతవైకుంఠవిభుః మణీమకుటః గోదండాస్త్రహస్తః సమా
గతగీర్వాణకిరీటరత్నరుచిరాక్రాంతాంఘ్రియుగ్మః శత
క్రతు నీలాంగు శశాంకవక్త్రులసదోః కారాసనుః నానకీ
యుతుః గంజేక్షుణరాముః బాపహరునాఽద్యుందారకుంగౌత్పదన్.

తా. శోభాయుక్తమగు వైకుంఠమున కధిపతియైనట్టి దేవతలయొక్క మునుల
యొక్క కిరీటములచే బ్రకాశింపచేయఁబడిన బంగారుపాదపీఠము గలిగినట్టి నల్లనిశరీర
ముగలిగినట్టి చంద్రునివంటి మొగము గలిగినట్టి మాణిక్యకిరీటము గలిగినట్టి ధనుర్బాణము
లు హస్తమందు గలిగినట్టి పద్మములవంటి నేత్రములు గలిగినట్టి పాపములను నశింపఁ
జేయునట్టి ఓంకారరూపరత్న పీఠమందున్నట్టి సీత యెడమప్రక్కం గలిగినట్టి ఆశ్రయిం
చువారికి వరమునిచ్చు రామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సాకేతే మణిమంటపే సుగతరుప్రాంతే విమానాంతరే
పద్మే చాష్టదళోజ్జ్వలే నుతమహాసౌధే సుధామాన్వితే
సత్యం సూర్యజరావణానుజమరుత్పుత్రానుజై స్సేవితం
మధ్యే వాసననీలకోమలనిభం రామం భజే తాంకమ్. 47

మ. ప్రకటాయోధ్యనుకల్పమూలముల హార్త్యం బందు విభ్రాజపు
ష్పకమధ్యాష్టదళాబ్జమధ్యమున భాస్వద్గేహమందుఁ సుర

ప్రకరంబుల్ రవిపుత్రముఖ్యులనుజల్ • భావింప దన్మధ్యమం
దకలంకుం డగునీలరత్ననిభు రామాధీశుఁ బ్రార్థించెదన్.

తా. అమోఘయందు రత్నమంటపమందుఁ గల్పవృక్షసమీపమున విమానమ
ధ్యమందు అష్టదశపద్మమందు మంచికాంతిగల ఎన్నిక కెక్కిన గొప్పమేడయందు స
త్యస్వరూపుడై సుశ్రీవవిభీషణాంజనేయులచే సేవించఁబడుచున్నట్టి వారిమధ్యమందు
నింద్రనీలమాణిక్యములతోఁ దుల్యుడైన తారకరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. హృదయకుహరమధ్యద్యోతితస్మంత్రసారం
నిగమనియమగమ్యం వేదశాస్త్రై రచింత్యమ్
హరిహరవిధివంద్యం హంసమంత్రాంతరస్థం
దశరథసుతమీశే దైవతం దేవతానామ్.

48

మ. హరిభగ్గర్జభవాదినంద్య హృదయాఽబ్జాభ్యంతరజ్యోతిసు
స్థిరమంత్రప్రకటార్థసారతరు రాజీవాక్షుశాస్త్రాగమ
స్ఫురదాకారు నచింత్య వేదమయు సంపూర్ణ స్వచోగమ్యు వే
మరు రామప్రభు దేవదేవుఁ గొలుతు • స్మంత్రాంతరాంతర్గతున్.

తా. హృదయాకాశమధ్యమందుఁ బ్రకాశించు “తత్” అనుమంత్రమునకు సార
మైనట్టి వేదనియమములచేఁ బొందఁదగినట్టి వేదశాస్త్రములచేఁ జింతింపశక్యముగానట్టి
బ్రహ్మవిష్ణుశివులకు నమస్కరించఁదగినట్టి హంసమంత్రమధ్యమందున్నట్టి దేవతలకు
దేవుడైన దశరథపుత్రుడైన రాముని స్తుతించుచున్నాను.

శ్లో. దేవేంద్రనీలనవమేఘవినిర్జితాంగం
పూర్ణేందుబింబవదనం శరచాపహస్తమ్
సీతాసమేత మనిశం శరణం శరణ్యం
చేతోమదీయ మభివాంఛతి రామచంద్రమ్.

49

మ. హరినీలోత్పలమేఘసంపదపహాః • రాంగుఁ ధరాపుత్రికా
వరుఁ గోదండశరోజ్వలోత్కరకరుఁ • భద్రదాసనాసీను దా
శరథి నూర్బణ శశాంకబింబవదను • స్వర్వాత్మ శ్రీరాము శ్రీ
కరభక్తాంగణకల్పకంబు మన మాకాంక్షించి సేవింపుమా.

తా. జయించఁబడిన యింద్రనీలములు క్రొత్త మేఘముగల దేహముగలిగినట్టి పూ
ర్ణచంద్రబింబమువంటి మొగముగలిగినట్టి ధనుర్బాణములు హస్తమందుఁ గలిగినట్టి సీత
తోఁగూడినట్టి రక్షించు నర్హుడైనట్టి రామచంద్రుని నాచిత్తము శరణు గోరుచున్నది.

శ్లో. ఓతప్రోతసమస్తవస్తునిచయం ఓంకారబీజాక్షరం

ఓంకారప్రకృతిం పడక్షరహితం ఓంకారకందాంకురమ్

ఓంకారస్ఫుటభూర్భువస్సువరితం ఓంకారత్రయారాధితం

ఓంకారోజ్వలసింహాపీఠనిలయం రామం భజే తారకమ్.

50

తా. ఓంకారప్రకృతిపడక్షరహితం • ఓంకారకందాంకురమ్

ఓంకారస్ఫుటభూర్భువస్సువరిధమ్ • ఓంకారత్రయారాధితమ్

ఓంకారోజ్వలసింహాపీఠనిలయుమ్ • ఓంకారబీజాంకురమ్

లంకేశాంతకు సర్వగుర్ రఘువర్మ • లక్ష్మీశు భావించెదన్.

తా. బట్టనిలువుగాను అడ్డుగాను నేసినట్టుగా సమస్తవస్తుసమదాయములలో బ్రవేశించియున్నట్టి ఓంకారమును బీజాక్షరముగలిగి ఓంకారము ప్రధానముగలిగిన పడక్షరమంత్ర మిష్టము గలిగినట్టి ఓంకారమనెడు దుంపకు మొలకయైఁబట్టి ఓంకారముచేత స్ఫుటమైన భూర్భువస్సువశ్యబ్దములచేత (అనగా వ్యాహృతులచేత) బాంధవబడినట్టి త్రినేత్రులచేత నారాధించఁబడినట్టి ప్రణవముచే బ్రకాశించుచున్న సింహాసనము స్థానముగల తారకరాముని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. సాకేతే ధవళే సురద్రుమతలే సౌధే విమానాంతరే

ఆదిక్షాంతసమస్తవర్ణకమలే దివ్యే మృగేంద్రదాసనే

ఓంకారోజ్వలకర్ణికే సురసరిమధ్యే సదేవాంతరే

వ్యాసాద్యాదిమునీశ్వరాద్యభినుతం రామం భజే తారకమ్.

51

మ. స్థిరమై నిర్మల మామనస్సరసి నాదిక్షాంతనర్ణాబ్జవి

స్ఫురితోంకారవిశుద్ధకర్ణకసురేశుల్ గొల్వ సాకేత మ

న్దురమధ్యంబునఁ గల్పమూలమునఁబొందుసూర్తి సౌధంబునఁ

చిరమాప్రస్పృకమధ్యపీఠలసితుమ్ • శ్రీరాముఁ గీర్తించెదన్.

తా. అచోద్యయందుఁ దెల్లనికల్పవృక్షవాటికయందుఁ గల మేడయందుఁ బైయంతస్తునందు అకారముమొదలు క్షకారమువఱకు సమస్తాక్షరరూపపద్మమందుఁ బ్రకాశించుచున్న సింహాసనమందు ఓంకారముచేఁ బ్రకాశించు పద్మమధ్యమందు దేవతలతోఁగూడిన మధ్యభాగముగల గంగామధ్యమందు వ్యాసుఁడు మొదలగు నాదిమునులు మొదలగువారిచే స్తోత్రముచేయఁబడుచున్న తారకరాముని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. కోదండదీక్షాగురు మాదిమూలం

గుణాశ్రియం చందనకుంకుమాంకమ్

• సలక్షణా సర్వజనాంతరస్థం
పరాత్పరం రామమహం నమామి.

52

మ. ధరణీజాకుచచర్చచందనలసః త్కాశ్మీరజన్తాంకిత
స్ఫురదత్యున్నతవక్షు సర్వగు జగన్మూలానుకూలు స్వరా
త్పరు సౌమిత్రీయుతుఁ గుణాశ్రయు హరిఁ భక్తాన్తిసంహారకుఁ
గురుకారుణ్యపయోధిరాముఁ గొలుతుఁ • గోదండదీక్షాగురున్.

తా. ధమర్విద్యాగురువైనట్టి కారణమునకుఁ గారణమైనట్టి సద్గుణముల కాధార
మైనట్టి గంధము కుంకుమము చిహ్నముగాఁ గలిగినట్టి లక్ష్మణునితోఁగూడినట్టి ఎల్లవారి
యంతరంగము దున్నట్టి పరునికంటెఁ బరుఁడైనరాముని నేనునమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. మూలాధారసరోరుహే సుతవహస్థానే త్రికోణాంతరే
కందే కుండలికాసుషుప్తిపటలీవాసాంతవర్ణాశ్రయే
బాలార్కప్రతిమం పరాభయకరం పాశాంకుశాలంకృతం
భూతస్వాశ్రయ మాదిపూరుష మజం రామం భజే తారకమ్. 53

మ. అరయఁ గందసుషుప్తికాలహితవాః సాంతక్షరవ్యాప్తభా
సుః వహకందత్రికోణమధ్యమమునఁ • శుక్రస్థలిఁ బాలభా
స్కరసందీపిత భూతసంశయు విరాజత్పాశముఖ్యాస్తు సు
స్థిరు విద్వేషిహరుఁ బరాత్పరు నజుఁ • శ్రీరాము నేవించెదన్.

తా. అంతకున్న దుంపమైన మూలాధారచక్రమందు అగ్ని స్థానమందుఁ గ్రికో
ణయంత్రమందు కుండలిరూపముగా సుషుప్తిచేత నొప్పుచున్న వహారముమొదలు స
కారవ్యంతాక్షరముల కాశ్రయమైనట్టి లేతసూర్యునితోఁసమానుఁడైనట్టి కరము అభయ
ముగల హస్తములుగలిగినట్టి పాశాంకుశములచేత నలంకరింపఁబడినట్టి భూతములకు ము
ఖ్యాశ్రయమైనట్టి మొదటిపురుషుఁడైనట్టి పుట్టుగలేనితారకరాముని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. స్వాధిష్ఠానసరోరుహే ప్రవిలసద్బాలాంతవర్ణాశ్రయం
బ్రహ్మగంధిమహూన్నతే కరతలే శ్రీకుండికామాలికామ్
పీతే రత్ననిభం పరాభయకరం వాణీయుతం బిభ్రితం
సాక్షాద్బోధ మనన్యమంగళకరం రామం భజే తారకమ్. 54

మ. స్థిరమైనట్టిబలాంతవర్ణదళస్వాధిష్ఠానకగ్రంథికా
కరుసత్కుండికమాలికు న్సుజనతాః కల్యాణముద్రోజ్జ్వలుఁ

వరతామ్రాకృతివైరిసాధ్వసకరుఁ • వాణీయుతుఁ దారకుఁ •

బరు శ్రీరాము గుణాభిరాము మది సంభావించి సేవించెదన్.

తా. స్వాధిష్ఠానచక్రమందుఁ బ్రకాశించుచున్న బకారముమొదలు లకారమువ
అకుఁ గల యక్షరముల కాశ్రయమైనట్టి బ్రహ్మగ్రంథిచే నున్నతమైన హస్తమునందుఁ
గమండలువును మాలికను దాల్చినట్టియు పీఠమునందున్నట్టియు గర్తములతో సమానుడైనట్టి
గొప్పఅభయమును జేయునట్టియు సాధువాక్యములతోఁ గూడినట్టి కేవలబోధస్వ
రూపుడైనట్టి అసాధారణశుభమును జేయు తారకరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. డాపాంత్యాక్షరపంకజే దశదళే మాణిక్యసంపూరితే

విష్ణుగ్రంథిమయే పరాభయకిరం ఆశంఖచక్రాన్నితమ్

మార్తాండద్యుతిమంజులాభమతుల్య పీతాంబరం కౌస్తుభం

సర్వం సర్వగమిందిరాసహచరం రామం భజే తారకమ్.

55

మ. ఘనమైనట్టిడపాంతవర్ణదళయుఁ క్తం బై హరిగ్రంథితం

బన జెల్వొమణిపూరచక్రమున కంజాతోజ్వలుఁ రాముఁ గాం

చనచేలుఁ డిపుజైత్రుఁ దారకుఁ బరు • న్నర్వాత్ముఁ జక్రాబహ

స్తుని లక్ష్మీయుతుఁ బద్మనాభు భజియింతుఁ గౌస్తుభోద్భాసితున్.

తా. పదిరేకులుగలిగినట్టి మణులచే నిందింపఁబడినట్టి విష్ణుగ్రంథిస్వరూపమైన డ
కారాదిపకారప్రకారంతాక్షరరూపమైన చక్రమందున్నట్టి మిక్కిలి అభయమును జేయు
నట్టి శంఖచక్రములతోఁ గూడినట్టిసూర్యమండలముయొక్క కాంతివలె మనోహరమైన
కాంతిగలిగినట్టి సామ్యములేనట్టియు పచ్చనివస్త్రము గలిగినట్టియు కౌస్తుభమణి గలిగిన
ట్టి స్వస్వరూపుడైనట్టి సమస్తమును బొందినట్టి లక్ష్మీసహాయుడైన తారకరాముని
సేవించుచున్నాను.

శ్లో. హృత్పద్మే విలయార్కకోటీసదృశంకాఠాంతవర్ణోజ్వలే

ప్రాణాంతప్రణవాంతరే ప్రవిలసద్దోర్బాణపీఠాంతరే

సూర్యం హంసమయం సదాశివపదం కోదండదీప్తాగురుం

వాసం మోక్షరమాసమేతమనిశం రామం భజే తారకమ్.

56

మ. పరగఁ భవ్యకఠాంతవర్ణసహితుఁ • బ్రాణానిలోంకారసు

స్థిరు ఛాతూఢిపహంసరూపునిలయాదిత్యాయతోద్భాసివి

స్ఫురితోద్భాణవసత్సదాశివసుయాపుఁ మోక్షలక్ష్మీయుతుఁ

గురుభక్తి భజియింతుఁ దారకు మహాకోదండదీప్తాగురున్.

తా. కకారాదితకారాంతవర్ణరూపమైన ప్రాణవాయువులయం దొప్పుచున్న ఓంకారమధ్యమందు గలయట్టి ప్రకాశించుచున్న భుజములయందలి బాణశీతముగల హృదయపద్మమందున్నట్టి ప్రళయసూర్యులతోఁ దల్యమైన రూపముగలయట్టి సూర్యరూపుడు హంసరూపుడునైనట్టి యీశ్వరస్థానమైనట్టి ధవర్విద్యాగురువైనట్టి మోక్షలక్ష్మీతో గూడినట్టితారకరాము నెల్లపుడు సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సాక్షాత్ పోడశదిన్యపత్రకమలే జీవాత్మసంస్థాపితే
రుద్రగ్రంధిమయే మనోన్మనిపథే జాలంధ్రపీఠాంతరే
శుభ్రజ్యోతిమయం శరీరసహితం సుస్థం సుధాశీతలం
శబ్దబ్రహ్మనివాసభూతవదనం రామం భజే తారకమ్. 57

మ. తనరక్ పోడశపద్మపత్రమున రుద్రగ్రంధితం బై మనో
న్మనిమార్గంబున జీవసంస్థలిని మాన్యం బైనజాలంధ్రపీ
ఠిని శబ్దబ్రాహ్మయబ్రహ్మకూటమున మేఘజ్యోతిరూపంబున
ఘనతం జెన్నగురాముఁ దారకు సమగ్రానుగ్రహం గొల్చెదన్.

తా. జీవాత్మస్థానమైనట్టి రుద్రగ్రంధి స్వరూపమైనట్టి మనోన్మనీమాగ్ధ మైనట్టి జాలంధరపీఠము మధ్యమందుఁ గలిగినట్టి పోడశదశపద్మమందున్నట్టి పరిశుభ్రజ్యోతిస్వ రూపమైనట్టియు దేహముతోఁ గూడినట్టియు సమృతమువలెఁ జల్లనైనట్టియు శబ్దబ్రహ్మకు (అనఁగా వేదములకు) నివాసమగు ముఖముగల తారకరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. భూమధ్యే నిగమాగమోజ్జ్వలపదే చంద్రే త్రిమార్గాంతరే
నిర్ద్వంద్వే నిఖిలార్థతత్త్వవిలసత్సూక్ష్మే సుషుమ్నాన్ముఖే
ఆసీనం ప్రళయార్కధాసురపరం జ్యోతిస్వరూపాత్మకం
వర్ణాభ్యంచితమోక్షలక్ష్మీసహితం రామం భజే తారకమ్. 58

మ. శ్రుతిమార్గంబున ద్రైపదాంతరమునకా భూమధ్యమందు న్నము
న్నతభాస్వత్సకలార్థతత్త్వగసుషుమ్నస్థానసంస్థానుశో
భితకల్పారుణతేజ మోక్షకమలాః ప్రేమాన్వితుఁ దారకుఁ
ద్యుతిమంతు న్భయవర్జితుఁ హరిపరం జ్యోతి న్భజింతు న్నదిన్.

తా. వేదకాస్త్రములచేఁ బ్రకాశించుచున్న స్థానమైన చంద్రస్వరూపమైన మా
డుమార్గముల మధ్యప్రదేశమైన కనుబొమ్మలమధ్యమందు సుఖదుఃఖాదిద్వంద్వములులేన
ట్టి సమస్తతత్త్వములచే నెప్పుచున్న సూక్ష్మమైన సుషుమ్నాభిముఖమైన స్థానమందుఁ
గూర్చున్నట్టి ప్రళయసూర్యునివలెఁ బ్రకాశించు తేజోరూపుడైన కకారాదివర్ణముల
చేత నొప్పుచున్నట్టి మోక్షలక్ష్మీతోఁ గూడినట్టి తారకరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. శీర్షాంభోరుహకర్ణికే నిరుపమే శ్రీహాడశాంతే శశి
ప్రఖ్యాతామృతవాద్ధిపీచిలహరీ నిర్వాణపీఠాంతరే
శబ్దబ్రహ్మపరం చరాచరంగురుం తేజఃపరం శాశ్వతం
సత్యాసత్య మగోచరం హృది సదా సీతాసమేతం భజే.

59

మ. అలశీర్షాంబుజకర్ణి కన్ఠః బరిపూర్ణాబ్జామృతాంబోధవీ
చిలసన్నోక్షమహాసనాంతరమునం • జెల్వొందిన సీతాసము
జ్వలుః దేజఃపరునిం జరాచరగురుః • సత్యాన్మతుః శాశ్వతుః
బలభి న్నిలు సగోచరుం దలఁతు శబ్దబ్రహ్మవాచ్యాధికున్.

తా. సామ్యములేని పదియాలు రేకులుగల శిరస్సునందలి పద్మముయొక్క కర్ణిక
యందుఁ బ్రసిద్ధమైన అమృతసముద్రతరంగములుగల ప్రవాహముతోఁగూడిన మోక్షపీ
ఠమునందు శబ్దబ్రహ్మప్రధానముగలిగినట్టి స్థావరజంగమములకు గురువైనట్టి శాశ్వతమైన
ఉత్కృష్టతేజస్సైనట్టి ఈశ్వరప్రపంచరూపుడైనట్టి నేత్రములకు గోచరించనట్టి సీత
తోఁగూడినరాముని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. సాకేతే రవికోటిసన్ని భమహాహర్త్యే సుసింహాసనే
నానాగత్నవినిర్మితే మునిజనాకీర్ణే సదానందనే
దేవాధీశ్వరసంయుతే నివసితం వామాంకసీతోజ్వలం
దేవేంద్రోపలనీలకోమలతనుం రామం భజే తారకమ్.

60

మ. తనప్రోలం గమలాప్తకోటివిలసః తృధాంతరానందదా
మనవీనోజ్వలరత్న పీఠమున నామామౌళ్యరాభ్యాంతరం
బుసః జెల్వొందినశక్రనీలనిభు రాముం జానకీయుక్తుః గాం
చనమంజీరకిరీటకుండలవిరాజద్భూషణుం గొల్చెదన్.

తా. అయోధ్యయందుఁ గోటిసూర్యులతోఁ దుల్యమైన మేడయందు శ్రేష్ఠసిం
హాసనముందు అనేకరత్నములచే నిర్మించఁబడినట్టి మునీశ్వరులచే వ్యాప్తమైనట్టి యెల్ల
ప్పుడు నానందమును గలిగించునట్టి దేవతాశ్రేష్ఠులతోఁగూడిన పద్మమందు నివసించి
యున్నట్టియు నెడమతొడయందు సీతచేఁ బ్రకాశించుచున్నట్టియు నింద్రనీలమణుల
తో సమానుడైనట్టి తారకరాముని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. సాకేతే సగరే సమస్తసుఖదే హర్త్యే బిజ్జకోటిద్యుతే
నక్షత్రగ్రహపక్షిలగ్నశిఖరే చాంతర్యపంకేరుహే

• వాల్మీకాత్రిపరాశరాదిమునిభి స్సంసేవ్యమానం స్థితం
సీతాలంకృతవామభాగ మనిశం రామం భజే తారకమ్. 61

మ. తనయూరన్ శరదిందుకోటినిభమై • తారాగ్రహాక్రాంతశ్శం
గనితాంతోన్నత మైనసౌధమున సౌఖ్యం బౌ తదంతస్థన
ద్వనజంబందుఁ బరాశరాత్రిభృగుదూర్వాసాదులుం గొల్వ భూ
తనయాసంయుతుఁ డైనరామవిభునిన్ • దాసుండ నై గొల్చెదన్.

తా. అమోఘయందు సర్వసౌఖ్యముల నిచ్చునట్టి కోటిచంద్రులవంటి మేడల
కోభగలిగినట్టి అశ్విన్యాదినక్షత్రములయొక్క అంగారకాదిగ్రహములయొక్కయు వరు
సచేఁ దగులుకోఁబడిన ఖరముగలిగినట్టి మధ్యమునంగల పద్మమందుండి వాల్మీకి
మొదలగుమునులచేత సేవించఁబడుచున్నట్టి సీతచేత నలంకరింపఁబడిన యెడమభాగము
గల తారకరాముని నెల్లప్పుడు సేవించుచున్నాను.

శ్లో. వందే రామ మనాదిపూరుష మజం వందే రమానాయకం
వందే హరకిరీటకుండలధరం వందే సుసీలద్యుతిమ్
వందే చాపకలంబకోజ్జ్వలకరం వందే జగన్మంగళం
వందే పక్షిరథాత్మజం మమగురుం వందే సదా రాఘవమ్. 62

మ. కమలానాథు ననాదిపూరుషు జగత్కల్యాణుఁ గోదండది
వ్యమహాస్త్రోజ్జ్వలు హరకుండలకిరీటాలంకృతు నిర్జరేం
ద్రమణీశోభితగాత్రు మద్గురు నజున్ • రామున్ దశస్యందనో
త్తమపుత్రున్ సుచరిత్ర మద్భద్రయమధ్యంబందు భావించెదన్.

తా. పురాణపురుషుడైనట్టి పుట్టుకలేనట్టియు లక్ష్మీనాథుడైనట్టి రాముని నమ
స్కరించుచున్నాను. (ఆదరముచే వందే అని మరలమరల జెప్పఁబడినది) హరములు కిరీ
టము కుండలములు ధరించినట్టి యింద్రనీలములవంటి కాంతిగలిగినట్టి ధనుర్బాణములచేఁ
బ్రకాశించుహస్తములు గలిగినట్టి జగత్తులకు శుభములను జేయునట్టి దశరథునికొమారుఁ
డైనట్టియు నాకు గురువైనరాముని నెల్లప్పుడు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. వందే శౌనకగౌతమాద్యభినుతం వందే ఘనశ్యామలం
వందే తారకపీఠమధ్యనిలయం వందే జగన్నాయకమ్
వందే భక్తజనాఘదేవవిటపం వందే ధనుర్వల్లభం
వందే తత్త్వమసీతివాక్యజనకం వందే సదా రాఘవమ్. 63

మ. పరునిం దత్త్వమసీతివాక్యజనకుఁ • భక్తామరానోకహుఁ
సురుచిం దారకపీఠపద్మనిలయుఁ • సుత్రామనీలోజ్వలుఁ
సరసుం గౌతమశౌనకాద్యభినుతుఁ • సర్వేశ్వరుఁ జానకీ
వరుఁ గోదండగురుఁ సురానిహారుభా•నంబందు సేవించెదన్.

తా. శౌనకుఁడు గౌతముఁడు మొదలగువారిచే స్తోత్రముచేయఁబడినట్టి మేఘ
మువలె నల్లనైనట్టి నక్షత్రపీఠమధ్యమందు స్థానముగలిగినట్టి జగత్తుల కధిపత్వమునట్టి భ
క్తసముదాయమునకుఁ గల్పవృక్షశాఖయైనట్టి ధనుస్సునం దిష్టుఁడైనట్టి “ఆబ్రహ్మము
నీవైతివి” అనువాక్యమును గలిగించినట్టిరాము నెల్లపుడు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. వందే సూర్యశశాంకలోచనయుగం వందే జగత్పావనం
వందే పత్రసహస్రపద్మనిలయం వందే పురానిప్రియమ్
వందే రాక్షసవంశనాశనకరం వందే సుధాశీతలం
వందే దేవకపీఠద్రకోటివినుతం వందే సదా రాఘవమ్. 64

మ. హరమిత్రుం రవిచంద్రనేత్రు దితిపుత్రతారణ్యదావాగ్నిని
ర్జరశాఖామృగసేవితాంఘ్రియుగు శ్రీరాముఁ సుధాశీతలుఁ
ధరణీనాథు సహస్రపత్రకమలస్థానుం జగత్పావనుం
బరమాత్ముఁ రఘురామచంద్రు మది సంభావించి సేవించెదన్.

తా. చంద్రసూర్యులు నేత్రద్వంద్వము గలిగినట్టియు జగత్తులను బవిత్రముఁజే
యునట్టి సహస్రారపద్మమందు స్థానముగలిగినట్టి యీశ్వరుని కిష్టుఁడైనట్టి రాక్షసకుల
మును నశింపఁజేయునట్టి యమృతమువలెఁ జల్లనైనట్టి దేవతలచేతను బహువానరులచేతను
స్తోత్రముచేయఁబడుచున్న రాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. వందే సాగరగర్వభంగవిశిఖం వందే జగజ్జీవనం
వందే కౌశికయాగరక్షణకరం వందే గురూణాం గురుమ్
వందే బాణశరాసనోజ్వలకరం వందే జటావల్కులం
వందే లక్ష్మణభూమిజాన్వితమహం వందే సదా రాఘవమ్. 65

మ. శరచాపోజ్వలసాస్తు లక్ష్మణధరాసత్పుత్రికాయుక్తు సా
గరగర్వాసహశౌర్యధుర్య ననఘుఁ • గాధేయయజ్ఞావనుఁ
నరదుఁ దేశికదేశికుఁ ధృతజటావల్కులం జగజ్జీవనుం
గురూణాంభోనిధిరామచంద్రనియతిం • గాంక్షించి సేవించెదన్.

తా. సముద్రుని గర్వమును భంగముచేసిన బాణము గలిగినట్టి జగత్తులకు బ్రాహ్మ మైనట్టి విశ్వామిత్రయజ్ఞసంరక్షణముఁజేసినట్టి గురువులకు గురువైనట్టి ధనుర్బాణములచేఁ బ్రకాశించుచున్న హస్తములు గలిగినట్టి జడలు నారచీరలు ధరించినట్టి సీతాలక్ష్మణుల తోఁగూడిన శ్రీరాముని నెల్లపుడు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. వందే పాండరపుండరీకనయనం వందేబింబిణాననం

వందే కంబుగళం కరాబ్జయుగళం వందే లలాటోజ్జ్వలమ్

వందే పీతదుకూల మంబుదనిభం వందే జగన్మోహనం

వందే కారణమానుషోజ్జ్వలతనం వందే సదా రాఘవమ్. 66

మ. సితకంజేక్షణ హస్తహస్తకరు రాజీవారిబింబాస్య భా
సితప్రావృడ్ఘనవర్ణః గాంచనలసఃఽచ్చేలున్ సుశీలున్ బుధా
ర్చితునిం గారణదేహుః గంబుగళు ధాత్రీపుంజగన్మోహనుం
ధృతమాణిక్యలలాము రామవిభు నెంతుం దత్కృపాకాంక్షీనై.

తా. తెల్ల దామరలవంటి నేత్రములు గలిగినట్టి చంద్రబింబమువంటి మొగము గలిగినట్టి శంఖమువంటికంఠము గలిగినట్టి పద్మములవంటి హస్తములతోడ గలిగినట్టి అలంకారములచేఁ బ్రకాశించుచున్నట్టి పచ్చపట్టుబట్టలు గలిగినట్టి మేఘముతో సమానుఁడైనట్టి జగత్తులకు మోహపెట్టునట్టి ఏదోకారణముచేత మనుష్యదేహముచేతఁ బ్రకాశించు వాఁడునైనరాము నెల్లపుడు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. వందే నీలసరోజకోమలరుచిం వందే జగద్వందితం

వందే సూర్యకులాబ్ధికౌస్తుభమణిం వందే సురారాధితమ్

వందే పాతకపంచకప్రహరణం వందే జగత్కారణం

వందే వింశతిపంచతత్త్వరహితం వందే సదా రాఘవమ్. 67

మ. వరనీలోత్పలకోమలాంగు ద్రిజగద్వంద్యం జగత్కారణం
సరసీజాప్తకులాబ్ధికౌస్తుభమణిః స్వర్వాత్తు దేవార్చితం
వరదుం బంచమహాఘనాశకుః గృపావార్ధిన్ బరున్ దైత్యసం
హరు పద్వింశతితత్త్వభాసితుని రామాధిశు సేవించెదన్.

తా. నల్లకలువలవంటి సోగపైనకాంతిగలిగినట్టి జగత్తులచేత నమస్కరింపఁబడుచున్నట్టి సూర్యవంశమును సముద్రమునకుఁ గౌస్తుభమణియైనట్టి దేవతలచేఁ బూజింపఁబడుచున్నట్టి పంచమహాపాపములను హరించునట్టి జగత్తులకుఁ గారణమైనట్టి యిరువది

యైదుతత్త్వములు లేనివాఁడు. ఇరువదియావవాఁడైనరాము నెల్లపుడు నమస్కరించుచున్నాను.

- శ్లో. వందే సాధకవర్గకల్పకతరుఁ వందే త్రిమూర్త్యాత్మకం
వందే నాదలయాతరస్థలగతుఁ వందే త్రివర్గాత్మకమ్
వందే రాగవిహీనచిత్తసులభం వందే సభానాయకం
వందే పూర్ణదయామృతార్ణవమహం వందే సదా రాఘవమ్. 68

మ. వరదుఁ సాధకవర్గకల్పకతరుఁ • భవ్యుఁ త్రిమూర్త్యాత్మకుఁ
సరసుఁ నాదలయాతరస్థలగతుఁ • శాంతం త్రివర్గాత్మకుఁ
గురుసంపూర్ణదయామృతాబ్ధిరహితాం • గుఁ సత్సభానాథు సు
స్థిరునిఁ రాగవిహీనచిత్తసులభుఁ • శ్రీరాము సేవిం చెదన్.

తా. యోగిసముదాయమునకుఁగల్పవృక్షమైనట్టిబ్రహ్మవిష్ణుశుద్ధస్వరూపుఁడైనట్టి నాదగుణమగునట్టిస్థలమును బొందినట్టి ధర్మాకామరూపుఁడైనట్టి వై రాగ్యచిత్తులకు సులభుఁడైనట్టి సభాస్థలముల కధిపతియైనట్టి సంపూర్ణదయామృతమునకు సముద్రుఁడైనట్టి గాము నెల్లపుడు నమస్కరించుచున్నాను.

- శ్లో. వందే సాత్త్వికతత్త్వముద్రితతనుఁ వందే సుధాదాయకుఁ
వందే చారుచతుర్భుజం మణినిభం వందే షడబ్జసితమ్
వందే బ్రహ్మపిపిలికాదినిలయం వందే విరాడ్విగ్రహం
వందే పన్నగతల్పశాఙ్గున మహం వందే సదా రాఘవమ్. 69

మ. పరు నీలాంగు షడంబరస్థితు జతుఁ ర్బాహుఁ సుధాదాయకుఁ
సరసుఁ సాత్త్వికతత్త్వముద్రితతను • స్సర్వ నివిరాడ్విగ్రహం
బరమేష్ఠ్యాదిపిపిలికాంతనిలయుఁ • నాగేంద్రపర్యంకని
ర్జరబృందావనశీలు రాఘవపరఁ బ్రహ్లాంబు సేవిం చెదన్. 69

తా. సత్త్వగుణప్రధానమైనస్వభావము గలవారిచే హృదయమందు నిలుపఁబడి నరూపము గలిగినట్టి అమృతము (ననఁగా మోక్షము) నిచ్చునట్టి సుందరములైన నాల్గు చేతులు గలిగినట్టి రత్నముతోఁ దుల్యుఁడైనట్టి మూలాధారము మొదలగు నారుచక్రము లయందున్నట్టియు బ్రహ్మమొదలు చీనమఃకల జంతువులయందున్నట్టి ఆదివిరాట్స్వరూపుఁడైనట్టి శేషశయ్యయందఁ బరున్నట్టిరాముని నే నెల్లపుడు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. అయోధ్యపురమంటపే స్ఫురితసింహాపీఠే స్థితం
వసిష్ఠశుకగౌతమై ర్భృగుశుకాదిభి స్సేవితమ్
దినేశసుతరావణానుజసహోదరాద్యావృతం
భజామి రఘునందనం ప్రణవబీజసారాత్కరమ్.

70

మ. ప్రకటాయోధ్యనురత్నమంటపమునన్ • భద్రదాసనాసీనుఁ డై
యకలంకుల్ శుకగౌతమభృగువసిష్ఠాదుల్ దినేశాత్మపు
త్రకముఖ్యుల్ దశకంఠసోదరుఁడు భాగీతల్ గొల్వ నోంకారబీ
జకసారాత్మకుఁ డైనశ్రీజనకజాజానిం బ్రశంసించెదన్.

తా. అయోధ్యపురమందలి ప్రకాశించుచున్న సింహాసనమందున్నట్టి వసిష్ఠాది
మునులచేత సేవించఁబడుచున్నట్టి సుగ్రీవవిభీషణులచే దమ్ములు మొదలగువారిచే జా
ట్టుకోఁబడినట్టి ఓంకారబీజముయొక్క సారూపుఁడైన రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. విలోలమణిమండలం విమలచంద్రబింబాననం
విఖండితదళాననం వితతచాపబాణోజ్జ్వలమ్
విమోహితజగత్త్రయం వికచపద్మప్రతేక్షణం
విభీషణసురక్షకం విజయరామమీశేహరిమ్.

71

చ. అనుపమరత్నకుండలు దళాననకంఠవిలుంతనున్ శరా
సనశరధారణున్ వికచసారసప్రతవిశాలనేత్రు స
న్తునినుతుఁ బూర్ణచంద్రముఖుఁ మోహితసద్భువనత్రయుం జనా
ర్దనుని విభీషణావనుని • రాఘవు నెంతు హృదంతరంబునన్.

తా. కదలుచున్న రత్నకుండలములు గలిగినట్టి నిగ్మలమైన చంద్రబింబమువంటి
మొగము గలిగినట్టి సంహరించఁబడిన రావణుఁడు గలిగినట్టి గొప్పధనుర్బాణములచే బ్ర
కాశించుచున్నట్టి మోహపెట్టఁబడిన మూడులోకములు గలిగినట్టి వికసించిన తామర
రేకులవంటినేత్రములు గలిగినట్టి విభీషణుని గక్షించినట్టి విజయముగల విష్ణురూపుఁడైన
రాముని స్తుతిఁ జేయుచున్నాను.

శ్లో. చలత్కనకకుండలోల్లసితదివ్యగండస్థలం
చరాచరజగన్త్రయం చరణపద్మగంగాశ్రయమ్
చతుర్విధఫలప్రదం చరమపీఠ మధ్యస్థితం
చిదంశి మఖిలాస్పదం దశరథాత్మజం చింతయే.

72

చ. ఘనతరకుండలోల్లసితః గండయుగ్మ నిజపాదపద్మసం
జనితసురాపగ్మ జరమః సంజ్ఞకపీఠనివాసితుః బరా
త్తుని సచరాచరాత్ కుః జతుర్విధసత్ఫలదున్విదంశురా
ముని నఖిలాస్పదున్భవనః మోహాను దాశరథిం భజించెదన్.

తా. కదలుచున్న బంగారుకుండలములచే బ్రకాశించుచున్న ప్రశస్తములైన
చెక్కులు గలిగినట్టి స్థావరజంగమజగద్రాపుడైనట్టి పాదపద్మములయందు గంగయొ
క్క ఆశ్రయము గలిగినట్టి ధర్మావకామమోక్షరూపపురుషార్థముల నిచ్చునట్టి సహస్ర
రమధ్యమం దున్నట్టి జ్ఞానాంశరూపుడైనట్టి సమస్తమునను స్థానమైనట్టి దశరథపు
త్తుడైన రాముని ధ్యానించుచున్నాను.

శ్లో. సనందనమునిప్రియం సకలనర్త వేదాత్ ॥
సమస్తనిగమాగమస్ఫురితతత్త్వసింహాసనమ్
సహస్రనయనాబ్జాద్యమరబృందసంసేవితం
సమష్టిపురవల్లభం దశరథాత్మజం చింతయే.

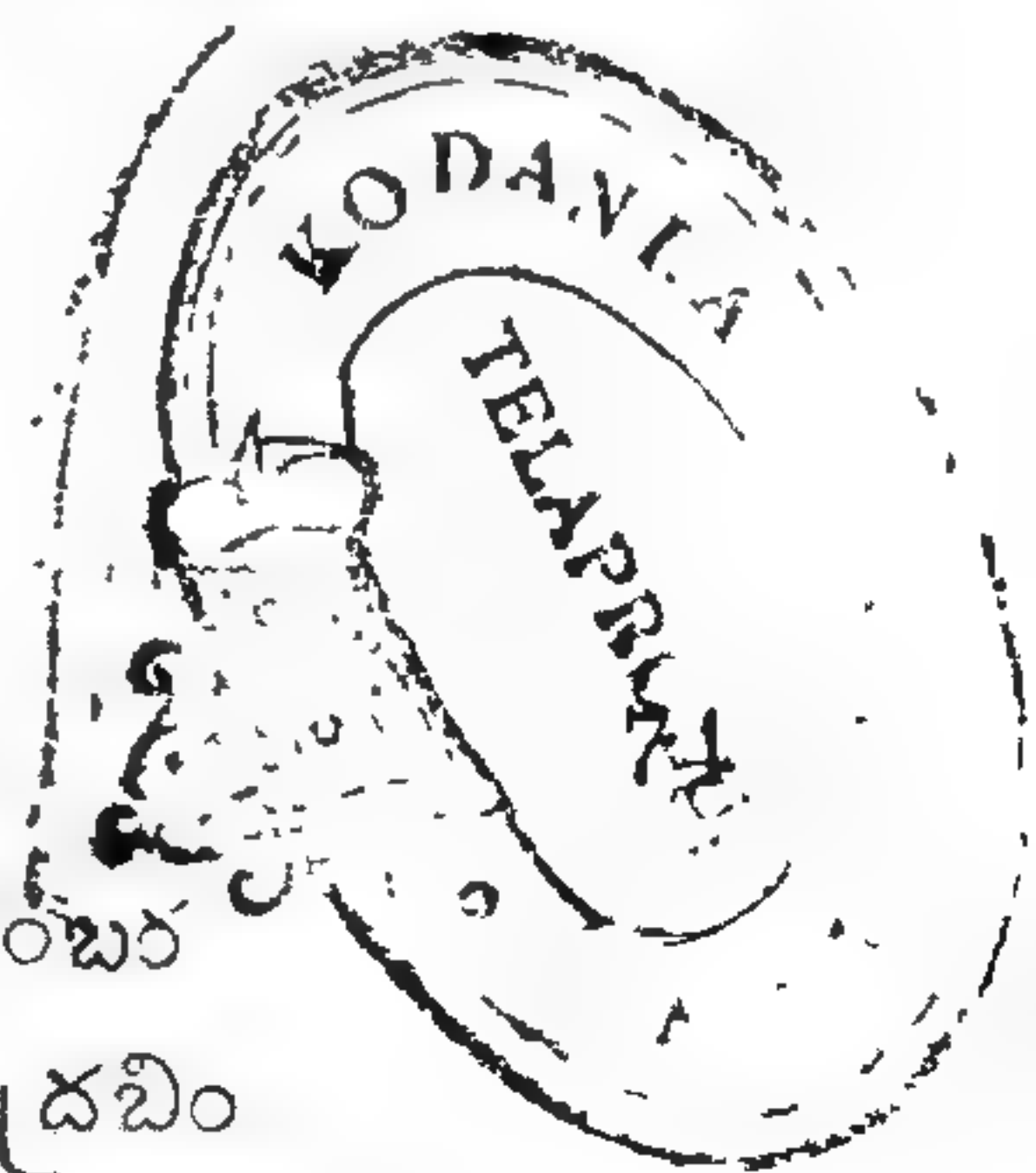
73

చ. సనకసనందనాదిమునిః సత్తమసత్ప్రియు రాఘవుః సనా
తను నిగమాగమస్ఫురితః తత్త్వమృగేంద్రమహాసనస్థుః స
న్తునిమఖివాదినిర్జరసః మూహసమర్చిత నాగమాత్మః బా
వనచరితుః సమష్టిపురవల్లభుః దాశరథి భజించెదన్.

తా. సనందనుడను నాదిమునికి నిష్ఠుడైనట్టి సమస్తారవేదస్వరూపుడైనట్టి ఎల్ల
వేదశాస్త్రములయందు స్ఫురించుచున్న వాస్తవాధిమే సింహాసనముగా గలిగినట్టి దే
వేంద్రుడు మొదలగు దేవసమూహముచేత సేవించబడుచున్నట్టి వైకుంఠపురమున కధి
పతియైనట్టి దశరథపుత్తుడైన రాముని ధ్యానించుచున్నాను.

శ్లో. అనర్ఘ మణిపూరకోల్లసితదిన్య తేజఃపరం
అనాహతసరోరుహస్ఫురితహంసనాదాన్వితమ్
అనంతదళపంకజస్ఫుటమృగాంకబింబామృత
ప్లుతాంగమఖిలాస్పదం దశరథాత్మజం చింతయే.

చ. అనుపమనూత్న రత్న లసదద్భుత తేజుః సనాహతాంబర
జనవరహంసనాదయుతుః శౌరి ననంతదళాఙ్గచంద్రబిం
బనవసుధాప్లుతాంగుః బరమం బఖిలాస్పదం నాజయగ్రనం
దను రఘురామచంద్రు సవతారః నాము మది భజించెదన్.

తా. విలువలేని మణిపూరకచక్రమందుఁ బ్రకాశించు గొప్పతేజోరూపుఁడైనట్టి యుత్కృష్టఁడైనట్టి అనాహతచక్రమందుఁ బ్రకాశించుచున్న హంసమంత్రనాదము తోఁ గూడినట్టి సహస్రారచక్రమందు స్ఫుటమైన చంద్రబింబమందలి యమృతముచేఁ దడపఁబడిన దేహముగలిగినట్టి సమస్తమునకు నాధాగమైన దశరథపుత్రిని ధ్యానించు చున్నాను.

శ్లో. జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తికాలవిలస తత్త్వాత్తచిన్తాత్రకం
చైతన్యాత్తక మాధిపాపరహితం భూమ్యాదితన్తాత్రకమ్
శాంభవ్యాదిసమస్తయోగకుశలం సాంఖ్యాదితత్త్వాత్పరం
శబ్దావాచ్య మహం నమామి సతతం పృథ్విత్తినాశాత్పరమ్. 75
మ. గరిమన్ శాంభవిముఖ్యయోగయుతు జాగ్రత్స్వప్నసుప్తంబులం
దురుతత్త్వాత్తుఁ జిదాత్తుఁ బాపహరు నామ్యుక్ బంచభూతాత్తకుక్
బరు నుత్పత్తివినాశనర్జితుని శబ్దావాచ్య నాత్తుం బరా
త్పరు సాంఖ్యాదిసమస్త తత్త్వపరునిక్ ధ్యానింతు శ్రీరామునిన్.

తా. జాగ్రదాద్యనస్థాత్రయమందు బ్రకాశించుతత్త్వమును జ్ఞానమాత్రమునురూ పముగలిగినట్టి చైతన్యాస్వరూపుఁడైనట్టి మనోవ్యధాపాపములు లేనట్టి భూమిమొదల గువాని తన్మాత్రస్వరూపుఁడైనట్టి శాంభవీమద్రమొదలగు సమస్తయోగములయొక్క సమూహముగలిగినట్టి సాంఖ్యతత్త్వములకంటె జేరైనట్టి శబ్దగోచరుఁడుగానట్టి జన్మనా శనములు లేనిరాము నెల్లపుడు నేను నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. ధ్యాయే త్వాం నవవిద్రుమస్ఫుటతనుం బర్హ్లోలసన్తేచకం
నాసారంజితమాక్తికం పరిలసత్ప్రేతాంబరం కౌస్తుభమ్
వేణూకంబురధాంగపాశపరిఘాప్రాప్తేక్షుచాపాశుగం
శ్రీరామం నవమన్తథాధిపమహం పటోకణచక్రస్థితమ్. 76

మ. ప్రణవీంతు న్నవవిద్రుమస్ఫుటతనుం • బర్హ్లోలసన్తేచకుక్
గదపాశేక్షుధనుర్ధరాబ్జరవేణుప్రాసముఖ్యాస్త్రిని
ర్గుణు పటోకణసరోజవాసుఁ బరిపూర్ణుక్ నాసికామాక్తికుక్
మణిభూషుక్ నవమన్తథాధిపతిరామస్వామిఁ బీతాంబరున్.

తా. క్రొత్తపడమువలె శోభించుదేహము గలిగినట్టి నెమలిపురికన్ను లలంకార ముగాఁ గలిగినట్టి ముక్కునందుఁ బ్రకాశించుచున్న ముత్యము గలిగినట్టి ప్రకాశించుచు న్న పచ్చనిబట్ట గలిగినట్టి కౌస్తుభమణి గలిగినట్టిరాముని సేవించుచున్నాను

శ్లో. సాకేతేనగరే సమస్తమహిమాధారే జగన్మోహనే
రత్నస్తంభసహస్రమంటపమహాసింహాసనే సాంబుజే
విశ్వామిత్రవసిష్ఠశాతమశుకవ్యాసాదిభి ర్హనిభిః
ధ్యేయం లక్ష్మణలోకపాలసహితం సీతాసమేతం భజే.

77

మ. తతసాకేతపురీవరంబునను రత్నస్తంభసాహస్రభా
సితసౌధంబున భద్రపీఠమున రాజీవాసనాసీను సు
వ్రతగాఢేయవసిష్ఠశాతమశుకవ్యాసాదిభావ్యుక్ సతీ
యుతు దిక్పాలకలక్ష్మణాన్విత సముద్యోగుక్ జగన్మోహనుక్
వితతోద్యన్ హిముక్ రఘూద్యహుని సేవితుక్ గృపాకాక్షీనై.

తా. ఆమోధ్యాపురమందు ఎల్లమహిమలకు నాధారమై జగన్ములను మోపిం
పజేయు వేయిమణి స్తంభములుగల మంటపమందలి పద్మముతోఁగూడిన సింహాసనముం
దున్నట్టి విశ్వామిత్రుఁడు మొదలగు మునులచే ధ్యానింపఁదగినట్టి లక్ష్మణునితో లోక
పాలకులతోఁగూడినట్టి సీతతోఁగూడినరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. ఏకాంతే కమలేజలే వికసితే చంద్రాకృతిస్థాపితే
స్థానే తారకమంటపే తనుబిలవ్యాప్తే సుధామంటపే
అబ్జాక్కానలమండలోపరిమహాశ్రీహోడశాంతే సదా
నాదాంతే జనకాత్తజాన్విత మహం రామం భజే తారకమ్.

78

ఉ. తారకమంటపంబున సుధాగృహమందు రహస్యలీల నిం
పారఁ గృశానుభాస్కరనిశాధిపఁడలినైని సత్కళా
పూర్ణశశాంకనిర్గళితభూసుధాప్లుతనాదవీఃసీ
తారమణీసమేతుఁ డగుదాశరథిక్ రఘునీరు నెన్నెదన్.

తా. రహస్యమందు (అనఁగా హృదయమందు) నీటియందు వికసించిన పద్మ
మందుఁ జంద్రరూపముననున్నట్టి సత్కృతమంటపమందు సూక్ష్మగ్రంథమున వ్యాపించిన
ట్టి సూర్యచంద్రాగ్నులపైఁ బదియారంచులుగల మంటపమందు నాదబ్రహ్మహధ్యము
నందు సీతతోఁగూడిన తారకరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సాకేతే మణిమంటపే సురతరుప్రాంతేష్టవర్ణోలస
త్ప్రతే తారకకర్ణికే ప్రవిలసత్కల్పప్రసూనాంచితే
పద్మే వేదచతుష్కమండలసితే నాదాంతశయ్యాతలే
తంసేవే భువనమండలేబ్జవిగళత్పియ్యూషధారాప్లుతమ్.

79

మ. తనప్రోలక్ మణికుట్టిమస్థలలసఃత్సంతానభూజాంతికం
 బున నష్టాక్షరపత్రవేదలలితాంభోజంబునన్ దారకం
 బనుతత్కర్ణికః గల్పపుష్పయుతు నాదాంతోరుబర్యంకు మే
 ధను గొల్తున్ ధ్రువమండలోద్భవసుధాధారాప్లుతున్ తారకున్.

తా. ఆయోధ్యయందు కల్పవృక్షసమీపమందు ఎనిమిదియక్షరములచేఁ బ్రకాశించుచున్నట్టి నక్షత్రకర్ణికగలిగినట్టి శోభించుచున్న కల్పవృక్షపుష్పములచే నొప్పుచున్న మాణిక్యమండపమందు వేదములే నాలుగుకుండలములు గలిగి తెల్లనైనపద్మమందు నాదబ్రహ్మమధ్యమండలముగల శయ్యయందు ధ్రువమండలమువలనఁ జంద్రునివలన జారుచున్న యమృతధారచేఁ దగుపఁబడిన యారాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. ధ్యాయే త్వాం రవిమండలేందుధవళే పద్మే నిషణ్ణం హరిం
 స్వర్ణాభం కరశంఖచక్రలలితం పీతాంబరం కౌస్తుభమ్
 స్వర్ణశ్శత్రునఖాలకం లలనయాయుక్తం కిరీటాంగదం
 హారాలంకృతవక్షసంపదయుగశ్రీసాదుకాలంకృతమ్.

80

మ. రవిబింబాతరచంద్రపాండురలసఃద్రాజీవసంస్థానుమా
 ధవుసౌవర్ణ నిభాలకాంఘ్రినఖరున్ • దాంతున్ మణీభూపణున్
 గవివంశ్యున్ దరచక్రకౌస్తుభధరున్ • గౌశేయవాసోజ్జ్వలున్
 భవబంధాపహు రాముఁ గొల్తు మణిశుంభత్పాదుకాలంకృతున్.

తా. సూర్యునిబింబము గలిగినట్టియు చంద్రునివలెఁ దెల్లనైనట్టియు పద్మమండఁ గూర్చున్నట్టి పాపములను హరించునట్టి బంగారుశోభ గలిగినట్టి హస్తములయందలి శంఖచక్రములచే సుందరుడైనట్టి పచ్చనివస్త్రము గలిగినట్టి కౌస్తుభమణి గలిగినట్టి బంగారుమీసము, గోళ్లు, ముంగురులు గలిగినట్టి సీతాదేవితోఁగూడినట్టి కిరీటము భుజకీర్తులు గలిగినట్టి హారములచే నలంకరించఁబడినవక్షస్థలము గలిగినట్టి రెండుపాదములయందుఁ బావుకోళ్లచే నలంకరింపఁబడిన నిన్ను ధ్యానించుచున్నాను.

శ్లో. వసాంతాక్షరాభ్యే చతుఃపత్రపద్మే
 త్రికోణాంతకంఠే ధరాతత్త్వయుక్తే
 నరాభీతిపాశాంకుశం విద్రుమాభం
 గజాశ్వే నిషణ్ణం భజే రామచంద్రమ్.

81

మ. అరయన్ భవ్యవసాంతవర్ణయుతః • త్రాబ్జత్రికోణోఽను
 స్థిరభూతత్త్వసమేతుఁ డై రిపుభయోః • త్సేకప్రపాశాంకుశ

స్ఫురితుం డై నరవిద్రుమప్రతిభుఁ డై • భూతేశపుత్రాకృతిఁ
పరగఁ జెన్నగురామచంద్రవిభు సంద్భక్తిఁ బ్రశంసించెదన్.

తా. వకారముమొదలు సకారపర్యంతము నక్షరములశోభగల నాలుగురేకులు
గల కోణయంత్రమునందు భూత తత్త్వముతోఁ గూడినట్టి పద్మమందు గజాశ్వములయం
దుఁ గూర్చున్నట్టి శ్రేష్ఠమైన యభయము పాశము సంశయముగలిగి పగడముయొక్క
శోభగలిగినట్టి రామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. బలాంతక్షరస్థాంతపట్వతపద్మే
లసత్తోయతత్త్వే వరాభీతిహస్తమ్
మహాకుండికాంచాక్షమాలాంవహంతం
చతుర్వక్తరూపం భజే రామచంద్రమ్.

82

మ. తరగఁ భన్యబలాంతవర్ణయుతపట్వత్రాజ్యజంబుఁ బ్లూఁ
వరణం బై చెలువొందు నందు రిపుగర్వధ్వంసహస్తారు శ్రీ
కరసత్కుండికయక్షమాలధరుఁ డై • కంజాసనాకారుఁ డై
స్థిరతఁ నిల్చినరామచంద్రు నతిభక్తిశ్రద్ధఁ గీర్తించెదన్.

తా. బకారముమొదలు లకారమువఱకుఁ గలయక్షరములు పాఞ్చమందుఁగల
యదకత తత్త్వముగల యారురేకులపద్మమండండి యభయహస్తము గలిగినట్టి కమం
డలువును జపమాలికను వహించుచున్న నాల్గమోములు గలరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. డపాంతక్షరాభ్యే మణివ్రతపూరే
రథాంగాబ్జహస్తం మహేంద్రోపలాంగమ్
లసద్వహ్నితత్త్వే నిపణ్ణం గదాంకం
మహావిష్ణురూపం భజే రామచంద్రమ్.

83

మ. జ్వలనస్థానము నై డపాంతవిలసద్వర్ణంబు నై యొప్పి యు
జ్వలితం జామణిపూరకంబున గదాచక్రకాదిధారుండు నై
లలితేందీవరగాత్రుఁ డై యనఘుఁ డై • లక్ష్మీశురూపంబునఁ
జెలు నైనట్టిరఘూద్వహుఁ వరదునిఁ • శ్రీరాముఁ బ్రార్థించెదన్.

తా. డకారాదపకారాంతముఁ గు నక్షరములుగలిగి యగ్నిత తత్త్వముగల మణిపూ
రచక్రవందుఁ గూర్చున్నట్టి శంఖచక్రహస్తుఁ డై యంద్రనీలములవంటిదేహము గలిగి
గదచిహ్నముగలిగిన విష్ణురూపుఁడగు రామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. కథాంతాక్షరాభ్యే జగత్ప్రాణతత్త్వే
పరాభీతిహస్తం త్రిశూలం దధానమ్
ఉమానాథ మబ్జారిఖండోజ్వలాంకం
సదర్శాంగరూపం భజే రామచంద్రమ్.

84

మ. పవనస్థానకథాంతవర్ణదళదీప్తం బై హరిద్రాభమై
ధ్రువమై యొప్పు ననాహతాంబుజమునందున్ శత్రుహృద్భీతినం
భవహస్తోజ్వలశూలుఁ డై గిరిసుతాభరై మృగాంకాంకుఁ డై
శివరూపంబునఁ దేజరిల్లువరదున్ • శ్రీరాము సేవించెదన్.

తా. కకారాదితకారాంతాక్షరరూపమైన వాయుతత్త్వరూపముగు ననాహతచ
క్రమందుండి యభయహస్తఁడై త్రిశూలమునుధరించునట్టి చంద్రఖండము చిహ్నముగలిగి
గర్వితరూపము గలిగి శివరూపుడైన రామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. విశుద్ధాఖ్యపదే నభస్తత్త్వరమ్యే
అరూపం సురూపం సమస్తస్వరూపమ్
విశిష్టం మనోగమ్యమేకం అనాదిం
భజే జీవజీవాత్త రామంచ రామమ్.

85

మ. సకలాత్మం డయి రూపవర్జితుఁడు నై • సద్రూపియై జీవరూ
పకవాచ్యుండు ననాది యై సుజననంభావ్యుండు నై పుష్కల
ప్రకటస్థానవిశుద్ధపంకజమునన్ • భాసిల్లుచున్నట్టి
య్యకలంకాత్తున కాజిపుత్రునకు నేనశ్రాంతమున్ మ్రొక్కెదన్.

తా. ఆకాశతత్త్వరూపమైన విశుద్ధచక్రమం దున్నట్టిరూపశూన్యుడైనట్టి మం
చిరూపము గలిగినట్టి సమస్తవస్తురూపుడైనట్టి అధికుడైనట్టి మనస్సునకుమాత్రము గో
చరించునట్టి అద్వితీయుడైనట్టి కారణములేనట్టి జీవరూపుఁడును జీవులయందు రమించు
వాఁడును నై నరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. ద్విపత్రాబ్జమధ్యే మనస్తత్త్వగమ్యే
జగత్కారణం జ్యోతిరానందరూపమ్
లసద్భావవిష్ణుం మనోభావదీపం
పరాత్త్వస్వరూపం భజే రామచంద్రమ్.

86

మ. తతహృత్పద్మమునన్ ద్విపత్రకమలస్థానంబునందున్ మనో
గతదీపంబు బరాత్మరూపము జగత్కల్యాణబీజంబు నై

యతులజ్యోతియు నై పరాత్పరము నై • సానంద మై కేశవ
ప్రతిభం జెందినరామచంద్రవిభు సంభావించి సేవించెదన్.

తా. మనస్సుయొక్క తత్త్వముచే బొందఁదగిన శంకురేకులుగల పద్మముయొక్క మధ్యమందున్నట్టి జగత్తులకుఁ గారణమైనట్టి తేజోరూపము ఆనందరూపమునైనట్టి బ్రహ్మశివుడు మన్నభావములయందు వ్యాపించినట్టి మనస్సునందు దీపమువలె నున్నట్టి పరమాత్మస్వరూపుడైనరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సదానందదేవే సహస్రారపద్మే

గలచ్ఛందపియ్యూషధారామృతాంతే

స్థితం రామమూర్తిం నిషేవే నిషేవే

న్యదైవం నసేవే నసేవే నసేవే.

87

మ. తతసాహస్రదళాస్తనిర్గళసుధాధారాభిషేకంబునన్

సతతానందమునన్ జెలంగినరఘుఃస్వామిన్ బరంధాము నా

శ్రితచింతామణి రామచంద్రు మది నే • సేవింతు నిష్టాప్తికై

నితరాదిత్యుల నెంతకాలమునకు • న్నే నెంచఁ జిత్తమునన్.

తా. నిత్యానందముచే బ్రహ్మశివుడు మన్నట్టి జారుచున్న చంద్రుని యమృతధారచేత రమ్యమైన సహస్రారపద్మమందున్నట్టి శ్రీరామమూర్తిని సేవించుచున్నాను; సేవించుచున్నాను. ఇతరదైవమును నేను సేవించను సేవించను సేవించను.

శ్లో. సుధాభాసితద్వీపమధ్యేవిమానే, సుపర్వాభివృత్తోజ్జ్వలేశేషతత్పే
నిషణ్ణం రమాంకం నిషేవేనిషేవే, న్యదైవం నసేవే నసేవేనసేవే.

మ. తతదుగ్ధాబ్ధిసితాంతరీపమున మంధారోపకంఠోద్వీసం

స్థితసత్పుష్పకమధ్యసోమవిలసఃచ్ఛేషాహితల్పంబునన్

సతతంబున్ కమలాయుతుం డగురఘుఃస్వామిన్ బరంధాము నా

శ్రితమందారము రాముదప్ప నొరులన్ • జింతింప భావంబునన్.

తా. అమృతముచే బ్రహ్మశివుడు మన్న ద్వీపముయొక్కమధ్యమందు (అనఁగా క్షీరసముద్రద్వీపమధ్యమందు) గలవిమానమందుఁ గల్పవృక్షములచే బ్రహ్మశివుడు మన్న శేషశయ్యయందుఁ గూర్చున్నట్టి లక్ష్మీ తొడయందుఁ గలరాముని సేవించుచున్నాను. ఇతరదైవమును సేవించను సేవించను సేవించను.

శ్లో. చిదంశం సమానంద మానందకందం

సుషుమ్నాఖ్యరంధ్రాంతరాళేచహంసమ్

సచక్రం శంఖం సపీతాంబరాంకం

పరంచాన్యదైవం నజానే నజానే.

89

మ. సరసానందు సుషుమ్నమధ్యగతహంఃసస్థుః జదంశుః కర
స్ఫురదబాణగదాదిసాధను జగత్పుష్పరాత్నః బీతాంబరు
న్వరయోగీశ్వరభావభావితుః జదానందుః ముకుందః బరా
త్పరు శ్రీరాము భజింతు నన్యులను సంభావింప భావంబునన్.

తా. జ్ఞానరూపుడైనట్టి హెచ్చుతగ్గులేనియానందము గలిగినట్టి మానందమున
కుఁ గారణమైనట్టి సుషుమ్న నాడియొక్కమధ్యమందు హంసరూపుడైనట్టి శంఖము
తోఁగూడినట్టి చక్రముతోఁగూడినట్టి పీతాంబరముతోఁగూడినట్టి రాముని సేవించుచు
న్నాను. ఇతరదైవము నెఱుంగను. ఎఱుంగను.

శ్లో. సుపర్వాశీవృక్షోజ్వలస్వర్ణపీఠే
ననౌకాదిభి ర్కానిభి స్సేవ్యమానమ్
స్థితం పుష్పవృష్ట్యావృతం రామమూర్తిం
సదాభూమిజాయుక్తమీశేహృదంతే.

90

ఉ. చందనవృక్షమూలవిలంస త్తక్షణీయమృగేంద్రపీఠనా
నందము మీఱ జెన్నలరి • నన్యసుమోత్కరవర్షితాంగుడై
సుందరవామభాగపరిశోభితజానకి యై మునీంద్రస
ద్భృందము వానరుల్ గొలువఁ • బెంపునహించినరాముఁగొల్చెదన్.

తా. కల్పవృక్షములచేఁ బ్రకాశించుచున్న బంగారుపీఠమం దున్నట్టి వానరులు
మొదలగువారిచేతను మునులచేతను సేవించఁబడుచున్నట్టి పుష్పవృష్టినవనచేత నావరించఁ
బడినట్టి యెల్లపుడు సీతతోఁగూడినట్టి శ్రీరామమూర్తిని హృదయమధ్యమందు స్త్రోత్ర
ముఁ జేయుచున్నాను.

శ్లో. కరే దిన్యచక్రం పరే చారుశంఖం
గళే తారహారం లలాటే లలామమ్
భుజంగే నిషణ్ణం పరానందరూపం
సదాభూమిజాయుక్తమీశేహృదంతే.

91

చ. కరముల శంఖచక్రములు • కంధరమందున దారహారము
బరగ లలాటభాగమున • భవ్యలలామము తేజరిల్లు వి

స్ఫురితచిదాత్మరూపకుని • భూరిభుజంగమతల్పకస్థితః
ధరణితనూభవాసహితు • దాశరథిః శరణంబు వేదైదన్.

తా. ఒకచేతియందు చక్రమును వేరుచేతియందు శంఖమును కంఠమునందుఁ బరి
శుద్ధముగు ముత్యాలహారమును నుపటియందు బొట్టును ధరించినట్టి శేషునియందున్నట్టి
పరమానందరూపుడైనట్టి సీతతోఁగూడినట్టిరాముని హృదయమధ్యనుందు స్తోత్రముఁ
జేయుచున్నాను.

శ్లో. చతుర్ద్వేదకూటోల్లసత్కారణాఖ్య
స్ఫురద్దివ్యవైమానికేభోగితల్పే
పరంధామమూర్తిం నిషణ్ణా నిషేవే
నిషేవేన్యదైవం నసేవే నసేవే.

92

చ. సతతము వేదకూటవిలసద్భువనకారణనామధేయుఁడై
యతులితదివ్యపుష్పకమునం దహితల్పశయానుఁడై జగ
ద్ధితపరధామమూర్తి యగుఁదీప్తివహించినరాము నెంతఁ గా
కితరము లైనదైవముల • నేను భజింప భజింప నెమ్మదిన్.

తా. నాల్గువేదములయొక్క శిఖరములయందు(ఉపనిషత్తులయందు) ప్రకాశించు
చున్న కారణనామముగలిగినట్టి ప్రకాశించుచున్న దివ్యవిమానములచే సంచరించువారు
గల శేషశయ్యయందుఁగూర్చున్నట్టి ఉత్కృష్టతేజోరూపముగలిగినరాముని సేవించుచు
న్నాను. ఇతరదైవమును సేవించను సేవించను.

శ్లో. లసద్దివ్యశేషాచలే యోగపీఠే
సదానందవైమానికేమాసహాయమ్
మునీనాం హృదానంద మోంకారగమ్యం
సదా భూమిజాయుక్తమీశే హృదంతే.

93

మ. వరశేషాద్రిలసద్విమానమున భాస్వద్యోగపీఠంబునం
దురమాయుక్తముగా వసించి మునిసంతోషాకృతిఁ గల్గి వి
స్ఫురదోంకారమునఁ భజింప దగురాముఁ మేఘసుశ్యామునుం
దరకాముఁ రవిధాము నిచ్చలు పరంధాముఁ భజింతున్.

తా. ఎల్లపుడు నానందముగల విమానచారులుగల ప్రకాశించుచున్న షర్వతము
వంటి శేషునియందు యోగపీఠమందున్నట్టియూ లక్ష్మీసహాయుడైనట్టియు మునులహృద

యమున కానందకరుడైనట్టియు ప్రణవమునఁ బొందఁదగినట్టియు సీతతోఁగూడినరాముని హృదయముం దెల్లపుడు స్తుతిఁ జేయుచున్నాను.

శ్లో. మనస్థస్థం మనోంతస్థ మాద్యంతరూపం
మహాచిత్త్యవర్జంచ మధ్యస్థ మీశమ్
మనోబుద్ధ్యహంకారచిత్తాదిసాక్షీం
పరస్వప్రకాశం భజే రామచంద్రమ్.

94

మ. అతిచింతారహితుఁ బరేశుఁ బరు నాద్యంత న్ననాంతస్థితుఁ
శతప్రతేక్షణు సంతరించియు లసత్సాక్షిఁ మనోవాసి న
చ్యుతు సర్వాత్ము నచిత్తు నవ్యయు బరంజ్యోతి హ్ని న్నప్రకా
శితు మందస్థితు రామచంద్రు మది నే సేవింతు నశ్రాంతమున్.

తా. మనస్సునందున్నట్టియు మనస్సులోపలనున్నట్టియు (అణువుకంటె నణువ నుట) జగత్తులయొక్క అదియందు సంతమందున్నట్టి గొప్పదియై చింతించఁదగినరూపు లేనట్టి మధ్యస్థుడనఁగా దటస్థుడైనట్టి యీశ్వరుడైనట్టి మనోబుద్ధిచిత్తాహంకారముల కు సాక్షియైనట్టి సమస్తమును బ్రకాశింపఁజేయునట్టిరామమూర్తిని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. పరానందవస్తుస్వరూపాదిసాక్షీం
పరబ్రహ్మగమ్యం పరంజ్యోతిమూర్తిమ్
పరాశక్తిమిత్రాప్రియారాధితాంఘ్రిం
పరంధామరూపం భజే రామచంద్రమ్.

95

మ. పరమానందసమస్తసాక్షియుఁ బరబ్రహ్మం బగమ్యంబు భా
సురవేదాంతునకుఁ సనాతనుఁ బరంజ్యోతిఁ బరాశక్తిమి
త్రరిపువ్రాతసమాద్భితాంఘ్రికమలుఁ రాముఁ బరంధాము సుం
దరకాముఁ గుణధాము రాఘవుని సీతాకాంతు నెంతు న్నదిన్.

తా. పరమానందవస్తువుకు మొదటిసాక్షి యైనట్టి గొప్పవాడైన బ్రహ్మకుఁ బొందఁదగినట్టి ఉత్కృష్టతేజస్వరూపుడైనట్టి శక్తిరూపురాలైన పాగ్వతికి నిష్టస్నేహితుడైన యీశ్వరునిచేఁ బూజింపఁబడుపాదములు గలిగినట్టి గొప్పతేజోరూపుడైన రామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. పరం పవిత్రం పరవాసుదేవం, పరాత్పరం తం పరమేశ్వరాఖ్యం
గుణత్రయారాధితమూలకంద, మాదిత్యనర్ణం తమసః పరస్తాత్ .96

చ. హరిః బరవాసుదేవుః ద్రిగుణార్చితభాస్కరవర్ణ రాఘవుః
బరమపవిత్ర సద్భవనః పాలనశీలుః బరావరుః బరే
శ్వరుః బరు మూలకారణః బ్రహ్మ శ్రుతిస్మృతికీర్తితాంఘ్రిపం
కిరుహతమః పరస్థ జనకప్రభుజాన్విత రాముః గొల్చెదన్.

తా. మిక్కిలి పవిత్రుడైనట్టి ఉత్కృష్టవాసుదేవవ్యూహస్వరూపుడైనట్టి పూర్వనికంటెఁ బూర్వుడైనట్టి సర్వేశ్వరనామము గలిగినట్టి సత్వాదిగుణములచే నా రాధించఁబడిన సర్వకారణభూతుడైన సూర్య తేజస్సు గలిగినట్టి తమోగుణాతీతుడైన రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సాకేతేగరుగంధధూపనిబిడే మాణిక్యదీపాన్వితే
కస్తూరీఘనసారకుంకుమరసప్రాచుర్యసర్వోజ్జ్వలే
నానాపుష్పవితానపజ్జ్వలచిరే సౌవర్ణసింహాసనే
హాసం మన్మథమన్మథం మణినిభం రామం భజే తారకమ్. 97

మ. తనయూరక సుమదామపజ్జ్వలసుగంధద్రవ్యమాణిక్యలే
పనికాయంబుల గంధధూపనిబిడఁప్రఖ్యాత మైనట్టికాం
చనసింహాసనభాసమానుఁడు మణిశ్యాముండు రాముండు శో
భనసన్నధమన్నధుం డెదుటఁ దాఁ బ్రత్యక్షమై ప్రోవుతన్.

తా. అమోఘాధ్యపురమందు అగరుపరిమళముగల ధూపముచే దట్టమైనట్టి మణిదీ
పములతోఁ గూడినట్టి కస్తూరియొక్క కర్పూరముయొక్క కుంకుమముయొక్క అధిక్య
ముచే నన్నిటిలో నధికమైనట్టి సమస్తపుష్పసమూహములపజ్జ్వలచే మనోహరమైనబం
గారుషీతమందు నివాసము గలిగినట్టి మన్మథునికి మన్మథుడైనట్టి యింద్రనీలములతోఁ
దుల్యుడైన తారకరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. భంగోత్తుంగమయామృతాబ్ధిలహరీ మధ్యే విరాడ్విగ్రహే
ద్వీపే నిర్జరపాదపైః పరివృతే కర్పూరదీపోజ్జ్వలే
ఓంకారాంతరమందిరే మణిమయే శేషాంతరాశాయినం
లక్ష్మీయక్త మసారచిత్సుఖపదం రామం భజే తారకమ్. 98

మ. అమితోత్తుంగతరంగదుగ్ధనిధివిఖ్యాతి నివిరాడ్దేహుఁడై
యమలం బయినసితాంతరీపమున దివ్యత్నోజసందోసామ
ధ్యమునందుఁ బ్రణమ్రోజ్జ్వలన్నణిగృహస్థానాహిపర్యంకుఁడై
కమలం గూడి సుఖించురాముఁ గొలుతుఁ గర్పూరదీపోజ్జ్వలున్.

తా. ఉన్నతతరంగమయమైన అమృతసముద్రప్రవాహమధ్యమందు విరాట్స్వరూపుడై కల్పవృక్షములచే జుట్టిబడిన శ్వేతద్వీపమందుఁ గర్పూరదీపములచేఁ బ్రకాశించుచున్న ట్టిమాణిక్యమయమైన ప్రణవమధ్యస్థమందు శేషనిమగ్ధమున శయనించిన ట్టి లక్ష్మీతోఁగూడినట్టి మిక్కిలిసారమైన జ్ఞానసుఖమునకు స్థానమైన తారకరాముని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. వైకుంఠేనగరే సురద్రుమతలే ఆనందనప్రాంతరే
నానారత్నవినిర్మితస్ఫుటపటప్రాకారసంవేష్టితే
సాధేందూపలశేషతల్పలలితే నీలోత్పలచ్ఛాదితే
పర్యంకే శయనం రమాదినహితం రామం భజే తారకమ్. 99

మ. ఘనవైకుంఠమునందు రత్నమయప్రాకారాత్త మైనట్టిచందనవృక్షాంతికమందు భన్యమగునానందాఖ్యవప్రాంతరంబున హర్ష్యాంతరరత్నవేదికపయి • బూబాన్పున • శేషశయ్యను లక్ష్మీయుతుఁడైనతారకుని రామాధీశు నేవించెదన్.

తా. వైకుంఠపురమందుఁ గల్పవృక్షస్థలమందు ఆనందకరమగు ప్రాకారమధ్యమున బహురత్నములచే నిర్మించఁబడిన గొప్పరెండ్రప్రాకారముచేఁ జుట్టిబడిన మేడయందలి చంద్రకాంతమణులయందలి శేషశయ్యచే సుందరమైన నీలమణులచేఁ జుట్టిబడినట్టి మంచముపై శయనించినట్టి లక్ష్మీమొదలగువారితోఁగూడిన తారకరాముని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. వైకుంఠే పుటభేదనే మణిమయప్రాంతేందుసింహాసనే
అక్షాంతాంతసరోరుహే శశిగళత్పీయూషవార్యంతరే
చంద్రార్కానలభానుమండలయుతే శేషాహితల్పాంతరే
వాసం వాసవనీలకోమలనిభం రామం భజే తారకమ్. 100

మ. అలవైకుంఠకరద్విడాసనమునం • దక్షాంతవర్ణాంబుజోజ్వలతారాధిపమండలస్రవసుధావార్యంతరార్కాగ్నిచంద్రలసత్తండలయుక్తభవ్యఫణిరాట్టల్పస్థు నీలాంబుదోత్పలసుత్రామమణీనిభాంగుని పరంధాము హరిఁ గొల్చెదన్.

తా. వైకుంఠపురమునందు మాణిక్యవికారమైన ప్రాంతములుగల చంద్రునివంటి పీఠమందు అకారముమొదలు క్షకారమువఱకుఁ గల అక్షరరూపమైనపద్మమందుఁ జంద్రునివలన జారుచున్న అమృతోదకప్రవాహమధ్యమందు సూర్యచంద్రాగ్నిమండల

ములతోఁగూడిన శేషశయ్యయొక్క మధ్యమున నివసించినట్టి ఇంద్రనీలముల శోభతో
సమానుడైన తారకరాముని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. క్షీరాబ్దా శశిశంఖమాక్తికలసద్వీపే సుధర్మాంతరే
బిందౌ సార్థకథాన్వితే పరిలసన్నాగాంతరే సంస్థితమ్
కోటిరాంగదహరకుండలమణిగైవేయహరోజ్జ్వలం
శ్రీవత్సాంచితమింద్రనీలసదృశం రామం భజేతారకమ్.

101

శా. క్షీరాబ్ధి శశిశంఖమాక్తికలసః చ్యేతాంతరీపస్థశృం
గారాన్నత్యసుధర్మమధ్యమున వేడ్కం బిందు పస్విధ దే
జోరాజత్కళగల్గి నాదమునఁ దా శోభిల్లి శ్రీవత్సమం
జీరాంచత్పరికల్పయుక్తుఁ డగునాశ్రీరాము భావించెదన్.

శ్లో. అర్థం రక్తపదాబ్జనీలగుచిరం అర్ధేందుచూడాద్భితం
అర్థం రత్నకిరీటకుండలధరం తాటంక మర్థం ధనుః
శంఖంచక్రగదాబ్జసంయుతకరం శ్రేయోమయం వైష్ణవం
పాశంచాంకుశబాణసంయుతకరం రామంభజే తారకమ్. 103

చ. ఇరుదెస దామ్రనీలగుచి • నిం పగుకర్ణ కకుండలంబునన్
బరగి గదాదిచక్రదర • పాశశశాంకుశచాపపాణి యై
సురుచిరవైష్ణవాకృతిని • శోభిలి శంకరసేవ్యమాస మై
నిగుపమ మైనతారకము • నిర్మలభక్తి భజింతు నెంతయున్.

తా. ఎఱ్ఱనిపాదపద్మములు గలిగినట్టి నీలములవలె మనోహరమైనట్టి పదార్థమైన
ట్టియు ఈశ్వరునిచే బూజింపఁబడునట్టియు రత్న కిరీటము గుండలములు ధరించుపదా
ర్థమైనట్టి కర్ణ భూషణములుగల పదార్థమైనట్టి ధనుస్సును శంఖమును ధరించినట్టి రామ

వైకుంఠరత్నం మమభాగ్యరత్నం
శ్రీరామరత్నం శిరసా నమామి.

105

చ. భువనపవిత్రరత్నమును • భూసుతయశావనభాగ్యరత్నమున్
రవిఘనబింబమధ్యగతఃరత్నము సర్పహృదిస్థరత్నమున్
భవనుతరత్నమున్ నిగమఃభాసితరత్న మమేయరత్నమున్
బ్రవిమలపుణ్యరత్న మినఃవంశజరత్నము నన్ను బ్రోవుతన్.

తా. సమస్తలోకశ్రేష్ఠుడైనట్టి సత్యజ్ఞానానందశ్రేష్ఠుడైనట్టి యెల్లవారిహృద
యములయందు రత్న దీపమైనట్టి సూర్యబింబమధ్యమందు రత్నమువలె వెలుగుచున్నట్టి
నిర్మలపుణ్యములలో శ్రేష్ఠుడైనట్టి వేదవేదాంతములకు రత్నమైనట్టి యీశ్వరుని జపము
నకు రత్నమైనట్టి శ్రీరామరత్నము నన్ను రక్షించుఁగాక. ఇట్వోకువంశ మనెడు సముద్ర
మధ్యందుఁబుట్టిన రత్నమైనట్టి సీతయొక్క పిన్నవయస్సును భాగ్యమునకు రత్నమైనట్టి వై
కుంఠమునకు రత్నమైనట్టి నాభాగ్యమునకు రత్నమైనట్టి శ్రీరామయొక్క పుట్టు రత్నము
శిరస్సుచేత నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. నిగమశిశిరరత్నం నిర్మలానందరత్నం
నిరుపమగుణరత్నం నాదనాదాంతరత్నమ్
దశరథకులరత్నం ద్వాదశాంతస్థరత్నం
పశుపతిజపరత్నం పాతు మాం రామరత్నమ్.
శతమఖసుతరత్నం షోడశాంతస్థరత్నం
మునిజనజపరత్నం ముఖ్యనైకుంఠరత్నమ్
నిరుపమగుణరత్నం నీరజాంతస్థరత్నం
పరమపదవిరత్నం పాతు మాం రామరత్నమ్.

106

మ. విమలానందము నిస్సమానగుణమున్ • వేదాంతవాసంబు స
త్కమలాంతస్థము మోక్షదంబు మునివర్గస్థాను జప్యంబు స
త్యము నాదాంతము షోడశాంతగతమున్ • దద్వాదశాంతస్థర
త్నము విష్ణుసుతరామరత్నము నితాంతప్రేమ నన్ బ్రోవుతన్.

తా. వేదములకుఁ జల్లనిరత్నమైనట్టి స్వచ్ఛమైన యానందముచేత శ్రేష్ఠమైనట్టి
సామ్యములేని గుణములనెదురత్నములు గలిగినట్టి ప్రణవనాదమధ్యమందు రత్నమైనట్టి
దశరథవంశశ్రేష్ఠుడైనట్టి ద్వాదశదశపద్మమందు రత్నమైనట్టి యీశ్వరునిజపమునకు ర
త్నమైనట్టి రాముడను రత్నము నన్ను రక్షించుఁగాక. ఇంద్రునిచే స్తోత్రము చేయఁ

బడువారిలో శ్రేష్ఠుడైనట్టి షోడశదశపద్మమందు రత్నమైనట్టి మునులజపమునకు రత్నమైనట్టి వైకుంఠమందు ముఖ్యరత్నమైనట్టి సామ్యములేని రత్నములవంటి గుణములు కలిగినట్టి హృత్పద్మమందలి రత్నమైనట్టి ఉత్కృష్టపదవియందు రత్నమైన రత్నమువంటి రాముడు నన్ను రక్షించుఁగాక.

శ్లో. సకలసుకృతరత్నం సత్యవాక్యార్థరత్నం
శమదమగుణరత్నం శాశ్వతానందరత్నమ్
ప్రణయనిలయరత్నం ప్రస్ఫుటద్యోతిరత్నం
పరమపదవిరత్నం పాతు నూం రామరత్నమ్.

107

మ సుకృతస్థానము సత్యమున బరమునక • జ్యోతిస్వరూపంబు తా
రకనామం బపవర్గదంబు పరమంబ్రహ్మంబు నోంకారనా
మకసుస్థానము సద్గుణాకరము శుంభచ్ఛాశ్వతానంద మ
త్యకలంకం బగురామరత్నము నితాంతప్రేమునక బ్రోవుతన్.

తా. సమస్తపుణ్యములు గలవారిలో శ్రేష్ఠుడైనట్టి సత్యంజ్ఞాన మిత్యాదివాక్యార్థములలో బ్రధానమైనట్టి శమదమాదిగుణములనెడు రత్నములు కలిగినట్టి శాశ్వతమైన యానందముగలవారిలో శ్రేష్ఠుడైనట్టి ప్రేమకు స్థానమైన రత్నమైనట్టి స్ఫుటముగాఁ బ్రకాశించురత్నమైనట్టి పరపదవికి రత్నమైన రామరత్నము నన్ను రక్షించుఁగాక.

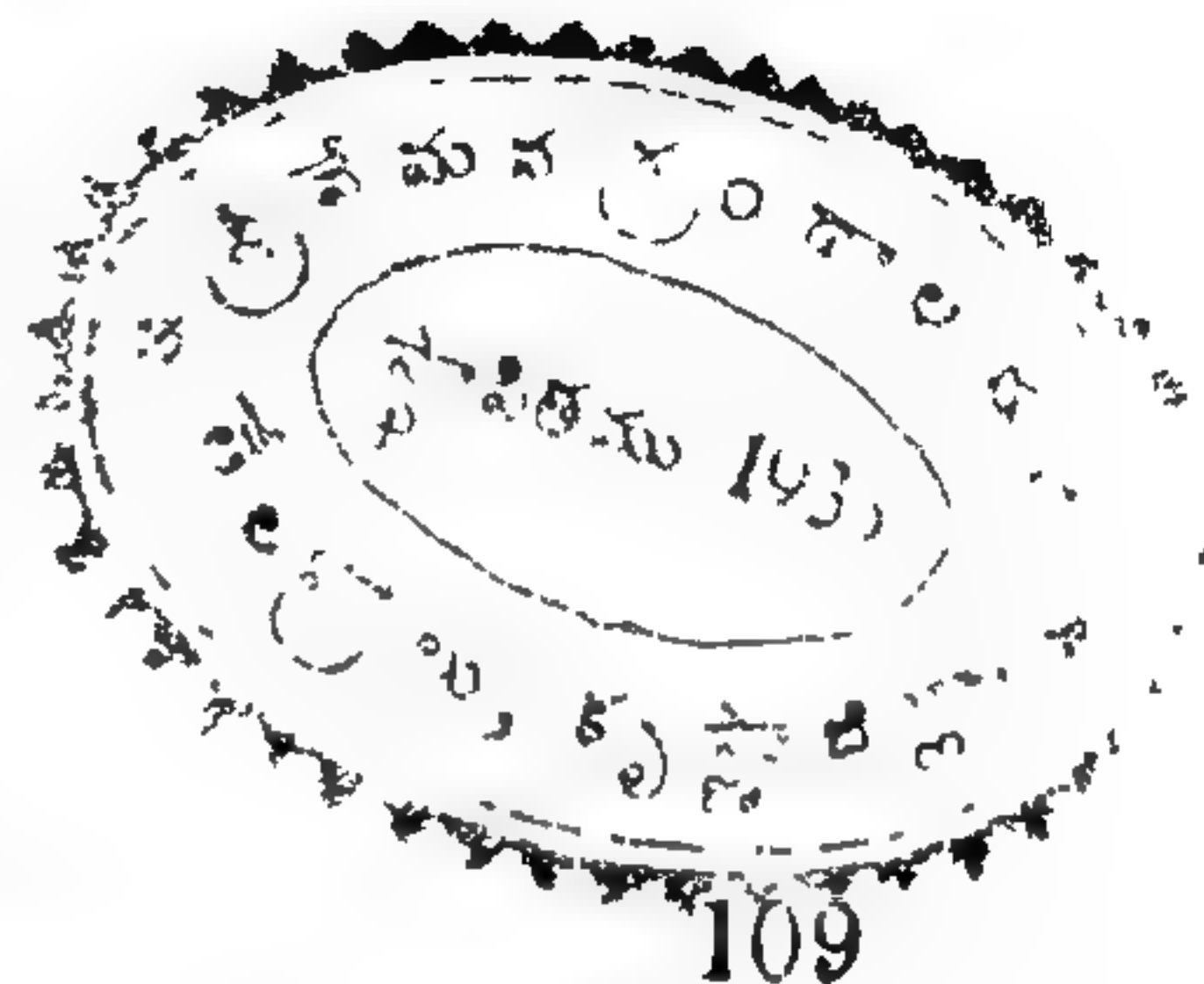
శ్లో. నిఖిలనిలయమంత్రం నిత్యతత్త్వఖ్యమంత్రం
భవకులహరమంత్రం భూమిజాప్రాణమంత్రమ్
పవనజనుతమంత్రం పార్వతీమోక్షమంత్రం
పశుపతినిజమంత్రం పాతు నూం రామమంత్రమ్.

108

చ. సకలనివాసమున దురితసంఘవినాశము పార్వతీసతీ
ప్రకటితమోక్షదాయకము • పావనిభావితమున విదేహభూ
పకతనయాసుమంత్రము గంపర్దిశుభాస్పదమున మునీంద్రతా
రక మగురామమంత్రము నిరంతరమున మముఁ బ్రోచుగావుతన్.

తా. సమస్తమంత్రస్థానముగలమంత్రమైనట్టి నిత్యతత్త్వమునఁగామోక్షము దాని పేరుగల మంత్రము (అనఁగా మోక్షమునిచ్చు మంత్రమనుట) సంసారమును హరించునట్టి సీతకుఁ బ్రాణమైనట్టి అంజనేయునిచేత స్తోత్రముచేయఁబడునట్టి పార్వతికి మోక్షమిచ్చునట్టి యీశ్వరునికిఁ దనముఖ్యమంత్రమైనట్టి రామమంత్రము నన్ను రక్షించుఁగాక.

శ్లో. ప్రణవనిలయమంత్రం ప్రాణనిర్వాణమంత్రం
ప్రకృతిపురుషమంత్రం బ్రహ్మరుద్రేంద్రమంత్రమ్
ప్రకటమరితరాగద్వేషనిర్వాణమంత్రం
రఘుపతినిజమంత్రం రామరామేతిమంత్రమ్.
దశరథసుతమంత్రం దైత్యసంహారమంత్రం
విబుధవినుతమంత్రం విశ్వవిఖ్యాతమంత్రమ్
మునిగణనుతమంత్రం ముక్తిమార్గైకమంత్రం
రఘుపతినిజమంత్రం రామరామేతిమంత్రమ్

మ. ప్రకటోంకారనివాసముక్ ద్రుహిణజంభద్వేషిజన్యంబు తా
రకముక్ మౌనినుతంబు నాజకులమంత్రం బాసురధ్వంసముక్
సకలార్యావనముక్ జగత్ప్రకటముక్ • సర్వముక్తిమార్గంబు మా
మకషడ్వర్గహారంబు రామవిలసంత్రంబునక్ బ్రోవుతన్.

తా. ఓంకారస్థానమైనట్టి ప్రాణములకు మోక్షమిచ్చునట్టి ప్రకృతిపురుషులరూ
పమైనట్టి బ్రహ్మరుద్రేంద్రులకు జపించదగినట్టి అతిశయమైనపాపములను రాగద్వేషము
లను నశింపజేయునట్టి రామ రామ యనుమంత్రము శ్రీరామమూర్తియొక్క ముఖ్యమం
త్రము. దశరథపుత్రుడైనరామునిమంత్రమైనట్టి రాక్షసులను సంహరించునట్టి దేవతలచే
స్తోత్రముచేయబడినట్టియు లోకమునఁ బ్రసిద్ధమైనట్టి మునిసముదాయముచే స్తోత్రముచే
యబడినట్టి మోక్షమార్గమునకు ముఖ్యమైనట్టి రామ రామ యనుమంత్రము రాముని ము
ఖ్యమంత్రము.

శ్లో. సంసారసాగరభయాపహవిశ్వమంత్రం
సాక్షాన్తుముక్షుజనసేవితసిద్ధమంత్రమ్
సారంగహస్తముఖహస్తనివాసమంత్రం
కైవల్యమంత్ర మనిశం భజ రామమంత్రమ్.
జయతు జయతు మంత్రం జన్మసాఫల్యమంత్రం
జనసమరణభేదక్లేశవిచ్ఛేదమంత్రమ్
సకలనిగమమంత్రం సర్వశాస్త్రైకమంత్రం
రఘుపతినిజమంత్రం రామరామేతిమంత్రమ్.

మ. తతసంసారసముద్భవప్రజలసం తాపాపహారంబు సం
తతసారంగధరాస్యహస్తవిలసద్దామంబు వేదాంతస
న్నతము జన్మజరాంతదుఃఖహరము మోక్షోన్నదంబు సమా
శ్రితసాఫల్యము రామమృతము మదిన్ జింతింతు నశ్రాంతమున్.

తా. సంసారసముద్రమువలని భయమును బోగొట్టు సమస్తమంతరూప మైనట్టి
మోక్షము నిచ్చుచుండుజనులచేత నేవించబడు సిద్ధికగమైనమంత్రమైనట్టి ఈశ్వరుడు
మొదలగువారిహస్తములనుండు నివాసముగల మంత్రమైనట్టి (హస్తముచేత లెక్కించు
చు జపింతురనుట) మోక్షమంత్రమైనరామమంత్రము నెల్లపుడు నేవించుము. జన్మసా
ఫల్యమును జేయునట్టి జన్మము మరణము మొదలగుభేదములుగల కష్టములను గొట్టివేయు
నట్టి స్వవేదములలో బ్రధానమంత్రమైనట్టి సర్వశాస్త్రములలో ముఖ్యమైనట్టి రామ
రామ అనునట్టి గామనిప్రధానమంత్రము సర్వోత్కృష్టమై యుండుగాక.

శ్లో. అజ్ఞానసంభవభవాంబుభిబాడబాగ్ని
రవ్యక్తతత్త్వనికరప్రణవాధిరూఢః
నీతాసమేతమనుజేస హృదంతరాళే
ప్రణాప్రయాణసమయే మమ సన్నిధతే.

111

మ. ప్రకటాజ్ఞానభవాంబురాశిబడబప్రాయం బభివ్యక్త మ
త్యకలంకంబు సలక్షణం బవనిజాతాయుక్త మవ్యక్తమున్
సకలవ్యాపకము మహాప్రణవసుస్థానంబు రామాఖ్యతా
రకము మామకదృష్టిగోచర మగున్ బ్రాణప్రయాణంబునన్.

తా. అజ్ఞానమువలనఁబుట్టిన సంసారసముద్రమునకు బడబాగ్నియైనట్టి స్ఫుట
ముగాని తత్త్వములసముదాయముగల ప్రణవము నధిష్ఠించినట్టి శ్రీరామమూర్తి ప్రాణో
త్క్రమణసమయమందు నాహృదయమందు నీతతోఁగూడఁకొనునట్టుగాఁ దమ్ముని
తోఁగూడ సమీపించుగాక.

మ. శివసామ్యం డగునాదిశంకరులు మున్ శ్రీరామకర్ణామృతం
బవనిన్ సంస్కృత మేర్పరించె నది మోక్షాపేక్ష చేకూరు నొ
శవరాబ్ధిందుప్రసిద్ధసిద్ధకవిచే శ్రద్ధ దెనుంగించి రా
ఘవపూదండగ నిచ్చినాడ గొనుమా కల్పంబుగా సత్కృపన్.

మాలినీ. హరిపదయుగధారీ • యార్యచిత్తానుసారీ
 పరమపదవిహారీ • భక్తలోకోపకారీ
 శరధిశరధిమిత్రా • శత్రుసంఘాతజైత్రా
 సరసిజదళనేత్రా • సన్మునిస్తోత్రపాత్రా.

మ. ఇది శ్రీరామపదారవిందమకరం • దేచ్ఛాత్తు సన్నతప
 ట్పదవిజ్ఞానపదాబ్జరేణుపటల • ప్రాప్తోత్తమాంగోల్లస
 న్మదితాంతఃకరణుండు సిద్ధకవిమా • న్మృదై నరామావసీ
 శదయాలోకనఁ జెప్పె రెండవదియా • శ్వాసం బభీష్టాప్తికిన్.

శ్రీ రామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీరామకర్ణామృతము.

తృ తీ యా శ్వా స ము.

శ్లో. శ్రీరామం శివచాపభంగనిపుణం సీతాంగనావల్లభం
సుత్రామాన్చితపాదపద్మయుగళం సూర్యేందునేత్రోజ్జ్వలమ్
కర్పూరాంగవిలేపనం ఘనరుచిం కారుణ్యపాథోనిధిం
వందే కల్పతరుప్రవేశితలసత్స్పింహాసనాధిష్ఠితమ్. 1

శా. శ్రీమందారమహీరుహః ప్రికలసః త్స్పింహాసనాసీనునిః
శ్రీమద్భగ్గధనుర్విభంగనిపుణః • సీతాధినాథుః ఘన
శ్యాముః జందనచర్చితాంగు రవిచంద్రదాతుః గృహాబ్ధిః బరం
ధాముః రాముః బురందరాచ్ఛితు మదిః • ధ్యానింతునశ్రాంతమున్.

తా. ఈశ్వరధనుస్సును విరచుటయందు నేర్పరియైనట్టియు సీతకుఁ బ్రియుఁడైనట్టియు దేవేంద్రునిచేఁ బూజింపఁబడిన పాదపద్మద్వంద్వముగలిగినట్టియు సూర్యచంద్రనేత్రములచేఁ బ్రకాశించుచున్నట్టియు కర్పూరపుమైపూతగలిగినట్టియు మేఘకాంతిగలిగినట్టి దయాసముద్రుఁడైనట్టియు కల్పవృక్షసమీపమందున్నట్టి ప్రకాశించుచున్న సింహాసనము నధిష్ఠించినరాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీరామ స్సితీకంధరస్యధనుష స్సంభేదనప్రాపితాం
సీతాంకాంచనసన్నిభాం పరిణతా • మాకల్పరత్నోజ్జ్వలామ్
వామాంకోపరిలజ్జయానతముఖీ మాలోక్య దివ్యాసనే
శ్రీమద్భానుశశాంకకోటిసదృశః పాయా త్సప్తౌ రాఘవః. 2

మ. రవిచంద్రదాయుతకోటికోటినిభుఁడై • రమ్యాసనాసీనుఁడై
భవకోదండవిఖండలబ్ధపిలసః త్పాణిగ్రహా మైథిలిః

నవరత్నాభరణం ద్రవాన్వితసువర్ణం నైజవామాంకమం
దవలోకించురఘూద్వహుండు దయ నన్నశ్రాంతమున్ బ్రోవుతన్.

తా. శివధనుస్సు విరచుటచేత లభించినట్టి బంగారుతోఁ దుల్యారాలైనట్టి ఈ
యాపముగా మారినలక్ష్మీదైవట్టి యలంకారములయందలి రత్నములచేఁ బ్రకాశించుచు
న్నట్టి యెడమతోడవైననుండి సిగ్గుచే వంచబడిన ముఖముగల సీతనుజూచి ప్రశస్తమై
నవీతమందుఁ గూర్చున్నట్టి శోభించుచున్న బహుసూర్యచంద్రులతో సమానుడైనప్రసి
ద్ధుడైన రాముఁడు మిమ్ముఁ ఁక్షించుగాక.

శ్లో. శ్రీరామం భువనైకసుందరతనుం ధారాధరశ్యామలం
రాజీవాయతలోచనం రఘువరం రాకేందుబింబాననమ్
కోదండాదినిజాయుధాశ్రితభుజై ర్భాంతం విదేహత్తజా
ధీశం భక్తజనావనం రఘువరం శ్రీరామచంద్రం భజే.

3

మ. సరసీజాయతపత్రనేత్రు విలసత్సౌందర్యపాత్రున్ సుధా
కరబింబానను నీలతోయదలసద్ధాత్రున్ ధరాపుత్రికా
వరుఁ గోదండముఖాయుధాశ్రితభుజున్ • వందారు మందారు శ్రీ
కరు శ్రీరాముని రాఘవున్ రఘువరున్ • గాంక్షించి సేవించెదన్.

తా. లోకములయందొక్కటియే సాగసైన దేహముగలిగినట్టియు మేఘమువలె
నల్లనైనట్టియు పద్మమువలె విస్తారమైన నేత్రములు గలిగినట్టి రఘుశ్రేష్ఠుడైనట్టి పూర్ణ
చంద్రబింబమువంటి మొగము గలిగినట్టి ధనుస్సు మొదలుగు తనయాయుధములచే నాశ్ర
యించబడిన భుజములచేఁ బ్రకాశించుచున్నట్టి సీతానాథుడైనట్టి భక్తజనులనుఁ ఁక్షిం
చునట్టి రఘుశ్రేష్ఠుడైనట్టి శోభచేఁ బ్రకాశించుచంద్రుడైనట్టి (అనఁగాఁ జంద్రునివలె
శోభించునట్టి) రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. ఆరామం వై భవానా మభినవసుపథం హారకేయూరకాంతం

హాసోల్లాసాభిరామం మణిమయచుకుటం మంగళానాం నివాసమ్

మందారారామసీమాంతరమణిభవనాధిష్ఠితం శిష్టసేవ్యం

సల్లాపానందసింధుప్రణయమభినిశం రామచంద్రం భజేహమ్. 4

చ. తతవిభవాభిరాము సుషభప్రవిహారు దరస్త్రితాననాం

చితు మకుటాంగదాభరణం • సేవకసేవధిమంగళాకరున్

సతతము గల్పభూరుహావనస్థలసన్తానగేహమధ్యరం

జితు సరసోక్తినంతుషితసింధుపు రామవిభున్ భజించెదన్.

తా. వైభవములకుఁ దోటయైనట్టి మంచిక్రొత్తమాగ్గమైనట్టి హారములచే భుజకీర్తులచే మనోహరుడైనట్టి నవ్వుయొక్క- యుల్లాసముచే శోభించుచున్నట్టి మణికిరీటము గలిగినట్టి శుభములకు స్థానమైనట్టి కల్పవృక్షములతోఁటలోనిమణిగృహము నధిస్థించినట్టి యోగ్యులకు సేవించఁదగినట్టి యోగ్యసంభాషణముచేతనైన యానందసముద్రమందుఁ బ్రేమ గలిగినట్టిరామునిఁబ్రతిదినము సేవించుచున్నాను.

శ్లో. రామః రాజశిఖామణిః రఘునరః రాకేందుబింబాననః
రాజీవవాయతలోచనః రణహతా నేకాసురః రాఘవమ్
సీతాచారుపయోధరాంకితలసత్కాశ్మీరగంధాంకితః
రాజత్కుండలమండితః శుభకరః రామాభిరామః భజే. 5

మ. ధరణీనాథశిరోమణిః శుభకరుః • దైత్యాభిజంఝానిలుః
ధరణీజ్వరుపయోధరాంకితలసత్కాశ్మీరగంధాంకితుః
సరసీజేక్షణు గండమండలవిరాజత్కుండలుః రాము సుం
దరపూర్ణేందునిభాననుః గౌలిచేదన్ • రామాభిరాముః మదిన్.

తా. రాజులకు శిరోరత్నమైనట్టియు రఘుశ్రేష్ఠుడైనట్టియు పూర్ణచంద్రబింబమువంటి మొగము గలిగినట్టియు పద్మమువలె విశాలములైనకన్నులు గలిగినట్టియు యుద్ధమందుఁ జంపఁబడిన బహురాక్షసులు గలిగినట్టి రఘువంశమందుఁ బుట్టినట్టి సీతాజేవియొక్క స్తనములయందు పొప్పచున్న కుంకుమపరిమళముచే నొప్పచున్నట్టియు ప్రకాశించుచున్న కుండలములచే నలంకరించఁబడినట్టి శుభములను జేయునట్టి సుందరులలో సుందరుడైనరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. రామః కోమలనీలమేఘవిలసద్గాత్రః పయోజాననః
కాకుత్స్థః దశకంఠబాహువిదళత్కోదండభాణాన్వితమ్
పాపఘ్నం విశదాయతాక్షియగళం సౌమిత్రసంసేవితం
భక్తానాం పరమాపథం మునివరై స్సంస్తూయమానం భజే. 6

చ. కలుషవినాశకాదశః కంధరకంధరబాహుఖండనో
జ్వలశరధారిపంకరుహః పక్తుః బరాపరు సర్వమానిమం
డలనుతుః గంజనేత్రు గరుడధ్వజ నాశితలోకలోకని
ర్మలపరమాపథం బయిన రాము సలక్షణు నాశయించెదన్.

తా. సొగసైన నల్లనిమేఘమువలెఁ బ్రకాశించుచున్న దేహము గలిగినట్టియుఁ బద్మమువంటి మొగము గలిగినట్టియు కకుత్స్థవంశమందుఁ బుట్టినట్టియు రావణనిభుజ

ములను బ్రద్ధలుచేయుధనుర్భాణములతోఁ గూడినట్టియు పాపమును గొట్టివేయునట్టి నిర్మలమైన విస్తారమైన సేత్రద్వంద్వము గలిగినట్టి భక్తులకు ముఖ్యోపధిప్రాయుఁడైనట్టి మునిశ్రేష్ఠులచే స్తోత్రముచేయఁబడుచున్న రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. రామం శ్యామలమేఘకోమలరుచిం రాకేందుబింబాననం
రత్నోఘ్నం రవిజాఙ్చితం రఘువరం రత్నోజ్జ్వలత్కుండలమ్
రాజీవాక్ష మమానుషం రణబలోదగ్రం రమానుగ్రహం
రాజేంద్రం రమణీయరూప మసకృద్ధ్యాయే జగన్మోహనమ్. 7

శా. రామున్ విశ్వవిమోహనున్ రఘువరున్ • రాజేంద్రు గంజాక్షు సు
త్రామా రాతివిమర్దనున్ రణబలోదగ్రున్ రమానుగ్రహున్
శ్యామాంగున్ రవిజాఙ్చితున్ గనకరత్నాకల్పదీప్తున్ బరం
ధామున్ గారణమూర్తిరమ్యుని సుధాధామా ననున్ గొల్చెదన్.

తా. నల్లనిమేఘమువలె సొగసైనకాంతిగలిగినట్టియు పూర్ణచంద్రబింబమువంటి మొగము గలిగినట్టియు రాక్షసులఁ గొట్టునట్టియు సుగ్రీవునిచేఁ బూజింపఁబడినట్టి రఘు శ్రేష్ఠుఁడైనట్టి రత్నములచేఁ బ్రకాశించుచున్న కుండలములు గలిగినట్టి పద్మములవంటి సేత్రములు గలిగినట్టి యనుచ్యమాత్మఁడుగానట్టి యుద్ధబలముచే గొప్పవాఁడైనట్టి లక్ష్మీ యం దనుగ్రహముగలిగినట్టి రాజశ్రేష్ఠుఁడైనట్టి సుందరమైనరూపము గలిగినట్టి జగముల ను మోహింపఁజేయురాముని బలుమాటు దలంచుచున్నాను.

శ్లో. రామం రమ్యగుణం రమాపతిసమం రాకాశ శాంకాననం
రాజన్యం రమణీయరూప మమలం రామాభిరామం హరిమ్
రాజారాధితపాదపద్మ మనిశం రాజన్యసద్భాసితం
రాకేందుప్రతిమం రమాకుచయుగే విన్యస్తహస్తం భజే. 8

శా. రామున్ రమ్యగుణున్ రమాధిపసమున్ • రామాభిరామున్ బరం
ధామున్ రాజలలాము రాఘవు సుధాధామా ననున్ భార్గవీ
రామారత్నపయోధరోజ్జ్వలకరున్ • రాకేందుసంకాశు నా
స్వామిన్ రాజవరాఙ్చితాంఘ్రియుగళున్ • సద్భక్తి సేవించెదన్.

తా. సుందరగుణములు గలిగినట్టి విష్ణుతుల్యుఁడైనట్టి పూర్ణచంద్రునివంటి ముఖ ముగలిగినట్టి రాజవంశమందుఁ బుట్టినట్టి సుందరరూపము గలిగినట్టి నిర్మలఁడైనట్టి సుందరులలో సుందరుఁడైనట్టి విష్ణురూపుఁడైన రాజులచేఁ బూజింపఁబడు పాదపద్మములు గలిగినట్టి రాజులయందు లెస్సగాఁ బ్రకాశించుచున్నట్టి పూర్ణచంద్రునితో సామ్యము

గలిగినట్టి లక్ష్మీదేవియొక్క పునర్వంద్యమందుంచబడిన చేతులు గలరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. రామం కౌశికగౌతమప్రియకరం సీతాపతిం సానుజం
రక్షోఘ్నం వనవాసినం గుణనిధిం విఘ్నఘ్న మాస్తార్కజమ్
సేతోర్బంధనధీరవానరబలం ధక్కుంభకర్ణేంద్రజ
త్పక్ష్మిగ్రీవమనద్విభీషణనుజం శ్రీరామచంద్రం భజే.

9

మ. సరసుఁ గౌశికగౌతమప్రియకరుఁ • త్కౌజేశు విఘ్నఘ్న సు
స్థిరసౌమిత్రిసమేతు రాము వనవాసిన భానుపుత్రాత్తు ను
స్తరవారాశినిబంధనప్లవగసం • తానుఁ దశాస్యాదిము
ష్కరచైత్యాదివిభీషణావను రఘుస్వామిఁ బ్రశంసించెదన్.

తా. విశ్వామిత్రగౌతముల కిష్టముఁజేయునట్టి సీతా నాథుఁడైనట్టి తమ్మునితోఁగూ
డినట్టి రాక్షసులఁగొట్టునట్టి వనవాసముఁజేసినట్టి గుణములకు స్థానమైనట్టి విఘ్నములను
హరించునట్టి ఇష్టుఁడైనసుగ్రీవుఁడు గలిగినట్టి సేతువుగట్టుటయందు శ్రావ్యముగల వానర
సేనగలిగినట్టి మంభకర్ణుని నింద్రజిత్తుని రావణుని ధక్కించినట్టి విభీషణుని రక్షించినట్టి
పుట్టువులేనట్టి రామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. రామం కోమలనీలసీరదనిభం నీలాలకాలంకృతం
కట్యం శోభితకింకిణీర్ఘుణఘ్నధ్వజై రుపేతం శిశుమ్
కంఠాలంబితరక్షునిర్మలనఖం కంజాక్ష మబ్జచ్ఛవిం
ధాన్వంతం మకుటాంగదాదివివిధాకల్పం సదాహం భజే.

10

మ. హరినీలాలకు నీలసీరదవిరాజాంగుఁ గిరీటాదిసుం
దరసదృభషణుఁ గింకిణీర్ఘుణఘ్నధ్వజస్ఫురన్నేఘులుఁ
వరశార్దూలనఖప్రకాశితగళుఁ • బాలుఁ రఘుస్వామిసు
స్థిరురాకేందునిభాననుఁ గుణనిధిఁ • శ్రీరాముఁ గీర్తించెదన్.

తా. సుందరమైన నల్లనిమేఘముతో సమానుఁడైనట్టి నల్లనిముంగురులచే నలంకరిం
చబడినట్టి మొలయందుఁ బ్రకాశించుచున్న చిరుగంటలధ్వనులతోఁ గూడినట్టి బాలుఁ
డైనట్టి కంఠమందు వ్రేలుచున్న చివంగియొక్క (అనఁగాఁ బులియొక్క) నిర్మలమైన
గోరు గలిగినట్టి పద్మమువంటి నేత్రములు గలిగినట్టి పద్మమువంటికాంతి గలిగినట్టి (నల్ల
గలువవంటి కాంతిగల) ప్రకాశించుచున్నట్టి కిరీటము భుజకీర్తులు మొదలగు పలుతెఱుంగు
గులతలంకారము గలరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. రామం సీతాసమేతం విమలరవిశతాభాసమానం రసార్ద్రం
శ్యామం దేదీప్యమానం స్థితగుచిరముఖం కుండలోద్భాసగండమ్
శ్రీవత్సం శ్రీనివాసం సురితరువిలసద్రత్నసింహాసనస్థం
దివ్యాకల్పోజ్జ్వలాంగం దివిజఘటినుతం సంశతం తం భజేహమ్.

మ. సురభూజాంతికరత్న పీఠవిలసత్ ఓక్షోణీసుతాయుక్తు భా
స్కరకోటిమృతిశ్రీనివాసుః గుముదః శ్యాముః బరంధామ సుం
దరమందస్థితవక్త్ర జఙ్ఘనుతు నానార్థత్నవిభాజితా
భరణుః రామ రసార్ద్ర నాజనుతు శ్రీవత్సాంకు సేవించెదన్.

తా. సీతతోఽగూడినట్టి నిగ్మలమగు నూరుగురుసూర్యులతోభతో సమానుడైనట్టి
రయారసముచేఁ దడిసినట్టి నల్లనైమిక్కిలి ప్రకాశించుచున్నట్టి చిఱునవ్వుచే సాగపైన
మొగము గలిగినట్టి కుండలములచేఁ బ్రకాశించుచున్న గండస్థలములు గలిగినట్టి శ్రీవత్సచి
హ్నము గలిగినట్టి లక్ష్మీకి స్థానమైనట్టి కల్ప వృక్షములయందు బ్రకాశించుచున్న రత్న పీఠ
మందున్నట్టి శ్రేష్ఠములగు కలంకారములచేఁ బ్రకాశించుదేహముగలిగినట్టి దేవేంద్రునిచే
స్తోత్రముచేయుఁబడుచున్న రామ నెల్లపుడు సేవించుచున్నాను.

శ్లో. జలనిధికృతసేతుం దేవతానందహేతుం
దశముఖముఖరక్షోగారవై ధవ్యహేతుమ్
మునిజననివహానాం ముక్తిసౌఖ్యాదిహేతుం
రఘువరకులకేతుం కీర్తయే ధర్మహేతుమ్.

12

మ. తతపాలస్త్యముఖాసురేంద్రసత్తివై ధవ్యప్రహేతుండు సం
తతమాసీశ్వరమోక్షసౌఖ్యదుఃఖ మాంతాండాన్వయాంభోధిభా
సితచంద్రుండు సురప్రమోదితుఁడు రాజీవాయతాక్షుండు బం
ధితసింధుం డగురామభూవిభుఁడు మన్నించున్ ననున్ సత్కృపన్.

తా. సముద్రమందుఁ జేయఁబడినగట్టు గలిగినట్టి దేవతల కానందకారణమైనట్టి
రావణుఁడు మొదలగురాక్షసులభార్యల వైధవ్యమునకుఁ గారణమైనట్టి మునిసముదా
యములకు మోక్షాదిసౌఖ్యాదులకుఁ గారణమైనట్టి రఘువుయొక్క శ్రేష్ఠమైనవంశమున
కలంకారమైనట్టి ధర్మమునకుఁ గారణమైనరాముని గానముచేయుచున్నాను.

శ్లో. సకలగుణనిధానం యోగిభిస్తూయమానం
భజితసురవిమానం రక్షితేంద్రాదిమానమ్

మహితవృషభయానం సీతయాశోభమానం

సరతు హృదయభానుం బ్రహ్మరామాభిరామమ్.

13

మ. వరయోగీంద్రనుతూ సురేంద్రముఖగీర్వాణేశమానావను
హరమిత్రూ హితపుష్పకు జనకజాన్వాయుక్తు హృత్పంకజాం
తరసందీపితభాను సద్గుణనిధి • రామాభిరాము బరా
త్పరు శ్రీరాము నమేయు రాఘవపర • బ్రహ్మాంబు జింతించెదన్.

తా. సమస్తగుణములకు నిధియైనట్టి యోగీశ్వరులచే స్తోత్రముచేయబడినట్టి పాం
దబడిన దేవవిమానము గలిగినట్టి రక్షించబడినయింద్రాదులగౌరవము గలిగినట్టి పూ
జించబడిన యీశ్వరుడు గలిగినట్టి సీతచే బ్రకాశించుచున్నట్టి హృదయమందు నూ
య్యదైనట్టి సుందరులలో సుందరుడైనట్టి పరబ్రహ్మను (జనము) స్మరించుచుండుగాక.
శ్లో. వరగుణమశిసింధు రైథిలీప్రాణబంధుః

కనకశిఖరిధైర్యో భూతలాభాతసూర్యః

దశరథనృపసూనుః దేవపక్తాబ్జభానుః

జయతు భువనభద్రో సర్వదా రామభద్రః.

14

మ. సరసు సద్గుణరత్నసింధువసుధాజాప్రాణసద్బంధువు
ధరణీతామరసప్రభాకరు జగద్భద్రదానుసంధాయి బ
క్తిరథక్షోణిపరత్నము రఘువరు • దేవాగ్రగణ్యు బరా
త్పరు శ్రీరాము సుమేరు ధీరు మది సంభావించు నిష్టాప్తికిన్.

తా. శ్రీస్థగుణములనెదు మణులకు సముద్రుడైనట్టి సీతయొక్క ప్రాణబంధు
వైనట్టి మేరుపర్వతమువంటిదైత్యము గలిగినట్టి భూమియందున్న తకిరణములుగల నూ
య్యదైనట్టి దశరథరాజయొక్క ప్రధానవస్తువైనట్టి దేవతలకుముందు ముఖ్యముగా లె
క్కించఁదగినట్టి పొందించబడిన లోకముల శుభములుగలరామభద్రుడు నన్ను రక్షిం
చుండుగాక.

శ్లో. త్రిదశకుముదచంద్రో దానవాంభోజచంద్రో

దురితతిమిరచంద్రో యోగినాం జ్ఞానచంద్రః

ప్రణతనయనచంద్రో మైథిలీనేత్రచంద్రో

దశముఖరిపుచంద్రః పాతు మాం రామచంద్రః.

15

మ. శ్రితనేత్రాబ్జుడఘాంధకారకమలాన్రిప్రాజ్ఞసుజ్ఞానమా
నితచంద్రుండు సురాబ్జమిత్రుడసురానీకాబ్జసోముండు సం

తతసీతానయనప్రకాశశశిదైః త్యశ్శేష్ప్రాణాపహ్నా
ద్ధతసోముం డగురామభూవిభుఁడు నిత్యంబు న్ననుం బ్రోవుతన్.

తా. దేవతలనెడు కలువలకుఁ జంద్రుఁడైనట్టి రాక్షసులనెడు పద్మములకుఁ జంద్రుఁడైనట్టి (అనఁగా దేవతల నానందింపఁజేయువాఁడు రాక్షసులను బాధించువాఁడు) పాపములను చీకటికిఁ జంద్రుఁడైనట్టి యోగులజ్ఞానమునకుఁ జంద్రుఁడైనట్టి నమస్కరించువారి నేత్రములకుఁ జంద్రుఁడైనట్టి సీతయొక్కకన్నులకుఁ జంద్రుఁడైనట్టి రావణుని శత్రుఁ వైనట్టియుఁ జంద్రునివలె శోభించునట్టియు రామచంద్రమూర్తి నన్ను రక్షించుఁగాక.

శ్లో. స్వయునతికుచచంద్రం బంధుదుగ్ధాబ్ధిచంద్రం
సుజనకుముదచంద్రం వైరివక్త్రాబ్జచంద్రమ్
వికసితముఖచంద్రం వ్యాప్తిసత్కీర్తిచంద్రం
సకలభువనచంద్రం సంతతం రామచంద్రమ్.

16

మ. తనయోషాకుచచంద్రు బంధుజనసంతానాబ్ధిచంద్రుఁ సుధా
శనవిద్వేషిముఖాబ్జచంద్రుఁ గరుణాసాంద్రుఁ మునిస్తోత్రు స
జననీలోత్పలచంద్రు దిగ్భరితరాజత్కీర్తిచంద్రుఁ సనా
తనుఁ జంద్రదానను రామభూరమణు నిత్యంబుఁ బ్రశంసించెదన్.

తా. సీతాకుచములయందు నఖితుతముల గలవాఁడైనట్టి (నఖితుతముల నుంచు వాఁడనుట) చుట్టములనెడు పాలసముద్రమునకుఁ జంద్రుఁడైనట్టి యోగ్యులనెడు కలువలకుఁ జంద్రుఁడైనట్టి శత్రువులముఖపద్మములకుఁ జంద్రుఁడైనట్టి వికసించినముఖచంద్రుఁడు గలిగినట్టి వ్యాపించినకీర్తిచంద్రుఁడు గలిగినట్టి ఎల్లలోకములకుఁ జంద్రుఁడైనట్టి రామచంద్రు నెల్లపుడు సేవించుచున్నాను.

శ్లో. భేత్తారందశకంఠకంఠకదళీః కందర్పదర్పాపహ
శ్రీకంఠాకృతి మాపునానమమలం ఘోరాసురప్రాణదమ్
బాణప్రత్యుపసంహారంత మతులం బాణాసనోద్యత్కరం
వందేరాతిభయావహం మునినుతం రామం ఘనశ్యామలమ్.

17

ఉ. లీలదశాస్యకంఠకదళీదళనక్రమవిక్రమక్రమమ్
ఫాలవిలోచనాకృతిశుభప్రచు దైత్యవిరాము మానిరా
ట్పాలు విరోధిభీతికరు బాణపరంపరకారుకోజ్జ్వలుఁ
నీలఘనాఘనాంగు రమణీయచరిత్రుని రాముఁ గొల్చెదన్.

తా. రావణునియొక్క అకటిదవ్యలవంటికంకములను ఛేదించినట్టియు మన్మథునిదగ్గమును హరించిన యీశ్వరునియాకారము గలిగినట్టియు నిర్మలనిదయచేఁ దడపుచున్నట్టియు భయంకరులగు రాక్షసులప్రాణములను హరించునట్టి బాణమును (రాక్షసులసంహారానంతరమందు) ఉపసంహరించుచున్నట్టి సామ్యములేనట్టి భనుస్సునందు సంధించినహస్తములు గలిగినట్టి శత్రువులకు భయంకరుడైనట్టి మునులచే స్తోత్రముచేయఁబడినట్టి మేఘమువలె నల్లనైనరాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. ఆకర్ణాంతగుణోల్లసచ్ఛరమజం కల్పాంతకాలోపమం
నేత్రాంతారుణతాం వహంత మనిశం ప్రహ్లాదదన్నాకినామ్
పౌలస్త్యాసురదృష్టిచంచలకరం శస్త్రాస్త్రసంధాయినం
బాణానేకవిచిత్రహస్తకుశలం శ్రీవీరరామం భజే.

18

శా. ఆకర్ణాంతగుణప్రయుక్తవిశిఖుం • డై తామ్రనేత్రాబ్జుఁ డై
యాకల్పాంతకృతాంతుఁ డై చలితశై • త్యాలోకనుం డై పరా
నీకాశ్చర్యవిచిత్రలాఘవశరా • నీకుండు నాదేవతా
లోకాభీష్టదు వీరరామవిభు నా • లోకింతు నశ్రాంతమున్.

తా. కర్ణాంతపర్యంత మున్న నారీయందు శోభించుచున్న బాణము గలిగినట్టియుఁ బుట్టుగులేనట్టియుఁ బ్రళయమందలియమునితో సామ్యము గలిగినట్టియు నేత్రప్రాంతములయం దెఱుపును వహించుచున్నట్టియు దేవతలకు సంతోషము నిచ్చునట్టియుఁ బులస్త్యవంశమందలిరాక్షసులదృష్టికిఁ జలనముఁ జేయునట్టియు మంత్రప్రధానబాణములను కేవలబాణము లనుసంధానముఁ జేయునట్టియు బాణముల బహుచిత్రములుగ హస్తవైపుణ్యము గలిగినట్టి వీరుడైనరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. నహి మాతా నహి తాతా నహి మమతనయాశ్చ నైవ సోదర్యః
ఇతి మమనికశే మృత్యో రఘుపతిరయమేవ బంధురాసన్నః.

19

ఉ. ఆరయ మృత్యుసన్నిహిత • మైనతర్కి దనతల్లిదండ్రులున్
గూరిమిఁ గల్గినట్టికొడుకుల్ నిజసోదరు లింక నన్యులె
వ్వారలు లేరు లేరు హిత • వర్తనుఁ డార్థశరణ్యగణ్యుఁ డౌ
శ్రీరఘురామదైవతమె • చేరువబంధుగుఁ డై మెలంగెడిన్.

తా. నాకు మృత్యువు సమీపించియుండఁగాఁ దల్లిలేదు, తండ్రిలేదు, కొడుకులు లేరు, తోఁబుట్టినవాఁడు లేడు ఇట్లుండఁగా నీరాముడే దగ్గరచుట్టమైయుండును.

శ్లో. దేవేంద్రదేణ సమర్పితే ధ్వజయుతే తత్స్వందనే సంస్థితం
సోత్కంఠం సురవైరివీర్యవిభవం జ్ఞాత్వా భుజాస్ఫాలనమ్
కృత్వా సూతయుతం దశాననహరం తూణీరసంస్థం శరం
హృత్వా జ్యానినదాదరాతిభయదం శ్రీవీరరామం భజే. 20

మ. శతమన్యర్పితసూత కేతుయుతభాస్వత్స్వందనామాధుః డై
ప్రతిరోధీశబలం బెటింగి కృతదోస్సాస్థిలుండు సోత్కంఠనో
ద్ధతుః డై జ్యానినదంబునక భయదుః డై • దై త్యేశనానాశుగా
దృతహస్తం డగువీరరామువిభు నెంతుక స్వాంతమం దెప్పుడున్.

తా. ఇందునిచేత నీబడినట్టి టెక్కముతోఁగూడినట్టి యాయుండునిరభమం
దున్నట్టియు వేడుకతోఁ గూడుకొన్నట్టియు రాక్షసపరాక్రమమునెఱిగి దంచేయిజర
చి సారథితోఁగూడునట్టుగా రావణుని సంహరించునట్టి యంబులపాదియందున్న బా
ణమునుబూని ధనుష్టంకారమువలన శత్రుభయముఁజేయు వీరుఁడగురాముని సేవించు
చున్నాను.

శ్లో. రుచిరమణికిరీటం సుందరభూలలాటం
కనకరుచిరచేలం కాశసద్భోగఫేలమ్
విమలజలదనీలం కుండలోద్భాసికర్ణం
రఘుకులజనరత్నం సంతతం చింతయామి. 21

చ. సురుచిమణికిరీటు నతిసుందరభవ్యలలాటు గాంచన
స్ఫురితవిశాలచేలు ఫణిపుంగవభోగవిభోగఫేలు కం
ధరనిభనీలు సన్ననివితానవిరాజితకుండలద్వయుక
సరసిజమిత్రవంశమణిసంతత మెంతు హృదంతరంబునన్.

తా. సుందరమగు మాణిక్యకిరీటము గలిగినట్టియు సొగసైనకనుభూమలు లలాట
ము గలిగినట్టియు బంగారుచే సొగసైనబట్ట గలిగినట్టియు శేషునిదేహమందు విహరించు
చున్నట్టియు నిర్మలమేఘమువలె నల్లనైనట్టియుఁ గుండలములచేఁ బ్రకాశించునట్టి
కర్ణములు గలిగినట్టియు రఘువంశమహమ్మయలలో శ్రేష్ఠుఁడైనరాము నెల్లపుడు ధ్యానిం
చుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీవత్సాంక ముదారకౌస్తుభలసత్ప్రతాంబరాలంకృతం
నానారత్నవిరాజమానమకుటం నీలాంబుదశ్యామలమ్
కస్తూరీఘనసారచర్చితతనుం మందారమాలాధరం
కందర్పాయుతసుందరం రఘుపతిం సీతాసమేతం భజే. 22

మ. వనదశ్యామలదివ్యవిగ్రహుని శ్రీవత్సాంకుః బీతాంబరుః
ఘనసారాంతమృగీమదాంచితు లసత్కందర్పసౌందర్యః గాం
చనరత్నోజ్జ్వలసత్కిరీటు విబుధః క్షౌజస్రజాః సంస్థితా
నను సీతాయుతుః గౌస్తుభద్యుతిజగన్నాథుః మదిన్ గొల్చెదన్.

తా. శ్రీవత్సచిహ్నము గలిగినట్టియు గొప్పకౌస్తుభముచే బ్రకాశించుచున్న పీ
తాంబరముచేత నలంకరించబడినట్టియు బహుత్నములచే బ్రకాశించునట్టి కిరీటము
గలిగినట్టియు నల్లనిమేఘమువలె నల్లనైనట్టియు కస్తూరిచేతను గర్పూరముచేతను బూయఁ
బడినదేహము గలిగినట్టియు మందారమాలికను ధరించినట్టియు బహుమన్మథులవలె శు
దరుడైనట్టియు సీతతోఁగూడిన శ్రీరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. యన్నామైవ సహస్రనామసదృశం యన్నామవేదై స్సమం
యన్నామాంకితవాక్య మాసురబలస్త్రీగర్భవిచ్ఛేదనమ్
యన్నామశ్వపచార్యభేదరహితం ముక్తిప్రదానోజ్వలం
తన్నామాలఘురామరామరమణం శ్రీరామనామామృతమ్ 23

ఉ. ఏవిభుపేరు వేదసమ • మెన్న సహస్రసమాఖ్యసన్నిభం
బేవిబునామకీర్తనరహిన్ దనుజాంగనగర్భభేదనం
బేవిభునామ మెన్నఁగ మహిన్ శ్వపచార్యవిభేదవర్జితం
బేవిభుపేరు ముక్తిద మదెంతు సుధాదము రామనామమున్.

తా. ఏపేరు సహస్రనామములతో సమమోయేపేరు వేదములతో సమమోయే
పేరుచే నలరించబడినవాక్యము రాక్షసస్త్రీగర్భములను భేదించునో ఏపేరు చండాలు
లు యోగ్యులు ననుభేదములేనిదై యెల్లపుడు ముక్తినిచ్చునో అట్టిప్రసిద్ధమైన గొప్ప
ది యగునట్టి మిక్కిలి మనోహరమైనవానిలో సంతోషకరమైన రామనామామృతమును
దలంతును.

శ్లో. రామం రాక్షసమర్దనం రఘువరం దైతేయవిధ్వంసినం
సుగ్రీవేప్పితరాజ్యదం సురపతే ర్భీత్యంతకం శార్ఙ్గిణమ్
భక్తానా మభయప్రదం భయహరం పాపాఘవిధ్వంసినం
సామీరిస్తుతపాదపద్మయుగళం సీతాసమేతం భజే. 24

మ. రవిపుత్రేప్పితరాజ్యదుః రఘువరుః • రక్షకులధ్వంసకుః
దివిజాధీశ్వరభీతిసంహరు శ్రీతాం ధీఘ్నుః మహాపాపవ

ర్గవినాశుఁ ధరణీసుతాసహితు శ్రీరాముఁ బరంధామునిఁ
బవమానాత్మజ సేవితాంఘ్రికమలుఁ • భావించు శార్దూల హరిన్.

తా. రాక్షసులను మర్దించునట్టియు రఘువంశశ్రేష్ఠుడైనట్టియు దితిపుత్రులైన
రాక్షసభేదములను నశింపజేయునట్టియు సుగ్రీవుని కిష్టమైనరాజ్యమునిచ్చునట్టియు నిం
ద్రునిభయమునకు సంహారకుడైనట్టియు శార్దూలను స్స గలిగినట్టియు భక్తుల కభయమి
చ్చునట్టియు భయమును హరించునట్టియుఁ బాపసముదాయమును బోగొట్టునట్టియు
నాంజనేయునిచే స్తోత్రముచేయఁబడినపాదపద్మద్వంద్వము గలిగినట్టియు సీతతోఁగూ
డినరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. రామం రక్తసరోరుహాక్ష మమలం లంకాధినాథాంతకం
కౌసల్యానయనోత్సుకం రఘువరం నాగేంద్రతల్పస్థితమ్
వై దేహీకుచకుంభకుంకుమరజోలంకారహారం హరిం
మాయామానుషవిగ్రహం రఘుపతిం సీతాసమేతం భజే. 25

తా. కౌసల్యానయనోత్సుకుఁ విమలు లంకానాథవిధ్వంసిసీ
తాసాధ్వీకుచకుంకుమాంకితలసద్వక్షుఁ సరోజేక్షణుఁ
దానస్తోత్ర భుజంగతల్పు సరనాథస్వామి శ్రీరామునిఁ
నాసామిఁ రఘునాయకుఁ దలఁచెద • న్మాతూమానుష్యాకృతిన్.

తా. ఎఱ్ఱదామలవంటి సేత్రములుగలిగినట్టి నిగ్మలుడైనట్టియు రావణునికి య
ముడైనట్టియు కౌసల్యాదేవియొక్క సేత్రముల కానందకరుడైనట్టియు రఘువంశశ్రే
ష్ఠుడైనట్టియు శేషశయ్యయందన్నట్టియు సీతయొక్క కలశములవంటి స్తనములయం
దలి కుంకుమపరాగ మలంకారముగలహారములుగలిగినట్టియు విష్ణురూపుడైనట్టి మాయా
మనుష్యదేహము గలిగినట్టి సీతతోఁగూడిన రఘునాథుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. రామం హేమతటిత్ప్రభాంశుకధరం వీరాసనే సంస్థితం
బాలం నీలమణిప్రభం మధురిపుం దైత్యేంద్రగర్వాపహమ్
విశ్వామిత్రవసిష్ఠనానరవరై స్సంసేవ్యమానం సదా
నిత్యం భాస్కరచంద్రకోటిసదృశం సీతాసమేతం భజే. 26

మ. వరవీరాసనసంస్థితుఁ మధురిపుఁ • వై దేహీసంయుక్తు సుం
దరవిద్యుత్ప్రభుఁ గాంచనాంబరధరుఁ • దైత్యేంద్రగర్వాపహుఁ
వరదుఁ భాస్కరచంద్రకోటినిభు విశ్వామిత్రవైరించ హ
నరసంసేవిత బాలు నీలసదృశుఁ • రామప్రభుఁ గొల్చెదన్.

తా. బంగారువికారమైనట్టి మెలుపువంటికాంతిగల శస్త్రమును ధరించినట్టి యు వీరాసనమందున్నట్టియు బాలుడైనట్టియు నింద్రనీలముల కాంతివంటికాంతి గలిగినట్టియు మధ్యాసురునిశత్రువైనట్టియు రాక్షసగర్వమును హరించినట్టియు విశ్వామిత్రునిచే వసిష్ఠునిచే వానరులచే నెల్లపుడు సేవించబడుచున్నట్టియు బహుసూర్యచంద్రులతోఁ దుల్యుడైనట్టియు సీతతోఁగూడినరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. శత్రుఘ్నో వ్యజనాంకితోపి భరతః పార్శ్వద్వయే పశ్చిమే
ఛత్రం చామరసంయుతం కలితవాన్ యగనేవతే లక్ష్మణః
మూలే కల్పతరో ద్విమానవిలసన్తాణిక్యసింహాసనే
పద్మాస్యం మునిసేవితం రఘువతిం సీతాసమేతం భజే. 27

తా. మందారాంతికపుష్పకాంతివిలసన్తాణిక్యసింహాసనం
బందున్ జామరపుండరీకధరు లై • సానందు లై భ్రాత లిం
పొందన్ గొల్వ మునుల్ భజింపఁ జెలు విం • పొందన్ బ్రకాశించు నా
నందబ్రహ్మము రామచంద్రుఁ గొలుతున్ • నాళీకవక్త్రున్ హరిన్.

తా. కల్పవృక్షముమొదటఁ బ్రకాశించుచున్న మణిపీఠమందున్న యేరాముని వింజామరలతోఁగూడిన శత్రుఘ్నుఁడును భరతుఁడును రెండుప్రక్కలయందును ఆవింజామరలతోఁ గలిసినగొడుగును లక్ష్మణుఁడు బూనినవాఁ డగుచు వెనుకను ఉండి సేవించుచున్నాఁడో అట్టిపద్మమువంటి మొగము గలిగినట్టియు ఋషులచే సేవించబడుచున్నట్టియు సీతతోఁగూడినరఘునాథుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. వామాంకోపరితప్తకాంచననిభం సీతాసమాలోకితం
హస్తాభ్యాం ధృతఛత్రచామరమహాసౌమిత్రిణాసేవితమ్
నిత్యం పూజితపాదపద్మయుగళం దైవై స్సరేంద్రాదిభిః
సేవ్యం మానుషరాక్షసైః కపివరై శ్రీరామచంద్రం భజే. 28

మ. సతతంబున్ వ్యజనాతప్తత్రధరుఁ డై • సౌమిత్రి గొల్వంగ సం
తతమింద్రాదిసుపర్వు లంఘ్రికమలద్వంద్వంబు బూజింప నా
శ్రితడై తేయకపీంద్రమర్త్యతతి సం • సేవింప వామాంకసం
స్థితశృంగారధరాకుమారిఁ గను నా • శ్రీరాము సేవించెదన్.

తా. ఎడమతోడపైఁ బుటమువేసిన బంగారముతో దుల్యురాలైన సీతం జూచుచున్నట్టియు చేతులచేఁ దాల్చబడిన ఛత్రచామరముగల లక్ష్మణునిచే సేవించబడి

నట్టియు నింద్రాదిదేవతలచే నెల్లపుడు నేవించబడిన పాదపద్మద్వయము గలిగినట్టియు మనుష్యులచే రాక్షసులచే వానరులచే నేవించదగినరామచంద్రుని నేవించుచున్నాను.

- శ్లో. కస్తూరీతిలకం కపీంద్రహరణం కారుణ్యవారాన్నిధిం
క్షీరాంభోధినుతాముఖాబ్జమధుపం కళ్యాణసంపన్నిధిమ్
కౌసల్యానయనోత్సుకం కపివరత్రాణం మహాపౌరుషం
కౌమారప్రియ మర్కకోటిసదృశం సీతాసమేతం భజే.

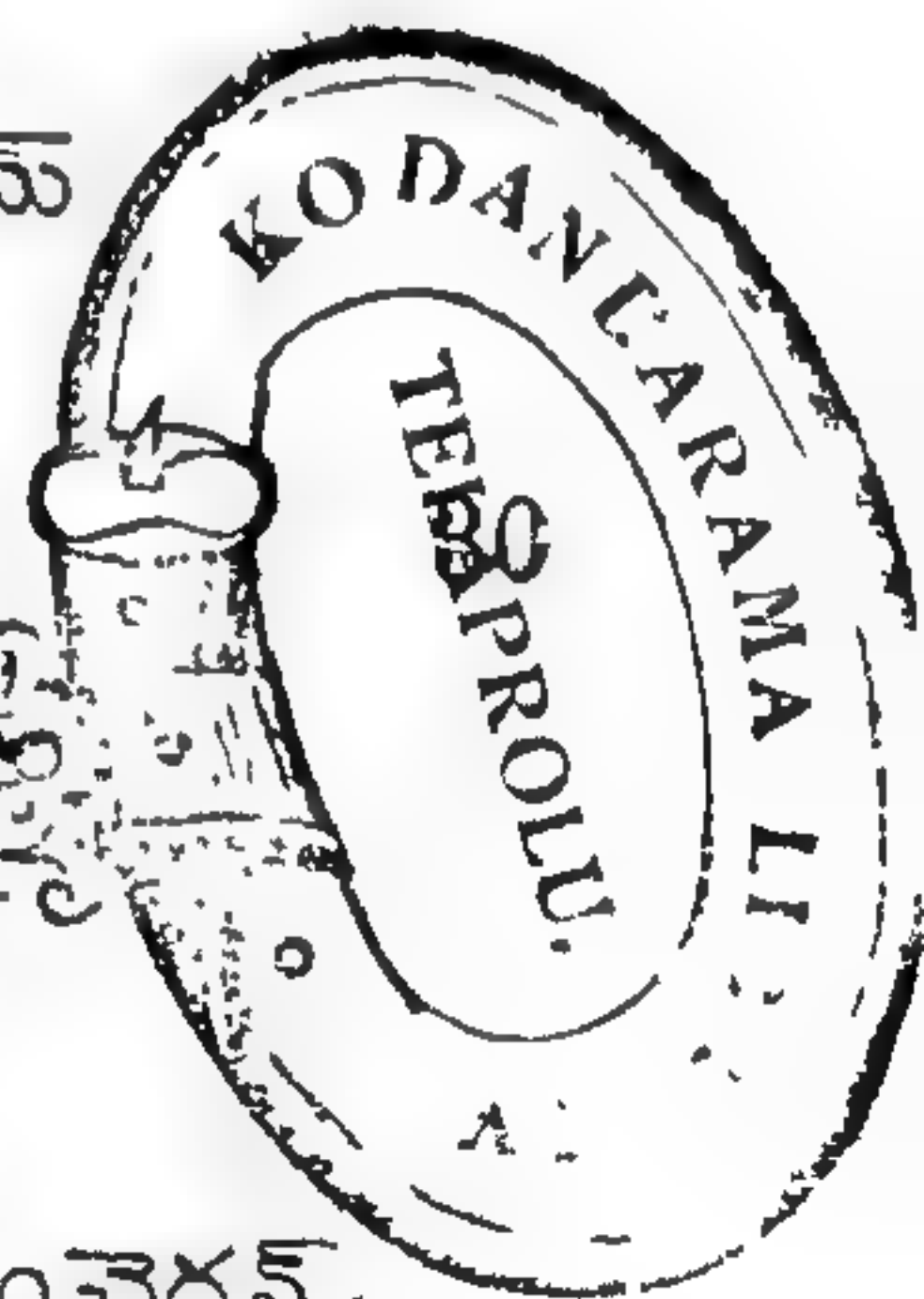
29

శా. కౌసల్యానయనోత్సుకుఁ సరసిజాఁగారాననాబ్జాభి కై
లాసాధీశ్వరమిత్రునిఁ మృగమదాఁలంకారఫాలస్థలుఁ
రాసూనుఁ రవికోటితుల్యుఁ గపివర్యత్రాణు భవ్యాత్మ సీ
తాసాధ్వీయుతుఁ గాలభేదిఁ గొలుతుఁ దాంతుఁ మహాపౌరుషున్.

తా. కస్తూరిబొట్టుగలిగినట్టియు వాలిని హరించినట్టియు దయాసముద్రుఁడైనట్టి
యు లక్ష్మీయొక్క ముఖపద్మమునకుఁ దున్నెదయైనట్టియు శుభసంపదలకు నిధియైనట్టి
యు కౌసల్యాదేవియొక్క నేత్రముల కల్లాసముఁ జేయునట్టియు సుగ్రీవుని కక్షించినట్టి
యు గొప్పపరాక్రమము గలిగినట్టియు కామారావస్థచే సంతోషింపఁజేయునట్టియు బ
హుసూర్యులతోఁ దుల్యుఁడైనట్టియు సీతతోఁగూడినరాముని నేవించుచున్నాను.

- శ్లో. విద్యుతోక్టిదివాకరద్యుతినిభం శ్రీకాస్తుభాలంకృతం
యోగీంద్రైః స్సనకాదిభిః పరివృతం కైలాసనాథప్రియమ్
ముక్తార్తన కిరీటకుండలధరం గైవేయహారాన్వితం
వైదేహీకుచసన్నివాస మనిశం సీతాసమేతం భజే.

మ. ఇనసౌదామనికోటికోటినిభు గౌరీశప్రియుఁ రత్న క్షౌ
చనగైవేయకిరీటకుండలవిరాజితైకాస్తుభాలంకృతుఁ
సనకాదిప్రకటప్రభావయతినన్తాన్యుఁ ధరాపుత్రకా
స్తనకుంభాంచితకుంకుమాంకితుని సీతారాముఁ బ్రార్థించెదన్.

తా. కోటిమెఱుపులయొక్కయు సూర్యునియొక్కయు కాంతితో సమానుఁడై
నట్టియు శోభాయుక్తమగు కాస్తుభముచే నలంకరించబడినట్టియు సనకాదియోగిశ్రే
ష్ఠులచేఁ జుట్టు వారుకోఁబడినట్టియు శివునికిష్టుఁడైనట్టియు ముత్యములు రత్నములు ప్ర
ధానముగల కిరీటము కుండలములు ధరించునట్టియుఁ గంఠాలంకారములతో హారముల
తోఁ గూడినట్టియు సీతయొక్కకుచములయందు నివాసము గలిగినట్టియు సీతతోఁగూ
డినరాము నెల్లపుడు నేవించుచున్నాను.

శ్లో. విద్యుత్కోటిసహస్రభానుసదృశం సింహాసనే సంస్థితం
మూలేకల్పితరో ర్హామణిమయే భాసం పరేశం విభుమ్
సుగ్రీవాంగదజాంబవాదిహారిభిః సంసేవ్యమానం హరిం
శంభుబ్రహ్మసురాదిభిః పరివృతం సీతాసమేతం భజే.

31

మ. దివిజానోకహసన్నికృష్టవిలసత్సింహాసనాసీనుఁడై
రవిసాదామనికోటికోటినిభుఁడై • బ్రహ్మేశముఖ్యామల
స్తవఁడై వాయుజభానుజాదికపిసంఘతానాన్చితుఁడైనరా
ఘవు సీతాన్చితు రామచంద్రుడదసత్కంజంబు లర్చించెదన్.

తా. కోటిమేఘపులతోడను వేయిసూర్యులతోడను సమానుడైనట్టియు కల్పవృ
క్షముయొక్కమొదట మాణిక్యవికారమైన పీఠమందున్నట్టియు తేజోరూపుడైనట్టి
యుఁ బరమేశ్వరుడైనట్టియు సమర్థుడైనట్టియు సుగ్రీవుఁడు, అంగదుఁడు, జాంబవం
తుఁడు మొదలగువానరులచే నేవించబడుచున్నట్టియు విష్ణురూపుడైనట్టియు శివ బ్ర
హ్మ దేవాదులచే జుట్టువారబడినట్టియు సీతతోఁగూడినరాముని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. మేఘశ్యామల మంబుజాతనయనం విస్తీర్ణవక్షస్థలం
బాహుద్వంద్వవిరాజితం సువదనం శోణాంఘ్రిపంకేరుహమ్
నానారత్నవిచిత్రభూషణయుతం కోదండబాణాంకితం
త్వైలోక్యాప్రతిమానసుందరతనుం సీతాసమేతం భజే.

32

మ. సరసీజాయతనేత్రుఁ డోయజవిరాజద్దాత్రు శోణాంఘ్రిపం
కరుహం దీర్ఘకరుఁ విశాలతరవక్షస్థాను నానామణి
స్ఫురితాకల్పవిభూషితుఁ సువదనుఁ నూభపుత్రికాధీశ్వరు
న్మరకోదండధరు ద్విలోకవిలసత్సౌందర్యు నేవించెదన్.

తా. మేఘమువలె నల్లనైనట్టియు పద్మములవంటికన్నులు గలిగినట్టియు విశాల
మైన వక్షస్థలముగలిగినట్టియు రెండుచేతులచే బ్రకాశించుచున్నట్టియు మంచిమోము
గలిగినట్టియు నెఱ్ఱనిపాదపద్మములు గలిగినట్టియుఁ బలులెఱంగు రత్నములచే జిత్రము
లగు నలంకారములతోఁ గూడినట్టియు ధనుర్భాణములచే జిహ్వాతుడైనట్టియు మూడు
లోకములయందు సామ్యములేని సుందరదేహము గలిగినట్టియు సీతతోఁగూడిన రాముని
నేవించుచున్నాను.

శ్లో. దివ్యారణ్యయతీంద్రనామనగరేమధ్యే మహామంటపే
స్వర్ణస్తంభసహస్రషోడశయుతే మంధారమూలాశ్రితే

నానారత్నవిచిత్రనిర్మలమహాసింహాసనే సంస్థితం
సీతాలక్ష్మణసేవితం రఘుపతిం సీతాసమేతం భజే.

33

మ. విదితారణ్యయతీంద్రనామనగర్వి • వెల్గొందు కల్పస్థలిన్
బదియార్వన్నె పసిండికంబములచే భాసిల్లు సౌధంబునం
దుదయూర్కద్యుతిపీఠమధ్యమమునం • దుర్వీతనూజాతనె
మ్మది సౌమిత్రియుఁ గొల్వ జెల్వలయ రామస్వామిఁ బ్రార్థించెదన్.

తా. ప్రళస్తమైన అరణ్యయతీంద్రనామ మగు పట్టణమున గొప్పమంటపమందు
మధ్యభాగమందు పదియారువేలబంగారు స్తంభములతోఁ గూడినట్టి మందారవృక్షమూల
ముం బొందినట్టి బహుత్వచిత్రమైన నిర్మలసింహాసనమందున్నట్టియు సీతాలక్ష్మణుల
చే నేవించఁబడినట్టియు సీతతోఁగూడినరఘునాథుని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. యత్పాదాంబుజసంభవాత్రిపథగాభాగీరథీముక్తిదా
లోకానాం హతకిల్బిషా భగవతీ మందాకినీ శాంభవీ
లోకేభాతి సరస్వతీసురనదీపుణ్యేందుకాంతిప్రభా
తం విష్ణుం భరతాగ్రజం రఘువరం సీతాసమేతం భజే.

34

మ. భవవిధ్వంసిని ముక్తిదన్ ద్రిపథగన్ • భాగీరథిన్ శాంభవిన్
దివిజహ్లాదిని శారదిన్ భగవతి • న్నీలోత్పలాస్తప్రభన్
భవుకాత్మగనె పాదపద్మమున నేపద్మాక్షుఁ డావిష్ణు రా
ఘవు సీతాన్విత రామచంద్రవిభు పత్కాజుంబు లర్చించెదన్.

తా. ఎవనిపాదపద్మమందుఁ బుట్టినగంగ భగీఁ ఘనికూతురై ముక్తి నిచ్చునది
యై లోకములపాపమును గొట్టివేయునదియై భగవత్స్వరూపయై మందాకినీ నామము గ
లదియై యీశ్వరునిభార్యయై సరస్వతీనదియై దేవనదియై పవిత్రమైనదియై చంద్ర
కాంతివంటికాంతి గలదియై లోకమందుఁ బ్రకాశించుచున్నదో అట్టి విష్ణుస్వరూపుఁ
డైనట్టియు భరతునియన్న యైనట్టియు సీతతోఁగూడిన రఘువంశశ్రేష్ఠుని నేవించు
చున్నాను.

శ్లో. యత్పాదాంబుజరేణునామునసతీముక్తింగతాయన్తహః
పుణ్యం పాతకనాశనం త్రిజగతాంభాతి స్మృతం పావనమ్
స్మృత్వా రాఘవ మప్రమేయ మమలం పూర్ణేంద్రమందస్థితం
తం రామం సరసీసుహృక్ష మమలం సీతాసమేతం భజే.

35

ఉ. ఏవిభుపాదరేణుకణ • మించుక సోకి యహల్యశాపమున్
బోవిడనాడె సంస్కరణ • పొందుగఁ జేసి కృతార్థమై జగ
త్పావని యంచుఁ గీర్తిఁ గనె • దత్సరసీరుహపత్రనేత్రు నీ
తావిభుఁ గైరవాస్తసమః ధామదరసి తు రాముఁ గొల్చెదన్.

తా. ఎవనిపాదపద్మమందలిఘాతచేత గౌతముసింభార్య శాపవిమోచనమును
బొందెనో ఎవనితేజస్సు పవిత్రమైనదియు స్మరించఁబడినదియై పవిత్రముచేయునట్టిది
యు నగుచు మాడులోకముల పాపనాశనముచేయుచు ప్రకాశించుచున్నదో అట్టి
రఘువంశమందుఁ బుట్టినట్టియుఁ బ్రహాశించ శక్యముగానట్టియు నిర్మలుఁ డైనట్టియుఁ
బూర్ణచంద్రనివంటిమందహాసము గలిగినట్టియు పద్మములవంటికన్నులు గలిగినట్టియు
నిర్మలుఁ డైనట్టియు సీతతోఁ గూడినట్టిరాముని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. వై దేహీకుచమండలాగ్రవిలసన్మాణిక్యహస్తాంబుజం
చందత్కంకణహారినూపురలసత్కేయూరహారాస్వితమ్
దిన్యశ్రీమణికుండలోజ్వలమహాభూషాసహస్రాన్వితం
వీరశ్రీరఘుపుంగవం గుణనిధం సీతాసమేతం భజే.

36

చ. జనకసుతాకుచోపరిలసన్మణిపాణిసరోజురత్న కాం
చనమకుటాంగదాద్యఖలః చారువిభూషణభూషితాంగు స
జననుతపాదపంకజ విశాలభుజాంతరు వీరరాఘవున్
దినమణివంశవర్ధనుః సతీయుతు నెంచి నమస్కరించెదన్.

తా. సీతయొక్క స్తనమండలముపైఁ బ్రకాశించుచున్న రత్నమైన హస్తపద్మ
ము గలిగినట్టియుఁ బ్రకాశించుచున్నకంకణములు హారములు కావికడియములు ప్రకా
శించుచున్న భుజకీర్తులు హావిశేషములు అనువానితోఁ గూడినట్టియు శ్రేష్ఠమైన మా
ణిక్యకుండలములతోడను బ్రకాశించుచున్న గొప్పయలంకారహస్తముతోఁ గూడినట్టి
యు గుణములకు స్థానమైనట్టియు సీతతోఁ గూడినట్టి రఘువంశశ్రేష్ఠుని నేవించుచు
న్నాను.

శ్లో. వై దేహీకుచమండలోపరిలసన్మాణిక్యహారావళీ
మధ్యస్థం నవనీతికోమలరుచిం నీలోత్పలశ్యామలమ్
కందర్పాయుతకోటిసుందరతనం పూర్ణేందుబింబాననం
కౌసల్యాకులభూషణం రఘుపతిం సీతాసమేతం భజే.

37

మ. ధరణీపుత్రికుచోపరిప్రవిలసన్ద్రత్నావళీమధ్యభా
సురపర్జన్యవిసీలరత్నసదృశున్ • సూనాస్త్రసాహస్రసుం

దనుః బూర్ణేందునిభాననుక్ రఘుపతిక్ • దైత్యాంతకుక్ గోసలే
శ్వరపుత్రీకులభూషణుక్ జనకజా•సంయుక్తుః బ్రాహ్మిచెదన్.

తా. సీతయొక్క స్తనముండలముపైఁ బ్రకాశించుచున్న మణిహారపజ్జీమధ్య
మం దున్నట్టియు వెన్నవలె మృదువైనశోభ గలిగినట్టియు నల్లగలువవలె నల్లనైనట్టియు
బహుమన్మథులవలె సుందరమైనశరీరము గలిగినట్టియుఁ బూర్ణచంద్రబింబమువంటి
మోము గలిగినట్టియు కాసల్యయొక్కకులమునకు (అనఁగా మాతామహావంశమునకు) అ
లంకారమైనట్టియు సీతతోఁగూడినట్టిఁగనునామని నేఁడంచుచున్నాను.

శ్లో. నై దేహీయుతవామభాగమతులం నందారుమందారికం
నందే బ్రస్తుతకీర్తివాసితతరుచ్ఛాయానుకారిప్రభమ్
నై దేహీకుచకుంకుమాంకితమహూరిస్కం మహాభూషణం
వేదాంతై రుపగీయమాన మసక్య త్ప్రీతాసమేతం భజే. 38

మ. ధరణీజాన్వితవామభాగు విమలుక్ • దాసామరానోకహుక్
సరసుక్ బ్రస్తుతకీర్తివాసితతరుచ్ఛాయానుకారిక్ ధరా
వరపుత్రీకుచకుంకుమాంకితలసద్వత్సుక్ మహాభూషణుక్
వరవేదాంతనిరంతరస్తుతు విభుక్ • వర్ణింతు సీతాయుతున్.

తా. సీతతోఁగూడిన యెడమపార్శ్వము గలిగినట్టియు సాయములేనట్టియు నను
స్కరించువారికిఁ గల్గువృక్షమైనట్టియు స్తోత్రముచేయఁబడినకీర్తిచేఁ బ్రకాశింపఁజేయఁ
బడినట్టియు చెట్టునీడను బోలిన కాంతిగలిగినట్టియు సీతయొక్క స్తనములకుందలి కుం
కుమచేఁ జిహ్నితమైన గొప్పవత్సులము గలిగినట్టియు గొప్పఅలంకారములు గలిగినట్టి
యు ఉపనిషత్తులచే నుతింపఁబడుచున్నట్టియు సీతతోఁగూడినరామునిఁ బలుమాలు నే
వించుచున్నాను.

శ్లో. నై దేహీ స్తనకుంభసంభ్రమపరీరంభాదృతం సింధుగం
రాకాచంద్రనిభాననం రఘువరం రాజీవప్రతేక్షణమ్
ప్రావృణ్మేఘునిభద్యుతిం స్థితయుతం హారావళీభూషితం
శ్రీరామం ప్రణమామి భక్తజనతాచింతామణిం సంతతమ్. 39

మ. రమణీయావనిజాపయోధరపరీరంభుక్ సముద్రస్థితక్.
గమలాక్షుక్ హాసితాననుక్ వరదు రాకాచంద్రబింబాస్య ర
త్నమయోద్యోతవిభూషణుక్ రఘువరుక్ • దాసామరానోకహుక్
విమలస్తవ్యఘనాఘనాంగు మది భావింతు గృహకాంక్షీ నై.

తా. సీతయొక్క స్తనకలశములయొక్క తొందరచేతనైనయాలింగనముం దాద
రము గలిగినట్టియు సముద్రమును బొందినట్టియు (అనగా సముద్రశయనుండనుట) పూ
ర్ణచంద్రునితో సమానమగు మొగము గలిగినట్టియు రఘుశ్రేష్ఠుడైనట్టియు పద్మము
రేకులవంటికన్నులు గలిగినట్టియు వర్షాకాలమేఘముతోఁ దుల్యమగుకాంతి గలిగినట్టి
యుఁ జిలునవ్వుతోఁగూడినట్టియు హరపశ్చులచే నలంకరించఁబడినట్టియు భక్తిసమూ
హమునకుఁ జంతాత్మ మైనట్టిరాము నెల్లపుడు ననుస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. వై దేహీరమణీ హిరణ్యతిలకం విశ్వంభరాపాలకం
వర్ధిష్టుం వివిధాయుధేషు నిపుణం విద్యజ్జనశ్రీకరమ్
విద్యావాసగృహం వియచ్ఛరనుతం విద్యుత్ప్రకాశాంబరం
విప్రత్రాణవిధేయ మాదిపురుషం శ్రీరామచంద్రం భజే. 40

మ. క్షీతిపుత్రీరమణుక్ హిరణ్యతిలకుక్ • శ్రీరాము వర్ధిష్టు ర
క్షీతవిశ్వంభరు దేవతావీనుతు రాజీవాక్షు విప్రాననుక్
తతవిద్యజ్జనశ్రీకరుక్ సకలవిద్యావాసు సౌదామినీ
ద్యుతిచేలుక్ వివిధాస్త్రశస్త్రనిపుణుక్ • దోషాహహుక్ గొల్చెదన్.

తా. సీతయే బంగారుబొట్టుగాఁ గలిగినట్టియు భూమినిబాలించునట్టియు వృద్ధిఁ
బొందునట్టియు సమస్తాయుధములయందుఁ శేర్పరియైనట్టియు విద్వాంసులకు శోభను జే
యునట్టియు విద్యలకు నివాసస్థానమైనట్టియు దేవతలచే స్తోత్రముచేయఁబడినట్టియు మె
ఱపువంటి శోభగలవస్త్రము గలిగినట్టియు బ్రాహ్మణసంరక్షణమునకు నధీనుఁ డైనట్టి
యు నాదిపురుషుడైన శ్రీరామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. వై దేహీవశవర్తనం రణజతం రత్నాకరాగాణం
పక్షిగ్రీవ మదావహం పటుభుజం పద్మాప్తకోటిప్రభమ్
విష్ణుం జిష్ణు మవార్యశౌర్యనిలయం నీలాంబుదశ్యామలం
రత్నాలంకరణాన్వితం రఘుపతిం శ్రీరామచంద్రం భజే. 41

మ. అననీజావశవర్తివిష్ణురఘురామాంధీశు దోస్సారునిక్
రవికోటిద్యుతినిలసీరిదనిభుక్ • రత్నాకరాగారు రా
ఘువు సర్వాత్మ నవార్యశౌర్యుఁ గనకాకల్పోజ్జ్వలుక్ పక్షికం
రవినిర్భేదను విష్ణునిక్ హృదయపీఠంబందు భావించెదన్.

తా. సీతకు వశమందుండఁగట్టియు యుద్ధమధుడు జయించునట్టియు సముద్రము
సహము గలిగినట్టియు రాక్షసమదమును గోసివేసినట్టియు సమర్థములైన హస్త

గలిగినట్టియు కోటిసూర్యులకాంతి గలిగినట్టియు వ్యాపకస్వభావుడను యస్వభావుడు
 నైనట్టియు అష్టగింపశక్యముగానిశౌర్యమునకు స్థానమైనట్టియు నల్ల మేఘమువలె నల్ల
 నైనట్టియు రత్నాలంకారములతోఁగూడినట్టియు రఘుపతియగు శ్రీరామచంద్రుని నేవిం
 చుచున్నాను.

శ్లో. దేవానాం హితకారణేనభువనే ధృత్వానతారిం ధ్రువం
 రామం కౌశికయజ్ఞవిఘ్నదళనం తాటకాసంసారిమ్
 నిత్యం గౌతమపత్ని శాపదళన శ్రీపాదరేణుం శుభం
 శంభోరుత్కటచాపఖండనమహాసత్వం భజే రాఘవమ్.

42

గ. అమర హితార్థ మై ధరిణియు దవతారముఁ దాల్చి తాటక
 సమయగఁ జేసి గాఢసుతఃసత్రవిఘాతుల సంహరించి ప
 త్కమలపరాగరాజమునిఁకాంతకు శాపముఁ బాపి శంభుచా
 పము ననలీల ద్రుంచినశుభంకరు రాఘవు నాశ్రయించెదన్.

తా. దేవతల కిష్టముఁ జేయుట యనుహేతువుచేత భూమియం దవతారముధరిం
 చి శాశ్వతుఁడైనట్టియు విశ్వామిత్రయజ్ఞవిఘ్నమును బోగొట్టినట్టియుఁ దాటకను సం
 హరించునట్టియు అహల్యాశాపమును గొట్టివేసిన పాదధూళి గలిగినట్టియు శుభస్వరూ
 పుఁడైనట్టియు శివునిగొప్పధనుస్సు ఖండించినట్టి గొప్పబలము గలరాముని నేవించు
 చున్నాను.

శ్లో. రాజీవనేత్రరఘుపుంగవరామభద్ర
 రా కేందుబింబసదృశానననీలగాత్ర
 రామాభిరామరఘువంశసముద్భవత్వం
 శ్రీరామచంద్ర మమదేహి కరావలంబమ్.

43

ఉ. సారసపత్రనేత్ర రఘుఃస త్తమ నీరదనీలగాత్ర శృం
 గారనిధీశరచ్చశివిఁకాసితవక్త్ర మహాత్మ రాఘవా
 శ్రీరఘువంశవార్ధిమణిః శ్రీరమణీముఖపద్మభాస్కరా
 ధీరజనావనారఘుపతీ యభయంబు నొసంగ వే దయన్.

తా. పద్మమువంటి కన్నులుగలవాఁడా ! రఘుశ్రేష్ఠుఁడా ! పూర్ణచంద్రుం
 బములతో సమమగు ముఖముగలవాఁడా ! నల్లనిదేహముగలవాఁడా ! సుందరులలో
 సుందరుఁడా ! రఘువంశమందుఁ బుట్టినవాఁడా ! రామచంద్రా ! రామభద్రా ! నాకుఁ
 జేయుతనిమ్మి.

శ్లో. ముకురరుచిరగండం పుండరీకాభతుండం
కరికరభుజదండం రాద్రతేజోగ్నికుండమ్
నమితభువనపండం భేదితోగ్రారిమండం
గుణనికరకరండం నౌమిరామప్రచండమ్.

44

మ. ఘనరాద్రజ్వలదగ్నికుండనిభురః క్షుప్త్యాహవిధ్వంసకుః
ధనసద్యాపిణు తుండితుండసమదోర్ధ్వం ప్రచంకుః సరో
జనినాభుః ముకురాభగండయుగళుః • సర్వాత్మ సర్వప్రపం
చచతాఘోద్యయు సద్గణాకరు రఘుః స్వామిః మదిః గోల్చెదన్.

తా. అద్భుతమవలె సుందరములైనచెక్కులు గలిగినట్టియు పద్మశోభగల ముఖ
ము గలిగినట్టియు నేనుఁగఁతొండములవంటిచేతులు గలిగినట్టియు భయంకరముగా నుం
డుతేజస్సున కగ్నికుండమైనట్టియు నమస్కరించుచున్న లోకసమూహము గలిగినట్టియు
బ్రద్దలుచేయఁబడిన భయంకరశత్రుమండలము గలిగినట్టియు గణసమూహమునకుఁ బెట్టె
యైనట్టియుఁ దీక్షణరూపుడైనరాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. కోదండకాండవినివేశితబాహుదండ
మాఖండలాద్యమరణర్షి తపుష్పనర్షమ్
ఆయోధనస్థితరజఃపరిధూసరాంగ
మప్యూజైతం రఘువరేంద్ర మరిప్రభేదమ్.

45

మ. దనుజాధీశవిదారి యై ప్రకటయుః ధత్మౌః సరాగోల్లస
త్తమః డై వాసవముఖ్యదేవతలు మం దారిప్రసూనప్రవృ
ష్టిని వర్షింప శరాసనాగ్రకరుఁ డై • చెల్వొంద సూర్యాన్వవా
యనదీశోత్పలమిత్ర రామవిభు సీతాధీశుఁ బ్రార్థించెదన్.

తా. ధన్వండుమందుంచఁబడిన భుజాదండము గలిగినట్టియు నింద్రుఁడు మొదల
గు దేవతలచే వర్షింపఁబడిన పువ్వులవాస గలిగినట్టియు యుద్ధమందున్న భూళిచే మలిన
మగుదేహము గలిగినట్టియు బలము గలిగినట్టియు శత్రువులను ఛేదించునట్టి రఘుశ్రేష్ఠు
నిఁ గొలుచుచున్నాను.

శ్లో. సేవ్యం శ్రీరామమంత్రం శ్రవణశుభకరం శ్రేష్ఠసుజ్ఞానిమంత్రం
స్తవ్యం శ్రీరామమంత్రం నరకదురితదుర్వారనిర్ఘాతమంత్రమ్
భవ్యం శ్రీరామమంత్రం భజతు భజతు సంసారనిస్తారమంత్రం
దివ్యం శ్రీరామమంత్రం దివిభువివిలసన్మోక్షరక్షకమంత్రమ్.

46

చ. శ్రవణశుభ్రకరంబు పటుఁ సంస్మృతితాపనివారకంబు శౌ
రవముఖ హేతుదుష్కృతనిఁ గాకరణంబు నిపుప్రహాణమున్
భువిదివిసుప్రకాశితము • మోక్షదమున్ సువివేకకారణం
బవు రఘురామనామకమఁ హామనుజస్వ మొరర్తు నిత్యమున్.

తా. నేవించఁదగినట్టియుఁ జెవులకు శుభమును జేయునట్టియు శ్రేష్ఠజ్ఞానులమం
త్రమైనట్టియు స్తోత్రముఁజేయఁదగినట్టియు నగకములకుఁ బాపములకు నివారించ శక్య
ముగాని పిడుకైనట్టియు తేనుకరమైనట్టియు సంసారము దాటించునట్టియు శ్రేష్ఠమైన
ట్టియు భూమ్యాకాశములయందలివారికి మోక్షరూపసంతోషమునకు ముఖ్యమైన శ్రీ
రామమంత్రమును జనము నేవించుఁగాక నేవించుఁగాక.

శ్లో. ఆజానుబాహు మరవిందదృశం శుభాంగమ్
రాజాధిరాజ మఘరాజతమఃపతంగం
శ్రీజానకీముఖసరోరుహమ త్తభృంగం
శ్రీనాయకం హృది భజామి కృపాంతరంగమ్.

47

మ. అరవిందాయతపత్రనేత్రు నరకఁల్యాణాంగు శ్రీజానకీ
తరుణీవక్త్రసరోజమ త్తమధువున్ • దైత్యారి నాజానుబా
హు రమేశున్ గలుపాంధకారరవినాఁద్యున్ సత్కృపాంభోధిను
దరునిన్ రాజలలాము రామవిభు నానందంబునం గొల్చెదన్.

తా. మోక్షార్థప్రసంతము భుజములు గలిగినట్టియు బద్మములవంటి కన్నులు
గలిగినట్టియు శుభవగుడేహము గలిగినట్టియు రాజులకు రాజైనట్టియుఁ బాపపక్షి
యను చీకటికి సూర్యుఁడైనట్టియు సీతాముఖపద్మమునకుఁ దుష్టదయైనట్టియు లక్ష్మీ
కిఁ బెనిమిటియైనట్టియు దయాహృదయుఁడైన రాముని మనస్సున నేవించుచున్నాను.

శ్లో. ఏకేనబాణ మపరేణ కరేణ చాపం

హస్తాద్వహంత మసమానజటాశిరస్కమ్
సీతాసహాయ మనుజేన సమంచరంతం

శ్రీరామచంద్ర మనిశం కలయామి చిత్తే.

48

చ. కరయుగళప్రదీప్తశరఁ కాన్ముకుఁ డై నిపునాశికారి యై
స్ఫురితజటాశిరస్కుఁ డయి • భూమిసుతాయుతుఁ డై శ్రితార్ద్రసం
హరుఁ డయి తారహరధరుఁ డై సహలక్ష్మణుఁ డై చరించును
స్థిరు రఘురాము సంస్థరణఁ జేసి యభీష్టముఁ జెందు చిత్తమా.

తా. ఒకచేత బాణమును మఱియొకచేత ధనుస్సును సంశోషమువలన కహిం
చుచున్నట్టియు గొప్పజటలు శిశువున గలిగినట్టియు సీతకు సహాయుడైనట్టియుఁ ద
మ్మునితో సంఘరించుచున్నట్టి శ్రీరామచంద్రు నెల్లపుడు చిత్తమందుఁ దలఁచు
చున్నాను.

శ్లో. ఆమీలయన్ దశశిరోవదనాంబుజాత

మున్మీలయన్ జనకజానయనోత్పలేచ

ఆనందయన్ సకలజీవచకోరరాశిం

శ్రీరామచంద్రవిభు రస్తు మదీయచిత్తే.

49

చ. ఘనబలబాహుశౌర్యదశఃకంఠముఖాంబుజముల్ మొగుడ్ప భూ

తనయవిశాలనేత్ర కుముదద్వయమున్ వికసింప సర్వస

జనవరచాతకానళికి • సంభ్రమ మొప్పు సముత్సహింపజే

సినరఘురామచంద్రునుతి • చే సస్పృహత్వము నెంచు చిత్తమా.

తా. రామణ ముఖపద్మమును ముకుళింపజేయుచు సీతానేత్రపద్మములను విక
సింపజేయుచు సమస్తప్రాణులనెడు చకోరపక్షులసమూహమును ఆనందింపజేయు
చు నున్న శ్రీరామచంద్రప్రభువు నామఃస్మరణం దుండుఁగాక.

శ్లో. రామం పురాణపురుషం రమణీయవేశం

రాజాధిరాజమకుఃకాచ్ఛితపాదపీఠమ్

సీతాపతిం సుసయనం జగదేకవీరం

శ్రీరామచంద్ర మనిశం కలయామి చిత్తే.

50

ఉ. రాముఁ బురాణపురుషుని • రాజలలామకిరీటసన్నతి

స్తోమవిరాజమానపదః • శోయదుహద్వయు రమ్యవేశునిన్

దామరసాక్షు భూసతిసు • తారమణున్ జగదేకవీరు శ్రీ

రాము గుణాభిరాముని నిరంతరమున్ స్మరియింపు చిత్తమా.

తా. పూర్వపురుషుడైనట్టియు మనోహరవేశము గలిగినట్టియు రాజులకు రా
జులైనవారికిరీటములచేఁ బూజింపఁబడినపాదపీఠము గలిగినట్టియు సీతకుఁ జెనిమిటి యై
నట్టియు మంచి నేత్రములు గలిగినట్టియు జగత్తులయందు ముఖ్యవీరుడైన రామచంద్రు
నెల్లపుడు చిత్తమందుఁ దలఁచుచున్నాను.

శ్లో. సింహాసనస్థం సురసేవితన్యం, రత్నాంకితాలంకృతపాదపద్మమ్

సీతాసమేతం శశిసూర్యనేత్రం, రామం భజే రాఘవరామచంద్రమ్.

మ. ఘనసింహాసనసంస్థితృణ దివిజసంఘాతార్చితృణ రత్నకాం
చనసందీపితపాదుకాంఘ్రికమలుక • త్తృపుత్రికాసంయుతుక
వనజాతాప్తశశాంకనేత్రుఁ గరుణావర్ధిష్ఠ రాముక సనా
తను దాసాంగణకల్పకద్రుచుము సద్భక్తిక బ్రశంసించెదన్.

తా. సింహాసనమందున్నట్టియు దేవతలకు సేవించదగినట్టియు రత్నములచేత న
లంకరించబడిన పాదపద్మములుగలిగినట్టియు సీతతోఁ గూడినట్టియు గండ్రకూర్మములు
నేత్రములు గలిగినట్టియు రఘువంశరాజులకు సంకోషింపఁజేయు చంద్రుఁడైన రాముని
సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సుగ్రీవమిత్రం సుజనానురూపం
లంకాహరం రాక్షసవంశనాశమ్
వేదాశ్రయాంగం విపులాయతాక్షం
రామం భజే రాఘవరామచంద్రమ్.

52

మ. సుజనానాదకరుక విశాలనయనుక • సుగ్రీవసన్నితృనిక
రజనీసంచరవంశనాశదహనుక • రాజేంద్రు లంకాహరుక
విజయశ్రీలసితాంగు రామవిభు పృథ్వీపుత్రికానాయకుక
భజియింతుక నిరతంబు రాఘవపరబ్రహ్మంబు నిష్టాప్తికిన్.

తా. సుగ్రీవునికి స్నేహితుఁడైనట్టియు మోగ్యుల కనుకూలుఁడైనట్టియు లంక
ను సంహరించినట్టియు రాక్షసవంశమును నశింపఁజేసినట్టియు వేదముల కాధారమైన
దేహముగలిగినట్టియు రాఘవరామచంద్రుఁడైన రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. అనంతకీర్తిం వరదం ప్రసన్నం, పద్మాసనం సేవకపారిజాతమ్
రాజాధిరాజం రఘువీరకేతుం, రామం భజే రాఘవరామచంద్రమ్.

చ. అనుపమకీర్తిసాంద్రు నిరంతాశ్రితస్వర్కహిజాబు విశ్వమో
హనుని సహస్రపత్రకమలాలసను రాజలలాము రాఘవుక
ఘను రఘువీరకేతువఘఘస్కరునిక వరదుక బరాత్పరుక
జననుతు రామభూవిభుః బ్రహ్మన్నునిగా భజియింతు నెమ్మదిన్.

తా. అంతములేనికీర్తి గలిగినట్టియు వరములనిచ్చినట్టియు శాంతుఁడైనట్టియు
పద్మమువంటి మొగముగలిగినట్టియు భక్తులకుఁ బారిజాతవృక్షమైనట్టియు రాజులకు రా
జైనట్టియు రఘువంశరాజులకుఁ బ్రధానుఁడైనట్టి రాఘవరామచంద్రుఁడైన రాముని సే
వించుచున్నాను.

శ్లో. పద్మాసనస్థం సుర సేవితవ్యం, పద్మాలయానందకటాక్షపీక్ష్యం
గాంధర్వవిద్యాధరగీయమానం, రామం భజే రాఘవరామచంద్రమ్.

మ. అమరస్తోమసతాంఘ్రిపద్మయుగసాహస్రసారమధ్యస్థితుఁ
గమలానందకటాక్షపీక్షణపరుఁ • గంధర్వగానప్రియుఁ
విమలుఁ రాఘవురామచంద్రు వరదుఁ • విశ్వాత్తు విశ్వంభరుఁ
సుమకాండాయుతసుందరుఁ గొలిచెదఁ • శుద్ధాంతరంగంబునన్.

తా. పద్మాసనమందఁ న్నట్టియు దేవతలకు సేవించఁదగినట్టియు లక్ష్మీయొక్క
ఆనందముతోఁ గూడిన క్రింగంటిచేఁ జూడఁదగినట్టియు గంధర్వులచే విద్యాధరులచే
గానము చేయఁబడుచున్నట్టియు రాఘవరామచంద్రుడైనరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. అచింత్య మవ్యక్త మనంతరూపం
మద్వైత మానంద మనాదిగమ్యమ్
పుణ్యస్వరూపం పురుషోత్తమాఖ్యం
రామం భజే రాఘవ రామచంద్రమ్.

55

చ. అనఘు నచింత్య నవ్యయు ననంత నమేయు ననాదిగమ్యు పా
వనసుచరిత్రు నద్వయు నవాజ్ఞయు నచ్యుతు బుణ్యరూపునిఁ
ఘను బురుషోత్తము స్మరమకారుణికుఁ రఘురామచంద్రు స
జ్జననుతు రాఘవ్రు వరదు • సంతత మెంతు హృదంతరంబునన్.

తా. ఊహింప శక్యముగానట్టియు స్ఫుటముగానట్టియు అంతములేని రూపము
గలిగినట్టియు రెండవస్తువులేనట్టియు నానందస్వరూపుడైనట్టియు మొదటినుండియుఁ
బొంద శక్యముగానట్టియు పుణ్యరూపము గలిగినట్టియు పురుషోత్తముఁ డను పేరుగల
రాఘవరామచంద్రుడగు రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. మందస్థితం కుండలగండభాగం
పీతాంబరం భూషణభూషితాంగమ్
సీలోత్పలాంగం భువనైకమిత్రం
రామం భజే రాఘవరామచంద్రమ్.

56

చ. దరహాసితాననాంబురుహం • దప్తసువర్ణ వినూత్న రత్న వి
స్ఫురితకిరీటకుండలవిభూషణభూషితు భవ్యకాంచనాం
బరుఁ గుముదాభగ్రాతు మునివందితునిఁ భువనైకమిత్రు సు
స్థిరసుచరిత్రు రామవిభుఁ • జిన్నయు రాఘవు నాశ్రయించెదన్.

తా. చిఱునవ్వుగలిగినట్టియు కుండలములు గండస్థలములయందుఁ గలిగినట్టియు పచ్చనిబట్ట గలిగినట్టియు ఆలంకారములచే నలంకరింపఁబడినదేహము గలిగినట్టియు నల్ల కలువలవంటిశరీరము గలిగినట్టియు లోకములకు ముఖ్యస్నేహితుడైన రాఘవరామచంద్రుఁడగురాముని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. డిండిరహాసమణికుండలచారుకర్ణ
దోర్దండశౌర్యజతభండనశౌర్యధీర
కోదండకాండపరిమండితపార్థవేంద్ర
వేదండయానజయరాఘనరామచంద్ర.

67

చ. ఘనమణికుండలోల్లసితకర్ణశర్కరాసనకాండిమండితున్
జనవరు గుంభిరాడ్లమను శారదఫేనపటీరహాసురు
రనమదగర్వనిర్హరణచాగుభుజాబలశౌర్యధుర్యుస
జననుతచర్యురాము ననిశంబు నుతించెద నిష్టసిద్ధికిన్.

తా. నురుగువంటి నవ్వుగలవాఁడా ! మాణిక్యకుండలములచే సుందరమయిన కర్ణములుగలవాఁడా ! భుజపరాక్రమముచే జయించఁబడిన యుద్ధముగలవాఁడా ! శౌర్యముచేత ధైర్యముగలవాఁడా ! ధనుర్దండముచే నలంకరించఁబడినవాఁడా ! రాజశ్రేష్ఠుఁడా ! ఏమఁగు నడకగలవాఁడా ! రాఘవరామచంద్రా ! సర్వోత్కృష్టుఁడవగుము.

శ్లో. లోకాన్ సప్తనినాదయన్ హరిహాయ స్యాంతర్భయం వర్ధయన్
సప్తానాంచ భువాం ప్రకంప ముదయన్ సప్తార్ణవాన్ ఘూర్ణయన్
ఉస్మిలాని రసాతలాని జనయన్ సప్తాపి పృథ్వీధరాన్
సుశ్రీరాఘవ బాహుదండవిదళతోదండచండధ్వనిః.

68

మ. తతసప్తాంబుధులు స్థితిధరసంతానంబులున్ ఘూర్ణిలెన్
శతమన్యుం డతిభీతిజెందె బ్రబలెన్ • సప్తార్ధ్వలోకంబు లా
యతవిభ్రాంతి నధోజగంబు జనము • ల్వాన్వలోలతం జెందె భూ
పతిరామాధిప బాహుదర్పదళినప్రధ్వంసచాపధ్వనిన్.

తా. రామునిభుజాదండముచే బ్రద్ధలైన ధనుస్సుయొక్క తీక్ష్ణమైనధ్వని యేడు లోకములను ధ్వనింపఁజేయుచు నిండ్రునిచిత్తమందు భయమును వృద్ధిఁజేయుచు సప్త భూములకు వణకును బుట్టించుచు నేడునముద్రములను గలచుచు పాతాళలోకములను సంహరించుచు సప్తకులపర్వతములను గదలుచుచు వ్యాపించెను.

శ్లో. బ్రహ్మాండం దళయన్ వియద్విదళయన్ భోగీశభోగస్థలే
సంత్రాసంజనయన్ సముద్రపటలీతోయం సముద్వేలయన్
దిక్పాలానఃక్షోభయన్ కులగిరాదీర్ణత్వ మాపాదయన్
సక్షత్రాణిచ పాతయన్విలసతే శౌరే ర్ధనుర్జ్యారవః.

59

మ. తనకోదండగుణధ్వని నృగిలె ఖంధానంబు బ్రహ్మాండమున్
నగధుల్ బొల్లె దిగీశపక్షి నణకె • వ్యాభేంద్రభోగంబు లె
ల్లను సంత్రాసము నొందె బర్వతము లల్లాడె నహిం డుల్లె గ్ర
క్కున సక్షత్రము లట్టిరామవిభు గాఁగూత్తు నృశంసి చెదన్.

తా. శ్రీరాముని వింటినారియొక్కధ్వని బ్రహ్మాండమును బ్రహ్మణ్యజేయుచు నా
కాశమున ఒగులించుచు శేషునిపడేగలయందు భయమును బుట్టించుచు సముద్రములనీటి
ని ఒడ్డు దాటునట్లుగాఁజేయుచు దిక్పతులను ఖోభ పెట్టుచు కులపర్వతములయందు బ్ర
హ్మగుటను సంపాదించుచుఁ జుక్కలను ఒడఁగొట్టుచుఁ బ్రకాశించుచున్నది.

శ్లో. యశ్చండగాంభీర్యధనుర్విజేతా, భూమాండలీపుణ్యకృతావతారః

ఆఖండలద్వై రమరై రుషేతః, కోదండపాణిః కులదైవతం నః.60

ఉ. ఎన్వఁడు ధాత్రినుండలి సహీసమహాసుకృతావతారకుం

డెన్వఁడు విల్లు చేగొని జయించువిరోధుల నిన్నుమానసుం

డెన్వఁడు బ్రహ్మరుద్రదివిఁ జేంద్రముఖామరదేవవేష్టేతుం

డెన్వఁడు చాపపాణియుతుఁ • డెంచఁగ మత్కులదైవతం బగున్.

తా. ఏరాముఁడు తీక్ష్ణమగు గాంభీర్యముగల ధనుస్సుచే జయించువాఁడో భూ
మాండలముయొక్క పుణ్యముచేతఁ జేయఁబడిన యవతారము గలవాఁడో ఇంద్రుఁడు
మొదలగు దేవతలతోఁ గూడుకొన్న వాఁడో అట్టిధనుస్సు హస్తమందుఁ గలరాముఁడు
మాకుఁ గులదైవము.

శ్లో. వై దేహ్యసమమేత్యరాజ్య మసినం సౌవర్ణసింహాసనే

మందారద్రుమవాటికాంతరమహాశ్రీచంద్రకాంతాలయే

తై కేయీతనయాంజనాతనయసత్సౌమిత్రిసంసేవితం

మేఘశ్యామ ముదారిహాసనదనం శ్రీరామచంద్రం భజే.

61

మ. సిరకల్పస్థలచంద్రకాంతనసలే • సింహాసనాసీనుఁ డై

నిరితంబున్ ధరించేనుతాసహితుఁ డై • నీలోత్పలశ్యాముఁ డై

దరహాసాననుఁ డై మరుత్సుతసుమిత్రాపుత్రకై కేయిన
ద్వరపుత్రాచ్చితుఁ డై నరామజననాఁ ధన్వామి బ్రాహ్మిం చెదన్.

తా. సీతతోఁ రాజ్యమును బొంది పంగారవృత్తుములతోఁటలా గొప్పకంద
కాంతగృహమందు బంగాన పేమందు ధీరతాంబునేయలత్తు శత్రుఘ్నలచే నేకం
దబళుచున్నట్టియు మేఘమునలె నల్లనెట్టియు మించిమందహాసముతోఁగూడెన ము
గముగలిగిన శ్రీరామచంద్రుని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. నై దేహ్యఃపులకాంకురాచ్చితతనువ్యాలంబహస్తాంబుజో
హస్తేమోదితరత్నకంకణరవఃకల్పద్రుమాణాంననే
పాదాభ్యాం మణిపాదుకాద్యతికరప్రేంఖన్నఖాభ్యాం చర
న్నిష్టాలాఽనుధానసం దిశేతు మే శ్రీరామచంద్రో హరిః. 62

మ. తతమందారననాంతరంబున లసద్రత్నావళిపాదుకా
ద్యుతి జెల్వొందానఖోజ్జ్వలాంఘ్రియుతుఁడై యోషాసమాశ్లేషరిం
జతరోమాంచితగాత్రుఁ డై యలరు నాశ్రీరామచంద్రుండు గూ
కతికారుణ్యత నిచ్చు సత్సరససల్లాపామృతం బెప్పుడున్.

తా. కంఠములతోఁబయిండు సీతయొక్క పులకాంకుర
న్న దేహమందు వ్రేలుచున్న హస్తపద్మము గలిగినట్టియు చేతియందు
కన్నకంకణములధ్వని గలిగినట్టియు మాణిక్యముల పావుకోళ్లకుఁ గాంతినిఁ
పించుచున్న గోళ్లుగల పాదములచే సంచరించుచున్న శ్రీరామచంద్రుఁ
డు నాకు మించిమాటలనెడు సమృతరసము నిచ్చుఁగాక.

శ్లో. వామాంకస్థితజానకీకుచయుగే విస్రస్తహస్తాంబుజం
ప్రపోజ్యంభాననపంకజోపరిసద్విస్పృష్టబింబాధరమ్
సత్తారేణవిశిష్టకంకణరవేచోంకారశబ్దాశ్రయే
భాంతం శారదచంద్రహాస మనిశం నందే సదారాఘపమ్. 63

ఉ. దాపలిపార్శ్వమం దలరు • ధాత్రీసుతాకుచకుంభయుగ్మసం
దీపితహస్తపంకజు వినిర్మలశారదచంద్రహాసునిన్
శ్రీపతివిద్రుమాధరు హరిన్ బ్రణమ్రోజ్జ్వలకంకణస్వనున్
క్షౌపతివిస్ఫుటాబ్జముఖు • జానకీరాము భజంతు నెప్పుడున్.

తా. ఎడమతోడయంద సీతయొక్క కుచద్వంద్వమందు వ్యాపించిన హస్తపద్మ
ములు గలపాదములు ఆపులించుచున్న ముఖపద్మముపైఁ బ్రకాశించుచున్న స్పష్టముగ

దొండపండువంటి యధఃముగలిగినట్టియు ఓంకారమున కాధారమైన తారకమంత్రములతోఁగూడిన కంకణధ్వనియందుఁ బ్రకాశించుచున్నట్టియు శరత్కాలచంద్రుని వంటి నవ్వుగలరాము నెల్లపుడు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. నై దేహీసహితంచ లక్ష్మణయుతం కై కేయపుత్రాన్వితం
సుగ్రీవంచ విభీషణానిలనుతౌ నీలం నలం సాంగదమ్
విశ్వమిత్రవసిష్ఠగౌతమభరద్వాజాదికాః మానయాః
రామౌ మారుతినేవితః స్మరతు మాం సామ్రాజ్యసింహాసనే. 64

మ. జనకాత్మోద్భవలక్ష్మణాఖ్యయుతుఁడై • సామ్రాజ్యపీఠస్థుఁడై
దనుజేశ్వరార్కజవాయుబాంగదభరః • ద్వాజాత్రిబహుతనం
దసగాధేయవిరోధిఘాతిభరతుల్ • నానాప్రకారంబులక
దినముకొ గొల్వఁ జెలంగురామవిభు నర్థిం గొల్తు నిష్టాప్తికిన్.

తా. సీతతోఁగూడినవాఁడై లక్ష్మణునితోఁగూడినట్టి శత్రుఘ్నునితోఁగూడినట్టి భరతుని సుగ్రీవాదులను విశ్వమిత్రాదులను గౌరవించుచు ఆంజనేయునిచేత నేనిండుచున్న రాముఁడు సామ్రాజ్యపీఠమందుండి నన్నుఁ దలచుగాక (అట్టిసమయ న నేను రామునితలంపునకు వచ్చినట్టైనఁ గృతార్థుఁడనగుదు నని తాత్పర్యము).

శ్లో. రామఃప్రాంజలి మగ్నితోనిలనుతం సౌహార్ద మాదర్శయ
ప్రాంచచ్ఛామరయుగ్మభాసితకరాః పశ్చాత్ స్థలే పార్శ్వయోః
సామాంకే వనిజాం విభీషణముఖాః సంభావయా బోధయా
ధీముద్రాకరతత్త్వరూప మవతాత్ సామ్రాజ్యసింహాసనే. 65

మ. వరభద్రదాసనుఁడై సతీసహితుఁడై • భారతల్ సితచ్ఛత్రచా
మరముకొ బశ్చిమపార్శ్వభాగమునఁ బ్రేమక దాల్చి సామీరిముం
దరకేల్మోడ్చి విభీషణాదులను బోధక దెల్పుచుకొ భవ్యసు
స్థిరముద్రాకరతత్త్వరూపి యగునాశ్రీరాము నేవించెదన్.

తా. ఎడటదోసిలిగల ఆంజనేయుని గొడుగుచేతను ఉన్నతమైన వింజామర జోటిచేతను బ్రకాశించుచున్న హస్తములుగలవారై వెనుకను పార్శ్వములయందున్న విభీషణాదులను ఎడమతోడపై సీతను గౌరవించుచు స్నేహమును జూపుచు జ్ఞానముద్రచేతఁగల పరతత్త్వమును (అనఁగా జ్ఞానముద్రగల హస్తముచేఁ దెలుపఁదగినతత్త్వమును) బోధించుచు సామ్రాజ్యపీఠమందున్న రాముఁడుఁ డక్షించుఁగాక.

శ్లో. పౌగండహితబాలకైః పరివృతః పూర్ణేందుకాంతాననః
ప్రీత్యాబద్ధవిచిత్రహేమనసనే సంసక్తకాంచీగుణః
ఆజానుప్రవిలంబబాహుయుగళశ్శ్యామాంబుభృద్విగ్రహేన
భ్రాతృస్వానుచర శ్చరాచరగురుః పాయాత్సదా రాఘవః. 66

మ. వటుపౌగండవచున్కుఁ డర్భకనిజఁ బ్రాతృన్యయుక్తుఁడు స
త్కటిబద్ధాంచిత హేమనస్త్రవిలసఁ త్కాంచీగుణోల్లాసివి
స్ఫుటనీలాంబుదవర్ణ విగ్రహుఁడు సాఁ పూర్ణేందువక్తుఁడు
రీటశౌర్యుఁడు విలంబబాహుఁ డగుశీఁ రాముఁడు నక బ్రోవుతన్.

తా. పౌగండవచున్కునందు ఇట్టలైన బాలురతోఁ గూడినవాడై పూర్ణచంద్ర
ప్రనివంటి మొగము గలిగినట్టియు సంతోషముచే ధరించఁబడిన బంగారుబట్టనుండుఁ
దగులుకొన్న మొలత్రాడుగలిగినట్టియు మోకాళ్లపశ్యంతము వ్రేలుచున్న భుజద్వంద్వ
ముగలిగినట్టియు నల్ల మేఘమునంటిదేహముగలిగినట్టియు తమ్ములేతనభృత్యులుగలిగినట్టి
యు జంగమస్థావరములకు గురువైనరాముఁ డెల్లపుడు రక్షించుఁగాక.

శ్లో. వై దేహీరమణీయనక్త్రిననజప్రద్యోతఖద్యోతనం
కేళీనద్మనిరత్నదీపకళికాకాంతే వసంతం హరిమ్
సౌరభ్యప్రసవప్రయుక్తవిలసచ్ఛయ్యాంతరే శాయినం
శ్రీమంతం రఘునంశదీపకమణిం శ్రీరామచంద్రం భజే. 67

మ. స్థిరకేళీభననాంతరాంతరవితఁ ద్రిప్రావృతం బైనభా
సురసౌరభ్యప్రసూనతల్పమున నాఁ ట్కోణీసుతావక్త్రితా
మరసాహస్కరుడై రహించుహరి శ్రీమంతుఁ గకుత్స్థాన్వయ
స్ఫురరత్నం బగురామచంద్రుఁ డలఁతుఁ • బూర్ణానుకంపానిధిన్.

తా. సీతయొక్కసొగసైన ముఖపద్మమునకుఁ బ్రకాశించుచున్న సూర్యుడైనట్టి
యు రత్నదీపములచే మనోహరమైన కేళీగృహమందున్నట్టియు విష్ణురూపుడైనట్టియు
పరిమళముగల పుష్పములతోఁ గూడిన శయ్యయందు శయనించినట్టి శోభగలిగినట్టియు
రఘువంశమును బ్రకాశింపఁజేయు రత్నమైన రామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. రామోబద్ధపయోనిధి ర్గుణనిధి ర్గత్వా సమం వానరైః
లంకాం ప్రాప్య సకుంభకర్ణదనుజం హత్వా రణే రావణమ్
తత్ర స్థాప్య విభీషణం పునరగా త్సీతాపతిః పుష్పకం
చారూఢః పునరాగత స్సభృతనాక్ ధాత్రీ మజః పాతునః. 68

మ. బలముల్ గొల్వగ వార్ధి గట్టి రిపుప్రోల్ • బ్రాపించి పౌలస్త్యము
ఖ్యుల మర్దించి కృష్ణ విభీషణున కాఁయుఁ రేలగా నిచ్చి చె
న్నలరన్ మైథిలితోడ బుష్పకవిమానామాఘుఁ డై వచ్చి ని
ర్మలసాకేతపురాభిషిక్తుఁ డగురామస్వామి నన్ బ్రోవుతన్.

తా. రాముఁడు కట్టబడిన సముద్రము గలవాఁడై గుఱులకు స్థానమగుచు చా
రులతోఁగూడి వెళ్ళి లంకాపట్టణమునుభొంది కుంభకర్ణునితో రాక్షసులతోఁ గూడిన
రావణుని యుద్ధమందుఁగొట్టి యాలంకయందు పభీషణుని నిలిపి సీతతోఁగూడినవాఁడ
గుఱు బుష్పకమునెక్కి తిరిగవచ్చెను. అట్లు తిరిగవచ్చివాఁడగుచు భూమిని ధరించిన
ట్టి పుట్టుగలేనిరాముఁడు మమ్ము క్షేమించుఁగాక.

శ్లో. రఘోల్లసజ్జ్వలితకుండలగండభాగం

కస్తూరికాతిలకి శోభితపాలభాగమ్

కర్ణాంతద్భునయనం కరుణాకటాక్షం

శ్రీరామచంద్రముఖ మాత్మని సన్నిధత్వామ్.

69

శా. కస్తూరీతిలకాననుండు మహితాఁకర్ణాంతనేత్రుండు దే

వస్త్రోత్తాంఘ్రిసరోరుహుండు కరుణాపాంగేక్షుణు డంచిత

భ్యస్తోదస్తకళాకలాపుండు మణిప్రస్థీతసత్కుండలు

డస్తోకోజ్వలకీర్తిరాముఁడు మదీయాత్మక బ్రసన్నుం డగున్.

తా. మణులచేఁ బ్రకాశించుచున్న ప్రజ్వలించుచున్న కుండలములుగల గండస్థ
లములు గలిగినట్టియుఁ గస్తూరిబొట్టుచేఁ బ్రకాశింపఁజేయఁబడు నుదురు గలిగినట్టియు
చెవులసగూఢమునను బొడవైన నేత్రములు గలిగినట్టియు దయతోఁగూడిన క్రేగంటి
చూపు గలిగినట్టియు రామునిమొగము నాహ్లాదయమందు సమీక్షించుఁగాక.

శ్లో. హేలాభగ్న శశాంక శేఖరధనుర్భూమండలాఖండల

శ్రేణీమశాలిలసద్విసూత్న మణిభిర్ద్రిష్టాంఘ్రిపంకేరుహః

కల్యాణంజనయత్వఖండవిభవః కల్యాణలీలోత్సవే

మార్కాండాన్వయమండనశ్చ భవతాం రామ స్సరామ స్సదా. 70

మ. ధరణీపాలకిరీటరత్న విలసత్పాదాంబుజాతుండు శం

కరకాండాననఖండనుండు ధరణీకన్యాసమేతుండు భా

స్కరవంశోద్భవమండనుండు నిజసత్కల్యాణలీలోత్సవా

కరుణా రాముఁ డొసంగు మా కతిదయ • న్గల్యాణ మెల్లప్పుడున్.

తా. విలాసముచే గొట్టబడిన యీశ్వరధనుస్సు గలిగినట్టియు రాజులపట్టు
లయొక్క కిరీటములయందుఁ బ్రకాశించుచున్న క్రొత్తమణలచేఁ బ్రకాశించుచున్న
పాదపద్మములు గలిగినట్టియు గొప్పవైభవము గలిగినట్టియు సూర్యవంశమున కలంకా
రమైనట్టియు సీతతోఁగూడినరాముఁ డెల్లపుడును గళ్యాణవిలాసోత్సవమం దున్నవాఁ
డై మీకు శుభమును బుట్టించుఁగాక.

శ్లో. విద్యుత్ స్ఫురన్ కరకుండలదీప్తచారు

గండస్థలం మణీకిరీటవిరాజమానమ్

పీఠాంబరం జలదనీలముదారకాంతిం

శ్రీరామచంద్ర మనిశం కలయామి చిత్తే.

71

మ. పరవిద్యుద్వృత్తిరత్న కుండలవిభాఃస్వద్గండభాగు న్బయో

ధరనీలాభ్రమణీదగద్ధగితసఃత్కల్యాణకోటీరుభా

స్కరచామీకరవిస్తృతాంబరు మునిఃస్తవ్యౌ ధరాపుత్రికా

నరు శ్రీరాము నిరంతరంబు మనసాఃవాంఛ నిర్విలోకింపుమా.

తా. మెఱపువలెఁ బ్రకాశించుచున్న మకరాకృతిగల కుండలములచేఁ బ్రకాశిం
చుచున్న సుందరగండస్థలములు గలిగినట్టియు రత్నకిరీటముచేఁ బ్రకాశించుచున్నట్టి
యుఁ బచ్చనిబట్టగలిగినట్టియు మేఘమువలె నల్లనైనట్టియు గొప్పకాంతిగలరాము నె
ల్లపుడు చిత్తమందుఁ దలఁచుచున్నాను.

శ్లో. కరతలధృతచాపం కాలమేఘస్వరూపం

సరసిజదళనేత్రం చారుహాసం సుగాత్రమ్

విచినుతవనవాసం విక్రమోదగ్రవేషం

ప్రణమత రఘునాథం జానకీప్రాణనాథమ్.

72

మ. ఘనకాలాంబుదసన్నిభాంగునకు భూఃకన్యామణీప్రాణనా

థునకుఁ సారసపత్రనేత్రునకు సఃద్వోస్సారికిఁ జారుహా

సునకుఁ గార్దుకపాణికిఁ బ్రికటతేజోరాశికిఁ శౌర్యధు

ర్యునకుఁ రామునకుఁ వసీచరున కేనుత్కంఠతో మృక్కెదన్.

తా. హస్తమందు ధరించఁబడిన ధనుస్సుగలిగినట్టియు నల్లనిమేఘమువంటి రూప
ముగలిగినట్టియు పద్మదళములవంటి కన్నులుగలిగినట్టియు సుందరమగు నవ్వుగలిగినట్టి
యు మంచిదేహము గలిగినట్టియు వనమందు నివాసముగలిగినట్టియు పరాక్రమముచే ను
న్నతమగువేషముగలరాము సోజనులారా వెదకుఁడు. మఱియు సీతాప్రాణనాథుడైన
రాముని నమస్కరించుఁడు.

శ్లో. యఃపృథ్వీభరవారణాయదివిజై స్సంప్రార్థిత శ్చిన్నయః
సంజాతః పృథివీతలే రవికులే మామూమనుష్యోవ్యయః
నిశ్చక్రం హతరాక్షసః పునరగా ద్భ్రష్టాత్వ మాద్యం స్థిరాం
కీర్తిం పాపహరాం విధాయ జగతాం తంజానకీశం భజే.

73

మ. అవసీభారనివారణార్థమున మర్త్యశ్రేణిప్రార్థింపఁగా
రవివంశంబున మర్త్యరూపతనుడై • రక్షస్సులన్ గుఱించి త్రై
భువనవ్యాప్తయశస్కుడై నిజపదంబున్ జేరి యవ్యక్త మై
శివ మై యక్షర మై యచింత్య మగునానీతేశు బ్రార్థించెదన్.

తా. జ్ఞానరూపుడైన యేరాముడు భూభారముమాన్పుటకు దేవతలచే బ్రార్థింపఁబడినవాడై భూప్రదేశమందు సూర్యవంశమందు మాయామనుష్యరూపుడై పుట్టినవాడగుచు నాశనరిహితుడైనవాడగుచు రాష్ట్రములేకుండునట్లుగా సంహరించఁబడిన రాక్షసులుగలవాడగుచు జగత్తులకు బాపమును హరించునట్టి స్థిరమైనకీర్తినిజేసి మొదటిదైన బ్రహ్మస్వరూపమును బొందెనో యట్టిసీతాభర్త యగురాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. విశ్వోద్భవస్థితిలయాదిషు హేతుమేకం
మాయాశ్రయం విగతమాయ మచింత్యమూర్తిమ్
ఆనందసాంద్ర మమలం నిజబోధరూపం
సీతాపతిం విదితతత్త్వ మహం నమామి.

74

మ. భువనోత్పత్తిసమృద్ధినాశనకరున్ • బోధస్వరూపున్ బ్రథా
నవిహీనున్ విమలున్ బ్రథానయుతు నానందున్ ధరాపుత్రికా
ధపు నద్వంద్వ నచింత్యుఁ దత్త్వవిదు భక్తతాణపారీణు మా
నవనాథార్చితు రామచంద్రుని జగన్నాథున్ బ్రశంసించెదన్.

తా. ప్రపంచముయొక్క పుట్టుపు, ఉనికి, సంహరించుట మొదలగువానియందుఁ గారణమైనట్టియు నద్వితీయుడైనట్టియు మాకు నాధారమైనట్టియు పోయినమాయ గలిగినట్టియు నూహించ శక్యము గానిస్వరూపము గలిగినట్టియు నానందముచే దట్టమైనట్టియు నిర్మలుడైనట్టియు స్వకీయజ్ఞానస్వరూపుడైనట్టియుఁ దెలియఁబడిన తత్త్వము గలరాముని సేవ నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీరామం నవరత్న కుండలధరం శ్రీరామరక్షామణిం
శ్రీరామంచ సహస్రభానుసదృశం శ్రీరామచంద్రోదయమ్

శ్రీరామం శ్రుతకీర్తి మాకరమహం శ్రీరామము క్తిప్రదం
శ్రీరామం రఘునందనం భయహరం శ్రీరామచంద్రం భజే. 75

శా. శ్రీరామున్ నవరత్నకుండలధరున్ • శ్రీరాము రక్షామణిన్
శ్రీరామున్ శతకోటిభానుసదృశున్ • శ్రీరాముఁ జంద్రాననున్
శ్రీరామున్ శ్రుతకీర్తిమాకరుఁ బరున్ • శ్రీరాము ముక్తిప్రదున్
శ్రీరామున్ రఘునందనున్ భయహరున్ • శ్రీరాము సేవించెదన్.

తా. నూతనరత్నకుండలములు గలిగినట్టియు వేయినూర్వ్యులతోఁ దుల్యుఁడైనట్టియుఁ బ్రసిద్ధకీర్తిలక్ష్మికి స్థానమైనట్టియు ముక్తినిచ్చునట్టియు రఘువంశస్థుఁడు సం తోషింపఁజేయునట్టియు భయమును హరించునట్టియు శ్రీరామచంద్రుని సేవించు చున్నాను.

శ్లో. శ్రీరామచంద్రశరణారవిందయో, రంతరంగచరభృంగలీలయా
తత్రసంతిచరసాశ్చతుర్విధా, మాకరందరసవనపంకజే. 76

ఉ. శ్రీరఘురామపాదసరఃసీజములందలిమాడ్కిఁ గాంక్షుఁ బెం
పారఁగ భక్తి యుక్తి ననఁయంబుఁ జరిగిపుచు నుండు చిత్తమా
యారయగాఁ జతుర్విధఫలాప్తికరఁబులు సంతతంబు పం .
కేరుహపాళియందుఁ బరిఁకింప రసం బొక్కటై ప్రవర్తిలున్.

తా. ఓమనస్సా శ్రీరామపాదపద్మములనుండుఁ దుష్టైదరీతి సంచరించుమా. ఆ పాదపద్మములనుండు చతుర్విధపురుషార్థరూపములైన గసములు గలవు పద్మమందైతే మకరందరస మొక్కటియే కలదు.

శ్లో. రామః పాతు సదై నమామరిభయాద్రామం సదాభావయే
రామేణైవ హృతం మహత్తరతమోరామాయ నిత్యం నమః
రామా న్నాస్తి పరంపదం సులలితౌ రామస్యపాదౌ భజే
రామే ప్రీతి రచంచలాస్తు మమ హే శ్రీరామ మాం పాలయ. 77

ఉ. రాముఁడు బోచు శత్రునికఁరంబులచే భయ మందకుండ శ్రీ
రాముని సన్నుతింతు రఘుఁరామునిచే లయమందుఁ బాపముల్
రామున కేను మ్రొక్కెదను • రామునికంటెఁ బరంబు లేదు శ్రీ
రామున కేను దాసుఁడను • రామునిపై గురి నిల్పి యుండెదన్.

తా. రాముఁడే నన్నెల్లపుడు శత్రుభయమువలన రక్షించుఁగాక. రామునెల్లపు డు ధ్యానించుచున్నాను. రామునిచేతనే గొప్పయజ్ఞానము హరించఁబడినది. రాముని

కొఱ కెల్ల పుడనమస్కాము. రామనికంటె వేఱగుగమ్యస్థానములేదు. సుందరములైన రామనిపాదములను సేవించుచున్నాను. రామనియందు నాకునిశ్చలమైనభక్తియగుఁగాక. ఓ రామానన్నేలుము. (ఈశ్లోకమందు రామశబ్దమున కెనిమిదివిభక్తులును జెప్పబడినవి)

శ్లో. రామ మిందీవరశ్యామం, రాజీనాయతలోచనమ్

జ్యాఘోషనిర్జితారాతిం, జానకీరమణం భజే.

78

మ. ఘననీలోత్పలపత్రగాత్ర విలసత్కంజాతనేత్రౌ ధరా
తనయాముఖ్యకళత్రుఁ గార్తుకమహాధానాపహృద్వైరి గాం
చనచేలుఁ గరుణాలవాలు వినుతఃస్మృతాం సద్భక్తపా
వనసంశీలు యశోవిశాలుని రఘుస్వామిఁ బ్రశంసించెదన్.

తా. నల్లగలువలవలె నల్లనైనట్టియు పద్మమువలె విస్తారమైననేత్రములు గలిగినట్టి యు నారియొక్కధ్వనిచేత జయించబడినశత్రువులు గలిగినట్టియు నీతకుఁ బెనిమిటి యైన రామని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. నానాదివ్యాస్త్రోతేజస్సురదమితభుజశ్శత్రుసంహారధీరః

కౌటిల్యోద్యోతమానభ్రుకుటియుతముఖం ధారయన్నంబుదాభః

తూణీరప్రోత్థవేగోల్లసితశరవరం తాడయిత్వా దశాస్యం

వీరశ్రీబంధురాంగ స్త్రిదశపతినుతః పాతు మాం వీరరామః. 79

మ. కుటిలభూకుటితాస్యఁడై కరలసత్కోదండదివ్యాస్త్రఁడై

చటులారిందముఁడై బిడౌజసుతుఁడై శ్యామాంగుఁడై ధీరుఁడై

పటుతూణీరవిముక్తకాండపవినిర్భగ్నాసురేంద్రాద్రియై

కటువృత్తిం జయలక్ష్మీఁ గొన్నధరణీకాంతుండు నన్ బ్రోవుతన్.

తా. బహువిధములైన యివ్యాస్త్రముల తేజస్సుచేతఁ బ్రకాశించుచున్న గొప్ప భుజములు గలిగినట్టియు శత్రువులయొక్కసంహరించుటయందు ధైర్యవంతుఁడైనట్టియు వంపుచేతఁ బ్రకాశించుచున్న భూభంగముతోఁగూడిన ముఖమును ధరించినట్టియు మే ఘోభగలిగినట్టియు సంబులపొదినుండి లేచినవేగముచేతఁ బ్రకాశించుచున్న బాణ శ్రేష్ఠములుగల రావణునిఁగొట్టి వీరలక్ష్మీచే మనోహరమైనశరీరము గలిగినట్టియు నిం ద్రునిచే స్తోత్రముచేయబడిన వీరుఁడైన రాముడు నన్ను రక్షించుఁగాక.

శ్లో. హత్వా యుద్ధే దశాస్యం త్రిభువనవిషమం వామహస్తేనచాపం

భూమా వానోష్య తిష్ఠన్నితరకరధృతం భ్రామయన్ బాణమేకమ్

ఆరక్తోపాంతనేత్ర శ్శరదశితవపుః కోటిసూర్యప్రకాశో
వీరశ్రీబంధురాంగ స్త్రిదశపతినుతః పాతు మాం వీరరామః. 80

మ. అరుణాంభోరుహనేత్రుడై శతసహస్రాదిత్యసంకాశుడై
సురయోగీంద్రమునీంద్రకంటకు దశాస్యై ద్రుంచి ఛిదాంగుడై
ధరణి గార్ముక మూని బాణ మొకచేత ద్రిప్పుచు సన్నతా
మరనాథుండు జయాభిరాముఁ డగురామస్వామి న బ్రోవుతన్.

తా. ముల్లోకములకుఁ గోధియగు రావణుని యుద్ధమందుఁగొట్టి యెడచుచేతిచే
ధనుస్సు భూమియందు నిలిపి తాను నిలువఁబడి కుడిచేతఁ బూనినయొక బాణమును ద్రి
ప్పుచున్నట్టియు నించుకయెట్టినైన ప్రాంతములు గలకన్నులు గలిగినట్టియు బాణములచే
గాయములుపడ్డదేహము గలిగినట్టియు కోటిసూర్యులవంటికాంతి గలిగినట్టియు వీరలక్ష్మి
చే సాగనైన శరీరము గలిగినట్టియు నింద్రునిచే స్తోత్రముచేయఁబడిన పీరుడైన రాముఁ
డు నన్ను రక్షించుఁగాక.

శ్లో. యుద్ధే సన్నద్ధశస్త్రం కపివరభయదం కుంభకర్ణం సురారిం
బాణే నైకేన సద్యః ప్రకటితహుతభుగ్విశ్వరోషారుణాక్షమ్
హత్వా కృత్వా ప్రమోదం సురకపివితతే ర్క్షానిబృందైకసేవ్యై
వీరశ్రీబంధురాంగ స్త్రిదశపతినుతః పాతు మాం వీరరామః. 81

చ. హరివరులెల్ల భీతిల లఘూంతకురీతి ధృతాస్త్రహస్తము
ష్కరుఁ డరుణాక్షుఁ డైనఘటకర్ణు వధించి జయాభిరాముడై
సురపతి వానరుల్ ముదముసొంపు నహింప మునుల్ భజంపఁగా
సురపతి సన్నతింప రణశూరుఁడు రాముఁడు నన్నుఁ బ్రోవుతన్.

తా. యుద్ధమందు సన్నాహమొందిన యాయుధముగలిగినట్టి వానరులకు ధయ
మునుజేయునట్టి తత్కాలమందుఁ బ్రకటింపఁబడిన యగ్నివంటి యెల్లవారియందలి కో
పముచేత నెట్టినైన కన్నులుగల కుంభకర్ణుడనురాక్షసు నొక బాణముచేతఁగొట్టి దేవతల
యొక్కయు వానరులయొక్కయు సమూహమునకు సంతోషముజేసి మునిసమూహ
మునకు ముఖ్యముగా సేవింపఁదగినట్టి వీరశ్రీత్యాదికము పూర్వశ్లోకమువలె నగ్ధముఁ
జూడవలయును.

శ్లో. దైతేయోదగ్రసేన్యః పటుతరవిశిఖం భీషణం ఘోరనాదం
దేవేంద్రస్తూయమానస్ఫురదరినిక రా నంధకారాంశ్చ హత్వా

దిక్పాలాప్రాప్తభోగాన్త్యశిరుచిసుభగాన్దిక్షుతాన్స్థాపయిత్వా
వీరశ్రీబంధురాంగ స్త్రిదశపతినుతః పాతు మాం వీరరామః. 82

మ. భయదం బైనమహార్భటిన్ ధృతధనుః ర్భాణాస్త్రైః గర్వదు
ర్నయదైత్యావనివంచకాదిచటులాః స్త్రప్రక్రియన్ ద్రుంచి తా
జయలక్ష్మీన్ గొని జంభవైరినుతుడై • స్థానంబులున్ భోగముల్
దయ దిక్పాలుర కిచ్చినట్టిరఘునాథస్వామి నన్ బ్రోవుతన్.

తా. రాక్షసులలోనున్నతుడై సేవించఁదగినట్టి తీక్షణబాణములుగలిగినట్టి భయం
కరుడైనట్టి ఘోరధ్వనిగల రావణుని ప్రకాశించు శత్రుసమూహములనెదు చీకటలను
న్నగొట్టి యింద్రునిచే నుతింపఁబడినవాడగుచు దిక్పాలులను బొందఁబడిన భోగములుగ
లవారినిగాను రత్నశోభలచే మనూహరులనుగాను దిక్కులయందు నిలిపి వీరశ్రీబంధు
రాంగ ఇత్యాదికము పూర్వమువలె.

శ్లో. కౌసల్యావీరగర్భాంబుధిఘనవిలసత్పూర్ణచంద్రప్రకాశో
మానీంద్రస్వాంతపద్మప్రవిమలతరణిర్ధర్మనైపుణ్యరూఢః
మారీచం రాక్షసేంద్రం నిజశరదహనాయాహుతిం కల్పయిత్వా
వీరశ్రీబంధురాంగ స్త్రిదశపతినుతః పాతు మాం వీరరామః. 83

శా. కౌసల్యాజతరాబ్ధిచంద్రు మునిహృత్కంఠాతకంజాపు వి
ద్యాసంపన్నుని దాటకేయవనదాః వాగ్న్యంబకున్ వీరల
క్ష్మీసంప్రాప్తశరీరు ధర్మయుతసంశీలున్ బలారిస్తుతున్
రాసూనున్ రఘువీరు దాశరథి శ్రీరామున్ బ్రశంసిం చెదన్.

తా. కౌసల్యయొక్క వీరగర్భమనెదు సముద్రమునకు గొప్పగాఁ బ్రకాశించు
చున్న పూర్ణచంద్రునివంటికాంతి గలిగినట్టియు ముఃశ్రేష్ఠుల చిత్తపద్మములకు నిర్మల
సూర్యుడైనట్టియు ధర్మమందలి నేర్పునకుఁ బ్రసిద్ధుడైనట్టియు రాక్షసశ్రేష్ఠుడైన
మారీచునిఁ దనబాణాన్ని కాహుతి యొసర్చి వీరశ్రీబంధురాంగ ఇత్యాదికము పూర్వ
మువలె.

శ్లో. యోదండకారణ్యనిశాచరేంద్రాన్, కోదండలీలావిషయాంశ్చకార
వేదండశుండాయితబాహుదండః, కోదండపాణిః కులదైవతం నః.

మ. తతజంభద్విషతుండతుండనిభదోర్దండార్థకోదండమం
డితుడై శూరితదండకాటవిని దాడిన్ జేయుచున్ ధూర్తసం

గతి వర్తించునిశాటులన్ దునిమి వేడ్కన్ బాణబాణాసనాం
చితుడౌరాముడుమాకుదై వమగుచున్ జెన్నొందునశ్రాంతమున్.

తా. ఏరాముడు దండకారణ్యమందలి రాక్షసులను ధనుర్విలాసమునకు గోచరులనుగాఁ జేసెనో అట్టియేనుఁగుతుండమై ఆచరించు భుజదండములుగలధనుస్సు హస్తమందుఁ గలరాముడు మాకుఁ గులదైవము.

శ్లో. తరుణౌ యావసంపన్నౌ, సుకుమారౌ మహాబలా
పుండరీకవిశాలాక్షౌ, చీరకృష్ణాజినాంబరౌ.
ఫలమూలాశినౌదంతౌ, తాపసౌ ధర్మచారిణౌ
రక్షఃకులవిహంతారౌ, భంతారౌ రామలక్ష్మణౌ.

85

చ. అనుపమరూపయావనబలాధ్యుల సజ్జనమిత్రులన్ లస
ద్వనరుహావత్రనేత్రులను • గాంతుల దాసధర్మచర్యులన్
వనఫలమూలభోజనుల • వల్కలధారుల దైత్యబృందమ
ర్దను లగురామలక్ష్మణుల • దాసజనావనులన్ భజించెదన్.

తా. పిన్నవయసు గలిగినట్టియు సౌందర్యముతోఁగూడినట్టియు మృదువైనట్టియు గొప్పబలము గలిగినట్టియు పద్మములవలె విశాలములగుకన్నులు గలిగినట్టియు నారచీరలు కృష్ణాజినములు వస్త్రములు గలిగినట్టియు పండ్లు దుంపలు దినునట్టియు శాంతులు ధర్మమునందు సంచరించువారు రాక్షసువంశమును సంహరించువారు నన్నదమ్ములు నగు రామలక్ష్మణులు విజయు లగుదురు గాక.

శ్లో. కల్యాణానాం నిదానం కలిమలదహనం పావనం పావనానాం
పాధేయం మోక్షసిద్ధిప్రథితసుపదవీప్రాప్తయే ప్రస్థితస్య
విశ్రామస్థానమేకం కవినరవచసాం జీవనం జీవితానాం
బీజం ధర్మద్రుమస్యప్రభవతి భవతాం భూతయే రామనామ. 86

చ. పరమపవిత్రమున్ గుశలపద్ధతి కాదిమకారణంబు ని
ద్ధరకలికల్త పాపహము • ధర్మకుజంబున కాదిబీజము
స్మరమసదానువర్తి యగుపాంథున కి మృగునట్టివిశ్వసు
స్థిరతరమానివేశమున • జీవితజీవన మై తనర్చు శ్రీ
కర మగురామనామము జగంబు పవిత్రముఁ జేయుఁ గావుతన్.

తా. శుభముల కాదికారణమును పాపమాలిన్యమున కగ్నియు పవిత్రమైనవాని లోఁ బవిత్రమైనదియు మోక్షసిద్ధికిఁ బ్రసిద్ధమగు మంచితోవఁ బొందుటకు బయలు

వెడలినవానికి బత్తెమైనదియును కవీశ్వరులవాక్యములకు ముఖ్యమైన విశ్రాంతిస్థానమును జీవనములకు జీవనమును ధర్మమును వృక్షమునకు గింజయు నగు రామనామము మీపవిత్రతకు సమర్థమగుచున్నది.

శ్లో. కౌసల్యానయనేందుం దశరథముఖారవిందమార్తాండమ్
సీతామాససహంసం రామం రాజీవలోచనం వందే.

దీర్ఘ బాహు మగవిందలోచనం, దీనవత్సల మనాథరక్షణమ్
దీక్షితం సకలలోకరక్షణే, దైవతం దశరథాత్మజం భజే. 87

శా. కౌసల్యానయనేందునాజిముఖసత్కంజాప్తకంజాప్తు సీ
తాసాధ్వీమణిమానసాంబురుహాకాదంబంబు యోగీంద్రహృ
ద్వాసుక్ దీర్ఘ కరుక్ జగద్గురులసత్ప్రకేజపత్రాక్షునిక్
దాసస్తవ్యు ననాథరక్షణుః బరంధాముక్ మగిక్ గొల్చెదన్.

తా. కౌసల్యయొక్క- నేత్రములకుఁ జంద్రుఁడును దశఃకుని ముఖపద్మమునకు నూర్యుఁడును సీతయొక్క చిత్తమనెడు మానససరస్సునకు హంసయుఁ బద్మమువంటి నేత్రములుగలవాఁడు నగు రాముని నమస్కరించుచున్నాను. పొడవైనచేతులు గలవాఁడును పద్మములవంటి కన్నులుగలవాఁడును దీనులయందుఁ బ్రేమగలవాఁడును నిక్కులేనివారికి రక్షకుఁడును ఎల్లలోకముల సంరక్షణమందు దీక్షుగలవాఁడును దశరథపు త్తుఁడు నగు దైవమును నేలించుచున్నాను.

శ్లో. సత్యేన లోకాన్ జయతి, దీనాన్ దానేనరాఘవః
గురుం శుశ్రూషయా వీరో, ధనుషాయుద్ధశాత్రవాన్.
భర్జనం భవబీజానాం, మార్జనం సుఖసంపదామ్
తరణం యమదూతానాం, రామరామేతి కీర్తనమ్. 88

చ. అరయఁగ సత్యవాక్యమున • నన్నిజగంబుల దాన్యవైఖరిక్
గురువుల బాణకోటిరిపుఁకోటుల దీనుల దాన్యవైఖరిక్
సరవి జయించినట్టిరఘుఁసత్తము నిర్మలరామనామముక్
వరసుఖదంబు యామ్యభటవర్జితము న్గలుషాపహం బగున్.

తా. వీరుఁడగు రాముఁడు సత్యముచేత లోకములను దానముచేత దీనులను సేవ చేత గురువును ధనుస్సుచేత యుద్ధమందలి శత్రువులను జయించుచున్నాఁడు. రామరామ యని కీర్తించుట సంసారమనుగింజకు వేపుడు, సౌఖ్యసంపదలకుఁ బరిశుద్ధిజేయు నది, యమదూతలకుఁ దర్జనజేయునది.

శ్లో. సకృత్ప్రణతరక్షాయాం, సాక్షీయస్యవిభీషణః
సాపరాధప్రతీకారః, సశ్శ్రీరామో గతి ర్మమ.
నజానే జానకీజానే, రామత్వన్నామవై భవమ్
సర్వేశో భగవాన్మంభు, ర్వాల్మీకి ర్వేత్తివా నవా.

89

మ. అపరాధం బానరించి యైన శరణం • బన్న స్త్రపఁ బ్రోతు నీ
కృపకుఁ సాక్షి విభీషణుం డగుట • తే నీవు నీనామ మె
ల్లపుమఁ భర్గుడు వామలూరుభవుఁ డుల్లంబందు జింతించి త
ద్విపులార్థంబు నెఱింగిరో యెఱుంగరో • వేద్యంబె మాబోటికిన్.

తా. ఏరామునియొక్క ఒక్కపర్యాయము నమస్కరించినవారిని రక్షించుట
విషయమై విభీషణుడు సాక్షియై అట్టిఅపరాధముతోఁ గూడినవారికిఁ బ్రతిక్రియఁజే
యు రాముఁడు నామ గతి. ఓ.రామమూర్తీ నీపేరుయొక్కసామర్థ్యమును నేనెఱుం
గను. సర్వేశ్వరుఁడును భగవంతుఁడునగు శివుఁడును వాల్మీకియు నెఱుంగునో లేనో.

శ్లో. కృత్యాకృత్యవివేకహీనమనసాం హత్యాదిభి ర్జీవినా
మత్యంతం బహుతారకం తనుభృతా మత్యంతశోకాపహమ్
సత్యానందమయం సమస్తనిగమస్తుత్యాస్పదం సంపదాం
స్థానం శ్రీరఘురామనామవిమలం నిత్యం స్మరణ ముచ్యతే.

90

శా. కృత్యాకృత్యవివేకవర్జితులకుఁ • కించిద్జ్ఞు లైనట్టిగో
హత్యాప్రాప్తులకు స్సమస్తులకు మోక్షార్థంబు వేదాంతసం
స్తుత్యం బీప్సితసంపదాస్పదము నిశ్శోకంబు నైర్మల్యముఁ
సత్యానందము రామసంస్మృతిమహాసౌఖ్యంబు మోక్షం బగున్.

తా. ఇది చేయఁదగినది యిది చేయఁదగనిది యను వివేకములేనిమనస్సు గలిగినట్టి
బ్రహ్మహత్యాది మహాపాపములచే జీవించుచున్న మనుష్యులకు మిక్కిలి తరింపఁజేయు
నదియు సత్యంతదుఃఖముల నణఁచునదియు సత్యానందగూఢమైనదియు సర్వవేదములచే
స్తోత్రముఁ జేయఁదగినదియు సంపదలకు స్థానమైనదియు నిర్మలమైనదియు నగు రామ
నామమును నిత్యమును దలఁచువాఁడు మోక్షము నొందుచున్నాఁడు.

శ్లో. సాకేతే స్వనికేతనే సురతరో య్మలే లసద్వేదికే
పద్మం రత్నమయం దధాన మషరం హస్తాంబుజం జానుని
సీతాం పార్శ్వగతాం సరోరుహకరాం విద్యున్నిభాం రాఘవం
పశ్యంతం పరిపూర్ణచంద్రనదనం భాస్వత్కిరీటం భజే.

91

మ. ప్రకటామోధ్యను చందనాంతికమునన్ • రత్నోజ్వలద్వేహముం
దకలంకం బగువేదికన్ మణికిరీటాలంకృతుం డై సము
త్సుకతన్ జానుపుమీఁద హస్తమిడి విమృద్భాతిపంకేరుహం
తకరన్ మైథిలిఁ బార్శ్వమందుగను సీతారాము భావించెదన్.

తా. అమోధ్యయందుఁ దనయింటియందుఁ బ్రకాశించుచున్న అరుగుగల కల్ప
వృక్షముయొక్క మొకటనుండి రత్నవికారమగుపద్మము నొకచేతను మఱియొకచేయి
మోకాలునందును ధరించినట్టియుఁ బార్శ్వమును బొందినదియుఁ బద్మములవంటి హస్త
ములు గలిగినట్టిదియు మెఱపుతో సమానురాలగుసీతను జూచుచున్నట్టియుఁ బూర్ణచంద్రునివంటి మొగము గలిగినట్టియుఁ బ్రకాశించుచున్న కిరీటముగల రాముని సేవించుచు
న్నాను.

శ్లో. విద్యుద్వర్ణోపమాంగీం వికచవరముఖీం విద్రుమాభాధరోష్ఠీం
వేదండాద్ధత్యకుంభప్రతికుచయుగళాం వేదిమధ్యావతంసామ్
శ్యామాంసంపుల్లపద్మచ్ఛదనిభనయనాం చారుహంసాం సునాసాం
సీతాం శ్రీరామదేవీం శ్రితజనవరదాం చింతయేనంతమూర్తిమ్. 92

మ. తతసంపుల్లసరోజనేత్రహరివేదండాభకుంభస్తనిన్
శ్రితచింతామణివిద్రుమోష్ఠినవరాజీవాననన్ జంచల
ద్యుతగాత్రిన్ హరిరాజమధ్యనిగమస్తోత్రాద్భుతాకారభా
సితసుశ్యామసునాసికన్ గొలిచెదన్ • శ్రీరామదేవిన్ మదిన్.

తా. మెఱపుయొక్కరంగు సామ్యముగలశరీరము గలిగినట్టిదియు వికసించిన
శ్రేష్ఠమైన మొగము గలిగినదియు పడమరయొక్కతోభగల పెదవి గలిగినదియు ఏను
గుయొక్క గర్వయుక్తమైన కుంభస్థలముల నెదిరించుస్తనద్వంద్వము గలిగినట్టిదియు
యజ్ఞవేదికవంటి నడుముగల స్త్రీలకు శిరోభూషణమైనదియు యౌవనసమధ్యస్థురాలును
వికసించినపద్మపురేకులతోఁ దుల్యములగు నేత్రములు గలదియు సుందరమగు నవ్వుగలది
యు మంచిముక్కుగలదియు నాశ్రయించినజనులకు వరముల నిచ్చునదియు నగు నంత
ములేనిస్వరూపముగల రామునిభార్య యగు సీతను ధ్యానించుచున్నాను.

శ్లో. మాణిక్యమంజీరపదారవిందా, రామార్కసంపుల్లముఖారవిందామ్
భక్తాభయప్రాపికరారవిందాం, దేవీం భజే రాఘవవల్లభాంతామ్.

చ. అనుపమరామభానువిక • చాననపంకజనూత్నరత్న కాం
చననవనూపురాంఘ్రినవ • సారిసయుగ్మనిజాశ్రితేష్టదా

యినవకరాంబుజాతమిథః లేశ్వరపుత్రిని రాముదేవి నె
మ్మనమున నిష్టసిద్ధికి సమాహితబుద్ధిః దలంతు నెంతయున్.

తా. మణివికారములైన యందెలు పాదపద్మములయందుఁ గలదియు రాముఁడ
నెడు సూర్యునిచే వికసించినముఖపద్మము గలదియు భక్తులకు నీగితోఁగూడిన హస్త
పద్మము గలదియు రామునిభాగ్యయు నగు ప్రసిద్ధురాలైన సీతాదేవిని నేవించుచు
న్నాను.

శ్లో. జయతు విజయకారీ జానకీమోదకారీ
తపనకులవిహారి దండకారణ్యచారీ
దశవదనకుఠారీ దైత్యవిచ్ఛేదకారీ
మణిమకుటకధారీ చండకోదండధారీ.

94

ఉ. ధారణిజానుతోపకరుఁ డామరసాస్త్రకులప్రదీపకుఁ
ఘోరనిశాచరాంబుగుహకుంజరు నచ్యుతు దండకాటవీ
చారుతరప్రచారు ధృతః చాపుదశాననమర్దను న్నగి
స్ఫారకిరీటధారి రఘుః సత్తము నుర్వి జయంబు వొందెడున్.

తా. జయమును గలిగించునట్టియు సీతకు సంశోషముఁ జేయునట్టియు సూర్య
వంశమందు విహరించునట్టియు దండకారణ్యమునందు సంచరించునట్టియు రావణునికి
గొడ్డటిని ధరించువాఁడైనట్టియు రాక్షససంహారముఁ జేయునట్టి రత్నకిరీటమును ధరిం
చినట్టియుఁ దీక్ష్ణుడుగు ధనుస్సును ధరించినరాముఁడు జయించుఁగాక.

శ్లో. చేతస్థితం చింతకచింతనీయం, చింతాహరం చింతితపారిజాతమ్
అచింతనీయం బహుచింతయేహం, తమేవరామం భువనాభిరామమ్.

మ. సకలాత్మస్థిత సర్వచింతితుని దాసప్రాంగణప్రాంతక
ల్పకముఁ శౌరి సచింత్యునచ్యుతుఁ బరః బ్రహ్మాంబుఁ జింతాహారుఁ
బ్రకటానందకరుఁ బరాత్పరుఁ బరుఁ రాముఁ ఘనశ్యాము దా
రకనాముఁ రవికోటిధాము మది నశ్రాంతంబుఁ జింతించెదన్.

తా. చిత్తమందున్నట్టియు భక్తులకు ధ్యానించదగినవాఁడును విచారము హరిం
చువాఁడును గోరఁబడినవస్తువులకుఁ గల్పవృక్షమైనవాఁడును యెఱిగించ శక్యముగానట్టి
యు లోకములకు మనోహరుఁడైనవాఁడు నగు రాముని నేను పిస్తారముగా ధ్యానిం
చెదను.

శ్లో. సాకేతే శరడిందుకుందధవళే సాధే మహామంటపే
పర్యస్తాగరుధూపధూమపటలే కర్పూరదీపాజ్జ్వలే
సుగ్రీవాంగదవాయుపుత్రసహితం సామితిణా సేవితం
లీలామానుషవిగ్రహం రఘుపతిం రామం భజే శ్యామలమ్. 96

మ. ఘనసాకేతమునందుఁ గుందసుమరాఁకాచంద్రదీప్తంబు వా
సనల్ జెన్నగుధూపధూమనిబిడాఁచ్ఛాదంబు కర్పూరదీ
పనిరూఢం బగుసాధమంటపమునన్ భ్రాతల్ కపుల్ గొల్వ మిం
చినలీలామానుజాకృతిం బరగు నాశ్రీరాముఁ జింతించెదన్.

తా. అయోధ్యాపురమందు శరత్కాలచంద్రునివలెను మల్లెపువ్వులవలెను దెల్ల
నైన మేడయందు వ్యాప్తమైన అగరుధూపపు పొగలసమూహము గలిగినట్టియుఁ గ
ర్పూరదీపములచేఁ బ్రకాశించుచున్న గొప్పమంటపమందుండి సుగ్రీవునితో అంగదని
తో నాంజనేయునితోఁ గూడినట్టియు లక్ష్మణునిచే సేవించఁబడుచున్నట్టియు లీలామ
నుష్యరూపుడైనట్టియు రఘుపతియైనట్టి శ్యామలవర్ణముగల రాముని సేవించుచు
న్నాను.

శ్లో. రామఃపితా రాఘవపవమాతా
రామోసుబంధుశ్చ సఖాహితశ్చ
రామోగురు ర్తే పరమంచ దైవం
రామంవినా నాన్యమహం స్మరామి. 97

ఉ. రాముఁడు తండ్రి మజ్జనని • రాముఁడే బంధుఁడు రామచంద్రుఁడే
రాముఁడు మిత్రుఁడు గురుఁడు • రాఘవుఁడే పరదైవతం బగున్
రాముఁడే మాకు ది క్కెపుడు • రాముని గొల్చెద సంతసంబు శ్రీ
రామునిఁ దప్ప నన్యుల నిరంతర మెంచి దలంచ నెమ్మదిన్.

తా. నాకు రాముఁడే తండ్రి, రాముఁడే తల్లి, రాముఁడే చుట్టము, రాముఁడే
యిష్టమిత్రుఁడు, రాముఁడే గురువు, రాముఁడే గొప్పదైవము, రామునిఁదక్క నితరుని
నేఁ దలంపను.

శ్లో. యాకృపామునిసంత్రాణే, యాకృపాకపినాయకే
యావిభీషణరక్షాయాం, సారామ మమదీయతామ్. 98

ఉ. ఏదయవల్ల తాపసుల • నేలితొ వానర శేఖరాల్పిపై
నేదయ గల్గి యుండునో రహిన్ దశకంధరసోదరావనం

బేదయవల్ల నయ్యె నను • నిప్పుడు నాదయఁ బ్రోవు మయ్య దా
మోదర రామ రాఘవ సముజ్జ్వలభూషణ భక్తపోషణ.

తా. మునులను శక్తించుటయం దేదయగలదో సుగ్రీవునియం దేదయగలదో విభీ
షణుని శక్తించుటయం దేదయగలదో అదను మోరామా నాయందుంచుము.

శ్లో. దయానిధే రాఘవరామచంద్ర

నిరస్యపాపాని మమాఖిలాని

త్వయ్యేవభక్తిం సుదృఢాం ప్రయచ్ఛ

సైవప్రసూతే హ్యాఖిలా సభీష్టాః.

99

చ. ప్రకటదయానిధీ వరద • రాఘవరామమదీయకిల్కప

ప్రకగము లెల్లఁ బాపి తమ • పాదసరోజములందు భక్తిమా

మకహృదయంబునందు నను • మానము లేక యొసంగు మయ్య సే

వకుల కభీష్టసంపద ల • వారిగ సంభవ మందు నెప్పుడున్.

తా. దయకు స్థానమైన యోరామచంద్రా నాయెల్లపాపములను ద్రోసివేసి నీ
యందే మిక్కిలి దృఢమైన భక్తినిమ్ము. అదియే యెల్లకోరికలను బుట్టించుచున్నది.

శ్లో. అక్షీణబాణతూణీర, సమారోపితకార్ముకః

దశగ్రీవశిరోహంతా, శ్రీరామ శ్చరణం మమ

శ్రీరామమేత్వం హి పితాచ మాతా

శ్రీరామమేత్వం హి సుహృచ్చ బంధుః

శ్రీరామమేత్వం హి గురుశ్చ గోష్ఠీ

శ్రీరామమేత్వం హి సమస్తమేవ.

100

ఉ. అక్షయబాణతూణధరుఁ • డై గుణరావము విక్కటిల్లఁగా

రాక్షసరాక్షశంబులు గ • రక్కున ద్రుంచిన నీవె దిక్కు సం

రక్షకుఁడు న్గురుండును వ • రప్రదుఁ డంబయు తండ్రి తాతయు

బక్షము భ్రాతయు న్సఖుఁడు • బంధుఁడు సర్వము నీవె రాఘవా.

తా. నాశనములేని బాణములుగల యంబులపొదియును ఎక్కుఁబెట్టఁడని ధను
స్సును గలవాఁడును రావణునిశిరస్సును గొట్టివేసిన రాముఁడు నాకుదిక్కు. ఓరామా
నాకు నీవేతండ్రియు దల్లియు, నోరామా నాకు నీవేన్నేహితుఁడును జుట్టమును, ఓరా
మా నాకు నీవేగురువును బ్రసంగమును, ఓరామా నాకు నీవేసమస్తమును.

శ్లో. పటుతరజలవాహధ్వాన మాదాయ చాపం
 పవనజననమేకం బాణ మాకృష్యతూణాత్
 అభయవచనదాయా సానుజ స్సర్వతోమే
 రణహతదనుజేంద్రో రామచంద్రః సహాయః.

101

మ. జలధిధ్వానసమానఘోరనినదః జ్యాయుక్తచాపంబునన్
 జ్వలనాప్తోజ్వలవేగబాణమువడిన్ • సంధించి దృష్టించి దో
 ర్బలుఁ బౌలస్త్యు వధించి నిర్భయునిఁగా • భక్తాళిఁ గావించి దా
 పల సౌమిత్రి చెలంగఁ జెన్నగురఘుఁస్వామే సహాయుం డగున్.

తా. మిక్కిలి పటుత్వముగల మేఘముయొక్క ధ్వనివంటి ధ్వనిగల ధనుస్సును
 బట్టుకొని వాయువేగముగల యొక బాణము నంబులపొదినుండితీసి యుద్ధమందఁ గొట్టఁ
 బడిన రాక్షసుశ్రేష్ఠులు గలిగినట్టియు నభయవాక్యము నిచ్చునట్టియుఁ దమ్మునితోఁగూ
 డినరామచంద్రుఁడు నాకు సహాయుఁడు.

శ్లో. కౌసల్యాలసదాలవాలజనిత స్సీతాలతాలింగిత
 స్సిక్తః పక్షిరథేన సోదరమహాశాఖాభి రత్యున్నతః
 రక్ష స్తీక్షణిదాఘపాటనపటుచ్ఛాయాభిరానందయ
 న్నన్తద్వాంఛితసత్ఫలానిఫలతు శ్రీరామకల్పద్రుమః.

102

శా. కౌసల్యాలసదాలవాలము ధరాః కన్యాలతాయుక్తమున్
 దాసానక్తము నాజిహ్వితము సోదర్యప్రశాఖంబు ర
 త్కుస్సుత్రామసిదాఘతప్తజనరః తాదక్షిణాక్షీణఛా
 యానంపన్నము రామకల్పతరు విష్టార్థంబు మా కీవుతన్.

తా. కౌసల్యయనెడు ప్రకాశించుచున్న కుదుగునందఁ బుట్టినట్టియు సీతయ
 నెడు తీగచేఁ గొరిగించఁబడినట్టియు దళరఘునిచేఁ దడుపఁబడినట్టియుఁ దమ్ములనెడు
 గొప్పకొమ్మలచే మిక్కిలి పొడవైనట్టియు రాక్షసులనెడు గొప్పవేడినిఁ బోఁగొట్టుట
 యందు సమర్థమైననీడలచే నానందింపఁ జేయుచున్నట్టియు రాముఁడనెడు కల్పవృక్ష
 ము మాచేఁ గోరఁబడినమంచిఫలములను బండుఁగాక.

శ్లో. నిగమశిఖరరత్నం నిత్యమాశాస్యరత్నం
 జననతన్యపరత్నం జానకీరూపరత్నమ్
 భువనవలయరత్నం భూభుజామేకరత్నం
 రఘుకులవరరత్నం పాతు మాం రామరత్నమ్.

103

మ. నిగమాంతోజ్జ్వలరత్న మార్యనుతమాణిక్యంబు సీతాసతీ
సుగుణప్రాంచితరత్న మర్కకులభాస్వదివ్యసద్రత్నము
జగదత్యద్భుతరత్నము సకలరాజాస్థానరత్నంబు స
ర్వగతం బౌరఘరామరత్నము ననుక రక్షించు నశ్రాంతమున్.

తా. వేదాంతములకు రత్నమైనట్టియు నిత్యముఁ గొనియాడఁదగినవారిలో శ్రే
ష్ఠమైనట్టియు మనుష్యులచే బాగడఁబడినరాజులలో నుత్కృష్టమైనట్టియు సీతయొ
క్కరూపమునకు మాణిక్యమైనట్టియు లోకసమూహములలో శ్రేష్ఠమైనట్టియు రాజు
లలో ముఖ్యమైనట్టియు రవికులశ్రేష్ఠులలో శ్రేష్ఠమైన రామరూపత్నము నన్ను రక్షిం
చుఁగాక.

శ్లో. విశాలనేత్రం పరిపూర్ణగాత్రం, సీతాకళత్రం సురవైరిజైత్రమ్
కారుణ్యపాత్రం జగతఃపవిత్రం, శ్రీరామరత్నం ప్రణవోస్త్రినిత్యమ్.

చ. వికసితపుండరీకదళవిశ్రుతనేత్ర సురారిజైత్ర సే
వకనుతిపాత్ర సీలఘనవాసవరత్నవిరాజిగాత్రుఁ దా
రకుఁ గమలాకళత్రుఁ ద్రిపురప్రకటాసురజైత్రమిత్రునిక
సకలజగత్పవిత్ర రఘుసత్తమరత్నము నాశ్రయించెదన్.

తా. విశాలములైన కన్నులుగలిగినట్టియు నిండైనదేహము గలిగినట్టియు సీతాదే
విభార్య గలిగినట్టియు రాక్షసులను జయించునట్టియు దయకు స్థానమైనట్టియు జగత్తు
కుఁ బవిత్రముఁజేయునట్టి శ్రీరామరత్నము నెల్లపుడు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీరామచంద్ర శ్శ్రితపారిజాత, స్సమస్తకళ్యాణగుణాభిరామః
సీతాంముఖాంభోరుహచంచరీకో, నిరంతరం మంగళ మాతనోతు...
ఇందీవరదళశ్యామః, పుండరీకనిభేక్షణః
ధృతకోదండమాణీరో, రామఏవగతిర్క్రమ.

105

మ. శ్రితమందారుఁడు సర్వశోభనగుణశ్రీరాముఁ డానందుఁ డం
చితసీతావదనాబ్జపట్పదము రాజీవాయతాక్షుండు మా
నితతూణీరధనుర్ధరుండు వరుఁడుక • నీలోత్పలాంభోదశ్లో
భితుఁ డౌరాముఁడు మాకుదిక్కియి శుభంబే నిచ్చలిచ్చుంగృపన్.

తా. ఆశ్రితులకుఁ బారిజాతవృక్షమైనవాఁగును ఎల్లశుభగుణములచే మనోహ
రుఁడును సీతయొక్కముఖపద్మమునకుఁ దుమ్మెదయైనవాఁడును అగు శ్రీరామచంద్రు
డెడతెగనిశుభమును జేయుఁగాక. నల్లకలువ రేకులవలె నల్లనైనవాఁడును దెల్లతామరల

తో సమానములగు నేత్రములు గలిగినవాఁడును ధరించబడిన ధనుస్సును అంబులపొదులును గలవాఁడు నగు రాముఁడే నాకు గతి.

శ్లో. ఇచ్ఛామోహి మహాబాహుం, రఘువీరం మహాబలమ్
గజేన మహతా యాంతం, రామం ఛత్రావృతాననమ్. 106

మ. అనయంబుం గతి నీవె యంచు మతిమోహభ్రాంతి నొందించు నా
ఘనబాహుబలుపుండరీకధరు మేఘశ్యాము నాజానుబా
హు సగాత్యున్నతనాగరాడ్గమను సర్వోత్కృష్ట రామున్ సనం
దనగమ్యున్ రఘువీరు నే నెదుట సందర్శింతు హర్షంబునన్.

తా. గొప్పభుజములు గలిగినట్టియు రఘువీరుఁడైనట్టియు గొప్పబలము గలిగినట్టియు ఏనుఁగుచేత (అనఁగా నేనుఁగునెక్కి) వచ్చుచున్నట్టియు గొడుగుచే నావరించబడిన మోముగల రాముంజూడ నిచ్చయించుచున్నాము.

శ్లో. రామోనామ బభూవ హుంతదబలానీతేతి హుంతౌపితు
ర్వాచా పంచవతీననే విహరత స్తా మాహర ద్రావణః
నిద్రార్థం జననీకథామితి హరే ద్దుంకారత శ్శృణ్వత
స్సౌమిత్రే క్వ ధనుర్ధనుర్ధనురితి వ్యగ్రా గిరః పాతునః. 107

మ. తనయున్ నిద్దురబుచ్చి తల్లి బలికెన్ • ధాత్రీస్థలిన్ రాఘవుం
డనఁ జెన్నొంది సభార్యుఁగా దశరథుం • డంక ననిం జేర నీ
తను గొంపోయె దశాస్యుఁ డన్న వినినంతన్ వ్యగ్రుఁడై లక్ష్మణా
ధనువుం దెమ్మనుబాలరామునికటూ • క్తంబుల్ ననుం బ్రోవుతన్.

తా. రాముఁడని ప్రసిద్ధుఁడుగలఁడు. ఊ-అతనిభార్య సీతయనికలదు. ఊ-వారు తండ్రియైనదశరథునిమాటచే బంచవతీస్థలమందు విహరించుచుండిరి. ఆమెను రావణుఁ డెత్తుకొనిపోయెను. ఇట్లు నిద్రబోవుటకై తల్లి జెప్పకధను హుంకారముచే వినుచున్న హరియొక్క. “లక్ష్మణా యెక్కడనుంటివి ధనుస్సుదే ధనుస్సుదే” అనుతొందర మాటలు మిమ్ముఁక్షించుఁగాక. (ఇది కృష్ణావతారమందు యశోద జెప్పకధను నిద్రబట్టక కృష్ణుఁడు వినుఁగుఁ బూర్వావతారచరిత్ర యాటచే చొందరమాటలు జెప్పినట్లు తెలుపు శ్లోకము. ఇది కృష్ణకర్ణామృతములలోనిది కావచ్చును. కవితాశైలిపూడా అట్లేయున్నదిగాన నిచటిశ్లోకముగాదు.)

శ్లో. శీరామచంద్రదేతి దయాపరేతి
భక్తప్రియేతి భవబంధనమోచనేతి

నాథేతి నాగశయనేతి సదాస్తువంతం

మాం పాహి భీత మనిశం కృపణం కృపాళో.

108

చ. హరి రఘురామచంద్రుడు దయాపరుడు డాశితవత్సలుండు దు
స్తరభవబంధమోచనుడు • సర్పశయానుడు విశ్వనాథుడు
చరసి నిరంతరంబు హృదయంబున నెంచగ నెంతనాడ ము
ష్కరుడను లుబ్ధుడం దురితకర్తుడ బ్రోవుము రామరాఘవా.

తా. శ్రీరామచంద్రాయని, దయాసక్తుడాయని, భక్తు లిష్టులుగలవాడాయని,
సంసారబంధమువిడపించువాడాయని, నాథాయని, శేషశయనుడాయని, యెల్లపుడుస్తో
త్రముజేయుచున్నట్టి భయపడుచున్నట్టి దీనుడనైన నన్ను ఓదయాస్వభావుడా
రక్షించు.

శ్లో. రామచంద్రచరితామృతపానం, సోమపానశతకోటిసమానమ్

సోమపానశతకోటిభిరీయా, జన్మనైతి రఘునాయకనామ్నా. 109

చ. అరయగ రామచంద్రచరితామృతపానసమానమై తగు

గురుతరసోమపానశతకోటులు తద్విధసోమపానని

ర్భరులకు జన్మముల్ గలవు • రామసమాఖ్యనిరంతరంబు ను

స్థిరత జపించువారలకు • జేకురనేరవు జన్మకర్మముల్.

తా. రామచంద్రునిచరిత్రామృతమును ద్రాగుట బహుసోమపానములతో స
మానము. మనుష్యుడు బహుసోమపానములచే జన్మమును బొందును. శ్రీరామనామము
చే జన్మమును బొందడు.

శ్లో. రామరామదయాసింధో, రావణారే జగత్పతే

త్వత్పాదకమలాసక్తి, రభవే జన్మనిజన్మని.

110

చ. హరిహరి రామరామ కరుణాంబునిధి జగదేకనాథదా

శరథి దశాననాద్రికులిశాయుధ నా దగువిన్నపంబు సా

దరమునఁ జిత్తగింపు క్రమతఁ భువి జన్మము లెన్ని గల్గిన

రసభవత్పదాంబుజరజఃకణసేవ యొనర్చునట్లుగాన్.

తా. ఓరామా రామా! దయాసముద్రుడా! నీపాదపద్మములయందాసక్తి ప్ర
వహుగాక.

రామచంద్రం, రావణాఁగిరమాఽతిమ్

రామం, తంనందే రఘునాయకమ్.

111

ఉ. శ్రీరఘురామచంద్రునకు • శ్రీకరమూర్తికి రావణానికి
 శ్రీరమణీమణీపతికి • సేవిత యోగిహృదబ్జవాసికి
 సారసపత్రనేత్రునకు • సన్నతమానిసుపర్వకోటికి
 శౌరికి రాఘవేంద్రునకు • సంతత మేను నమస్కరించెదన్.

తా. శ్రీరాఘవుని, రామచంద్రుని, రావణశత్రుని, లక్ష్మీనాథుని, పద్మములవంటి నేత్రములు గలవానిని, రఘునాయకుని, ఆరాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. యత్పాదపంకజరజశ్శృతిభి ర్విమగ్నం
 యన్నాభిపంకజభవః కమలాసనస్సౌత్
 యన్నామసారరసికో భగవాన్ పురారి

స్తంరామచంద్ర మనిశం హృది భావయామి.

112

ఉ. ఏవ్వనిపాదపద్మరజ • మెల్ల శ్రుతుల్ వెదకంగ నేరకుం
 డేవ్వనినాభికంజమున • నేర్పడ సంభవమొందె గీర్వరుం
 డేవ్వనినామసారము భజించి బుధాగ్రణి యయ్యె శంకరుం
 డవ్వభురామభూధవు నహర్నిశమున్ మది సంస్కరించెదన్.

తా. ఏరామునిపాదపద్మములకుందలిసూళి వేదములచేఁ దెలియ శక్యముగా నో బ్రహ్మ యేవ్వనినాభిపద్మమందుఁబుట్టెనో భగవంతుఁడైనశివుఁ డేవ్వనినామసారరసము నెఱిగినవాడో యట్టిరామచంద్రు నెల్లపుడు హృదయమందు ధ్యానించుచున్నాను.

శ్లో. యస్యావతారచరితాని విరించిలోకే
 గాయంతి నారదముఖాభవపద్మజాద్యాః

ఆనందజాశ్రుపరిషి క్తకుచాగ్రసీమా

వాగీశ్వరీచత్రమహం శరణం ప్రపద్యే.

113

మ. ప్రకట్య బేసవిరించిలోకమున నేభవ్యాత్తు దివ్యావతా
 రకథల్ క్షేరనఁ జేతు రబ్జభవశః ర్వాణేశముఖ్యామర
 ప్రకరం పౌర్యులు నారదాదులును గీర్భామామహానందబా
 ష్పకణార్ద్రస్తనయై స్మరించు నెపు డాత్మజేశు నేవించెదన్

తా. ఏరామునియవతారచరిత్రములను బ్రహ్మలోకమందు నారద
 గువారును, శివుఁడు బ్రహ్మ మొదలగువారును, ఆనందబాష్పములచేఁ
 గ్రప్రదేశముగల సరస్వతియు గానముఁ జేయుదురో అట్టిరాముని
 దుచున్నాను.

శ్లో. జాతిభ్రష్టతపాపీ పరధనపరదారేషు నిత్యోద్యతోవా
స్తేయీ బ్రహ్మఘ్నమాతాపితృవధనిరతో యోగిబృందాపకారీ
ధ్యేయం కర్ణామృతం యః పఠతిహి సతతం రామచంద్రస్య భక్తో
యోగీంద్రై రప్యలభ్యం పదమపి లభ తే సర్వదేవై శ్చ సేవ్యమ్. 114
మ. పరభామాపరవిత్తసంగ్రహుఁడు విప్రఘ్నుండు చోరుండు దు
స్తరపాపాత్తుఁడు మాతృపితృహుఁడు వంశభ్రష్టుఁ డార్థోత్తమో
త్కరనిందాస్పదుఁ డైన బోనియతుఁడై • కర్ణామృతంబుం బఠిం
ప రహిం యోగుల కిందరాసిపదముం బ్రాపించు గాథంబుగాన్.

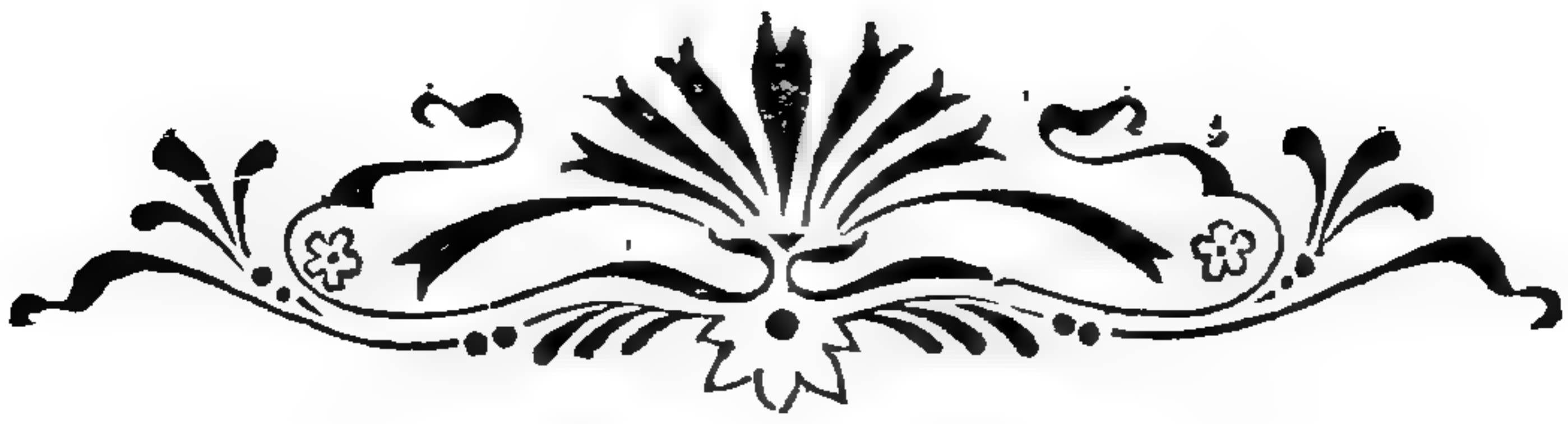
తా. కులభ్రష్టుడైనను పాపాత్తుడైనను ఇతరులసొమ్మునం దితరులభార్యయం
దాసత్తుడైనను దొంగయైనను బ్రహ్మహత్యజేసినవాఁడు తల్లిదండ్రులను గొట్టుట
యం దాసత్తుడైనను మునిసమూహమున కపకారముఁ జేయువాడైనను ఏభక్తుఁడు
ధ్యానింపఁదగినరాముని కర్ణామృతమును ఎల్లపుడుఁ జదువుచున్నాఁడో అట్టివాఁడు
యోగీశ్వరులకు సైతము బొంద శక్యముగానట్టి యెల్లదేవతలచే సేవింపఁదగినస్థానమును
బొందుచున్నాఁడు.

మ. శివసామ్యుఁ డగునాదిశంకరులు మున్ • శ్రీరామకర్ణామృతం
బవనిన్ సంస్కృత మేర్పరించె చిది మోక్షాపేక్ష చేకూరు వం
శవరాధీందుప్రసిద్ధసిద్ధకవి నే • శ్రద్ధం దెనింగించి రా
ఘవపూదండఁగ నిచ్చినాఁడఁ గొనుమా • కల్పంబుగా సత్కృపన్.

మాలిని. వనదనిభశరీరా • వణితామర్త్యవారా
కనకశిఖరిధీరా • కంధిగర్వాపహారా
దనుజఘనసమీరా • ధాత్రిజాచిత్తచోరా
మునిజనసువిచారా • మోక్షలక్ష్మీవిహారా.

మ ఇది శ్రీరామపదారవిందమకరం • దేచ్చాతీసన్నత
ట్పడివిజ్ఞానపదాబ్జరేణుపటలప్రాప్తోత్తమాంగోల్లసజ్య
నుదితాంతఃకరణుండు సిద్ధకవిమాన్యుఁ డైనరామావసి
శదయాలోకనఁ జెప్పె మూడవగునాశ్వాసం బభీష్టాప్తికిన్.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీరామకర్ణామృతము.

చతుర్థాశ్వాసము.

శ్లో. శ్రీరామం జనకాత్తజాకుచతటీశ్రీగంధసంగోల్లస
ద్వక్షోవీధిముదార మాశ్రితమునిప్రాదుర్భవత్కల్పకమ్
బ్రహ్మేశానముఖామరస్తుతమజం బ్రహ్మాండభాండాధిపం
వందే కోసలకన్యకాసుతమహం వారాశిగర్వాపహమ్.

1

శా. శ్రీసీతాకుచకుంభచర్చితలసః శ్చీచందనాలంకృతుక్
కౌసల్యాత్తజువశానికల్పకము శ్రీకంఠాబ్జభూముఖ్యగో
దాసస్తోత్ర సముద్రగర్వహననుక్ • బ్రహ్మాండభాండాధిపుక్
రాసూనుక్ సువితీర్ణ జన్మరహితుక్ • రామప్రభుక్ గొల్చెదన్.

తా. సీతయొక్క స్తనప్రదేశమందలి గంధపుబురదచే బ్రకాశించుచున్న వక్ష
స్థలము గలిగినట్టియు చాతయైనట్టియు నాశ్రితులైన మునులకుఁ బ్రత్యక్షమైన కల్పవృ
క్షమైనట్టియు బ్రహ్మ శివుఁడు మొదలగుదేవతలచే స్తోత్రము చేయఁబడినట్టియుఁ బుట్టు
వులేనట్టి బ్రహ్మాండముల కధిపతియైనట్టియు కౌసల్యకుఁ గొమారుడైనట్టియు సముద్ర
గర్వమును హరించినరాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. సాకేతే మణినిర్మలే ప్రవిలసత్సౌధాయుతానాంశతే
అంతర్గేహ మతీతభానునిలయే చంచత్పతాకోజ్జ్వలే
హర్ష్యే భర్తమయేఘనాఘనరవై ర్ఘ్నంటాశతైరావృతే
హోలాకల్పవిహారిణం రఘుపతిం సీతాసమేతం భజే.

2

మ. తతప్రత్యగ్మణీశతాయుతలసః తౌధప్రతానోఽశో
భితసాకేతమునః పతాకయుతమై • బెంపొందు సంతర్కృహ
స్థితచామికరఘంటికారవయుతః శ్రీడోలికాశయ్యమై
క్షీతిపుత్రీయుతకేళిః జెన్నలరు నాశ్రీరాము సేవించెదన్.

తా. అయోధ్యయందు రత్నములచేత నిర్మించఁబడిన బ్రకాశించుచున్న మేడల
వలదయందు గృహమధ్యమందుఁ బ్రకాశించుచున్న జెండాలచేతఁ బ్రకాశించుచున్నది
గనుక నే సూర్యకిరణప్రసారములేనట్టియు బంగారువికారములైన ఘణఘణధ్వనిచేయుచు
న్న బహుఘంటలచే నావరించఁబడినట్టి మేడయందు ఉయ్యాలయందలి శయ్యయందు
విహరించుచున్నట్టి సీతతోఁగూడినరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సాకేతేసాధబద్ధధ్వజశతమహితే రాజమార్గే విశాలే
ఘంటారానై రుపేతే కనకకుఫయుతే గంధనాగేపసంతమ్
దివ్యాకల్పోజ్వలాంగం రథగజతురగై రావృతం సుప్రసన్నం
రామం శ్వేతాతపత్రావృతముఖకమలం చింతయా మ్యంతరంగే. 3

మ. సరసంబై శతకోటికేతనలసః తౌధాభిసాకేతస
త్పురిఘంటాపథమార్గమందున మణీభూషాంచితుండై యలం
కిరణేభేంద్రము నెక్కి నైజచతురంగంబుల్ ప్రవేష్టింప వి
స్ఫురితచ్ఛత్రసముజ్జ్వలుం డయినరామున్ గొల్తు నాత్మస్థితున్.

తా. అయోధ్యయందు మేడలయందుఁ గట్టఁబడిన పెక్కు జెండాలచేఁ బ్రకాశిం
చుచున్న విశాలమైన రాజమార్గమందు ఘంటలధ్వనులతోఁ గూడినట్టి బంగారపు ఆస్త
రణముతోఁ గూడిన మదపుటేఱఁగునం దున్నట్టియుఁ బ్రశస్తములైనట్టియలంకారముల
చేఁ బ్రకాశించుచున్న దేహము గలిగినట్టి రథములచేత ఏనుగులచేత గుఱ్ఱములచేత ఆవరిం
చఁబడినట్టియు మిక్కిలి నిర్మలుండైనట్టియుఁ దెల్లగొడుగుచే నావరించఁబడిన మొగము
గల రామునిఁ జిత్తమండు దలఁచుచున్నాను.

శ్లో. సాకేతేమణికోటిభి స్సుఖచితే దివ్యాంబరాలంకృతే
హేమస్తంభసహస్రకోటిఘటితే తారాపథాత్యున్నతే
రమ్యస్వర్ణమయే విచిత్రభవనే దివ్యంతరిక్షే ముదా
రామం స్థైరముఖాంబుజం రఘుపతిం సీతాసమేతం భజే. 4

మ. ప్రకటాయోధ్యను నూత్నరత్నమయమై • రమ్యంబునై తారకా
నికరాత్యున్నతమై సువర్ణమణిసంధీప్తాయుతస్తంభస

త్సుకరంబై విమలాంబరోజ్జ్వలితహా • చోద్యాలయాపాసుండై
సకళత్రుండు దరస్మితాస్యః డగునా • త్మజేశు సేవించెదన్.

తా. అయోధ్యయందు బహురత్నములచే స్థాపించబడినట్టి ప్రళస్తమైన బట్టల
చేత నలంకరించబడినట్టి యశేకములైన బంగారుస్తంభములచే గూర్చబడినట్టి నక్ష
త్రమార్గముకంటె బాడవైనట్టి సుందరమైన బంగారువికారమైన చిత్రమైన గృహ
మందు భూమియందు సంతరితుమందు సంతోషముతోఁ గూడినట్టి నవ్వుచున్న ముఖప
ద్మము గలిగినట్టియు సీతతోఁగూడినరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సాకేతే మణితోరణాంచితలసద్వీధీశతప్రాంగణే

సానందం భరతాదిభి స్సహచరై రత్యంతమోదాకరైః

క్రీడంతం మణికందుకైః కరగై రన్యోన్య మత్యుజ్జ్వలైః

పౌర స్త్రీనయనోత్సవైః ప్రతిదినం పూజ్యం భజే రాఘవమ్. 5

మ. తతసాకేతపురంబునందు మణిసం • తానస్ఫురత్తోరణాం

చితవీధీశతచత్వరంబున మణి • శ్రేష్ఠోజ్జ్వలత్కందుక

స్థితహస్తుం డయి సోదరాదియుతుండై • స్త్రీలోలనేత్రోత్పలా

ర్చితుండై నిత్యము క్రీడల న్మౌలఁగునా • శ్రీరాము సేవించెదన్.

తా. అయోధ్యయందు మణిఖచితములైన బహిర్ద్వారములచేత నొప్పుచున్న ప్ర
కాశించుచున్న బహువీధులుగల ముంగిటియందు సత్యంతసంతోషమునకు స్థానభూతులై
నభరతుఁడు మొదలగున్నహితులతోఁగూడ నొకదానిచే నొకటి ప్రకాశించుచున్న
రత్నపుబంతులచే నాడుచున్నట్టి పట్టణమందలి స్త్రీలనేత్రములతోఁ గూడినట్టియు
(అనఁగా నేతోత్సవము జేయునట్టి) పూజించఁదగినరామునిఁ బ్రతిదినమందును సేవిం
చుచున్నాను.

శ్లో. సాకేతేకనకాద్రిశృంగఘటితే కల్పద్రుమైరావృతే

వైదూర్యాదిమణింద్రకాంతిఘటితే దేవేంద్రనీలోజ్జ్వలే

కుర్వంతం మణినాయకౌమణిగృహే మాణిక్యపీఠేభజే

పుత్రౌ మన్మథసుందరౌ కుశలవౌ సంసేన్యపాదావిహా. 6

మ. ప్రకటామోధ్యను మేరుశృంగనిభమై • భవ్యామరానోకహ

ప్రకరప్రావృతమై మణిస్థగితమై • రంజల్లునద్మంబునం

దకలంకం బగురత్నపీఠసుమశః • స్త్రీకారు లైనట్టిపు

త్రకయుగ్మార్చితపాదపద్మఁ డగుశ్రీ • రామాధిపుఁ గొల్చెదన్.

తా. అయోధ్యయందు మేరుశిఖరముచే గూర్చబడినట్టియుఁ గల్పవృక్షముల చేత నావరించబడినట్టియు వైదూర్యములు మొదలగు మణిశ్రేష్ఠములచే గూర్చబడినట్టియు నిండ్రనీలములచేఁ బ్రకాశించుచున్నట్టియు రత్నగృహమందు మణివికారమైన సింహాసనమందు వన్మథునివలె సుందరులైనట్టి యితరులకు సేవించఁదగిన పాదములు గలిగినట్టి కొమ్మాఢైన కుశలపును రత్నఖచితములైన పదకములు గలవారినిఁగాఁ జేయుచున్నరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సాకేతేజననీక రాఘ్నితలసత్క-స్తూరికాసుందరే
ఫాలేమాక్తికజాలకం శశినిభం స్వర్ణాంకితం వర్తులమ్
చూడాలంబమనోజ్ఞ హారకలితం విభ్రాణ మత్యుజ్జ్వలం
రామం కోసలపుత్రికానరసుతం సీతాసమేతం భజే.

7

మ. నుదుటక కస్తూరిబొట్టుతల్లియును సన్మృక్తాలలాంబు ప
ర్వదినేందూజ్జ్వలమై సువర్ణమయమై • రంజిల్ల సాకేతస
త్పదనుండై రమణీయహారధృతుడై • స్వస్థానుడై భక్తలో
కదయాశుం డగుకౌసలేయు గొలుతుక • లక్ష్మీశు రామప్రభున్.

తా. అయోధ్యయందుఁ దల్లిచేతితో నుంచబడిన కస్తూరిబొట్టుచే సుందరమైన నుదుటియందుఁ జంద్రునితో సమానమైనట్టి బంగారుచే నలరించబడినట్టి గుండ్రనైనట్టి శిఖయందు వ్రేలుచున్న మనోహరమైన హారముచేఁ బ్రకాశించుచున్నట్టి ముత్యపుచే రువను భరించుచున్నట్టియు విక్రిలి ప్రకాశించుచున్నట్టియు కౌసల్యాదేవి వసుమారుడైనట్టియు సీతతోఁగూడినట్టిరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సాకేతేసరయూజలేతివిమలేప్రోత్ఫుల్లపద్మాంకితే
దివ్యస్త్రీశతకోటిన్యత్యరుచిరే స్వర్గాపగాసుందరే
పశ్యంతీషు సురాంగనాసుశపథం క్రీడంత ముర్వీసుతాం
బాహుభ్యాం విమలోదకేన రుచిరం సీతాసమేతం భజే.

8

మ. అమలంబై వికచాబ్జమై దివిజకన్యాజాలలీలార్హమై
యమరద్వీపవతీసమానసరయూహ్రోదిక సురస్త్రీసమూ
హములుక గాంచ సభార్యుడై కరములం • దంభోవిహారంబు చి
త్తము రంజిల్లగఁ జేయు రాఘవు నయోధ్యానాథు సేవించెదన్.

తా. అయోధ్యయందు మిక్కిలి నిర్మలమైనట్టి వికసించినపద్మములచే నలంకరించబడినట్టి బహుదేవతాస్త్రీలయొక్క నాట్యముచేత సుందరమైనట్టి గంగవలె సుం

దరమైనట్టి సరయునదియొక్క నీటియందు దేవతాస్త్రీలు చూచుచుండఁగా పంతులు
వేసికొని చేతులచే నిర్మలదకముచే సీతను గ్రీడించుచున్నట్టియు (అనఁగా జల్లుపోరా
ట సీతతోఁ జేయుచున్న) సీతతోఁ గూడినరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. కదాసురతరుస్థలే కనకమంటపే పుష్పకే

వరాసన ముపేయుషం వసుదళారవిందోజ్వలే

కరేణ హృదయస్పృశాకలితముద్రచిన్ముద్రాకా

మమస్ఫురతు వాసనామనసిబద్ధపీరాసనా.

9

మ. ఒకకాలంబునఁ గల్పశాఖికడఁ జెన్నొప్పారుసౌవర్ణర

త్నకసన్తందిరమధ్యహేమదళపద్మభ్రాజితం బైనపు

ష్పకమధ్యంబున రత్నపీఠిజనఃకుస్తవ్యహస్తుండు తా

రకచిన్ముద్రకరాంబుజంబు విబుధాఃరాధ్యుండు వీరాసనుం

డకలంకుం డగురామచంద్రుండు మదీయాత్సలిఖ భాసిలున్.

తా. కల్పవృక్షప్రదేశమందు బంగారుమంటపముగల అష్టదళపద్మముచే శో
భించు పుష్పకమందు శ్రేష్ఠమైనపీఠమును బొందినట్టియు గుండెను దగులుచున్న హస్త
ముచేత ధరించఁబడినజ్ఞానముద్ర గలిగినట్టియుఁ గట్టఁబడినవీరాసనము గలిగినట్టియు (రా
మరూప) సంస్కారము నాకెప్పుడు స్ఫురించును.

శ్లో. నదీరమణబంధనం మతిమతా ముదారం ధనం

జగద్ధతతరంధనం సకలకామనిష్యందనమ్

విలిష్టహరిచందనం వినుతయాతసంక్రందనం

భజామి రఘునందనం పవననందనస్యందనమ్.

10

ఉ. చందనచర్చితుండు రఘుఃసత్తముఁ డంబుధిబంధనుండు సం

క్రందనవందితుండు శ్రితఃరాజియుదారధనుండు సంతతా

నందుండు గంధవాహపియఃనందనవాహనుఁ డిష్టదాయిపౌ

రందరనీలవర్ణుఁ డగుఃరాముపదాబ్జము లాశ్రయించెదన్.

తా. సముద్రుని బంధించినట్టియు యోగ్యులకు గొప్పధనమైనట్టియు జగత్తుల
యొక్క కొట్టఁబడినతాపము గలిగినట్టియు నెల్లకోరికలను బ్రవహించునట్టియుఁ బూసి
కొనఁబడినగంధము గలిగినట్టియు స్తోత్రముచేయుచున్న యింద్రుండు గలిగినట్టియు
నాంజనేయుండు వాహనముగలిగినట్టియు రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. రక్తాంభోరుహలోచనం కువలయశ్యామం కపోలం ధనుః

కోటిన్యస్తకరాంబుజం ధృతతనుత్రాణం జటామండితమ్

జేతారం ఖరదూషణత్రిశిరసా మాంబద్ధగోధాంగుశీ

త్రాణం మార్గణపూర్ణతూణయుగళం కోదండరామం భజే. 11

మ. శరసంపూర్ణనిషంగియై కనచియై • శ్యామాంగుడై విశ్వస్స
ద్గురుడై శోణసరోజనేత్రయుగుడై • గోధాంగుశిత్రాణుడై
ఖరముఖ్యాసురయూధసంసారణుడై • కాండాసనాగ్రస్ఫుర
ద్గురుహస్తం డగునాజటిక్ గొలిచెదక్ • కోదండరామప్రభున్.

తా. ఎఱ్ఱనామకవంటినేత్రములు గలిగినట్టియు నల్లకలువవలె నల్లనైనట్టియు బ్ర
హ్మను పరిపాలించునట్టియు ధనుస్సుయొక్క అగ్రమం దుంచబడినహస్తపద్మము గలి
గినట్టియు ధరించబడినకవచము గలిగినట్టియు ఒటలచేత నలంకరించబడినట్టియు ఖర
దూషణత్రిశిరులను జయించినట్టియుఁ గట్టబడిన ఉడుముశోలువ్రేళ్లతోడుగు గలిగిన
ట్టియు బాణములచే నిండినయంబులపాదులతోడు గలిగినట్టియు ధనుర్ధారియు నగురా
ముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీమత్కల్పద్రుమూలే సకలమణిమయే మండపేపుష్పకాఢ్యే
తన్త ధ్యేనూర్యబింబమృతిసరసిరుహే శోభమానాష్టపత్రే
పశ్యన్నిష్టాంగదీప్త్యాజనకతనయయావామభాగోపసేన్యః
సౌమిత్రిం భానుపుత్రం పవనసుతయుతం పాతు మాం రామచంద్రః.

చ. సురతరుమూలసూత్నమణిః శోభితమండపమధ్యపుష్పకాం
తరరవిదీపితాష్టదళః తామరసాంతరవాసియై ధరా
వరసుతవామభాగమున • భాసిల లక్ష్మణవాయుజాదిన
త్పురుషసమర్చితం డయినః భూపతిరాముఁడు నన్నుఁ బ్రోవుతన్.

తా. శోభగల కల్పవృక్షములమెదుట నవరత్నవికారమైనట్టి పుష్పకమనునట్టి
మండపమందు దానినడుమ ప్రకాశించుచున్న యెనిమిది రేకులుగల నూర్యబింబకాంతిగ
లపద్మమందున్నట్టియు, నిష్టమైన శరీరశోభగల సీతాదేవిచే నెడమవైపున సేవించఁదగి
నట్టియు నాంజనేయునితోఁగూడిన లక్ష్మణు సుగ్రీవునిఁ జూచుచున్నట్టియు, రామచం
ద్రమూర్తి నన్ను రక్షించుఁగాక.

శ్లో. వినీలజలదోపమం విమలచంద్రబింబాననం
వినిద్రమణికుండలం వికచపుండరీకేశ్శుణమ్
విభిన్నదనుజాధిపం విధృతబాణబాణాసనం
విభీషణవరప్రదం విజయరాఘమీడే నిశమ్.

మ. హరినీలాంబుదగాత్రుఁ దామరసపత్రాక్షుఁ శరచ్చంద్రభా
సురవక్త్రుఁ మణికుండలాంచిత ధనుస్తూణీరబాణోజ్జ్వలుఁ
సురవిద్యేషణపోషణాంతకు మునిస్తుత్యుఁ దశగ్రీవసో
దరసన్తోదవిధాయకు న్వరదు సీతారాముఁ జింతించెదన్.

తా. నల్లనిమేఘముతో సామ్యముగలిగినట్టియు నిగ్మలమైన చంద్రబింబమువం
టిమొగము గలిగినట్టియు ప్రకాశించుచున్న మాణిక్యకుండలములు గలిగినట్టియు విక
సించిన పద్మమువంటి నేత్రము గలిగినట్టియు కొట్టబడిన రావణుఁడు గలిగినట్టియు
ధరించబడిన ధనుర్బాణములు గలిగినట్టియు విభీషణునకు వరమునిచ్చినట్టియు జయము
మొందినరాముని నేవించుచున్నాను.

శ్లో. రాజద్రాజీవనేత్రం రఘుకులతిలకం రంజితాశేషలోకం
వామాంకారూఢసీతం వరశరధనుషం కుండలోద్ధిష్టగండమ్
శ్యామం శాంతం ప్రసన్నం దరహాసితముఖం వజ్రసింహాసనస్థం
రామం రాజత్కిరీటం రవిశతవిశదం రాజరాజేశమిడే. 14

చ. సరసిజనేత్రుఁ జాపధరు • శాంతుఁ బ్రసన్ను దరస్మితాస్య భా
స్కరకులులోకరంజతుఁ బ్రకాశకిరీటు సువర్ణకుండలుఁ
ధరణిసతావలోకను బతంగశతోజ్జ్వలు వజ్రపీఠ కం
ధరనిభనీలు రాజవరు • దాశరథి శరణంబు వేడెదన్.

తా. ప్రకాశించుచున్న పద్మమువంటి నేత్రములు గలిగినట్టియు రఘువంశశ్రే
ష్ఠుఁ డైనట్టియుఁ బ్రకాశింపఁ జేయఁబడు నెల్లలోకములు గలిగినట్టియు ఎడమతొడ
నుందుఁ జూపునందు సీతగలిగినట్టియు శ్రేష్ఠమైనధనుర్బాణములు గలిగినట్టియుఁ గుం
డలములచేఁ బ్రకాశించుచున్న గండస్థలములు గలిగినట్టియు నల్లవైనట్టియు శాంతుఁడై
నట్టియుఁ బ్రసన్నుఁడైనట్టియు మందహాసముఖము గలిగినట్టియు వజ్రసింహాసనమం దు
న్నట్టియుఁ బ్రకాశించుచున్న కిరీటము గలిగినట్టియు వందసూర్యులవలె నిగ్మలుఁడైనట్టి
యు రాజరాజుల కధిపతి యగురాముని స్తుతించుచున్నాను.

శ్లో. భద్రవ్యాఖ్యానముద్రాంకరసరసిరుహేదక్షిణే ధారయంతం
సవ్యేజాను న్యుదారం కరమపిచముదా ధారయంతం స్ఫురంతమ్
పశ్యంతం వామభాగే కరధృతకమలాం చిత్రభూషావిశేషాం
వైదేహీంకాంచనాఢ్యాం స్తనభరనమితాంభావయేరామచంద్రమ్.

మ. ఒకహస్తాబ్జము జానువం దునిచి వేరొక్కంట వ్యాఖ్యానము
ద్రకరం బూని సువర్ణ వర్ణధృతపద్మ జిత్రభూషాన్విత

బ్రకటోరస్థలజాతనమ్రం యగుభాఃర్యః దాపలం గాంచుతా
రకనాముక్ రవికోటిధాముః డగుశ్రీఃరాముక్ బ్రశంసిం చెదన్.15

తా. కుడిచేతియందు మంగళమగు నుపదేశముద్రను ధరించుచున్నట్టియు నెడమ
మోకాలియందు గొప్పదియగు హస్తమును సంతోషముచే ధరించుచున్నట్టియు బ్రకా
శించుచున్నట్టియుఁ జేత ధరించఁబడినపద్మము గలిగినట్టియుఁ జిత్రములైన యలంకా
రవిశేషములు గలిగినట్టియు బంగారుచేత నొప్పుచున్నట్టియు స్తనభారముచేత వంగి
నట్టియు సీతను జూచుచున్న రామచంద్రుని ధ్యానించుచున్నాను.

శ్లో. విబుధవిటపిమూలే జానకీలక్ష్మణాభ్యాం
సహిత మనిలవేగం బాణ మాదాయ చాపమ్

బహుశరపటుతూణం రమ్యపుష్పోపహారం

విబుధభరణచిత్తం చింతయే రామచంద్రమ్.

16

మ. అమరాగస్థలిధారణీతనయతోఃహర్షంబునన్ గూడి స
త్సమదామాంచితుఁడై యనేకశరసంఃశోభానిషంగాస్తుఁడై
యమరత్రాణధురీణుఁడై పవనవేఃగాజహ్మగోగ్రాస్తుఁడై
కమనీయాకృతి యైనరామధరణీఃకాంతున్ మదిన్ గొల్చెదన్.

తా. కల్పవృక్షముమొక్క మొదట సీతాలక్ష్మణులతోఁ గూడినట్టియు వాయు
వేగముగల బాణమును ధరించి విస్తారమైన బాణములచేత సమర్థమైన యంబులపొది గలి
గినట్టియు సుందరమైన పువ్వులకానుక గలిగినట్టియు విద్వాంసులయొక్క ధరించుట
యందుఁ జిత్తము గలిగినట్టియు రామచంద్రుని ధ్యానించుచున్నాను.

శ్లో. జానాతి రామతవతత్త్వగతిం హనూమాన్

జానాతి రామతవసఖ్యగతిం కపీశః

జానాతి రామతవయుద్ధగతిం దశాస్యో

జానాతి రామధనదానుజవీవ సత్యమ్.

17

ఉ. తావకమిత్రభావమును • తామరసాప్తసుతుం డెఱుంగు మీ
పావనతత్త్వలక్షణము • పావకమిత్రసుతుం డెఱుంగు ధా
త్రీవర నీదుసంగరగతిం దశకంఠుఁ డెఱుంగు భక్తజ్ఞో
కావన నీదుసత్యము దశాస్యనితమ్ముఁ డెఱుంగు రాఘవా.

తా. ఓరామా నీతత్త్వమార్గమును హనుమంతుఁ డెఱుంగును. ఓరామా నీస్నేహ
మార్గమును సుగ్రీవుఁ డెఱుంగును. ఓరామా నీయుద్ధమార్గమును రావణుఁ డెఱుంగును.
ఓరామా నీసత్యమును విభీషణుఁ డెఱుంగును.

శ్లో. హేరామ హేరమణ హేజగదేకవీర

హేనాథ హేరఘుపతే కరుణాలవాల

హేజానకీరమణ హేజగదేకబంధో

మాం పాహి దీన మనిశం కృపణం కృతఘ్నమ్.

18

శా. ఓరామా జగదేకవీరరమణా • యోజానకీనాయకా

యోరాజేంద్ర కృపాలవాలనరదా • యోవిశ్వవిశ్వావనా

యోరాజీవదళాక్ష. యోరఘుపతే • యోనాథ మన్నింపు నా

నేరం బేను కృతఘ్నుఁడ౯ కృపణుఁడ౯ • నిన్నే మది న్నమ్మితిన్.

తా. ఓరామా! ఓమనోహరుఁడా! ఓజగత్తులయందు ముఖ్యవీరుఁడా! ఓరఘుపతీ! ఓదయాకరుఁడా! ఓసీతాపతీ! ఓజగత్తులకు ముఖ్యబంధుఁడా! దీనుఁడనై నట్టియుఁ గృతఘ్నుఁడ నై నట్టియు నన్ను నెల్లపుడు రక్షించు.

శ్లో. అయోధ్యానాథ రాజేంద్ర, సీతాకాంతజగత్పతే

శ్రీరామపుండరీకాక్ష రామచంద్రనమోస్తుతే.

19

మ. స్థిరసాకేతపురాధినాథునకు ధాత్రీపుత్రికాభర్తకుఁ

ధరణీజేంద్రునకుఁ జగత్పతికి దైత్యధ్వంసికి న్నవ్యవి

స్ఫురితామ్భారుహపత్రనేత్రునకు దేజోరాశికి న్వాపని

స్తరికిఁ శ్రీరఘురామచంద్రునకు నశ్రాంతంబు నేమ్రమొక్కెదన్.

తా. ఓయమోధ్యాధిపతీ! ఓరాజశ్రేష్ఠా! ఓసీతాపతీ! ఓజగదీశ్వరా! ఓశ్రీరామా! ఓపద్మనేశుఁడా! ఓరామచంద్రా! నీకు నమస్కారమగుఁగాక.

శ్లో. దక్షిణే లక్ష్మణో ధన్వీ, వామతో జానకీశుభా

పురతో మారుతి ర్యస్య, తన్ననూఋ రఘూత్తమమ్.

20

ఉ. దాపట జానకీపతి ముదంబున నుండఁగ దక్షిణంబునఁ

చాపము దాల్చి లక్ష్మణుఁడు • సన్నుతిఁ జేయ పురోపకంఠమం

దాపవనాత్ జుండు వినయంబునఁ గొల్వ జెలంగునట్టిధా

త్రీపరిపాలశీలునకు • శ్రీరఘురామున కేను మ్రొక్కెదన్.

తా. ఏరామునికిఁ గడవై పునఁ ధనుర్ధానియగు లక్ష్మణుఁడును ఎడమవై పునఁ మంగళస్వరూపురాలగు సీతయును ముందు హనుమంతుఁడును గలరో అట్టిరాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. రామం రాక్షసమర్దనం రఘుపతిం శక్రకారివిధ్వంసినం
సుగ్రీవేప్పితరాజ్యదం నురపతేః పుత్రాంతకం శార్ఙ్గేశామ్
భక్తానా మభయప్రదం భయహరం పాపాఘవిధ్వంసినం
సీతా సేవితపాదపద్మయుగళం రామం భజే శ్యామలమ్. 21

శా. రాము న్రాక్షసమర్దనుఁ రఘుపతి • న్రాజేంద్రపాపాపహు
న్యాయమాంగుఁ రవిజేప్పిత౯ వరదుభక్తాఁ డిఘ్ను శార్ఙ్గేశాఁ పరం
ధాముఁ నాలివిమర్దనుఁ ధరణిజాతా సేవితాఁ ఘ్రిద్వయుఁ
శ్రీమంతుఁ భయసంహరుఁ గొలిచెదన్ • శ్రీరామచంద్రప్రభున్.

తా. రాక్షసమర్దనుఁడును, రఘునాథుఁడును, రావణుని సంహరించినవాఁడును,
సుగ్రీవుని కిష్టరాజ్యము నిచ్చినవాఁడును, వాలిని సంహరించినవాఁడును, శార్ఙ్గధనుస్సు
గలిగినట్టివాఁడు నయినట్టియును భక్తుల కభయ మిచ్చునట్టియును భయమును హరిం
చునట్టియుఁ బాపసమూహమును బోగొట్టునట్టియు సీతచేత సేవించఁబడు పాదపద్మము
లు గలిగినట్టియు నల్లనైనట్టియు రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. భవభయహరమేకం భానుకోటిప్రకాశం
కరధృతశరచాపం కాలమేఘావభాసమ్
కనకరుచిరవస్త్రం రత్నవత్కుణ్డలాఢ్యం
కమలవిశదనేత్రం సానుజం రామమీడే. 22

చ. భవభయమోచను నివృత్తచంపకజలోచను గాంచనాంబరుఁ
రవిశతకోటితుల్య మశశిరంజితకుండలకర్ణయుగ్మ రా
జవరలలాము హస్తధృతఁ చాపశిలీముఖుఁ గాలమేఘభా
సివిమలు సానుజు న్వర్తు • శ్రీరఘురాము సమాశ్రయించెదన్.

తా. సంసారభయమును హరించునట్టియు ముఖ్యుఁడైనట్టి కోటిసూర్యులకాంతి
గలిగినట్టియు చేత ధరించఁబడిన ధనుర్బాణములు గలిగినట్టియు నల్ల మేఘమువలెఁ బ్ర
కాశించుచున్నట్టియు బంగారముచే సాగనైనవస్త్రములు గలిగినట్టియు రత్నములుగల
కుండలములతోఁ గూడినట్టి పద్మములవలె నిమ్మలములగు కన్నులుగల తమ్మునితోఁ గూ
డినరాముని స్తుతించుచున్నాను.

శ్లో. రామం శ్యామపయోదనీల మమలం రాజీవనేత్రం సదా
హాల్యాశాపనివారణప్రణయపాదాంభోజ ముర్వీశ్వరమ్

విద్యుత్కోటిసహస్రదీధితిలసత్కోటిరమస్తోజ్వలం

ధ్యాయే తారకనామ మీశ్వరసఖం దైతేయవగళాపహమ్. 23

మ. మునికాంతాగతశాపమోచనపదాంభోజాతుః బ్రావృష్టనా
ఘనగాత్రుః వికచాబ్జనేత్రు గిరిజాకాంతాపు దైత్యారిపా
వనవిద్యుచ్ఛతకోటిదీప్తమకుటః భ్రాజోత్తమాంగుః జనా
ర్దనునిః దారకనాము రామునియతిః ధ్యానింతు సశాంతమున్.

తా. నల్ల మేఘమువలె నల్లనైనట్టి నిర్మలుడైనట్టి పద్మములవంటి నేత్రములు గలి
గినట్టి అహల్యశాపమును మాన్పటయందుఁ బ్రేమగల పాదపద్మము గలిగినట్టియు భూ
మి కధిపతియైనట్టియు అమితములైన మెలుపులవలెఁ బ్రకాశించుచున్న కిరీటముగల శిర
స్సుచేఁ బ్రకాశించుచున్నట్టియు సంసారమును తరింపఁజేయు పేరుగలిగినట్టి శివునికి
మిత్రుడైనట్టియు రాక్షసవంశము నపహరించునట్టిరాముని ధ్యానించుచున్నాను.

శ్లో. దశరథసుతమీశం దండకారణ్యవాసం

శతమఖమణిసీలం జానకీప్రాణలోలమ్

సకలభువనమోహం సన్నతాంభోదదేహం

బహుళనుతసముద్రం భావయే రామభద్రమ్. 24

చ. శతమఖరత్నసీలఘనఃసన్నిభగాత్రుని దండకాటవీ

స్థితః జనకాత్తజాధిపుః సదీపతిసన్నతు విశ్వమోహనుః

ప్రీతిపతిసీశ్వరేశ్వరునిః జన్మయు దాశరథిః దయానిధిః

వితతచరిత్రుః సత్య రఘువీరుని సంతత మాశ్రయించెదన్.

తా. దశరథునికొమారుడైనట్టి నధిపతియైనట్టి దండకారణ్యమం దునికిగలిగినట్టి
యింద్రసీలములవలె నల్లనైనట్టి సీతయొక్కప్రాణనాథుఁ డైనట్టియు సన్నిలోకములను
మోహపెట్టునట్టి సుతించఁబడు మేఘమువంటిదేహము గలిగినట్టియు మిగుల సముద్ర
నిచే స్తుతింపఁబడుచున్నట్టియు రామభద్రుని ధ్యానించుచున్నాను.

శ్లో. సరయూతీరవనే లతానివసనే సద్రత్నవేదీతపే

సుమపర్యంకతలే విదేహసుతయాసార్థం పరిక్రీడతే

కస్తూరీఘనసారచందనమిశద్గంధోల్లసత్పావనీ

పాయాన్ముర్తిరనామయారఘుపతే ర్భద్రదాత్తకానోనిశమ్. 25

మ. సరయూతీరవనిః లతాగృహమునః • సద్రత్నవేదీస్థలిః

విరిశయ్యః జనకాత్తజాసహితుఁడై • వేడ్కు లసచ్ఛందక

స్తురిసంయుక్తసుగంధలేపనమునన్ • శోభిల్లి క్రీడించు నుం
దరసన్నూర్తి యనామయుండు రఘునాథస్వామి నన్ బ్రోవుతన్.

తా. సరయునదీతీమందలి వనమందలి లతాగృహమందు రత్న పుటరుగునం
దుఁ బువ్వులశయ్యయందు సీతతోఁ గ్రీడించుచున్నట్టియుఁ గన్తూరి కర్పూరము గంధము
వీటితోఁ గూడిన పరిమళముచేఁ బ్రకాశించుచున్నట్టి పవిత్రమైనట్టి బాధలేనట్టిమంగళరూ
పమైనట్టిరామునిరూపము యుమ్మ నెల్లపుడు రక్షించుఁగాక.

శ్లో. నై దేహీప్రియవల్లభం విజయినం వాతాత్తజాధీశ్వరం

వాణీవారిధివానరాదివినుతం వందారుమందారకమ్

విశ్వామిత్రనసిష్ఠవాసనశివావాణీశశశ్వన్నుతం

దేవేశం వినతాత్తజాభివినుతం వందే సదారాఘవమ్.

26

మ. ధరణీజాప్రియవల్లభు న్జయకరున్ • దాసామరానోకహున్

గరుడాంభోధిసరస్వతీప్లవగసంఘస్తోత్రు బ్రహ్మేశని

ర్జరనాథాత్రివసిష్ఠగార్గ్యమునివిశ్వామిత్రసంసేవితు

న్వరదు నాఘపు వాయుపుత్రవిభు గీర్వాణేశ్వరున్ గొల్చెదన్.

తా. సీతకు నిష్ఠవల్లభుఁడైనట్టి జయముగలిగినట్టియు నాంజనేయునికధిపతియైన
ట్టియు సరస్వతి, సముద్రుఁడు, వానరులు మొదలగువారిచే నుతింపఁబడినట్టియు నమ
స్కరించువారికిఁ గల్పకృత్తుమైనట్టియు విశ్వామిత్రునిచే వసిష్ఠునిచే నింద్రునిచే శివబ్ర
హ్మలచే నెల్లపుడు నుతింపఁబడుచున్నట్టియు దేవతల కధిపతియైనట్టియు గరుడునిచే
నుతింపఁబడురాము నెల్లపుడు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. విశాలనేత్రం పరిపూర్ణగాత్రం, సీతాకళత్రం సురవైరిజైత్రమ్

జగత్పవిత్రం పరమాత్మతంత్రం, శ్రీరామచంద్రం ప్రణమామి చిత్తే.

చ. వికసితపుండరీకదళవిస్తృతనేత్రు జగత్పవిత్రు సే

వకనుతిపాతు సీలఘనవర్ణసుగాత్రు సురారిజైత్రుఁ దా

రకుఁ బరమాత్మతంత్రు రఘురాము ధరాధిపతిన్ విదేహభూ

పకతనయాకళత్తుఁ బదపంకజసేవ యొనర్పు చిత్తమా.

27

తా. గొప్పకన్నులు గలిగినట్టియు నిండైనదేహము గలిగినట్టియు సీత భార్యగా
గలిగినట్టియు రాక్షసులను జయించునట్టియు జగతులయందుఁ బవిత్రుఁడైనట్టియు పర
బ్రహ్మవ్యాపారుఁడైనట్టియు రామమూర్తి చిత్తిమందు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. సౌమిత్రిమానార్ణవపూర్ణచంద్ర, సీతాలసల్లోచనపూర్ణచంద్ర

సురారినక్రాంబుజపూర్ణచంద్ర, సంతక్షమాంరాఘవరామచంద్ర.

చ. ధరణికుమారి కాక్షి కుముః దప్రమదప్రదపూర్ణ చంద్రుః డా
సురవిసరాననాంబురుహః సోముః డు లక్ష్మణభవ్యమానసా
గరపరిపూర్ణ చంద్రుః డు జగత్పరిపూరితకీర్తి సాంద్రుః డం
బరమణివంశ చంద్రుః డసః మానుః డు రాముః డు నన్నుః బోవుతన్.

తా. లక్ష్మణనియభిమాన మనెడు సముద్రమునకుఁ బూర్ణచంద్రుఁ డైనట్టియు సీ
తయొక్క ప్రకాశించుచున్న నేత్రములకుఁ బూర్ణచంద్రుఁ డైనట్టియు రాక్షసుల నేత్ర
పద్మములకుఁ బూర్ణచంద్రుఁ డైనట్టియు కళువంశమందుఁబుట్టిన యో రామ చంద్రా నన్ను
సంరక్షించుము.

శ్లో. యస్యకించిదపి నో హరణీయం, కర్తకించిదపి నో చరణీయమ్
రామనామచ సదా స్మరణీయం లీలయాభవజలం తరణీయమ్. 29

ఉ. ధారుణి నేమహాత్మ నవః తారసుకర లు బోవిడంగరా
దేరికి నన్యకర్తముల • నించుక నేయుట పాడిగాదు దు
ర్వారదురంతపాపజలః రాశి తరింపఁగ హేతు వైనయా
శ్రీరఘురామనామము స్మరించదగున్ బరమాత్మ సిద్ధికిన్.

తా. ఎవనికొంచెపుపనియైనను మరలించ శక్యముగాదో ఎవనియొక్క పూజాది
కర్తవ్యముగాదో అట్టిరామునినామ మెల్లపుడు స్మరించదగినది. సంసారజలము
దాటదగినది.

శ్లో. రంగమాణ మభిఘో గృహంగణే, భృంగనీల మలకాన్యతాననమ్
మంగళప్రద మమంగళాపహం, సంగృణేదశరథాత్మజంహృది. 30

చ. అశిసముదాయనీలచికుః రాన్యతవ క్రీసరోజుఁడై సము
జ్వలభవనాంగణప్రకటః సంతతసంచరణాఘ్యుఁడై యమం
గళపరిహారుఁడై లలితః కాంచనభూషణభూషితాంగుఁడై
యలరినరాఘవున్ దశరథాత్మజుఁ జిత్తమునంగు నిల్పెదన్.

తా. ఇంటిముంగిటియందు సంచరించుచున్నట్టియుఁ దుష్టదలవలె నల్లనైనట్టి
యు ముంగురులచే నావరించబడిన మోముగలిగినట్టియు శుభములనిచ్చునట్టియు నశుభ
ములను హరించునట్టియు దశరథపుత్త్రుఁడైనరాముని మనస్సునందుఁ దలఁచుచున్నాను.

శ్లో. దనుజతిమిరభానుం తాపసై శ్చింత్యమానం

శమితకలుషవారం సేవకేదుష్టదూరమ్

దభితవిషమపాలం దండితారాతజాలం

ప్రణతశిఖరిశత్రుం భవ్యపాథోదగాత్రమ్.

మ. దనుజధ్వాంతసరోజమిత్ర సురనాభస్తోత్ర యోగీంద్రస
న్మనీసంభావిత సప్తతాళతరునిర్మోకాస్తు విద్యేషిత
రజనీలాంబుదగాత్రుః గల్గపగిరీంద్రచ్ఛేదదంభోళిమ
రససంహారుః గృహసముద్రః డగుశ్రీరామప్రభుః గొల్చెదన్.

తా. రాక్షసు లనెడుచీకటికి నూర్యుడైనట్టియు మునులచే ధ్యానించబడుచు
న్నట్టియు భక్తునియందలి శాంతింపజేయబడిన పాపసమూహము గలిగినట్టియు దుష్టా
ర్థులకు నూర్యుడైనట్టియు, బ్రహ్మచేయబడిన యేడుతాటిచెట్లు గలిగినట్టియు శిక్షిం
చబడిన శత్రుసమూహము గలిగినట్టియు నమస్కరించుచున్న యింద్రుఁడుగలిగినట్టియు
మనోహరమైన మేఘమువంటి దేహముగల రామునిఁ దలఁచుచున్నాఁడు.

శ్లో. హేగోపాలక హేదయాజలనిధే హేసద్గుణాంభోనిధే
హేదైత్యాంతక హేవిభీషణదయాపారీణ హేభూపతీ
హేవైదేహనుతామనోజవిహృతే హేకోటిమార్కాతే
హేనవ్యాంబుజనేత్రపాలయపరం జానామి నత్వాం వినా

శా. ఓదైత్యాంతక యోదయాశరనిధీ • యోధారుణీపాల యో
వైదేహీపతి యోవిభీషణకృపాపారీణగోపాలకా
యోదానస్తుతశమ్భుచాపదళనా • యోమన్మథాకార యో
శ్రీదైతా నినుదక్క నన్యులను నే • జింతింపఁ బోవంగదే.

తా. ఓభూపరిపాలనముజేయువాఁడా! ఓదయాసముద్రుఁడా! ఓసద్గుణములు
గలవాఁడా ! ఓరాక్షసనాశకుఁడా ! ఓవిభీషణునియందు దయయొక్క అవధిని
బొందినవాఁడా! ఓభూపతీ! ఓసీతామసూచున్మథా! ఓకోటిమన్మథులవంటి రూపుగల
వాఁడా! ఓక్రొత్తపద్మమువంటి నేత్రములు గలవాఁడా ! నన్నుఁబాలించు నిన్నుఁగాక
యితరు నెఱుఁగను.

శ్లో. సాకేతేప్రణవాజ్జరత్నఖచితే సింహాసనేసంస్థితం
విశ్వామిత్రవసిష్ఠగాలవముఖై రాశీర్భిరంచజ్జటైః
పూజ్యం పార్శ్వగతాబ్జచారునయనం విద్యుచ్ఛలచ్ఛామరం
వందే కోమలసంస్థితాననమిలారక్షావతీర్ణం హరిమ్.

మ. తనప్రోలక బ్రణవాబ్జపీఠ జెలువైంద నవ్యపంకేరుహ
నన లిర్వంకల చామరద్వయ మమందప్రౌఢివీవ న్నటి

జను లాశీర్వచనంబు లియ్య ధరణీచక్రావనాసక్తుడై
యనిశంబుక దరహాసవక్తుడగురామాధీశు సేవించెదన్.

తా. అయోధ్యయందుఁ బ్రణవమనెడు పద్మగాగమణులచే స్థాపించఁబడిన సింహాసనమం దున్నట్టియుఁ బ్రకాశించుజటలుగల విశ్వామిత్రాదిమునులచేత నాశీర్వచనములచేఁ బూజింపఁబడుచున్నట్టియు ప్రక్కలయందున్న పద్మములవంటికన్నులు గల శ్రీలయొక్క మెఱుపులవలెఁ జలించుచున్న వింజామగలు గలిగినట్టియుఁ గోమలమైన నవ్వు గలమొగము గలిగినట్టి భూసంగతుణ్ణకై యవతరించిన విష్ణురూపుడగు రాముని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. నిత్యం నిర్జితపంకసంభవమహానేత్రశ్రియం రాఘవం
రామం పర్వశీచంద్రచాదువదనం దిక్పాలకై స్సేవితమ్
కర్పూరాగరుచందనార్ద్రహృదయం మందారమాలాంకితం
విద్యుత్పుంజనిభాంబరావృతతనుం రామం భజే శ్యామలమ్. 34

చ. విమలనవాంబుజాతదళవిస్తృతనేత్రుఁ దిగీశవందితుఁ
సుమహితపూర్ణచంద్రనిభః సుందరసక్తులసత్తటిల్లతా
సమనసనుఁ హృదార్ద్రసితః వాసితచందనచంద్రకర్దముఁ
రమణసుపర్వభూజసుమః రాజితథాముని రాము నెన్నెదన్.

తా. జయించఁబడిన పద్మములుగల గొప్ప నేత్రశోభగలిగినట్టియు రఘువంశమందుఁ బుట్టినట్టియు మనోహరుడైనట్టియు, పూర్ణచంద్రునివలె సుందరమైనమొగము గలిగినట్టియు దిక్పతులచే సేవించఁబడుచున్నట్టియు కర్పూరాదులచేఁ దడిసిన హృదయముగలిగినట్టియు మందారమాలికచే నలంకరించఁబడినట్టియు మెఱుపుగుంపులతో నమానమైన వస్త్రముచేఁ గప్పఁబడినశరీరము గలిగినట్టియు నల్లనైనట్టిరాము నెల్లపుడు సేవించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీరామః కుశికాత్తజన్యవచనే నాకృష్యబాణాసనం
మారీచంచ సుభాహుకం శరయుగే నైవాహవేలీలయా
క్రకామక్ సుందరకాకపక్షురుచిర స్సౌమిత్రణాసంస్తుతః
పాయాన్నః కమలానన స్సకరుణః కాలాంబుదశ్యామలః. 35

మ. కడకక్ గాధితనూజవాక్యమున నాకర్ణాంతకోదందుడై
వడి మారీచసుభాహులం దెగడి భావంబందు రంజల్లు ర

మ్యుఁడు కాణాంబుదగాత్రుఁ డంబుజనిభాఃస్యం శుజ్జ్వలత్కాకప
తుఁడు సామిత్రసుతుండు రాఘవుఁడు కాఃకుత్ స్థండునక్రబోవుతన్.

తా. విశ్వామిత్రునిమాటచేత ధనుస్సు నెక్కు బెట్టి మారీచుని సుబాహుని రెండు
బాణములచేతనే యుద్ధమందు విలాసముచే నాక్రమించుచున్నట్టియు సాగనైన పిల్లజు
ట్లచే మనోహరుఁడైనట్టియు, లక్ష్మణునిచే స్తుతింపబడుచున్నట్టియు పద్మమైన మొగ
మందు (అనఁగా బద్మమువంటి మొగమందు) దయతోఁగూడినట్టియు నల్ల మేఘమువలె
నల్లనైనట్టి రాముఁడు మమ్ము రక్షించుఁగాక.

శ్లో. ఆనందరూపం వరదం ప్రసన్నం
సింహేక్షణం సేవకపారిజాతమ్
నీలోత్పలాంగం భువనైకమిత్రం
రామం భజే రాఘవరామచంద్రమ్.

36

మ. శ్రితమందారము నూత్నరత్నవిలసత్స్పింహాసనాసీను భా
సితనీలోత్పలమేఘవన్దుఁ గరుణాసింధుఁ ప్రసన్నాననుఁ
నతపక్షుఁ భువనైకమిత్రు నిరతానందస్వరూపుఁ సురా
ద్భితు శ్రీరామధరాధినాథు మది నే • సేవింతు నిష్టాప్తికిన్.

తా. ఆనందస్వరూపుఁ డైనట్టియు, వరములనిచ్చునట్టియు, నిర్మలఁ డైనట్టియు,
సింహాసనము గలిగినట్టియు, సేవించువారికిఁ గల్పవృక్షమైనట్టియు, నల్లకలువవంటిదేహ
ము గలిగినట్టియు, లోకములకుఁ బ్రధానమిత్తుఁ డైనట్టియు రాఘవరామచంద్రుఁ డగు
రాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. యుద్ధేవసన్నవృణదద్భుతబాణవర్షైః
రామఃప్రహారసమయే రజనీచరాణామ్
రక్షానుకూలసమయాయవిభీషణాయ
లంకాధిపత్య మదిశే ద్రఘరామచంద్రః.

37

చ. అసురకదంబజన్యమున • సద్భుతవిద్యఁ గలంబనృష్టిఁ బెం
పెనఁగఁగ నించి రాక్షసుల • నెల్లను గూలిచి రక్షణార్హుఁ డై
వెస శరణాగతుం డగువిభీషణు లంకకు రాజుఁ జేసి బా
ల్పెనఁగినరామచంద్రునకు • హేళికులాగ్రణి కేను మ్రొక్కెదన్.

తా. శ్రీరామమూర్తి రాక్షసులయుద్ధమందు ఉన్నవాడై ఆశ్చర్యమయిన
బాణవర్షములచేతఁ గొట్టునట్టి సమయమందు నావరించెను. ఆరఘురామచంద్రుఁడు

రక్షించుట కనుకూలమగు సమయముగల విభీషణునికొఱకు లంకాధిపత్యము నిచ్చెను.

శ్లో. వేదాంతనాథం స్వకృతైకదానం
హతాభిమానం త్రిదశప్రధానమ్
గజేంద్రయానం విగతావసానం
శ్రీరామచంద్రం సతతం నమామి.

38

చ. ప్రకటగజాధిరూఢునకు • భవ్యసకుఁ సకలాగమాంతభ
ర్తకుఁ బరిమాణహీనునకు • దాసధురీణునకుఁ సురాగ్రనే
తకు నభిమానహరికిఁ బఠంగకులాంబుధికై రవాధినా
యకునకు రామభూభుజున • కాజతనూజున కేను మ్రొక్కెదన్.

తా. ఉపనిషత్తుల కధిపతి యైనట్టియు తనచేజేయఁబడిన ముఖ్యదానములు గలిగినట్టియు కొట్టఁబడిన అభిమానము గలిగినట్టియు దేవతాప్రధానుఁ డైనట్టియు గజ వాహనము గలిగినట్టియు నాశనశూన్యుఁ డైనట్టియు శ్రీరామచంద్రుని నెల్లపుడు నమ స్కరించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీరామచంద్రం ధృతచాపసాయకం
నీలోత్పలాభం నలినాయతేక్షణమ్
సౌమిత్రిణా సేవితపాదపంకజం
సీతాసమేతం శరణం భజే నిశమ్.

39

ఉ. శ్రీరఘురామచంద్రు సరఃసీరుహపత్రవిశాలనేత్రు సీ
తారమణీసమేతు జలదప్రవిభాసితనిలగాత్రు శృం
గారవిభూషు దివ్యశరఃకార్ముకదీప్తకరాబు నూర్తిభా
చారుముఖపతిప్రణతః సత్పదపద్మ సమాశ్రయించెదన్.

తా. ధరించఁబడిన ధనుర్బాణములు గలిగినట్టియు నల్లగలువలకాంతి గలిగినట్టియు పద్మములవలె విశాలములైనకన్నులు గలిగినట్టియు లక్ష్మణునిచే సేవించఁబడుచున్న పాదపద్మములు గలిగినట్టియు సీతతోఁగూడినరాముని నేను శరణుబొందుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీరామచంద్రకరుణాకరదీనబంధో
సీతాసమేతభరతాగ్రజరాఘవేశ
పాపార్తిభంజనభయాతురదీనబంధో
పాపాంబుధౌపతితముద్ధరమామనాథమ్.

40

చ. హరిరఘురామచంద్ర భరతాగ్రజసత్కురుణాపయోనిధీ
ధరణితనూభవాసహితః ధారి కపాతకదీనబాంధవా
దురితమహాంధకారహరః తోయజబాంధవ రాఘవేశ్వరా
తరణికులానతంస దురితాబ్ధినిమగ్నుని నన్నః బ్రావవే.

తా. దయకుస్థానమైనవాడా! దీనులకు బంధువైనవాడా! సీతతోఁగూడినవాడా! భగతునకన్నయైనవాడా! గఘువంశపురాజుల కధిపతియైనవాడా! పాపాత్ములపేడను గొట్టివేయువాడా! భయముచే బీడితులైనదీనులకుఁ జుట్టమైనవాడా! శ్రీరామచంద్రా! పాపసముద్రములోఁ బడినట్టి దిక్కులేనినన్ను లేవదీయుము.

శ్లో. ఇదంశరీరం శ్లఘనంధిజర్మరం
పతత్యవశ్యం పరిణామపేశలమ్
కింకాషధం పృచ్ఛసి మూఢదుర్మతే
నిరామయం రామకథామృతం పిబ.

41

చ. కడు శతసంధిజర్మరితః గాత్ర మనిత్యము నాయు వల్పు మె
య్యెడఁ బడి పోవునో తెలియ • దందుకు దివ్యమహాషధంబు నే
ర్పడియె నిరామయం బనునః రామకథామృత మెల్లకాలమున్
జెడక విమూఢతం బడక • శీఘ్రము గ్రోలుచు నుండుచిత్తమా.

తా. ఈ దేహము బహుచంద్రములుగలది. శిథిలమైనది. చెడిపోయినతరువాత మజల దొరకనిది. ముఖ్యముగాఁ బడిపోవును. ఓ తెలివిలేనివాడా! బుద్ధిలేనివాడా! ఓమనుష్యుడా! దీనికి ఔషధమేలయడిగెదవు. రోగములులేకుండఁజేయు రామకథయను నమృతమును చాగిము.

శ్లో. దశముఖగజసింహం దైత్యగర్వాతిరంహం
కదనభయదహస్తం తారకబ్రహ్మశస్త్రమ్
మణిఖచితకిరీటం మంజులాలాపవాటం
దశరథకులచంద్రం రామచంద్రం భజేహమ్.

42

చ. దశరథవంశ సాగరసుః ధాకరుదానవగర్వభంజనున్
దశముఖదంతిసింహమును • తారకబ్రహ్మమరీంద్రభీతిదున్
శశిసరసీజమిత్రవిలసన్ స్థానిహేమకిరీటు మంజుభా
షిశరథతల్పు దాశరథిః శ్రీరఘురాము సమాశ్రయించెదన్.

తా. రావణుఁడ నెశువీనుఁగునకు సింహమైనట్టియు రాక్షసులగర్వమందు మిక్కిలి వేగముగలిగినట్టియు యుద్ధమందు భయమునొసఁగుచేతులు గలిగినట్టియు ప్రశస్తమైనతారకబ్రహ్మస్వరూపుఁడైనట్టియు శత్రుస్థాపితకిరీటము గలిగినట్టియు మృదువాక్యములకు స్థానమైనట్టియు దశ భవంశమునకుఁ జంద్రుఁడైనట్టి రామచంద్రుని నేను సేవింపచున్నాను.

శ్లో. లంకావిరామం రణరంగభీమం

రాజీవనేత్రం రఘువంశమిత్రం

కారుణ్యమూర్తిం కరుణాప్రపూర్తిం

శ్రీరామచంద్రం శరణం ప్రపద్యే.

43

చ. అరవిందాయతపత్రనేత్ర రఘువంశాంబోధిపూర్ణాబ్జ సం
గరరంగోజ్జ్వలభీము భీమవినుతుఁ • గారుణ్యసన్తూర్తిభా
సురలంకాప్రవిరాము రామధరణీశు స్సర్వసర్వంసహ
వరపుత్రీహృదయాంబుజాతతరణిఁ • వాంఛించి సేవిం చెదన్.

తా. లంకిను బాడుజేసినట్టియు యుద్ధమందు భయంకరుఁడైనట్టియు పద్మముల వంటి నేత్రములు గలిగినట్టియు రఘువంశమునకు మిత్రుఁడైనట్టియు దయాస్వరూపుఁడైనట్టియు దయాపూర్ణుఁడైనట్టియు శ్రీరామచంద్రుని నేను శరణుపొందుచున్నాను.

శ్లో. రామచంద్ర మనిశం హృదయస్థం

రామ మిందువదనం ప్రవిభాసమ్

భావయామి నిగమాంతనివాసం

భారతీపతిసుతం భవవంద్యమ్.

44

ఉ. శారదపూర్ణచంద్రవిలసద్వదను న్రవికోటిభాసితుఁ
సారసగర్భసన్నతు బ్రశస్తచరిత్రుని నాగమాంతసం
చారు ధరాధరాధిపతి • సన్నమితాంఘ్రుని మామకీనహృ
త్సారససంస్థితుఁ వరదు • దాశరథిఁ శరణుబు వేడెదన్.

తా. ఎల్లపుడు మనస్సునందున్నట్టియుఁ జంద్రునివంటి మొగము గలిగినట్టియుఁ బ్రకాశించుచున్నట్టి వేదాంతములయందు నివాసము గలిగినట్టియు బ్రహ్మచే నుతింపఁబడుచున్నట్టియు నీశ్వరునికి నమస్కరించఁదగిన రామచంద్రుని ధ్యానించుచున్నాను.

శ్లో. కౌమారోరామచంద్రః కమలమృదుపగాళోభయనూభమిభంగం

మాతుశ్చానందకారీమరకతనికరాకారఞ్చందీనరాక్షః

ఉత్సర్జే సన్నివిష్టః పితరమరవరై స్తూయమానోపకాగో
నానాలంకారభూష స్ఫురతు మమ సదా మాయయా రామఈశః.

మ. జనకాంకస్థితృడై సురాశిసుతుడై • సర్వేశుడై మాయయై
జనయిత్రీపరిశోపకృన్మరకతః • చాఞ్చయాంగుడై పద్మలో
చనుడై కంజమృదుత్వపాదవిలసత్ • త్మాభాగుడై భవ్యయా
వనపూర్వం డగురాఘవుం డెపుడు మఃత్వాన్వంతంబునన్ భాసిలున్.

తా. కామారావస్థ గలిగినట్టియుఁ బర్వమువలె మృదువైన పాదముచేత భూతల
మును శోభింపఁజేయుచున్నట్టియుఁ దల్లికి సంతోషముఁజేయునట్టియు మగకతమణిస
మాహమువంటిరూపు గలిగినట్టియు నల్లగలువలవంటికన్నులు గలిగినట్టియుఁ దలఁడితొడ
వైఁగూర్చున్నట్టియు దేవతాశ్రేణులచే నుతింపఁబడుచున్న ఉపకారములు గలిగినట్టియు
సమస్తాలంకారములచే నలంకరింపఁబడినట్టిమాయచే రాముడైనఈశ్వరుఁడు నాకు
పాడకట్టుఁగాక.

శ్లో. సన్నద్ధఃకవచీఖడ్గే, చాపబాణధరోయునా

గచ్ఛన్మమాగ్రతో నిత్యం, రామః పాతు సలక్షణః.

46

చ. నిరతము శ్రోవ నేగుతరి • నెయ్యముతోడ మదగ్రచారివై
కర మనురక్తి నుద్ధతను • కౌశల మొప్ప సలక్షణుండవై
శరము శరాసనంబు కవః • చంబును ఖడ్గముఁ దాల్చి బ్రోవవే
తరణికులాబ్ధిసోమవరః • తారక నామశ్రితావనాచ్యుతా.

తా. యుద్ధసన్నాహము గలిగినట్టియుఁ గవచము గలిగినట్టియుఁ గత్తి గలిగినట్టి
యు ధనుర్బాణములను ధరించినట్టియు చిన్నవాడైనట్టియు లక్షణునితోఁ గూడినట్టి
యు రాముఁడు నిత్యము నాకెదుట నడచుచు రక్షించుఁగాక.

శ్లో. సుగ్రీవమిత్రం పరమంపవిత్రం, సీతాకళత్రం సవహేమసూత్రమ్

కారుణ్యపాత్రం శతపత్రనేత్రం, శ్రీరామచంద్రం శిరసానమామి 47

చ. పరమపవిత్రుఁ దామరసః • పత్రవిభాసితనేత్రు ధారణీ
వరతనయాకళత్రుని విభాకరసంభవమిత్రు నవ్యక
ర్బురకటిసూత్రుని భువనః • మోహనగాత్రుఁ బత్రవిపత్రు సు
స్థిరకరుణాసముద్రు మునిః • సేవితు శ్రీరఘురాముఁ గొల్చెదన్.

తా. సుగ్రీవునికిఁ జెలికాఁడైనట్టియు మిక్కిలి పవిత్రుడైనట్టియు సీత భార్యగ
లిగినట్టియుఁ గ్రొత్తదియైన బంగారు మొలత్రాడుగలిగినట్టియు, దయాస్థానమైనట్టియుఁ

బద్ధములవంటి కన్నులు గలిగినట్టియు రామచంద్రుని శరస్సుచే నమస్కరించుచు న్నాను.

శ్లో. శ్రీరాఘవేతి రమణేతి రఘూద్వహేతి
రామేతి రావణహరేతి రమాధవేతి
సాకేతనాథసుముఖేతి చ సువ్రతేతి
వాణీనదావదతు రామహరేహరేతి.

48

చ హరిహరిరామరామ షరఃమాత్మరఘూద్వహాదివ్యవిగ్రహః
శరనిధికన్యకారమణః శౌరి యయోధ్యపురాధినాయకా
వరద దశాననాదిశ్రితఃవత్సలరాఘవ సువ్రతప్రభా
కరశతకోటితేజసుఃఖా యనుచుక్ రసనా స్థింపుమా.

తా. శ్రీరాఘవా అని, మనోహరుడా అని, రఘూద్వహా అని, రామా యని, రావణుని సంహరించినవాడా యని, లక్ష్మీనాథా యని, అయోధ్యానాయకా యని, మంచిమొగముగలవాడా యని, గొప్పనియముగలవాడా యని, రామా యని, హరీ యని, పాపసంహారా యని నావా క్కెల్లపుడు పలుకుఁగాక.

శ్లో. జయతు జయతు రామో జానకీవల్లభోయం
జయతు జయతు రామ శ్చంద్రిచూడాచ్ఛితాంఘ్రిః
జయతు జయతు వాణీనాథనాథః పరాత్మా
జయతు జయతు రామో నాథనాథః కృపాళుః.

49

చ. జయజయ రామభద్ర పురఃశాసనవందితపాదపంకజా
జయజయ రామచంద్ర గుణఃసాంద్ర ధరాతనయాధినాయకా
జయజయ రాఘవేంద్ర జలఃజాసనపుత్త్ర చరాచరాత్మకా
జయజయ సత్కృపాభరణశాశ్వతదీనజనావనాచ్యుతా.

తా. సీతాభర్త యైనరాముడు విజయమొందుఁగాక. ఈశ్వరునిచే బూజింపఁ బడు పాదములుగలరాముడు జయమొందుఁగాక. బ్రహ్మకు నాథుడైనరాముడు జయమొందుఁగాక. రాజులకు రాజైన దయావంతుడైనరాముడు జయమొందుఁగాక.

శ్లో. వరం నయాచే రఘునాథయుష్ట, త్పాచాబ్జభక్తి స్సతతం మమాస్తు
ఇదంప్రియం నాథవరం ప్రయచ్ఛ, పునఃపున స్త్వామిదమేన యాచే.

ఉ. శ్రీరఘునాథ మీపదసుః సేవయ భక్తి నిరంతరంబు మా
కారయ నిష్ఠమైనపరః మంతియె చాలును మాటిమాటికిఁ

కోతేద నీవరంబు నిను • గూరిచి యన్యవరంబు లేవ్వియుం
గోరను నాయభీష్ట మొనఁగూర్పగదే కరుణించి మక్కువన్.

తా. ఓరామమూర్తి! నీపాదపద్మభక్తి నాకెల్లపుడు నగుఁగాక. ఇతరమును నే
గోరను. ఇష్టమైన యీవరమును నాకిమ్ము. మరలమరల నిన్నిదే కోరుచున్నాను.
శ్లో. అంభోధిరోషాదరుణాయమానే, నాథస్యదృష్ట్యానయనేరఘూణాం
మరుద్గణైస్తత్క్షణమాశశంకే, మందాకినీమంగళసూత్రభంగమ్.

మ. ఘనరోషప్రకటప్రతాపయుతుఁడై • కందోయికెంజాయఁ బెం
ప నదీనాథునిఁ గాంచినప్పుడు సుపర్యవ్రేశి శంకించె నీ
ఘనుచే భంగము నొందుసాగరిము గంఁగాహేమసూత్రంబు నే
డనుచుం దద్విధవిక్రమంబు గలరామాధీశుఁ బ్రార్థించెదన్. 51

తా. సముద్రునియందలి కోపమువలన నెట్టివైన రఘునాథుఁడగు రాముని నేత్ర
ములనుజూచి యప్పుడు దేవతలచేత గంఁగానదియొక్క మంగళసూత్రమునకు భంగమా
హించఁబడెను. (అనఁగా రామమూర్తి సముద్రుని నేత్రాన్నిచే దహించినచో సముద్రు
నిభార్య యైనగంగకు మంగళసూత్రభంగము కలుగునని యెంచిరి).

శ్లో. అంభోధిస్త్వయబంధనేన జగదానందేన భూపుత్రికా
స్వాంతాంభోభవబంధవేన నతరతాయ త్తచిత్తేన మే
కర్ణాలాబితకుండలేన దివిషత్తాఞ్గోద్యమేనాశ్రిత
శ్రేయఃకల్పనగేన మేమతిరియం రామేణసంవర్ధతామ్. 52

మ. శ్రితకల్పద్రుముఁడైనతాత్తిహారుఁడై • సీతాహృదంభోజరం
జితపంకేరుహమిత్రుఁడై దివిజరాజత్రాణుఁడై వాహినీ
పతిరాడ్భంధనశౌర్యుఁడై త్రిభువనప్రహ్లాదుఁడై కుండలాం
చితుఁడౌరాముఁడుమాకొసంగుకరుణా • శ్రేయంబమేయంబుగన్.

తా. సముద్రునిగర్వము గట్టివేసియు లోకములు సంతసింపఁజేయునట్టియు సీ
తాచిత్తమనెడు పద్మమునకు నిష్ఠఁడైనట్టియు నమస్కరించువారిసంక్షేపకథనచిత్తము
గలిగినట్టియుఁ జెవులయందు నవలంబించినచుండలములు గలిగినట్టియు దేవతలను రక్షించు
టయం దుద్యుక్తుఁడైనట్టియు నాశ్రితులకు మేలుగలిగించుటకుఁ గల్పవృక్షమైనరాముని
చేత నాయీబుద్ధి వృద్ధి నొందుగాక.

శ్లో. ఆదౌరామజనిః కుమారగమనం యజ్ఞప్రతీపాలనం
శాపాదుద్ధరణం ధనుర్విదళనం సీతాంగనోద్వాహనమ్.

లంకాయాదహనం సముద్రతరణం సౌమిత్రిసమ్మోహనం
రక్షస్సంహరణం స్వరాజ్యగమనం చైతద్ధిరామాయణమ్. 53

మ. మొదలన్ రామసముద్భవంబు సవనంబున్ గాచుటన్ మానిప
త్నిదయం బ్రోచుట చాపభంగము ధరిత్రీపుత్రియుద్వాహమున్
సిదపన్ లంక దహించుటన్ జలనిధిన్ • వేదాటుటన్ భౌత్యమూ
ర్చదశాస్యాదిమృతిన్ ధరావహనమే • రామాయణం బై తగెన్.

తా. ముందుగా రాముని పుట్టుక, బాల్యమువెళ్లుట విశ్వామిత్రయజ్ఞముం బా
లించుట, అహల్యాకాపమోచనము, శివధనుస్సు విరచుట, సీతావివాహము, హనుమంతు
డు లంకంగొచ్చుట, సముద్రముదాటుట, లక్ష్మణుని మూర్ఛ, రాక్షసులను సంహరించుట,
తమరాజ్యమునకు వెళ్లుట అనునది రామాయణము.

శ్లో. జన్మాదౌక్రతురక్షణం మునిపతే స్థానో ర్ధనుర్భంజనం
వైదేహీగ్రహణం పితృశ్చ వచనా ధ్వోరాటనీగాహనమ్
కోదండగ్రహణం ఖరాదిమథనం మాయామృగచ్ఛేదనం
బద్ధాబ్ధికమణం దశాస్యనిధనం చైతద్ధి రామాయణమ్. 54

మ. ధర జన్మించి సవంబుఁ గాచి శిలకాంతం జేసి విల్ ద్రుంచి భూ
వరపుత్రిన్ గొని తండ్రి బంప నటవీవాసంబు గావించి విల్
శరము ల్దాల్చి ఖరాదులన్ దునిమి వేసారంగమున్ గూల్చి వా
ర్ధి రహిన్ గట్టి దశాస్యుఁ ద్రుంచినదియే • శ్రీరామచారిత్రమాన్.

తా. ముందుగా రామునిజన్మము, విశ్వామిత్రుని యజ్ఞసంరక్షణము, ఈశ్వర
ధనుర్భంగము, సీతను వివాహముగుట, తండ్రిమాటవలన భయంకర మగునడవిం బ్రవేశిం
చుట, యుద్ధమునకు ధనుస్సుబట్టుట, ఖరాదులసంహరించుట, మాయలేడింజంపుట, సే
తువుగట్టి సముద్రముదాటుట, రావణునిజంపుట అను నిది రామాయణము.

శ్లో. పూర్వం రామతపోవనానుగమనం హత్వా మృగం కాంచనం
వైదేహీహరణం జటాయుమరణం సుగ్రీవసంభాషణమ్
వాలేర్నిగ్రహణం సముద్రతరణం లంకాపురీదాహనం
పశ్చాద్దావణకుంభకర్ణవధనం చైతద్ధి రామాయణమ్. 55

మ. మును రాముండు వనింజరించి హరిణంబున్ ద్రుంచి భూపుత్రియే
గినమార్గంబు జటాయుచావు గని సుగ్రీవాప్తుడై వాలిమ

ర్దనుడై వారిధి దాటి లంకను నెనన్ • దగ్గంబు గావించి పో
రి నిశాటాధిపులన్ వధించినదియే • రామాయణంబై తగెన్.

తా. ముందుగా రాముడు తపోవనమునకు వెళ్లుట, బంగారులేడింగొట్టుట, సీతను
రావణుడెత్తుకొనిపోవుట, జటాయువు చచ్చుట, సుగ్రీవునితో రాముడు మాటలాడుట,
వాలినిజంపుట, సముద్రముదాటుట, లంకఁగాల్చుట, తరువాత రావణకుంభకర్ణులచావు
అనునది రామాయణము.

శ్లో. శాంతం శారదచంద్రకోటిసదృశం చంద్రాభిరామాననం
చంద్రార్కాగ్నివికాసికుండలధరం చంద్రావతంసస్తుతమ్
వీణాపుస్తకసాక్షునూత్రవిలసద్వ్యాఖ్యానముద్రదాకరం
దేవేశం భరతాదిభిః పరివృతం రామం భజే శ్యామలమ్. 56

మ. శరదబాణసహస్రకోటిసదృశున్ • చంద్రాభిరామాననున్
హరసంస్తుత్యు సరోజబాంధవశశాం • కాగ్నిప్రభాకుండలున్
వరదున్ గోశవిపంచకాక్షవిలస • ద్వాఖ్యానముద్రదాకరున్
భరతాద్యావృతు శాంతుమేఘనిభుసం • భావించు రామప్రభున్.

తా. శాంతుడైనట్టియు, హుశరత్కాల చంద్రులతోఁ దుల్యుడైనట్టియు,
చంద్రునివలె మనోహరమైనమొగము గలిగినట్టియు, చంద్రసూర్యుగ్నులవలెఁ బ్ర
కాశించుకుండలములు ధరించినట్టియు, నీశ్వరునిచే నుతింపఁబడుచున్నట్టియు, వీణాపు
స్తకములు జపమాలతోఁ గూడికొనినదై ప్రకాశించుచున్న జ్ఞానముద్రయును చేతుల
యందుఁ గలిగినట్టియు, దేవతల కధిపతి యైనట్టియు, భరతాదులచేఁ జుట్టుకోఁబడినట్టి
యు నల్లనైనరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. కృష్ణం భీమధనుః కఠోరనినదం బ్రహ్మాదిసంవిస్త్రియం
భాస్వద్వాజగతేరమార్గ మనిశం శంభో శ్చిరఃకంఠనమ్
ద్విగంతిస్థలనం కులాద్రిచలనం సప్తార్ణవ్రాన్మీలనం
నై దేహీమదనం మదాంధదమనం త్రైలోక్యసమ్తాపనమ్. 57

మ. హరిచాపధ్వని కబ్జజామలును చోద్యం బంది రంభోనిధుల్
మొరసెన్ సీతముదంబు నెండేజగముల్ • మోహంబుఁజెందెన్ ధరా
ధరముల్ దిక్కరులుం జలించెను మదాంధవ్రాతముల్ గూలె భా
స్కరవాజుల్ గతి దప్పె శంభుఁడు శిరఃకంఠంబుఁ జేసెన్ వెనన్.

తా. రామునిచే లాగఁబడిన శివధనుస్సు కఠినమగుచప్పుడును, బ్రహ్మాదులకాశ్చ
ర్యమును, సూర్యునిగుఱ్ఱములనడకకు నెల్లపుడు తప్పత్రోవను, ఈశ్వరునికి శిరఃకంపన
మును, దిగ్గజములకుఁ దొట్టుపాటును, సప్తపథపర్వతము చలించుటను, సప్తసముద్రము
లారిపోవుటను, సీతకు సంతోషమును, మదముచేఁ గన్నెఱుఁగనివారిసంహారమును, మూ
డులోకములకు మూఁఁగును గలిగించెను.

శ్లో. కంజాతపత్రాయతలోచనాయ

కర్ణావతంసోజ్వలకుండలాయ

కారుణ్యపాత్రాయ సునంశజాయ

నమోస్తు రామాయ సలక్షణాయ.

58

ఉ. శ్రీరమణీయసూర్యకులఁ సింధుసుధాంశుసమానమూర్తికి
సారసపత్రనేత్రునకు • సన్మణికుండలభాసమానశ్శృం
గారకపోలయుగ్మనకుఁ • గారుణికాగ్రణికాశ్రితార్తిసం
హారికి లక్షణాన్వితున • కారఘరామున కేను మ్రొక్కెదన్.

తా. పద్మపురేకులవలె విస్తారమైనకన్నులు గలిగినట్టియు, చెవుల కలంకారము
లై ప్రకాశించుచున్న కుండలములు గలిగినట్టియు, వయాపాత్రుఁ డైనట్టియు, మంచుకు
లమండుఁ బుట్టినట్టియు, లక్షణునితోఁ గూడిన రామునికొఱకు నమస్కారము.

శ్లో. విద్యున్నిభాంభోదనువిగ్రహాయ

విద్యాధరై స్సంస్తుతసద్గుణాయ

వీరావతారాయవిరోధిహంత్రే

నమోస్తు రామాయ సలక్షణాయ.

59

మ. ఘనవిద్యుత్ప్రవిభాసితాంగునకు విభ్యాతోగ్రవీరావతా
రునకుఁ శ్రీరఘరామచంద్రునకు నిర్ధూతారికిఁ సిద్ధదే
వనికాయ స్తుతసద్గుణాదరునకుఁ • భక్తామరానోకహం
బునకుఁ శ్రీపతికిఁ సలక్షణునకుఁ • మోదంబున మ్రొక్కెదన్.

తా. తఱుకుచే మెఱపుతోఁ దుల్యమును నలుపుచే మేఘమువంటిదియునగు దే
హము గలిగినట్టియు, విద్యాధరులచే నులింపఁబడు యోగ్యగుణములు గలిగినట్టియు,
వీరావతారుఁడైనట్టియు శత్రువులను సంహరించునట్టియు, లక్షణునితోఁ గూడిన రాము
నికొఱకు నమస్కారమగుఁగాక.

శ్లో. సంసక్తదీన్యాయుధకార్ముకాయ

సముద్రగర్వాపహరాయుధాయ

సుగ్రీవమిత్రాయ సురానిహంత్రే
నమోస్తు రామాయ సలక్షణాయ.

60

మ. వరదివ్యాస్త్రశరాసనోజ్జ్వలునకుఁ • వారాశిదుర్వారదు
స్తరగర్వాపహదీప్తకాండునకు దైత్యధ్వంసికిఁ వాలిసో
దరసన్నితనకుఁ సలక్షణునకుఁ • దాసార్థినిస్తానికిఁ
హరికిఁ శ్రీరఘురామచంద్రునకు నేనశ్రాంతముఁ మ్రొక్కెదన్.

తా. గొప్పబాణములంగలసిన ధనుస్సుగలిగినట్టియు, సముద్రనిగ్గొమపహరించి
న యాయుధముగలిగినట్టియు, సుగ్రీవునికి మిత్రుడైనట్టియు, రాక్షసులను హరించినట్టి
యు, లక్షణునితోఁ గూడినరామునికొఱకు నమస్కారముగఁగాక.

శ్లో. పీతాంబరాలంకృతమధ్యకాయ, పీతామహేంద్రామరవందితాయ
పిత్రేస్వభక్తస్యజనస్యమాత్రే, నమోస్తు రామాయ సలక్షణాయ.

మ. అరవిందాసనశైలనిర్దళనముఁభ్యాదిత్యపూజ్యాంఘ్రిపం
కరుహద్వంద్వనకుఁ సలక్షణునకుఁ • త్సౌభర్తకుఁ గాంచనాం
బరసందీప్తకటిప్రదేశునకు రామస్వామికిఁ సేవకో
త్కరమాతాపితృసన్నిభాత్తునకు సద్భక్తిఁ నెసకఁ మ్రొక్కెదన్.

తా. పచ్చనిబట్టచే నలంకరించబడినసదుముగలిగినట్టియు, బ్రహ్మాండాదిదేవత
లచే నమస్కారముఁజేయఁబడినట్టియు, చనభక్తజనమునకు దల్లియు, దండయునైన
లక్షణునితోఁగూడిన రామునికొఱకు నమస్కార ముగఁగాక.

శ్లో. నమోనమస్తేఖిలపూజితాయ, నమోనమశ్చంద్రనిభాననాయ
నమోనమస్తే రఘువంశజాయ, నమోస్తు రామాయ సలక్షణాయ.

చ. సకలజగజ్జనార్చితలఁసత్పదపద్మనకుఁ బయోరుహఁ
ప్తకులసముద్రచంద్రునకు • బంకజనేత్రునకుఁ ధరాధినా
యకునకు లక్షణాన్వితున • కాస్యతిరస్కృతపద్మవేనికిఁ
ప్రకటయశోవిశాలునకు • రామున కేను నమస్కరించెదన్. 62

తా. ఎల్లవారిచేఁ బూజింపఁబడు నీకొఱకు నమస్కారము. చంద్రునితో సమా
నమైన మొగముగల నీకొఱకు నమస్కారము. రఘువంశమగుదుఁబుట్టిన నీకొఱకు నమ
స్కారము. లక్షణునితోఁగూడిన రామునికొఱకు నమస్కారము.

శ్లో. ఇమానిపంచరత్నాని, త్రిసంధ్యం యఃపఠేన్నరః
సర్వపాపవినిర్ముక్త, స్సయాతి పరిమాంగతిమ్.

63

చ. అనుదినముం ద్రికాలములయం దతిభక్తిని పంచరత్నముల్
జనులు పశించినన్ దురితఃజాలవిమోచనులై యిహంబునం
దనయము సౌఖ్యసంపదల • నంది ముదంబునుజెంది యంతచుం
దనుపమమోక్షమున్ గరతఃలామలకంబుగఁ గాంతు రెంతయున్.

తా. ఈపంచరత్నముల సేవనుష్యుడేని మూడుసంధ్యలయందుఁ జదివెనేని
వాఁడు ఎల్లపాపములచే విడువఁబడినవాఁడై యుత్తమగతినిఁ బొందుచున్నాఁడు.

శ్లో. శ్రీరామః కల్పవృక్షో మే, విరామ స్సకలాఽదః

అభిరామ స్త్రిలోకానాం, రామః క్షేమం కరోతు నః.

64

చ. సరసిజమిత్రధాముఁడు నిఃశాచరభీముఁడు రాఘవ్రండు స
ద్వరభువనాభిరాముఁడు సుఃపర్వమహీరుహమై మదీయదు
స్తరవిపదుత్కరంబులహఃతం బొనరించి నిరంతరంబు సు
స్థిరతర సౌఖ్యసంపదలు • క్షేమ మొనర్చి కృతార్థుఁ జేయుతన్.

తా. శ్రీరామమూర్తి నాకుఁ గల్పవృక్షము ఎల్లయాపదలను మాన్పువాఁడు. మూ
డులోకములకు మనోహరుఁడు. అట్టిరాముఁడు నాకు క్షేమముఁజేయుఁగాక.

శ్లో. హృదయసదయచిత్తం చిత్తనాథంగుణానా

ముదధిమురుగుణాఙ్గ్యం నిమ్నగాలంకృతాంఘ్రిమ్

జనకపతీతనూజాస్వాంతకాంతోత్పలస్య

స్ఫురణకిరణచంద్రం రామచంద్రం భజస్వమ్.

65

ఉ. క్షౌరమణీసుతాహృదయః • కైరవకైరవమిత్రభవ్యబృం

హారకవాహినీజననఃనవ్యపదాంబుజః జిత్తనాథుగం

భీరగుణామృతోదధియః • మేయగుణాకరు భక్తవత్సలుః

శ్రీరఘురామభూభుజ భజింతు నిరంతర మిష్టసిద్ధికిన్.

తా. ఓచిత్తమా దయతోఁగూడినమనస్సు గలిగినట్టియు చిత్తముల కధిపతియైన
ట్టియు గుణములకు సముద్రుఁడైనట్టియు గొప్పగుణములతోఁ గూడినట్టియు గంగచే న
లంకరించఁబడినపాదము గలిగినట్టియు సీతయొక్కచిత్తమను కలువను వికసింపఁజేయు
టకుఁ జంద్రుఁడైన రామచంద్రుని సేవించుమా.

శ్లో. వదతు వదతు వాణీ రామరామేతి నిత్యం

జపతు జపతు చిత్తం రామపాదారవిందమ్

నమతు నమతు దేహం సంతతం రామచంద్రం
నభవతు మమ పాపం జన్మజన్మాంతరేషు.

66

చ. సంతతము రామరామ యని • సంస్కరింపుచు నుండుగాక స
తతమును రామపాదనలి • నద్వయము జపించుగాక స
మృతి రఘురామచింతనము • మాన కొనర్చునుగాక మద్భవః
ప్రతతిటు లైనజన్మకృత • పాపసమాజము నన్నుఁ బొందునే.

తా. నావాక్య మెల్లపుడు రామరామయని పలుకుఁగాక. మనస్సు రాముని పా
దారవింశమును జపించుఁగాక. దేహమెల్లపుడు రాముని ననుస్కరించుఁగాక. నాకు
బహుజన్మాంతరములయందైనను బాపము లేకుండును.

శ్లో. చాపబాణధర స్సీతా, కామదః కాంతిమా న్నరః
సీతాలక్ష్మణసంయుక్తః, పాతు మాం రాఘవేశ్వరః.

67

మ. జనకాపత్యమనోరథప్రదుఁడు భా • స్వన్తర్వ్యసద్విగ్రహుం
డనఘుం డస్త్రశరాసనాంచితమహా • హస్తుండు సౌమిత్రిభూ
తనయాశోభితపార్శ్వభాగుఁడు సమ • స్త్రోణిపారాధ్యప
ద్వనజద్వంద్వఁడు రామభూధవుఁడు ని • త్యంబు ననుం బ్రోవుతన్.

తా. ధనుర్బాణములను ధరించినట్టియు సీత కిష్టమునిచ్చినట్టియుఁ గాంతిగలిగిన
ట్టియు మనుష్యాకృతిగలిగినట్టియు సీతాలక్ష్మణులతోఁగూడినట్టి శ్రీరామమూర్తి నన్ను
రక్షించుఁగాక.

శ్లో. ప్రాతస్స రామి రఘునాథముఖారవిందం
మందస్సీతం మధురభాషివిశాలఫాలమ్
కర్ణావలంబిచలకుండలగండభాగం
కర్ణాంతదీర్ఘనయనం నయనాభిరామమ్.

68

ఉ. సుందరమందహాసపరి • శోభితమై మధురోక్తియు క్తమై
కుందనసన్త ణీఘటిత • కుండలమండితమై విశాలకా
ర్దేగునిభాళికంబయి ర • హింతతనేత్రయుగాభిరామమై
యందము గుల్కురాము వద • నాబ్జముకల్యమునన్ స్కరించెదన్.

తా. మందహాసము గలిగినట్టియు తీయనిపలుకులుగలిగినట్టియు, విశాలమైన ను
దుగుగలిగినట్టియు శైవులయందు ప్రేలుచున్న చలించుచున్న కుండలములచే శోభించు

గండస్థలములు గలిగినట్టియు, చెవులపర్యంతము విశాలములైన నేత్రములు గలిగినట్టియు నేత్రముల కిందైన రామునిముఖపద్మమును బ్రొద్దుట స్మరించుచున్నాను.

శ్లో. ప్రాతర్భజామి రఘునాథకరారవిందం
రక్షోగణాయభయదం వరదం నిజేభ్యః
యద్రాజసంసది విభిద్యమహేశచాపం
సీతాకరగ్రహణమంగళమాపసద్యః.

69

చ. జనకసభాస్థలికా భవునిఁచాపము ఖండన మాచరించి యా
జనకసుతాకరగ్రహణఁసౌఖ్యము తక్షణ మొందినట్టి
జననరదు నిశాటగణఁసాధ్వసదు నృఘురామచంద్రు పా
వనసుకరారవిందములు • భక్తి భజితు సహర్ష ఖంబునన్.

తా. రాక్షససమూహమునకు భయమునిచ్చునట్టియుఁ దనవారికి వరములనిచ్చునట్టియు, ఏదిరాజసభయందు శివధనుస్సును విరచి సీతావివాహమంగళమును బొందెనో అట్టిరాముని హస్తపద్మములు బ్రొద్దుట నేవించుచున్నాను.

శ్లో. ప్రాతర్నమామి రఘునాథపదారవిందం
పద్మాంకుశాదిశుభ రేఖశుభావహంచ
యోగేంద్రమానసమధువ్రత సేవ్యమానం
శాపాపహంసపది గౌతమధర్మపత్నీః.

70

మ. అరవిందాంకుశశంఖముఖ్య శుభరేఖాలంకృతంబు న్ననో
హరము న్యోగిమనోమధువ్రతనిషేవ్యంబై యహల్యాసతీ
దురితాంతోపలరూపశాపఫలనిర్ధూతప్రభావప్రభా
కరమా రామపదాంబుజద్వయి నుషఃకాలంబునన్ మొక్కిక్కెదన్.

తా. పద్మము అంకుశము మొదలగు శుభరేఖలుగలిగినట్టిది గనుకనే శుభములనొసంగునట్టియు మనీశ్వరుల మనస్సులనెదురు మైదలచేత నేవించబడుచున్నట్టియు అహల్యయొక్క శాపమును బోగొట్టినట్టియు రామునిపాదాగవిందమును బ్రొద్దుట నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో. ప్రాతర్వదామి వచసా రఘునాథనామ
వాగ్దోషహరిసకలం కలుషన్నిహంతృ
యత్పార్వతీస్వపతినాసహ భోక్తుకామా
ప్రీత్యాసహస్రహరినామసమం జజాప.

71

మ. దురితస్తోమవినాశమై ప్రబలవాఃగ్దోషాపహంబై రమే
శ్వరసాహస్రసమాఖ్యతుల్య మగునేఃసంజ్ఞం జపించె న్న హే
శ్వరిమోదంబున భర్తృయుక్తముగఁ గాంక్షం గల్గి యారాఘవే
శ్వరునామంబు వచింతుఁ గల్యమున నే సద్భక్తియుక్తుండ నై.

తా. వాక్యదోషమును హరించునట్టియు నెల్లపాపములను గొట్టివేయునట్టియుఁ
బాహ్వతీదేవి తనభర్తతో భోగించ నిచ్చగడగుదు వేయివిష్ణునామములతోఁ దుల్యమైన
యేనామమును సంతోషముచే జపించెనో అట్టి రామనామములను వాక్కుచేఁ బ్రార్థనఁ
బలుకుచున్నాను.

శ్లో. ప్రాతశ్శ్రయేశ్రుతినుతాం రఘునాథమూర్తిం
నీలాంబుదోత్పలసి తేతరరత్న నీలామ్
ఆముక్తమాక్తికవిశేషవిభూషణాఢ్యాం
ధ్యేయాం సమస్తమునిభి ర్నిజభృత్యముఖైః. 72

ఉ నీలమణీపయోధరవిఃనీలము తాపసముఖ్యసేవ్యమై
పాలితభృత్యవారమయి • భవ్యశ్రుతిస్తుతమై సుమాక్తికా
జాలవిభూషణాఢ్యమయి • చారుతరం బగురామమూర్త్యుషః
కాలమునందు నాశ్రయతఁ • గాంచఁ దలంచెద నిష్టసిద్ధికిన్.

తా. వేదములచే స్తుతింపఁబడుచున్నట్టియు, నల్ల మేఘమువలె నల్ల గలువలవలె
నల్ల మణులవలె నల్ల నైనట్టియు ఉంచఁబడిన ముత్యముల విశేషమైన యలంకారములతోఁ
గూడినట్టియు ఎల్లమునులచేతను దన భృత్యశ్రేష్ఠులచేతను ధ్యానించఁదగినట్టియు శ్రీ
రామునిస్వరూపమును బ్రార్థింప నాశ్రయించెదను.

శ్లో. యశ్లోకపంచకమిదం నియతఃపరేత
నిత్యం ప్రభాతసమయే పురుషః ప్రబుద్ధః
శ్రీరామకింకరజనేషు సవవముఖ్యో
భూత్వా ప్రయాతి హరిలోక మనన్యలభ్యమ్. 73

మ. అనిశం బేనరుఁడైన నీయయిదుపద్యంబుల్ ప్రభాతంబునం
దున మేల్కొంచి పఠించెనేని యతఁ డెంతోపుణ్యుఁడై రాముపా
వనపాదాశ్రితుఁడై యనన్యజనలబ్ధంబై మహానందమై
ఘన తేజోమయమై చెలుగుహరిలోకప్రాప్తి కర్తుం డగున్.

తా. ఎవ్వఁ డీయైదుశ్లోకములను నిత్యము ప్రాతఃకాలమందు మేల్కొని నియమ

ముగలవాడై చదువునూ ఆపురుషుడు రామునికింకరులలో ముఖ్యుడై యితరులకుఁ బొందశక్యముగాని విష్ణులోకములను బొందుచున్నాడు.

శ్లో. కింమంత్రై ర్బహుభిశ్చదుష్కరఫలై రాయాసదై స్తద్విదాం

కించిల్లోపవిధానమాత్రవిఫలై స్సంసారదుఃఖావహైః

ఏకస్సన్న పిసర్వమంత్రఫలదోదోషోజ్ఞ తస్సర్వదా

శ్రీరామ శ్శరణం మమేతి పరమోమంత్రోయమష్టాక్షరః. 74

శా. ఆరూఢంబుగ సర్వమంత్రఫలదంబై మోక్షదంబై నయీ

శ్రీరామశ్శరణం మమేతి యనఁగా • జెల్వైనయష్టాక్షరిం

గోరంగా దగుమంత్రలోపమున కోర్కుల్వీనమై దుష్కర

ప్రారంభంబు లసాధ్యమై ప్రబల దుర్దాంతప్రవిస్తారసం

సారార్త్యాపహ మైన మంత్రతతికాంక్షల్ జేయఁగా నేటికిన్.

తా. విస్తారమైనట్టియు దుష్లభములైన ఫలములు గలిగినట్టియు, ఆమంత్రముల నెఱిగినవారి కాయాసమునిచ్చునట్టియు, కొంచెములోపముఁ జేసినమాత్రముచే వ్యర్థము లైనట్టియు సంసారదుఃఖములను జేయునట్టియు మంత్రములచేత నేమి ప్రయోజనము. ఒక్కటిమైనను సమస్తమంత్రములఫలముల నిచ్చునట్టియు “రాముడు నాకు శరణు” అనునట్టి యాయెనిమిదియక్షరములుగలమంత్ర మెల్లపుడు దోషములేనిది.

శ్లో. రామభద్రాశ్రయ స్సాక్షౌ, ద్రామచంద్రో నసంశయః

తత్రకోదండతూణీరా, వత్రదండకమండలు. 75

ఉ. శ్రీరఘురామసత్పద కుశేశయయుగ్మము నాశ్రయించువాఁ

డారఘురామచంద్రసముదై చెలువొందును సందియంబు లే

దారఘువీరుఁ డెప్పుడు శరాసనబాణధరుం డితండు సా

ధారణపాణిభృత్కరకమండలదండుఁడనై బ్రవర్తిలన్.

తా. శ్రీరామమూర్తి నాశ్రయించువాఁడు సాక్షాత్తు శ్రీరామమూర్తియే యగు ను సంశయములేదు. (భేదమేమంటే) ఆరామమూర్తియందు ధనుస్సును అంబులపాది యు నుండును. ఈభక్తునియందు దండము కమండలువు నుండును.

శ్లో. రఘునాథపదారవిందయోస్తే, భ్రమరీభూతమఘాంధకారసూర్య
అపరాధశతాలయంకతౌ మామనుగృహ్లాసిహి మంగళైః కటాక్షైః.

మ. నలినాప్తాన్వయసింధుచంద్రధరణీనాథా రఘుగ్రామణీ

కలుషధ్వంతపతంగరామతమపత్కంజాతసారంగమై

కలికాలం బపరాధకోటులకు నిఃక్కం బాలయం బైనన
న్నెలమి భద్రము లొకటాక్షముల నన్వీక్షించు టిం కెన్నఁడో.

తా. పాపములనెడు చీకట్లకు నూర్యుడైనట్టి ఓరామమూర్తి! నీపాదపద్మముల
యందుఁ దుష్టదనైనట్టియు కలియండు పలునేరములకు స్థానమైనట్టి నన్ను శుభకరము
లైన క్రేగంటిమాపులచేత ననుగ్రహించుచున్నావు.

శ్లో. రామరామతవనామజపంతః, పామరాలపి తరంతి భవాబ్ధిమ్
అంగసంగిభవదంగుళీముద్రః, కింవిచిత్రమతరత్కపిరబ్ధిమ్.

77

ఉ. పామరు లైనఁగాని తమఃపావననామజపం బొనర్చిన
స్థ్రీమ భవాంబురాశిని తఃరింతురు తావక మంగుళీయకం
బామికచేతఁ బూనినమహాత్వమునం బ్రకటోద్గమాలికా
భీమపయోధి కోతి యతివేగతరించె విచిత్ర మెన్నఁగన్.

తా. ఓశ్రీరామమూర్తి! నీపేగును జపించుచుండుమూఢులైనను సంసారసముద్ర
మును వాటుచున్నారు. తనశరీరముతోఁ గలసిన నీవ్రేలిముద్రకగల వానరుఁడు సముద్ర
మును దాటెననుట యేమిచిత్రము.

శ్లో. శ్రీరామనామామృతమంత్రబీజం, సంజీవనంచేత్తనసిప్రతిష్ఠమ్
హాలాహలంవా ప్రళయానలంవా, మృత్యోర్మృఖంవా వితథీకరోతి. 78

శా. శ్రీరామాక్షరమంత్రనిర్మలసుధాః సిక్తాత్మః డైనట్టియా
ధీరాగ్రేసరచక్రవర్తిని సముద్దీప్తోగ్రకల్పాగ్నిదు
ర్వారోదగ్రహాలాహలం బమితసర్వగ్రాసియై సాధ్వసా
కారంబై తగుమృత్యుకృత్యములు నేకాలంబునం జెందునే.

తా. శ్రీరామనామమనెడు అమృతమంత్రముయొక్క బీజము సంజీవనమై మన
స్సునందున్నట్టైతే కాలకూటవిషమునుగాని ప్రళయకాలాగ్నినిగాని మృత్యుముఖము
నుగాని వ్యర్థమైనదానిఁగాఁ జేయును.

శ్లో. హాకృష్టాచ్యుత హాకృపాలయహరే హాపాండవానాం సఖే
క్వాసి క్వాసి సుయోధనాద్యపగతాం హారక్ష మాం ద్రౌపదీమ్
ఇత్యుక్తోక్షయవస్త్రరక్షణతను ర్యోరక్షదాశుక్షణే
ఆర్తత్రాణపరాయణ స్సభగవా న్నారాయణో మే గతిః.

79

ఉ. కౌరవనాథుఁ డాద్రుపదఃకన్యకవస్త్రము లూడ్చుచుండ నో
కారుణికాగ్రగణ్యరిపుఁ ఘస్తరపాండవక్షయార్తనై

యారడిబొందు నన్నుఁ గృప • నారయు మం చనఁ దత్తణంబునం
దారసి బ్రోచినట్టిహరి • యూర్తశరణ్యుఁడు మాకు దిక్కగున్.

తా. అయ్యోకృష్ణ! అయ్యోఅచ్యుతా! అయ్యో దయాస్థానమైనవాడా! ఓహ
రీ! అయ్యో పాండవులకు మిత్రుడా! ఎక్కడనున్నా వెక్కడనున్నావు? దుర్యోధ
నాదులచే అవమానము బొందినట్టి ద్రౌపదివైన నన్ను రక్షించు. అని చెప్పబడినవాడై
అంతములేనిబట్టలను రక్షించునట్టి దేహముగలవాడగుచు నేదేవుఁడు తుణములోనే శీ
ఘ్రముగా రక్షించెనో అట్టిపీడితులను రక్షించుటయం దాసక్తుడైన భగవంతుడగు
నారాయణుఁడు నాకు గతి.

శ్లో. ఇందీవరదశశ్యామ, మిందుకోటినిభాననమ్

కందర్పకోటిలావణ్యం, పందేహం రఘునందనమ్.

80

చ. అమలసుధాకరాయుతసహస్రనిభాస్యనకు స్థౌతారికిన్

కమలధరాభవస్తునకుఁ • గాంచనచేలవిభాసిమూర్తికిన్

సుమశరకోటికోటినిభాసుందరమూర్తికి భవ్యకీర్తికిన్

శమదమవర్తికిన్ సుగుణశాలిక రామున కేను మ్రొక్కెదన్.

తా. నల్లగలువరేకులవలె నల్లనైనట్టియు బహుచంద్రిలతోఁ దుల్యమైన మొ
గము గలిగినట్టియు, కోటివన్మథులవంటి సౌందర్యముగల రాముని నమస్కరించు
చున్నాను.

శ్లో. కింయోగశాస్త్రైః కిమశేషవిద్యయా, కింయాగగంగాదివిశేషతీర్థైః

కింబ్రహ్మచర్యాశ్రమసంచరేణ, భక్తిర్నచేత్తే రఘువంశకీర్త్యామ్.

మ. వరగంగాదివిశేషతీర్థములసేవ లేస్సయగా నేల సు

స్థిరయోగంబులు సర్వవిద్యలు మఱిదిప్రక్రియాయుక్తదు

ష్కరశాస్త్రంబులు నాలుగాశ్రమములుం • గాంక్షింపగా నేల భా

స్కరవంశుం డగురామచంద్రవిభునిన్ • సద్భక్తిఁ గీర్తించెదన్.

తా. ఓరఘువంశవంతుఁబుట్టిన శ్రీరామా! నీకీర్తనమందు భక్తిలేనిచో యోగ
శాస్త్రములతో నేమిప్రయోజనము? సమస్తవిద్యచేత నేమిప్రయోజనము? యజ్ఞముల
చేత గంగాదితీర్థవిశేషములచేత నేమిప్రయోజనము? బ్రహ్మచర్యాశ్రమమందు సంచరిం
చుటచేత నేమిప్రయోజనము?

శ్లో. హేరామభద్రాశ్రయహేకృపాళో, హేభక్తలోకైకశరణ్యమూర్తే

పునీహిమాం త్వచ్ఛరణారవిందం, జగత్పవిత్రంశరణం మమాస్తు.

ఉ. ఓరఘరామభద్ర హరి • యోకరుణాంబుధి యోధరిత్రిపు
 త్రీరమణాబ్జలోచన సు•ధీజనజాలశరణ్యమూర్తి యో
 సారసగర్భచంద్రధర • సన్నతలోకపవిత్ర మైనమీ
 చారుపదాబ్జము గ్గొలుతు • సమ్మతి నన్నఁ బవిత్రుఁ జేయవే.

తా. ఓరామభద్రా! ఆధారమైనవాఁడా! ఓదయాశీలుఁడా! భక్తజనులకు ము
 ఖ్యరక్షకమగుస్వరూపము గలవాఁడా! నన్నఁ బవిత్రము జేయుము. జగములను బవిత్ర
 ముఁజేయు నీపాదపద్మము నాకు రక్షకమగుఁగాక.

శ్లో. శ్రీరామభద్రే శ్రితయోగిచంద్రే
 ప్రసన్నమూర్తౌ పరిదృశ్యమానే
 తాపత్రయం నాశ ముపైతి పుంసాం
 మమాంధకారం వినిహంతు సద్యః.

83

మ. స్థిరయోగీంద్రసమాశ్రితాంఘ్రి యగునా•శ్రీరామచంద్రాకృతిఁ
 బరికింపం దగునట్టిపూరుషులకుఁ • దాపత్రయం బప్పుడే
 పరిహార్యం బగునేను నే ననెడిదు•ర్వారాంధకారంబు ని
 ర్హరణం బౌ నని సత్య మీజగతి నా•రాముఁ బ్రశంసించెదన్.

తా. ఆశ్రయించినయోగులకుఁ జంద్రుఁడైనట్టియు నిర్మలమైన దేహముగలిగినట్టి
 యు శ్రీరామచంద్రుఁడు గూడఁబడినవాఁ డౌచుండఁగాఁ బురుషులకు ఆధ్యాత్మిక,
 ఆధిదైవిక, ఆధిభౌతికరూపములగు మూడుతాపములు నాశముఁ బొందుచున్నవి.
 అట్టిరామమూర్తి నాయజ్ఞానాంధకారమును తత్కాలమందుఁ గొట్టివేయుఁగాక.

శ్లో. నీలాభ్రదేహనిఖలేశజగన్నివాస
 రాజీవనేత్రరమణీయగుణాభిరామ
 శ్రీరామదైత్యకులమర్దనరామచంద్ర
 త్వత్పాదపద్మ మనిశం కలయామి చిత్తే.

84

ఉ. నీలఘనాఘనాంగరమణీయగుణాకరరామసర్వలో
 కాలయదైత్యవంశగహ•నానలకంజదళాయతాక్ష భూ
 పాల లలామరాఘవ శు•భప్రద సర్వవిభోధరాసుతా
 లోలభవత్పదాంబుజములుక్ హృదయ నఁ గాంచ నెంచెదన్.

తా. నల్ల మేఘమునంటి దేహముగలవాఁడా! న కధిపతియగువాఁడా!
 జగములకు నాధాగమైనవాఁడా! పద్మముఁ ఁడా! మనోహరగుణ

ములచే సొగసైనవాఁడా! శ్రీరామా! రాక్షసులమును సంహరించువాఁడా! ఓరామచంద్రా!
నీపాదపద్మ మెల్లపుడు నాచిత్తమందుఁ దలఁచుచున్నాను.

శ్లో. కువలయదళసేలః పీతవాసాః స్థితాస్యో
వివిధరుచిరభూషాభూషితోదివ్యమూర్తిః
దశరథకులనాథో జానకీప్రాణనాథో

నివసతు మమచిత్తే సర్వదా రామచంద్రః.

85

చ. కువలయపత్రసీలఘనః కోమలనర్మఁడు దివ్యమూర్తిభూ
ధవుఁడు వినూత్న సన్మణివిఃతానవిభూషణభూషితుఁడు రా
ఘవకులవర్ధనుఁడు నవఃకాంచనచేలుఁడు భూమిపుత్రికా
ధవుఁడు దరస్మితాస్యఁడు ముదంబున వర్తిలు మన్మనంబునన్.

తా. నల్లగలువరేకువలె నల్లవైనట్టియు, పచ్చనిపత్రము గలిగినట్టియు, చిటున
వ్వు మొగమందుఁ గలిగినట్టియు, పలువిధములగు నలంకారములచే నలంకరించఁబడిన
ట్టియు, దివ్యరూపము గలిగినట్టియు, దశరథవంశమునకు నధిపతియైనట్టియు సీతకుఁ
బ్రాణనాయకుడైనట్టియు, రామమూర్తి యెల్లపుడు నాచిత్తమందుండుఁగాక.

శ్లో. సజలజలదనీలం సన్మనిస్తుత్యలీలం
సుగమనిగమమూలం యాతుధానాంతకాలమ్

దశరథనృపబాలం సత్కృపాపూర్ణలోలం

భజతు భువనఖేలం భక్తసంస్తుత్యశీలమ్.

86

చ. సకమలమేఘనీలు మునిఃసన్నతశీలుఁ గృపాలవాలు సే
వకజనపాలు దేవరిపువర్గవినాశనహేతుకాలుని
బ్రకటసరోజజాండపరిఃపాలనఖేలనశీలు నాజిభూ
పకవరబాలు సర్వశ్రుతిఃపాలికమూలుని రాముఁ గొల్చెదన్.

తా. నీటితోఁగూడిన మేఘమువలె నల్లవైనట్టియు, యోగ్యమునులచే స్తుతించఁ
దగిన విలాసము గలిగినట్టియు, సులభమైన వేదములకు గారణమైనట్టియు, రాక్షసులకు
నాశనకాలమైనట్టియు, దశరథరాజునకుఁ బిల్లవాఁడైనట్టియు, మంచిదయచే నిండిన
వారియం దాసత్వఁడైనట్టియు, లోకములయందు విహరించునట్టియు, భక్తులచే నుతిం
చఁదగిన విలాసముగలరామునము సేవించుఁగాక.

శ్లో. దశరథనరపుత్రః శ్రీకృష్ణశత్రుం

దశముఖహరః

యతాక్షమ్

కరధృతశరచాపం చారుముక్తాకలాపం
రఘుకులన్మవరేణ్యం రామమీడేశరణ్యమ్.

87

చ. దశరథరాజపుత్రు వసుధాతనయాసుకళత్రు సత్కునిన్
దశముఖదైత్యజైత్రు నవతామరసాయతపత్రనేత్రునిన్
బశుపతిమిత్రు జాపవరబాణకరు నృఘువంశదీపకున్
శశిముఖు మాక్తికాభరణు సర్వగు రాము సమాశ్రియించెదన్.

తా. దశరథునిశ్రేష్ఠపుత్రుడైనట్టియు, సీత భార్యగలిగినట్టియు రావణునిహరించినట్టియు సమర్థుడైనట్టి పద్మపురేకులవంటికన్నలు గలిగినట్టి చేతఁ దాల్చుబడిన ధనుర్బాణములు గలిగినట్టి సుందరమగు ముత్యముల యలంకారము గలిగినట్టియు రఘువంశమనుష్యులలో శ్రేష్ఠుడైన రక్షకుడగురాముని స్తుతించుచున్నాను.

శ్లో. రాము వీరాసనస్థం విమలరవినిభం భాసమానస్వరూపం
శ్యామం సీతాసమేతం స్థితరుచిరముఖం కుండలోద్ధీప్తగండమ్
శ్రీవత్సం శ్రీనివాసం సురవిటపితటన్యస్తసింహాసనస్థం
దివ్యాకల్పోజ్వలాంగం దివిజపతినుతం ధ్యానయజ్ఞేనయజ్ఞే. 88

మ. సురభూజాంతికసింహవీరనిలయున్ • సూర్యప్రకాశు న్ధరా
వరపుత్రీయుతుభాసమానతను శ్రీనత్సాంకువీరాసన
స్థితు శక్రస్తుతు శ్రీనివాసుమణిరాజభ్రాజతాకల్పు సుం
దరమందస్థితవక్త్రునీలనిభు ధ్యానాధ్వర్యత జెంచెదన్.

తా. వీరాసనమం దున్నట్టియు, నిర్మలసూర్యునితో సమానుడైనట్టియు, బ్రకాశించుచున్న రూపము గలిగినట్టియు, నల్లవైనట్టియు, సీతతోఁ గూడినట్టియు, నవ్వుతో సొగసైన మొగముగలిగినట్టియు, కుండలములచేఁ బ్రకాశించు గండస్థలములు గలిగినట్టియు, శ్రీవత్సఁజిహ్వాము గలిగినట్టియు, లక్ష్మీకి నివాసమైనట్టియు, కల్పవృక్షస్థలమం దుంచఁబడిన సింహాసనమందున్నట్టియు, ప్రళస్తాలంకారములచేఁ బ్రకాశించుచున్న దేహముగలిగినట్టి యింద్రునిచే నుతింపఁబడుచున్న రాముని ధ్యానమనెడి యజ్ఞముచేఁ బూజించఁగలను.

శ్లో. శ్రీరామభద్రాశ్రితసద్గురూణాం, పాదారవిందం భజతా సరాణామ్
ఆరోగ్య మైశ్వర్య మనంతకీర్తి, రంతేచ విష్ణోః పదమస్తి సత్యమ్. 89

ఉ. శ్రీరఘురామపాదసరసీజసమాశ్రితసజ్జనాంఘ్రిపం
కేరుహసేవకాళికి సుకీర్తివిభూతినిరామయంబు ని

స్తారతరాయుర్క గలిగి • ధన్యత నొంది యనంతరంబునన్
సారసనేత్రుఁ డైనహరిఁసన్నిధి గల్గును సత్య మింతయున్.

తా. శ్రీ రామమూర్తి నాశ్రయించిన యోగ్యగురువుల పాదపద్మమును సేవించు చున్న మనుష్యులకు ఆరోగ్యము, విశ్వస్యము, అపరిమితమగుకీర్తి, అంతమందు నిత్యమగు విష్ణుమూర్తియొక్కస్థానమును గలదు.

శ్లో. రణహతదనుజేంద్రో రాజగజాత్తచంద్ర
స్సమదరిపు మృగేంద్ర స్సన్తనోభోధిచంద్రః
లలితఘననరేంద్రో లక్ష్మణానందసాంద్రో
మహితసుజనచంద్రో మైథిలీప్రాణచంద్రః.

90

ఉ. మానిహృదబ్ధిచంద్రు రణమర్దితరాత్రిచరేంద్రు జానకీ
జానినరేంద్రచంద్రు రిపుజాలమృగేంద్రుని లక్ష్మణప్రమో
దానయు రాజరౌజహృదయప్రవిభాసితచంద్రు భక్తసం
తానసురద్రుమంబు రఘునందను రాము సమాశ్రయించెదన్.

తా. యుద్ధమందుఁ గొట్టబడిన రావణుఁడు గలిగినట్టియు, రాజశ్రేష్ఠులయంతః
కరణమునకుఁ జంద్రుఁడైనట్టియు, మదముతోఁగూడిన శత్రువులకు సింహమైనట్టియు,
యోగ్యులమనస్సుముద్రమునకుఁ జంద్రుఁడైనట్టియు, సుందరుఁడును గొప్పవాఁడునగు
రాజైనట్టియు, లక్ష్మణునియం దానందముచే దట్టమైనట్టియు, పూజ్యులగు యోగ్యజ
నులకుఁ జంద్రుఁడైనట్టియు, సీతయొక్కప్రాణమునకుఁ జంద్రుఁడైనరాముఁడు జయ
మునెందుఁగాక.

శ్లో. నమఃకోదండహస్తాయ, సందీపితశరాయచ

దండితాఖిలదైత్యాయ, రామాయాపన్నివారిణే.

91

ఉ. మానితహస్తమందు నసమానశరాసముఁ బూని బాణసం
ధానముఁ జేసి దానవవిఠానము లెల్ల నధించినట్టిసీ
తానయనోత్పలాంచితసుధాపరదీప్తికి రామమూర్తికి
ధీనిధి కార్తిహరి కతినిర్మలభక్తి నమస్కరించెదన్.

తా. ధనుస్సు హస్తమందుఁ గలిగినట్టియు, ప్రకాశింపఁ జేయఁబడినబాణము గ
లిగినట్టియు, శక్తింపఁబడిన యెల్లరాక్షసులు గలిగినట్టియు, అపదలను మాన్పునట్టి రా
మునికొఱకు నమస్కారము.

శ్లో. నజానన్ జానకీజానిం, రామం తత్త్వమపి ప్రభుమ్

ధిక్కుర్యా ద్యమదూతా యో, నరస్తత్త్వమిహతే. 92

చ. ధరణిసుతాధినాథుఁ డగుఁ దాశరథిఁ రఘురాముఁ జిత్తమం
దెఱుఁగక యున్ననయ్యచకుఁ లేశ్వరుతత్త్వమునందుఁ గాంక్ష సు
స్థిరమతి గల్గువారలు ప్రపద్ధముగా యమదూతలం దిర
స్కరణము జేతు రట్టితిజఁగత్పఱిభు నెంచి భజింతు నిత్యమున్.

తా. ఏమనుష్యుఁడు సీతాభక్తమైనట్టి ప్రభువగు రామునిఁ బరమాత్మతత్త్వముఁ
గా నెఱుఁగకున్నను ఆతత్త్వమును సేవించునో వాఁడు యమదూతలను దిరస్కరించును.
శ్లో. రామో మే హృది సన్నిధిం రచయతాం రామంభజేదుష్కృతం
రామేణాపహృతం నమోభగవతే రామాయ రామాచ్ఛభమ్
లక్షే శ్రీరఘునందనస్య సుకృతే ర్దాసోస్త్వహం సర్వదా .
నిత్యం కోసలకన్యకాప్రియసుతే రామే మనోవర్తతామ్. 93

ఉ. రాముఁడు నిల్చు హృత్స్థలినిఁ రాము నహర్నిశమున్ భజింతు శ్రీ
రామునిచే నఘం బణఁగు • రామునికై నతు లే నొనర్తు శ్రీ
రామునివల్ల భద్ర మగుఁ రాములకున్ పరిచర్యఁ జేసెదన్
రామునియందు నామది నిరంతర మేమరకన్ బ్రనర్తిలున్.

తా. శ్రీరామమూర్తి నామనసునందు సామీప్యమును జేయుఁగాక. రామునిసే
వించుచున్నాను. రామునిచే బాపము హరించఁబడినది. భగవంతుఁడగు రామునికొఱకు
నమస్కారము. రామునివలన శుభమును జూచుచున్నాను. పుణ్యాత్ముడైన రాముని
యొక్కదాసుఁడ నగుచున్నాను. ఎల్లపుడు కౌసల్య కిష్టపుత్రిఁడైన రామునియందు
నామనసుండుఁగాక. (ఈశ్లోకమందు రామపర్యాయశబ్దములు సప్తవిధ క్తులయందు
గ్రహింపఁబడినవి.

శ్లో. కొదండనిర్మల కశరాగ్రఖండనం, ప్రచండశశ్వద్భుజదండహిండనమ్
అఖండచండాంశుసమానభండనం, భజామిరామంరణరంగమండనమ్.

చ. సమదభుజాబలాధ్యు లగుఁ శత్రుల నై జధనుర్విముక్తజా
ణముల నధించి తీక్ష్ణకిరణప్రవిభాసితచండమూర్తియై
సమరధరాభిరాముఁడయి • సజ్జనబృందసుపర్వభూజమై
యమరిన రామభూధవు నహర్నిశము స్భజియింపుచుండెదన్. 94

తా. ధనుస్సుచే విడువఁబడిన బాణాగ్రములచే (శత్రువును) ఖండించుచున్న
ట్రిము, తీక్ష్ణమైన యెల్లపుడైన భుజపరాక్రమము గలిగినట్టియు, అవిచ్ఛిన్నమైన సూ
ర్యనివంటియుద్ధము గలిగినట్టియు, యుద్ధరంగమున కలంకారమైన రాముని సేవించు
చున్నాను.

శ్లో. సింహాసనస్థం మునిసిద్ధసేవ్యం, రక్షోత్పలాలంకృతపాదపద్మమ్
సీతాసమేతం శశిసూర్యనేత్రం, రామం భజే రాఘవరామచంద్రమ్.

మ. రవిజైవాతృకనేత్రుడై మునిసుషార్వశ్రేణిసంసేవ్యుడై
నవరత్నోజ్వలపీఠోల్లసితుడై • నవ్యస్ఫుటాంభోజైకై
రవసంపూజితపాదపద్ముడయి గో రామాసుతాయుక్తుడై
భువనేశుం డగురామభూభుజ హృదంభోజంబునన్ గొల్చెదన్.

తా. సింహాసనమం దున్నట్టియు, మునులచే సిద్ధులచే సేవించఁదగినట్టియు, ఎఱ్ఱ
దామరలచే నలంకరించఁబడిన పాదపద్మములు గలిగినట్టియు, సీతతోఁ గూడినట్టియు,
చంద్రనూర్పులు కన్నులుగాఁ గలిగినట్టియు, రాఘవులను సంతోషింపఁజేయు చంద్రుఁ
డైనరాముని సేవించుచున్నాను

శ్లో. దయారూపే భూపే రఘుకులకలాపే సుహృదయే
భుజాస్తంభే దంభేతరవిజయగుంభే విహారతామ్
మహావీరే ధీరే దశరథకుమారే పరిసరః

ద్రుణారామే రామే దశముఖవిరామే మమమనః.

96

మ. సదయుండై ధరణీశుడై సుహృదుడై • సర్వాత్ముడై ధీరుడై
మదమత్తారివిఖండచండభుజుడై • నూర్తాండవంశాబ్ధిప్రా
గుదితాబ్జుడయి యాజిసూనుడయి యాద్యుండై దశాస్యాదిభి
ద్భిదురంబౌ రఘురామునం దెపుడునా వేళించు మత్వాన్తమున్.

తా. దయాస్వరూపుఁ డైనట్టియు, రాజైనట్టియు, రఘువంశమున కలకార
మైనట్టియు, మంచిమనస్సు గలిగినట్టియు, స్తంభములవంటి భుజములు గలిగినట్టియు,
నిష్కపటమైన విజయసందర్భము గలిగినట్టియు, గొప్పవీరుఁడైనట్టియు ధైర్యవంతుఁడై
నట్టియు, దశరథునికొమారుఁడైనట్టియు, వ్యాపించుచున్న గుణములకుఁ బూర్వోక్తయై
నట్టియు, రావణుని సంహరించిన రామునియందు నామనస్సు విహరించుఁగాక.

శ్లో. గతే ష్వనేకేషు భవేషు పాపవ్రతే ష్వపూర్ణేషు చ యోగతీర్థైః

విత్రస్తసర్వాఘన్యణాంకులేశే, నజాయతే భక్తి రనంతమిడే. 97

మ. అలయోగవ్రతతీర్థయాత్రరహితంబై కల్కషాసక్తమై
యిల జన్మంబు లనేకముల్ జరిగెనే • నేకాలమున్ రాఘవున్
దలఁచన్ నేరకపోతి నిప్పుడయినం దాసానుదాసుండనై
కొలుతుండద్రఘురామచంద్రునిమదిన్ గోర్కుల్ ఫలింపన్ వెనన్.

తా. యోగములచేతను తీర్థములచేతను నిండనట్టియు పాపవ్రతములు గలిగినట్టియు ననేకములైన వెళ్ళిన జన్మములయందు జడియుచున్న యెల్ల పాపములుగల (అనఁగాఁ బాపరహితులైన) మనుష్యులసమూహమునకు నధిపతియగు రామునియందు భక్తి పుట్టలేదు. (ఇప్పుడు) నాశనములేనిరాముని స్తుతించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీరామభద్రాశ్రితయోగివర్య, పాదాజయుగ్మం సతతం భజేహమ్
యచ్చక్షుషీ ధామఘనప్రవేశే, తచ్చక్షుషీ పశ్యతి యస్యచేతః. 98

ఉ. శ్రీరఘురాముపాదసరః సీజము లెప్పుడు నాశ్రయించున
త్పూరుషు లైనయోగిజనః పుంజపదంబులు గొల్చి యాశ్రితా
ధారుని దీప్తిధామమునః దా పరికింపుదు రెట్టిచూపుచే
నారయుచుండు నాహృదయఃమందు నిరంతర మట్టిచూపునన్.

తా. శ్రీరామమూర్తి నాశ్రయించిన యోగిశ్రేష్ఠుల పాదపద్మద్వంద్వము నెల్ల పుడు సేవించుచున్నాను. ఎవ్వరినేత్రములు తేజస్సును బ్రవేశించినవో వారి నేత్రములు వారి నేత్రము లేమహాత్ములచిత్తమును జూచునో అట్టియోగులని వెనుక కన్వయము.

శ్లో. నగ్రస్త స్తమసా నచాన్ధిమలినో దర్శేననోకర్చితో
నైవాస్తంగతవాన్ నచాంకితతను ర్నోపాక్షికశ్రీరపి
లోకాలోకనగేంద్రలంఘనవిధౌ నోషుగుభావంగతో
నిర్దోషో గుణసాగరాద్రఘుపతి స్తేజో యశశ్చంద్రమాః. 99

మ ఒకపక్షంబుననే ప్రకాశిలఁడు రాః హుగ్రస్తుఁడుం గాడు ద
ర్శఁ గృశింపండు కళంకముగ్ గనఁడు ఏః గీతిగ్ బగల్ దీప్తిబో
వకయుండుగ్ వరచక్రవాళ మెగరగ్ బంగుండు గాఁ డస్తమిం
పకయుం డాజిజనీగుణాబ్ధిభవశుంభతీర్తియాత్రేయుఁడున్.

తా. రాహువుచే మ్రొగఁబడనట్టియు, పగటిమలినుఁడు గానట్టియు, అమావా
స్యచేఁ జిక్కనట్టియు, అస్తమయమును బొందనట్టియు, కళంకముగల దేహముగలవాఁడు
కానట్టియు, ఒకపక్షమందే శోభకలవాఁడు గానట్టియు, చక్రవాళపర్వతము దాటుట
యందు సాట్టతనము బొందనట్టియు, దోషములేనట్టియు తేజస్సుతోఁగూడిన కీర్తియను
చంద్రుఁడు గుణసముద్రుఁడైనరామునివలనఁ బుట్టెను.

శ్లో. నాగానామయుతం తురంగనియుతం సార్థం రథానాం శతం
పాదాతాశ్శతకోటియుద్ధదళితాన్మత్త్యన్కబంధేరణే
ఏనంకోటిసహస్రన ర్తనవిధౌ చంచచ్చలద్దంటికా
యామూర్ధం పరమాత్మనో రఘుపతేః కోదండఘంటారవః. 100

మ. అలరన్ వేయుగజంబులున్ దశసహస్రశ్వంబులున్ స్వందనం
బులు నూటేబదినూరుకోట్లసుభటుల్ • భూమి బడం దట్టమై
లలిన క్తంచరకోటివేలువరుసన్ • నర్తింప శ్రీరాముచే
విలు ఘంటారవ మొప్పనట్లు మొరసెన్ • విఖ్యాతియామార్థమున్.

తా. ఆడుచున్న ముండములుగల యుద్ధమందుఁ బదివేలయేనుఁగులు, లక్షగు
ట్టములు, నూటయేబది రథములును, నూరుకోట్ల కల్బంట్లును గొట్టబడినట్టైతే ఇట్లు
కోటివేలు నాట్యములు జరుగుచుండఁగాఁ బ్రకాశించుచున్న కదలుచున్నఘంట ధ్వ
నించును. పరమాత్మస్వరూపుడైన శ్రీరాము ధనుస్సునందలి ఘంటయొక్కధ్వని జా
మున్నర మ్రోగినది.

శ్లో. భజేహం సదా రామ మిందీవరాభం

భవారణ్యదావానలాభాభిధేయమ్

భవానీహృదాభావితానందరూపం

భవాభావహేతుం భవానీప్రసన్నమ్.

101

మ. కలుషారణ్యదవానలాహ్వయు నుమా•కాంతాత్త సంభావితో
జ్వలసాక్షాత్కరు నుత్పలాభుని భవా•భావాదిహేతున్ విని
ర్తలు నానందమయున్ శ్రితార్తిహారు సన్మాణీకృతభూషున్ దినే
ట్కులవార్ధీందుని రామచంద్రు మదిగోర్కు లీర భావించెదన్.

తా. నల్లగలువవంటి శోభగలిగినట్టియు, సంసారారణ్యమునకుఁ గార్చిచ్చైన పే
రుగలిగినట్టియు, పార్వతియొక్క మనస్సుచే నూహింపబడిన యానందరూపము గలిగి
నట్టియు, సంసారనాశమునకు కారణమైనట్టియు, పార్వతికిఁ బ్రసన్నుడైనరాము నె
ట్లపుడు సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సురానీకదుఃఖాఘనాశైకహేతుం

నరాకారదేహం నిరాకారమీడ్యమ్

పరేశం పరానందరూపం పరేణ్యం

హరిం రామమీశం భజే భారనాశమ్.

102

మ. ధరణీభారవిహారిణున్ దివిజసం•తానార్తివిచ్ఛేదనున్
హరిమాయామనుజాకృతిన్ బరుఁ బరానందస్వరూపున్ బరా
త్పరు రూపాహ్వయశూన్యుఁ గేవలపరం•ధామున్ పరేణ్యున్ బరే
శ్వగునిన్ శ్రీరఘురామభద్రు మది సంభావించి సేవించెదన్.

తా. దేవతా సమూహముయొక్క దుఃఖసమూహము నశించుటకు ముఖ్యహేతు వైనట్టియు, మనుష్యాకారముగల శరీరము గలిగినట్టియు, ఆకారములేనట్టియు, స్తుతించదగినట్టియు, గొప్పయీశ్వరుడైనట్టియు, గొప్పయానందరూపుడైనట్టియు, శ్రేష్ఠుడైనట్టియు, విష్ణురూపుడైనట్టియు, నీశ్వరుడైనట్టియు, సంసారాదిభారమును బోగొట్టునట్టిరాముని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. ప్రసన్నాఖిలానందదోహప్రసన్నం
ప్రసన్నాన్తినిశ్చేషనాశాభిధానమ్
తపోయోగయోగీశభావాభిభావ్యం
కపీశాదిమిత్రం భజే రామచంద్రమ్.

103

మ. సుజనార్తిఘ్న సమాహ్వాయుక్ మునిజనస్తోమాన్చిత్తుక్ యోగిరా
ద్వ్యజహ్మద్భావితు సుప్రసన్నశ్రితనర్త్యశ్రేణికానందు నం
బుజమిత్రాత్తజముఖ్యవానరసఖుక్ భూపుత్రికాధీశ్వరుక్
భజియింతున్నిరతంబు రాఘవపరబ్రహ్మంబు నిష్టాప్తికిన్.

తా. శరణుజొచ్చిన యెల్లవారలకు నానందమును నిండించుటచే బ్రసన్నుడైనట్టియు, శరణుజొచ్చినవారిబాధలను శేషములేకుండ నశింపజేయు పేరు గలిగినట్టియు, తపస్సంబంధముగల యోగీశ్వరుల హృదయములయందు భావించదగినట్టియు సుగ్రీవాదులకు విత్తుడైన రామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. స్ఫురద్రత్న కేయూరహారాభిరామం
ధరాభారభూతాసురానీకదావమ్
శరచ్చంద్రవక్త్రం లసత్పద్మనేత్రం
దురాసాద్యపాదం భజే రామచంద్రమ్.

104

మ. వనజాతాయతనేత్రు జంద్రవిలసద్వక్త్రం దురాసాద్యపా . . .
దుని ధాతీతలభారదైత్యగణనిర్ధూతాగ్నిసాదృశ్య కాం . . .
చననూణీక్యకిరీటకంకణవిరాజత్కుండలాలంకృతుక్
ఘనవర్ణ రఘురామభూభుజుని గాంతుం గొల్తు నశ్రాంతమున్.

తా. ప్రకాశించుచున్న రత్నవికారములగు భుజకీర్తులచే హారములచే సాగసైనట్టియు, భూమికి బరువైనరాక్షససమూహమునకు గార్చిచ్చైనట్టియు, శరత్కాలచంద్రునివంటి మొగముగలిగినట్టియు, ప్రకాశించుచున్న పద్మములవంటి కన్నులుగలిగినట్టియు, పాండశక్యముగాని పాదములుగలిగినట్టియు, రామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సురాధీశనీలాభనీలాంగకాంతిం, విరాధాదిరక్షోగణానీకనాశమ్

కిరీటాదిశోభంపురారాతిలాభంభ జేరామచంద్రగిరఘూణామధీంద్రం.
చ. సురవరనీలరత్నపరిశోభితగాత్రు విరాధముఖ్యము
ష్కరదనుజాంధకారహృతిసారసమిత్రుఁ బురానిసఖ్యక
ర్బురమకుటాద్యలంకరణుఁ • బుష్కరరత్నకులాబ్ధిచంద్రు శ్రీ
కరురఘురామభద్రు మదిఁ • గాంక్షలు దీర భజింతు నిత్యమున్.

తా. ఇంద్రనీలముల శోభగల నల్లనిదేహకాంతి గలిగినట్టియు, విరాధుఁడు మొద
లగు రాక్షససమూహమును సశింపఁజేయునట్టియు, కిరీటము మొదలగువాని శోభగలిగిన
ట్టియు, ఈశ్వరునికి లాభస్వరూపుఁ డైనట్టియు, రఘువంశపురాజుల కధిపతియగు రా
మచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. లసచ్చంద్రకోటిప్రకాశాదిపీఠే, సమాసీచమం కేసనూధాయసీతామ్
స్ఫురద్దేమవణ్ణలసత్కంజపుంజం, భ జేరామచంద్రగినివృత్త్యాదితన్రమ్
మ. ఘనజాంబూనదపద్మశోభితుని రాకాచంద్రకోటిప్రభా
ననసందీపితువామభాగధరణీజాతాసమాయుక్తు రా
ముని నీలోత్పలనీలనీరదలసఁ న్మూర్తి నివృత్త్యాదితం
త్రుని కాకుత్స్థకులాబ్ధిచంద్రు భజింతు నామనస్సిద్ధికిన్.

తా. ప్రకాశించుచున్న బహుచంద్రుల కాంతిగల యాదిపీఠమందుఁ గూర్చున్న
ట్టియు, తొడకుందు సీతనుంచుకొని ప్రకాశించుచున్న బంగారురంగుచేఁ బ్రకాశించు
చున్న పద్మసమూహముగల నివృత్త్యాదితంత్రముగల రామచంద్రుని సేవించుచున్నాను.

శ్లో. సదాభోగభాజాం సుదూరేవ్యభాతం
ముదాయోగభాజా మదూరేవిభాతమ్

చిదానందకందం సదారాఘవేశం

విదేహత్తజానందకందం ప్రపద్యే.

107

మ. తతభోగానువిహారచిత్తులకుఁ బొందం దూరమై భక్తసం
యుతయోగీంద్రులకెల్లఁ దా పగుచు వేద్యుం డై చిదానందుఁడై
క్షీతిపుత్రీహృదయప్రమోదకరుఁడై • చెల్వొందుశ్రీరామునిన్
సతతంబున్ శరణంబు వేడెదను మోక్షశ్రీసమాకాంక్షినై.

తా. ఎల్లపుడు భోగమును బొందినవారికి మిక్కిలి దూరమందున్నట్టియు సంతో
షముచే యోగముఁబొందువారికి సమీపమందుఁ బ్రకాశించుచున్నట్టియు, జ్ఞానానంద
ములకు దుంపయైనట్టియు, సీతయొక్క యానందమునకు దుంపయైన శ్రీరామమూర్తిని
శరణు బొందుచున్నాను.

శ్లో. మహాయోగమాయావిశేషానుయక్తోవిభాసీశలీలానరాకారవృత్తిః
త్వదానందలీలాకథాపూర్ణకర్ణాస్సదానందరూపాభవంతీహలోకే.

మ. లలితం బైనభవత్కథామృతము చాలం గ్రోలుచున్నట్టిని
శ్చలు లానందమనస్కు లౌట కరయన్ • సందేహమా భక్తవ
త్సలలీలామనుజాకృతీప్రకృతియోః సాయుక్తకాకుత్స్థవం
శలసద్వార్ధిశశాంకరామధరణీశా దేవదేవ్రాతమా.

తా. ఓయీశ్వరుడా లీలామనుష్యరూపము గలవాడవై గొప్పదిమైన యో
గమాయతోఁ గూడినవాడవై ప్రకాశించుచున్నావు. నీయానందకరమైన విలాసకథల
చే నిండినచెవులుగలవారు ఈలోకమున నెల్లపుడు నానందసంపూర్ణు లగుచున్నారు.

శ్లో. యస్యప్రాణనివారణావనకృతేస్యాతాన్నిదానౌవిభో
రైంద్రధ్యాంక్షుపతేః కృపాజలనిధేః కోపప్రసాదౌముదే
భూయాద్వాసవసీలసన్నిభతను ర్వామాంకసీదద్వధూః
సోయం దుష్టనిశాటపాటనపటు శ్రీరాఘవ్రౌవస్సదా.

109

మ. పతిప్రాణావనశిక్షహేతుడయి గోపధ్వంసిసంబంధగ
ర్వితకాకాసురునందు క్రోధుడయి యధింపన్ ప్రసాదాత్ముడై
శతనున్యూపలవర్ణుడై సదయుడై • త్నోపుత్రికాయుక్తుడై
హతదుష్టాసురుడై నరాఘవుడు న • న్నశాంతమున్ బ్రోవుతన్.

తా. దయాసముద్రుడైన యేశ్రీరామమూర్తియొక్క కోపమును అనుగ్రహము
ను ఇంద్రునికొడుకైన కాకియొక్క ప్రాణములయొక్క నివారించుటకొఱకును రక్షిం
చుటకొఱకును అగునూ అట్టియింద్రసీలములతో సమానమైన దేహముగలిగినట్టియు నె
డనుతోడయందున్న సీతగలిగినట్టియు దుర్బాగరాక్షసులఁ గొట్టుటయందు సమర్థుడైన
ట్టియు శ్రీరామమూర్తి మీ కెల్లపుడు సంతోషము కొఱకగుఁగాక.

శ్లో. దుష్టోవా కలుషాత్త కోపి విశునో దుర్భారసంచారవాన్
మాతృఘ్నోపి పితృఘ్నవర్తనరత స్సన్మోనిసిందాపరః
యోయం శుత్ర్యమృతం హితం మధురసం వక్తాచ శ్రోతాలిఖ
సప్రాప్నోతి నిరంతరై హికసుఖం నిర్వాణసౌఖ్యంతతః.

110

మ. కలుషాత్తుండును మాతృపితృహండు దుష్కర్తుండు నై మానివ
ర్యుల నిందించునతండు దుష్టుడు మహాక్రోధాంధుడైనది
బులు కర్ణామృతమున్ లిఖింప శ్రుతులన్ గ్రోలన్ బధింపన్ మహిన్
కలకాలంబు సుఖంబులం గని మహానందంబు నొందున్ మదిన్.

తా. దుగ్ధాదుడైనను పాపస్వభావుడైనను కొండెగాడైనను అయోగ్యుల
తోనయందు సంపదించువాడైనను తల్లినిగొట్టువాడైనను తండ్రినిగొట్టు వ్యాపార
ములయందు దాసత్వమైనను యోగ్యులగు మునులను నిందించుటయందు దాసత్వమైనను ఎ
వడైతే యిష్టమైనట్టియు తీయనిరుచి గలిగినట్టియు నీకర్ణామృతమును చెప్పినవాడు (అ
నగాఁ జనువువాడు) ను వినువాడును వ్రాయువాడును వినచో వాడు ఎడతెగని
యిహలోక సౌఖ్యమును తరువాత మోక్షసుఖమును బొందుచున్నాడు.

మ. శివసామ్యం డగునాదిశంకరులు మున్ • శ్రీరామకర్ణామృతం
బవనిన్ సంస్కృత మేర్పరించె నది మోక్షపక్ష జేకూరు వం
శవరాధీందుప్రసిద్ధసిద్ధకవి నే • శ్రద్ధ దెనుంగించి రా
ఘనపూదండంగ నిచ్చినాడ గొనుమా • కల్పంబుగా సత్కృపన్.

మాలినీ. రఘుకులవరనాథో • జానకీప్రాణనాథః

పితృవచనవిధాతా • కీశరాజ్యప్రదాతా

ప్రతినిశిచరనాశః • ప్రాప్తరాజ్యప్రవేశో

విహితభువనరక్షః • పాతు పద్మాయతాక్షః.

తా. రఘుమహారాజువంశమందుఁ బుట్టినమహారాజు సీతాదేవికి మిక్కిలి ప్రీ
యుడు, తండ్రిచెప్పినపని చేయువాడు, సుగ్రీవునికి రాజ్య మిచ్చినవాడు, శత్రువు
లయినరాక్షసుల నశింపజేయువాడు, రాజ్యమును పొందినవాడు, లోకమును రక్షిం
చినవాడు అయినశ్రీవిష్ణుస్వరూపుఁ డగుశ్రీరాముడు నన్ను రక్షిండుగాక. (ఈశ్లోక
మునందు రామాయణకథ సంక్షేపముగఁ జెప్పఁబడినది.)

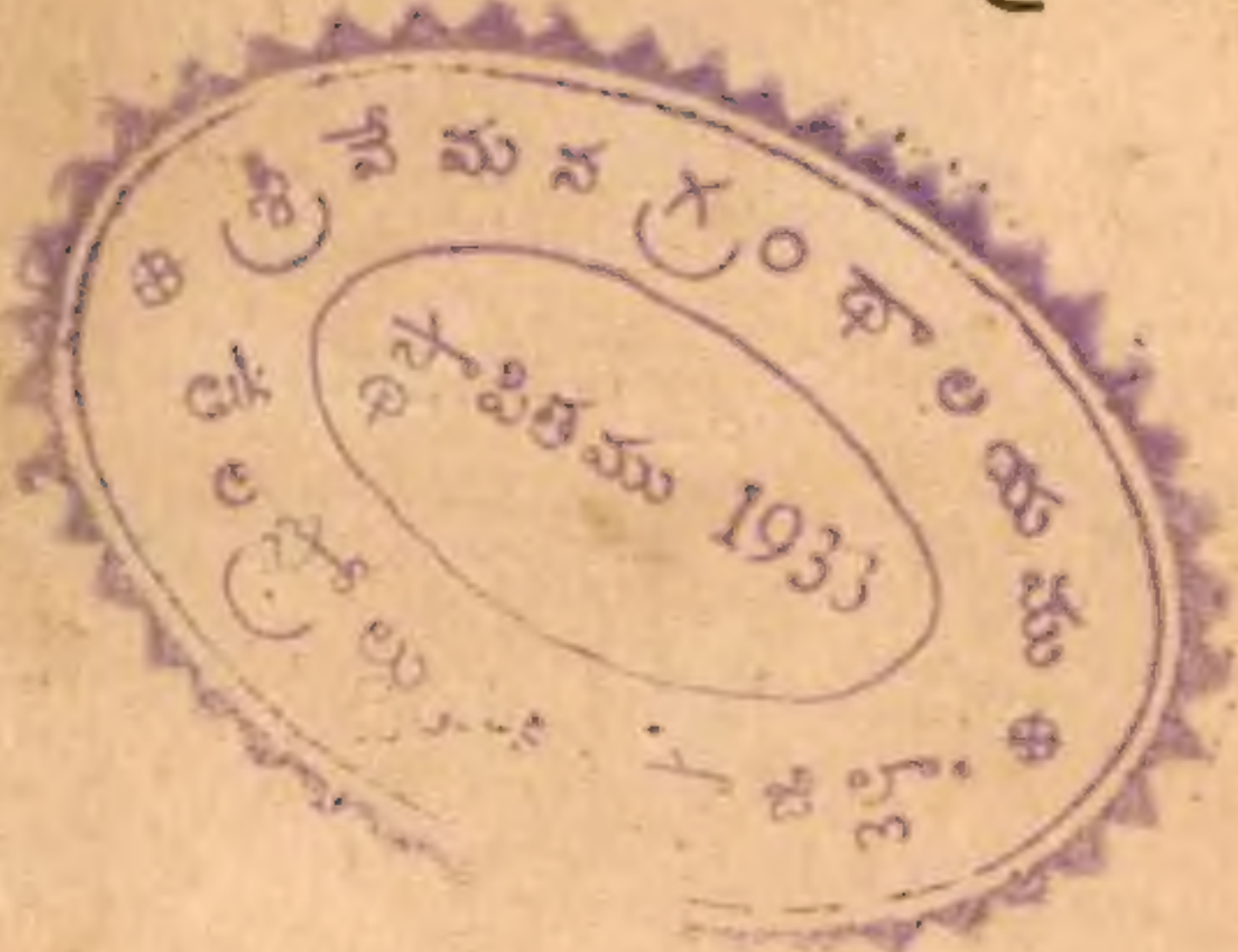
మ. ఇది శ్రీరామపదారవిందమకరం • దేచ్ఛాత్త సన్ తప

• ట్పదవిజ్ఞానపదాబ్జదేణుపటలీ • ప్రాప్తోత్తమాంగోల్లస

న్ముదితాంతఃకరణుండు సిద్ధకవిమాన్యుం డైనరామావసీ

శదయాలోకనఁ జెప్పె నాలుగవయా • శ్వాసం బభీష్టాప్తికిన్.

శ్రీరామకర్ణామృతము సమాప్తము.

ಕುಟುಂಬ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಪುಸ್ತಕದ ಪರಿಶೀಲನಾಪಟ್ಟಿ

ಪುಸ್ತಕದ ಸಂಖ್ಯೆ	TPLA120B114
ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು	ಶ್ರೀರಾಮ ಕರ್ಣಾಟಕಮು
ತಾರೀಖು	28/10/24
ಮುಂದು ಅಕ್ಷರ	NO
ವಿಷಯ ಅಕ್ಷರ	NO
ಮೊತ್ತದ ಪೆಜೆಲು	191
ವಿಧದ ಸೇವಾ ಪೆಜೆಲು	NO
ಭಾಷೆ ಪೆಜೆಲು	B
ಲೇಖಕ ಪೆಜೆಲು	11 to 14
ಕರ್ತೃತ್ವದ ಪೆಜೆಲು	akshaya
ಪರಿಶೀಲನಾ ಪೆಜೆಲು	Thash
ಪರಿಶೀಲನಾ ಪೆಜೆಲು	ch. Ramya
ಪರಿಶೀಲನಾ ಪೆಜೆಲು	KASIMBI
ಪರಿಶೀಲನಾ ಪೆಜೆಲು	
ಪರಿಶೀಲನಾ ಪೆಜೆಲು	
ಪರಿಶೀಲನಾ ಪೆಜೆಲು	
ಪರಿಶೀಲನಾ ಪೆಜೆಲು	good